

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

21'inci Birleşim 20 Kasım 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	359
II.- GELEN KÂĞITLAR	363
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	364
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>364:367</i>
1.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Kanal İstanbul Projesi'nin yaratacağı toplumsal ve ekolojik sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	364:365
2.- Ardahan Milletvekili Kaan Koç'un, Ardahan'a yapılan yatırımlara ve çalışmalara ilişkin gündem dışı konuşması	365:366
3.- Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır'ın, Mersin'e ilişkin gündem dışı konuşması	366:367
IV.- AÇIKLAMALAR	367,380,387,402,415, 453,457,465
1.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	367:368
2.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	368
	353

3.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, dün tamamlamadığı konuşmasına ilişkin açıklaması	368
4.- Kocaeli Milletvekili Muhip Kanko'nun, şehir hastanelerine ilişkin açıklaması	368:369
5.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, milletin gündemine ilişkin açıklaması	369
6.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'nın, Plan ve Bütçe Komisyonunda bugün yaşananlara ilişkin açıklaması	369:370
7.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Ankara Nallıhan Çayırhan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması	370
8.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Millî Eğitim Bakanı ile Sağlık Bakanına ilişkin açıklaması	370
9.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda İçişleri Bakanına yapılanlara ilişkin açıklaması	370:371
10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Temiz Hava Hakkı Platformunun hazırladığı kara raporuna ilişkin açıklaması	371
11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adıyaman'daki tütün üretimine ilişkin açıklaması	371:372
12.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Çukurova Bölgesel Havalimanı'na ilişkin açıklaması	372
13.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, İçişleri Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonunun kapısı önünde bekletilmesine ilişkin açıklaması	372
14.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	372:373
15.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara Nallıhan Çayırhan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması	373
16.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda İçişleri Bakanına yapılanlara ilişkin açıklaması	373:374
17.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Mustafa Kemal'in teğmenlerine ilişkin açıklaması	374
18.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, emeklilerin hakkına ilişkin açıklaması	374
19.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, İçişleri Bakanına ve Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması	374:375
20.- Muğla Milletvekili Cumhuri Uzun'un, Marmaris Karacasöğüt Yat Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması	375
21.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Raif Denktaş'ın mezarına, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, yenidoğan çetesiyle ilgili davaya ve öğretmen atamalarındaki mülakata ilişkin açıklaması	375:377
22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 2016 yılında yazılan yenidoğan raporuna, Türkiye'de yaşanan çocuk dramlarına ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanına verdiği soru önergelerine ilişkin açıklaması	377:379

23.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması	380:381
24.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması	381:382
25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması	382:383
26.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması	383:384
27.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması	384:386
28.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması	386:387
29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklarla ilgili denetimin ve organizasyonun gözden geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	387
30.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, Türkiye'nin çocuk hakları karnesine, kayyum atamalarına ve Çayırhan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması	388:390
31.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Esenyurt Belediyesine kayyum atanmasına ve İçişleri Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonuna girişinde yaşananlara ilişkin açıklaması	390:391
32.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, Bayraktar TB3 SİHA'ya, savunma sanayisine ve bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda yaşanan hadiseye ilişkin açıklaması	391:392
33.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	392:393
34.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	402:403
35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Uşak Milletvekili Fahrettin Tuğrul'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	415
36.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	453:454
37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	454:455

- 38.- İçişleri Komisyonu Başkanı Süleyman Soylu'nun, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 455:457
- 39.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İçişleri Komisyonu Başkanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 457:458
- 40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 458:459
- 41.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 459
- 42.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 459
- 43.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, usul hakkında neden söz istediğine ilişkin açıklaması 465:466

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

379,387,400,457,466

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması 379
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerle ilgili kürsü arkasında Grup Başkan Vekileriyle yaptıkları toplantıya, gündemle ilgili milletvekillerinden ricasına ve içinde "çocuk" geçen her türlü soruna ilişkin konuşması 380
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezine gidecek milletvekillerine ve milletvekillerinin denetim hakkına engel çıkarılmaması gerektiğine ilişkin konuşması 387
- 4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Ödemiş ailesine ve Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'a taziyelerini ilettiklerine ilişkin konuşması 400
- 5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İçişleri Komisyonu Başkanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması 457
- 6.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması 466

VI.- ÖNERİLER**393,401,403,416***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

393:400,401:402,403:415,

416

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

393:399

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Kara Harp Okulu mezuniyet töreninden sonra teğmenlerin “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” şeklindeki ifadeleri ve coşku dolu ritüelleri neticesinde başlatılan disiplin soruşturmalarının mevcut mevzuat ve hukuk ilkeleri çerçevesinde olup olmadığının, toplumda TSK’ye olan güvenin güçlü bir şekilde devam edebilmesi inancına zarar verip vermeyeceğinin tespiti ve okullarını başarıyla bitirmiş ve orduya katılmış teğmenlerin haklarının ve hukuklarının gerektiği gibi korunabilmesi amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

399:400,401:402,403:405

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın ve arkadaşları tarafından, çocuklara yönelik ihlallerin araştırılması amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

405:410

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, ekonomik krizden çıkış yollarının aranması, başta emekliler ve ücretli çalışanların yaşadığı sorunların çözümü ve yoksulluğun önlenmesi amacıyla 19/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

410:415,416

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**417,459,466***A) KANUN TEKLİFLERİ*

417:453,459:465,466:467

1.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 85 Milletvekilinin Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 166)

417:453,459:465,466:467

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Van Milletvekili Pervin Buldan'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolması üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/18569)

468:469

2.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, yenidoğan bebeklere sağlanan sağlık hizmetleri üzerinden haksız kazanç elde eden bir suç örgütüne,
- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Azatlı Belediyesinin araç ihtiyacına,

- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Siverek Belediyesinin zabıta alımı için açtığı ilana,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartın'ın, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkûma,

- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla ilinde yaşanan orman yangınlarına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın sosyal yardım desteği talebine,

- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Niğde Belediyesince toplu şekilde hayvan öldürüldüğü iddiasına,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkâri ili Şemdinli ilçesinde bulunan bir ortaokulda öğrencilere izletilen bir filme,

- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, hakkında yayın yasağı ve toplatılma kararı bulunan kitapların listesine,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Mesudiye ilçesinde maden araması için yapılan sondaj çalışmalarına,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/18574), (7/18590), (7/18733), (7/18735), (7/18867), (7/18872), (7/18874), (7/18875), (7/18995), (7/19073)

470:488

3.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigıt'in, Van ilinde kaybolan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/18575)

489:490

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vakıfla ilgili bazı iddialara ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/18747)

491:492

5.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, üniversitelerde görev yapan idari personelin tayin sorununa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/19025)

493:495

6.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İsrail'le yapılan ticaretin durdurulması kararının etkin bir şekilde uygulanması için alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/19026)

496:498

7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Süleyman Askeri Bey'in mezarının Türkiye'ye getirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/19080)

499:501

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.02’de açılarak altı oturum yaptı.

Kayseri Milletvekili Şaban Çopuroğlu, Kayseri’de yapılan çalışmalara,

Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Diyarbakır’ın sorunlarına,

Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek, Sivas’a,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin,

Samsun Milletvekili Murat Çan,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever;

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin’e,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, 19 Kasım Dünya Kadın Girişimciler Günü’ne,

Rize Milletvekili Harun Mertoğlu, Rize’nin Çayeli ilçesinde meydana gelen heyelana,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer,

Sivas Milletvekili Rukiye Toy;

Millî Eğitim Bakanının açıklamalarına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde Müzesine,

Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy, Pınarbaşı ve Sarız ilçelerine doğal gaz verilmesine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, engellilerin taleplerine,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, Erzincan-Gümüşhane-Trabzon Demir Yolu Projesi’ne,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, belediyelerin harcamalarına,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Osmaniye’deki rezerv alan çalışmalarına,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Suud Krallığı’na,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, Muş’un Korkut ilçesinde yaşananlara,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba;

Sağlık Bakanına,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, Alevi köylerinin yollarına,

İstanbul Milletvekili Burak Akburak, yaz saati uygulamasına,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, DMD kas hastalarına,

Mersin Milletvekili Faruk Dinç, öğretmen adaylarının mülakat sonuçlarına,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, Konya Cemil Keleşoğlu Anadolu Lisesindeki uygulamaya,

Adana Milletvekili Bilal Bilici, Adana’da yaşanan olaylara,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Türk Silahlı Kuvvetlerinin dün yaptığı açıklamaya,

Konya Milletvekili Ali Yüksel, 14 Temmuz 2023’te yapılan KHK düzenlemesine,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, Çömlekçi grup köy yoluna,

Van Milletvekili Mahmut Dindar, Van Çevre Yolu yapımına,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, ehliyet affına,

Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül, Sivas-Erzincan arasındaki hızlı tren projesine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’ne, yenidoğan çetesiyle ilgili yargılamaya, yoksul çocuk oranlarına, Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı’yla ilgili tartışmalara,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, yenidoğan çetesiyle ilgili davaya ve konuyla ilgili olarak topladığı bilgi ve belgelere,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ve 19 Kasım Dünya Çocuğa Yönelik İstismarı Önleme Günü'ne, Millî Halterci Naim Süleymanoğlu'nun 7'nci ve 23'üncü Dönem Milletvekili Gündüz Suphi Aktan'ın 16'ncı ölüm yıl dönümlerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, önceki dönem HDP Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ'ın ağabeyi Hüseyin Refet Yüksekdağ'ın vefatına; DİSK, TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ Başkanlarının bugün gruplarına yaptığı ziyarete, Recep Tayyip Erdoğan'ın açlık ve yoksullukla ilgili ifadelerine, yenidoğan çetesiyle ilgili iddianameye,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, 120 Cumhuriyet Halk Partili milletvekilinin 81 ilde yaptığı saha çalışmasına; TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK Genel Başkanlarının bugün kendilerine yaptığı ziyarete, OECD'nin yayınladığı yaşam raporuna, Ekrem İmamoğlu'nun 20 Kasımdaki ihale davasına ve Adana'dan yansıyan bir fotoğrafa,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Rize'nin Çayeli ilçesinde meydana gelen heyelana, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin yaptığı açıklamalara, ülkenin birlik ve beraberliğine, yeni anayasa çalışmalarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında düzenlenen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2023 yılı harcamalarına ait dış denetim raporlarının inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Saadet Partisi Grubunun, 19/11/2024 tarihinde Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, 2014-2024 yılları arasında büyükşehir belediyeleri ile il ve ilçe belediyeleri tarafından düzenlenen konser, kutlama, açılış ve benzeri eğlence içerikli etkinlikler ile organizasyon firmalarına ödenen meblağlar için ayrılan bütçe ve yapılan harcamaların tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 19/11/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, 2000 yılından bu yana belediyelerin bütçe harcamalarının incelenmesi, kamu kaynaklarının etkin, verimli ve şeffaf bir şekilde kullanılması, halkın yerel yönetimlere olan güveninin yeniden kazandırılarak şeffaf bir yönetim anlayışının sağlanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 19/11/2024 tarihinde Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve arkadaşları tarafından, kayyumların yarattığı kültürel tahribatların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 19/11/2024 tarihinde Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, Kara Harp Okulu Mezuniyet Töreni sonrasında teğmenlere açılan soruşturma hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 19 Kasım 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma saatlerine, 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla;

Yenidoğan çetesi davasına,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, reddedilen grup önerilerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Suriyeli fırıncılara,

İstanbul Milletvekili Özgül Saki, 20 Kasım trans kadınların nefret politikalarına karşı dayanışma gününe,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül,

Ankara Milletvekili Osman Gökçek;

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Çiçek Otlı, İstanbul Esenyurt ilçe binasında yaşananlara,

Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan, Şırnak-İdil-Midyat kara yoluna,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Elmalı-Akçay-Gömbe-Kaş ve Elmalı-Eskihisar-Göğübeli yoluna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Batman Milletvekili Mehmet Rüstü Tiryaki, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine,

Ankara Milletvekili Osman Gökçek;

İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, (2/2249) esas numaralı Ekonomik ve Sosyal Konsey Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubuna ait olup boş bulunan Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğine Kayseri Milletvekili Dursun Ataş seçildi.

Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine AK PARTİ, CHP, DEM PARTİ, MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi gruplarınca aday gösterilen milletvekilleri seçildiler.

Başkanlıkça, Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyuruda bulunuldu.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasına alınan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 85 Milletvekilinin Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660) ve İçişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 166) görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi’ne ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 20 Kasım 2024 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere 23.11’de birleşime son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun

Kâtip Üye

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 34

20 Kasım 2024 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in; 6/6/2002 Tarih ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2697) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.11.2024)

2.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in; Bilgilendirme Ofisi Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (2/2698) (Plan ve Bütçe ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.11.2024)

3.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in; 6/6/2002 Tarih ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve 25/10/1984 Tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2699) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.11.2024)

20 Kasım 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Bir saniye arkadaşlar...

Yalnız bir uyarıda bulunmak istiyorum. Bugün 20 arkadaştan başkasına söz veremiyoruz çünkü arkada bir mutabakat sağlandı, ona göre yürüyeceğiz. Bugün uzatma da veremiyoruz. Lütfen arkadaşlar konuşma süreleri içerisinde toparlamaya gayret etsinler, biz de burada sevimsiz bir duruma düşmüş olmayalım.

İlginiz için şimdiden teşekkür...

Buraya kimse gelmesin arkadaşlar, ek söz hakkı yok bugün, giren girdi.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Bir dakika...

BAŞKAN - Yok, dün size 2 defa bir dakika verdim Sayın Güzelmansur, olduğu zaman canınıza kurban olsun.

Gündem dışı ilk söz, Kanal İstanbul Projesi'nin yaratacağı toplumsal ekolojik sorunlar hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki'ye aittir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Ama Sayın Başkanım, artı on dakikaya ihtiyacım var.

BAŞKAN - Süreniz uzatmasız beş dakikadır Sayın Saki, anlayışınız için teşekkür ederim.

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler.

BAŞKAN - Bu benim tasarrufum değil arkadaşlar, içeride Sayın Grup Başkan Vekillerinin vardıgı mutabakattır.

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Tabii sürem yeniden başlasın.

BAŞKAN - Lütfen, sıfırlayıp yeniden açalım Sayın Vekilim.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Kanal İstanbul Projesi'nin yaratacağı toplumsal ve ekolojik sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Değerli milletvekilleri, bugün size Kanal İstanbul Projesi'nden söz etmek istiyorum.

Bakın şu haritaya; 2011 yılında Tayyip Erdoğan'ın "cılgın proje" diye ifade ettiğı proje Marmara ve Karadeniz'i birbirine bağlayan kocaman bir yarık âdetâ İstanbul'un bağrına saplanmış bir hançer gibi.

Size şu kitabı göstermek istiyorum: "Kanal İstanbul Projesi'ndeki Türkiye" kitabı. Bu kitap, Kanal İstanbul'un yaratacağı tahribatı, hem ekolojik hem toplumsal tahribatı tüm boyutlarıyla ortaya koyuyor. Beş dakikada kuşkusuz bunların hepsine değinemeyeceğim ama en genel anlamda temel sorunlara değinmek istiyorum. Bu proje bir kere mega menfaat, mega yıkım projesi. Tüm meslek odalarının, tüm o bölgede yaşayanların itirazlarına rağmen "inadına" denilerek yürürlüğe konulmaya çalışılan Kanal İstanbul Projesi. Bu projeye karşı tüm bölgedeki sakinler, meslek örgütleri, çeşitli siyasi partiler "Ya Kanal Ya İstanbul" diye bir inisiyatif oluşturdular. Gerçekten bu proje eğer hayata geçerse İstanbul yok demektir yani kanaldan yanaysanız İstanbul'u topyekûn yok ediyorsunuz demektir.

Aynı zamanda bu proje bir rant projesidir; halkı yerinden yurdundan etme, mülksüzleştirme projesidir; Şahintepe'den Fikirtepe'ye, Arnavutköy'den Güngören'e İstanbul'un birçok noktasında iktidarın talan projelerinin en büyüğüdür.

2020 tarihli nihai ÇED raporu sonrası yürürlüğe giren ve defalarca değişen planlar ve ardından gelen ihaleler bugün dava konusu ÇED sürecini tamamen anlamsız bırakmıştır. Halkların Demokratik Partisi, TMMOB, meslek örgütleri, sendikalar “ÇED Olumlu” raporuna karşı dava açtı ama ne hikmetse bu dava sonunda beş yıl içinde yürütmeyi durdurma konusunda herhangi bir karar verilmedi ve sonra 2020 yılında açılan davanın bilirkişi incelemesi ancak 14-15 Kasım tarihinde gerçekleştirildi. Davaya müdahil olarak biz de oradaydık. Tüm itirazlarımızın, kaygılarımızın... Orada beş yıllık geçen süreçte ekosistemi nasıl tahrip ettiğini bizzat gözlerimizle gördük. Bu süreçte TOKİ tarafından sessiz sedasız ihaleler yapıldı, dava sürüyor olmasına rağmen TOKİ konutları yükselmeye başladı. Proje güzergâhındaki Sazlıdere Baraj havzasını Küçükçekmece Gölü'ne bağlayan kısmında bulunan Şahintepe Mahallesi'nde mahkeme kararlarına rağmen halk yerinden sürgün edildi. Bu projeye yandaş şirketlerin en büyüklerinden en küçük müteahhidine kadar herkes iştahla saldırıyor ve büyük zararlara yol açıyor.

Bakın, yine bu haritada bu projenin kimler için olduğunu lüks konutlar bölgesiyle görüyorsunuz. Bu bölge tarım ve orman arazisi, kuşların göç yollarının olduğu arazi ama marifetmiş gibi “lüks konutlar” denilerek burada projenin reklamı yapılıyor, yine ranta peşkeş çekiliyor.

Peki, Tayyip Erdoğan tarafından sunulan bu projenin en temel gerekçesi neydi? Boğaz trafiğini rahatlatmak. Oysa Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının verilerine göre, İstanbul Boğazı'ndan geçen gemi sayısı on yedi yılda sürekli düşüyor. Yine Ulaştırma Bakanlığının üç yıllık gemi geçiş istatistiklerine baktığınızda 2017'de 43 bin civarında, 2023'te ise 30 bine düştüğü görülüyor. Yani yalan söyleniyor, ana gerekçe gerçek değil. Öyleyse biz bu projenin alınıp çöpe atılması gerektiğini düşünüyoruz. Orada tüm meslek örgütleri, bölge halkı gerçekten isyan durumunda. Biz İstanbul'un bağrına sokulan bu hançerin çıkartılmasını istiyoruz ve acilen yürütmeyi durdurma kararı alınmasını talep ediyoruz diyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Saki.

(Uğultular)

BAŞKAN - Arkadaşlar, salonda bir uğultu var, lütfen biraz daha dikkat edelim.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Başkanım, isyan var, bir dakikalar bitti, isyan var!

BAŞKAN - İsyandır iyidir!

Gündem dışı ikinci söz, Ardahan'a yapılan yatırımlar ve çalışmalar hakkında söz isteyen Ardahan Milletvekili Kaan Koç'a aittir.

Buyurun Sayın Koç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Ardahan Milletvekili Kaan Koç'un, Ardahan'a yapılan yatırımlara ve çalışmalara ilişkin gündem dışı konuşması

KAAN KOÇ (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin Kafkaslara açılan kapısı Ardahan, coğrafi konumu ve doğal güzellikleriyle ülkemizin cennet köşelerinden biridir ve serhat ilimizdir. 3-5 Ocak ve 7-9 Ocak 1919 tarihlerinde düzenlenen 1'inci ve 2'nci Ardahan Kongreleriyle direniş gösterme, silahları teslim etmeme, vatanını terk etmeme ve Güneybatı Geçici Millî Kafkas Hükûmeti kurulması gibi önemli kararlar alınarak, doğudaki kongre süreçlerini tetikleyerek, Kurtuluş Savaşı'na giden yolda Erzurum ve Sivas Kongrelerine öncülük ederek Türk Millî Mücadele'sinin yol haritasını çizmiştir. Ancak, ne yazık ki, Doğu Anadolu'nun fatihi Kazım Karabekir Paşa'nın emri altında Kars ve Ardahan'ımızın kurtuluşunu gerçekleştiren ve 1'inci Ardahan Milletvekilimiz olan Deli Halid Paşa Meclis'te işlenen ilk

cinayetle şehit olmuştur. Ardından yapılan ara seçimlerde Ardahan'ımızın illiği alınarak başka bir ile 1926 yılında ilçe olarak bağlanmıştır. Göle, Çıldır, Hanak, Damal ve Posof ilçeleri bağlanarak 1992 yılında tekrar il olan şehrimizde 2002 yılına kadar yeterli yatırımlar yapılmamıştır.

2002 yılından bu yana yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarımızca, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, serhat ilimizi geliştirmek ve kalkındırmak için eğitimden sağlığa, sanayiden tarım ve hayvancılığa, ulaştırmadan altyapıya, turizmden enerjiye, yerel yönetimlerden üniversiteye kadar toplam 34 milyar 844 milyon Türk lirası yatırım ve destek sağlanmıştır. Bu devasa rakam, memleketimin her köşesine yayılan kalkınma ve büyüme hamlesinin yansımasıdır. Bizler AK PARTİ olarak, milletimize hizmet etme yolunda her zaman kararlılıkla ilerledik. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Ardahan'ın ihtiyaçlarını karşılamak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın "Batıda ne varsa doğuda da o olacaktır." sözü kapsamında yirmi iki yılda yaptığımız eserlere ilave olarak son bir yılda serhat Ardahan'ımızda Aşık Şenlik Tüneli'mizi açtık, Ilgar Tüneli'mizde yoğun bir çalışma devam ettiriyoruz ve Sahara Tüneli'mizi de geçtiğimiz yılın bütçesinde yatırım programına aldık. Devlet hastanemize ek olarak anjiyo ve kemoterapi servisinin inşaatına başladık, önümüzdeki yaz açılışını gerçekleştireceğiz. Türkgözü Gümrük Kapımızı tamamen modernize ederek açılışını yaptık, ülke olarak ihracatımızı geliştiriyoruz. Hanak ve Çıldır'da doğal gaz çalışmalarımıza başladık, Damal'da bu yaz başlıyoruz. Tüm bölgemiz için önemli olan Ardahan Üniversitesi Tarım ve Hayvancılık Araştırma Enstitüsünü onaylattık. Şehrimizin ilk sulama kanalı projesi olacak ve sulama, enerji üretimi yapacak olan Beşikkaya Barajı için altyapı çalışmalarına başladık ve arazi toplulaştırma işlemlerini sürdürüyoruz. İl ve ilçelerde yeni TOKİ konutlarımızı bitiriyoruz, teslimini yapacağız. Depremden etkilenen köylerimizdeki deprem konutlarımızı tamamlıyoruz. Göle'de KYK yurdumuzu bu yaz açacağız. Çıldır ve Damal tır parklarımızı tamamladık. İl merkezi ve köylerimizdeki taşkın riskli dere ıslahlarını gerçekleştiriyoruz ve Ardahan Millet Bahçemizi kullanıma açtık. Kış aylarına girerken kar yağışlarıyla birlikte beyaz gelinliğini giyen Ardahan'ımızın kış turizm yerleri, Çıldır Gölü'müz ve Yalnızçam kayak tesislerimizi geliştirmek için de çalışmalarımıza devam ediyoruz.

"Halka hizmet Hakk'a hizmettir." düşüncesiyle hiçbir ayırım gözetmeden, hiç kimseyi ötekileştirmeden, 226 köy, 5 ilçe, 1 belde ve merkez mahallelerimizde serhat Ardahan'ımız için yapılması gereken ne varsa yapmaya ve üretmeye devam edeceğiz çünkü Ardahan huzurun ve kardeşliğin şehridir. Ardahan için yatırımlarımızın devam edeceğini ve bu aziz milletimize hizmet yolunda daha nice projelerle Ardahan'ı hak ettiği yere taşıyacağımızı bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Bu vesileyle başta Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere bu yatırımlarda emeği geçen herkese ve önceki dönemlerdeki tüm milletvekillerimize serhat Ardahan'ımız adına teşekkür ediyorum. Adım adım Ardahan diyerek Ardahan için çalışmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Koç.

Gündem dışı üçüncü söz, Mersin hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Hasan Ufuk Çakır'a aittir.

Buyurun Sayın Çakır. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

3.- *Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır'ın, Mersin'e ilişkin gündem dışı konuşması*

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, televizyonları başında bizi izleyen muhterem yurttaşlarımız, değerli Mersinliler; Ziraat Bankasının üreticimize vermiş olduğu bakım işletme kredisi 1.000 metreye 25-30 bin lira ama maliyetlerin yüksek olduğu, gübrenin ve mazotun yüksek olduğu bu durumlarda bunların artık güncellenmesi gerekiyor, üreticimize göre

ayarlanması gerekiyor. Ülkemizde üç yılda maliyetler, her şey değişirken üreticinin bakım ve işletme kredileri değişmedi. Ziraat Bankası bir an önce bu mevzuatı değiştirip çiftçilerimize göre bunu ayarlamalı. Ziraat Bankasının vermiş olduğu tadilat ve modernizasyon kredileri de sera için yine aynı şekilde çiftçinin mevcut durumuna göre yapılandırılıp için güncelleştirilmesi...

Diğer konumuz muz seraları için de aynı şekilde, sera yatırımcılarının maliyetlerinin artması, aldığı kredilerin yüksek olması, bu işin tekrar Ziraat Bankası tarafından güncellenmesi; Anamur çiftçileri bunu diyor.

Ziraat Bankasının yine yapmış olduğu yanlış bir işlem, biz avokado ekerken içine muz ekliyoruz; muz erken büyüyor, erken büyüdüğü zaman biz onun parasıyla avokado yetiştiriyoruz ama Ziraat Bankası yetkilileri bunu görünce kredi vermiyorlar; bu da çiftçinin canını yakıyor. İnşallah bunu tekrar toparlayıp gündeme sunacaklar diye bekliyoruz. Anamurlular, Erdemlililer bunu bekliyor, Toroslar bunu bekliyor.

Diğer bir konu, yapılan Erdemli-Tırtar Otobanı'nın devamı için 111 ev yıkılıyor, limon bahçeleri kesiliyor; 1'inci proje yapıldı, milletin lehineydi; 2'nci proje yapıldı, milletin lehineydi ama nedense kaldırıldı, limon bahçeleri katlediliyor, 111 ev yıkılıyor. Erdemli Tırtar'dan Mehmet Yılmaz ile Ömer Efendi beni dinliyor bu konuda.

Yenice'nin alt geçidi yine Ulaştırma Bakanlığına bağlı bir hadise. Orada evlerimiz 800 bin ile 1 milyon arasında istimlak ediliyor; takdir komisyonu yok, kira bedeli bile değil. Yan tarafında devletin yeri var, "Bu alt geçidi buradan yapın." diyoruz, bunu bir türlü yapıramıyoruz.

Erdemli Karacaoğlan Göleti yirmi yıldır bekliyor "aman" diyor Erdemlililer ama hâlâ bir sonuç yok. Toroslar da Kayrakkeşli'yi bekliyor. Erdemli'nin göletinin en az 6 köyü ilgilendirdiğini söylemek istiyorum.

Neden tarım? Hep tarım, hep tarım. Evet, "Kötü toprağın verdiğini iyi gardaş vermez." derdi rahmetlik babam, toprak kötü de olsa mutlaka senin yüzüne güler. Şimdi, bu tarımı en büyük destekleyen Tarım Bakanlığı ama bizim Mersin'de Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı dağdaki Yörük'e panel verir, dağdaki Yörük'e keçi verir, yem verir, yapmadı, boru verir; olağanüstü destekleri var. Türkiye'de bir tez olarak kabul edilmesini istiyorum ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanına ve ekiplerine gidilip bir ders alınmasını istiyorum ve onu buradan takdirle karşılıyorum, sağ ol Vahap Seçer diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Gülneşlilerde da aynı sorun var, Büyükşehir Belediye Başkanımız Vahap Seçer Bey Gülneş'in da bütün su işini halletti, mayıs ayında o suyu getirip dökeceğiz evelallah bütün engellemelere rağmen.

Yüce Meclisi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Sağ olun, var olun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çakır.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz Sayın Adil Biçer'e ait.

Buyurun Sayın Biçer.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

ADİL BİÇER (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Dünya Çocuk Hakları Günü ama hangi çocuklar için? Savaşın ortasında kalan Filistinli çocuklar için mi, Gazze'de enkaz altında can veren masum bedenler için mi?

Soykırımcı İsrail'in katliamının 410'uncu gününde hâlâ her bomba bir çocuğun hayalini, her kurşun bir annenin yüreğini parçalamakta. Bir çocuğun gözyaşı insanlığın utancıdır. Gazze'de çocuklar aç, susuz, uykusuz, korku içinde büyümeye çalışıyorlar. Onların hakkı sadece yaşamak, gülmek, oyun oynamak değil mi? Dünya, çocukları korumayı başaramıyorsa biz nasıl vicdan rahatlığıyla susabiliriz?

Buradan tüm dünyaya sesleniyoruz: Çocuklar savaşı hak etmez; onların masumiyetine gölge düşüren her güç, insanlığını kaybetmiştir. Gelin, hep birlikte çocukların dünyasını aydınlatacak adımlar atalım çünkü çocuklar barışın umudu, insanlığın vicdanıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Sait Yaz...

2.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Bugün 20 Kasım -sözde- Dünya Çocuk Hakları Günü'dür. Hangi çocukların günü? Uygar dünyanın utanacak yüzü varsa Uygur'a, Gazze'ye, Lübnan'a baksın ve yüzü kızarsın, insanlığından utansın.

Bugün Gazze'de, Lübnan'da binlerce çocuğun cesetleri enkazların altında, hâlâ çıkarılmadı; parçalanan binlerce çocuğun organları yıkılan binalardan toplatılmadı. On binlerce çocuk mülteci kamplarında açlıkla, ölümlerle pençeleşirken insanlık vicdanı nerede? İnsanlıktan çıkmış canavar Batı nerede? Bu mudur yargı değerleriniz? Sizin nasıl bir çocuk dünyası tasavvur ettiğinizi biliyoruz; aile mefhumu çökmüş, her türlü ahlaksızlığa saplanmış, cinsel arzulara köle edilmiş çocuklar mı veya Müslüman ailesini yok etmek mi? Unutmayın, Fatih'in ve Salâhaddin'in çocukları teyakkuzdadır ve geliyoruz. Kudüs de bizim Mekke de bizim Medine de bizimdir. Kahrolsun emperyalizm, kahrolsun ABD, kahrolsun İsrail; yaşasın mazlumların direnişi!

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Mustafa Hakan Özer...

3.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, dün tamamlamadığı konuşmasına ilişkin açıklaması
MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün yapmaya çalıştığım konuşmayı müdahaleler nedeniyle tamamlamamıştım, bu sabah da Plan ve Bütçe Komisyonunda İçişleri Bakanımıza karşı yapılan terbiyesizliğe tüm ülke şahit oldu...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - "Terbiyesizlik." ne demek?

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - ...ama öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Bizler geçmişte muhtıralarla, darbelerle mücadele ederek bugünlere gelmiş bir siyasi geleneğin temsilcileriyiz; bizleri asla bu şekilde susturamayacağınızı bilersiniz.

Yine, dün, konuşmamda yalan söylediğimi iddia ettiniz. Ben bir yorum veya kanaat değil, arşivlerde olanı sizlere aktaracağım; kızacaksanız geçmişte bu millete yaşatılanlara kızın.

ORHAN SÜMER (Adana) - Sizler de vatandaşın verdiği oylarla seçilenlere kayyum atarsanız...

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Örneğin, 1929'dan 1949'a kadar Türkiye'de belirlenebilen 2.815 cami ve mescit satışının yapıldığını arşivlere baktığınız zaman görebilirsiniz. Takdiri milletimize bırakıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Müflis tüccar gibi geçmiş kurcalayacağınıza bugüne bakın, bugüne.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

4.- Kocaeli Milletvekili Muhip Kanko'nun, şehir hastanelerine ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şehir hastaneleri vatandaşın hizmete kolay erişmesi için kuruldu ancak gelin görün ki buralarda âdeti bir rant düzeni kurulmuş durumda. Milyarlarca lira devlet kasasından aktarılırken hasta ve hasta yakınları şehir hastanelerindeki kantin ve kafeteryalardaki fahiş fiyatlarla karşı karşıya bırakılıyor. Dışarıdaki fiyatlardan daha yüksek olan bu fiyat farkı zaten ekonomik zorluklar yaşayan halkımızı daha da mağdur ediyor. Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu bu sorunla acilen ilgilenmelidir, eğer kendisi bu fiyatları denetleyemiyorsa Ticaret Bakanı Ömer Bolat devreye girmelidir. İnsanlar hasta yakınlarına bir çorba ya da çay alırken bile düşünmek zorunda kalıyor. Bu nasıl bir vicdansızlık? Halk sağlığından kâr elde etmek isteyen bu zihniyeti hep birlikte reddetmeliyiz.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Aşıl...

5.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'a'nın, milletin gündemine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Milletin gündemi Anayasa değil, değişikliği falan unuttun; sözün bittiği yerdeyiz. Ekonomi çöktü, kredi kartı borçları patladı, icra daireleri haciz dosyalarıyla doldu, esnaf can çekiyor, yolsuzluk almış başını gidiyor. Aile dağılıyor, evlilik durdu, boşanmalar çığ gibi; çocuk doğurmuyor artık kadınlar. Uyuşturucu, kumar, fuhuş çığ gibi üstümüze geliyor. Çeteleşme artık mahallelerde köşebaşlarını tutuyor, esnafı haraca bağlıyorlar. İntiharlar almış başını gidiyor, gençler de yaşlılar da psikolojik olarak hasta; psikotrop ilaç tüketimi patlamış vaziyette, insanlar cinnet geçiriyor, bürokrasi ise kör, sağır ve dilsiz. Ne Covid döneminin skandal kararları hakkındaki itirazlarımıza ne de taleplere bir cevap veriliyor. Ne 5G ne “chemtrails” konusunda toplum aydınlatılmıyor. İklim Bakanlığı uluslararası sistemin ileri karakolu gibi, Sağlık Bakanlığı Dünya Sağlık Örgütü kararlarıyla yönetiliyor. Bu böyle gitmez, gitmemeli diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Baykan...

6.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'nın, Plan ve Bütçe Komisyonunda bugün yaşananlara ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda demokrasi tarihimize geçecek bir ilk yaşandı. Salona girişinde Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı, Grup Başkan Vekili, Meclis İdare Amiri ve milletvekilleri İçişleri Bakanının salona girişini engellemeye çalıştılar. Sayın Ali Mahir Başarır'ın bu eylemin işaretini 11 Kasım günü vermiş olmasına rağmen “Görüşmek istiyorduk.” dedikleri eylemi AK PARTİ milletvekilleri olarak Sayın Bakanımızın yanında yer alarak engelledik ve salona girişini sağladık.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Hiç de engellemedik, engelleseydik giremezdi zaten.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Milletvekilleri belediye sokulmadı ya günlerce.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sorunları konuşarak çözmemiz gerekirken en hafifinden hoş olmayan, zorbalık içeren görüntülerle demokrasi dışı davranışların sergileniyor olmasını kınıyorum.

ORHAN SÜMER (Adana) - Vatandaşın oylarıyla seçilen milletvekillerini belediye sokmazken niye söylemediniz?

AYHAN BARUT (Adana) - Seçilen milletvekilleri belediye sokulmadığında da aynı tavrı gösterseydiniz.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Esenyurt Belediyesine günlerce sokmadınız milletvekillerini.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu olayların yaşanmasına sebep olanlar milletimizden özür dilemelidir. Okul saati sebebiyle evlerinde olup televizyonlardan izlemek zorunda kalan çocuklarımızdan da özür dilemelerini bekliyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Başkanım, ben o grupta yoktum İdare Amiri olarak.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Konuşalım...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Ben yoktum.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Ben vardım.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - “İdare Amiri.” dedi, ben yoktum.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sibel Hanım vardı efendim. Bir siz mi varsınız İdare Amiri, Sibel Hanım vardı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O İdare Amiri değil de onun için diyor.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Pardon, Divan Kâtibi... “Divan Kâtibi” diyecektim “İdare Amiri” yanlış oldu, özür dilerim.

BAŞKAN - Sayın Celal Fırat...

7.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Ankara Nallıhan Çayırhan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkanım, Ankara'nın Nallıhan ilçesinde bulunan Çayırhan Termik Santrali maden sahalarının özelleştirme kararına karşı 500 dolayında maden işçisi, bugün sabah 08.00 vardiyasında, kendilerini yer altına indikleri madene kapatarak eylem başlattılar. Sendika yöneticilerinin aktarımına göre özelleştirme ihale şartnamesinin madencinin kazanım şartlarıyla hiçbir alakası yoktur. Özelleştirme sonrası işten çıkarmalar başlayacak, işçilerin emeği yok sayılacak. Bu durum, çalışanların iş güvencesini ortadan kaldırırken kamu yararı dahi gözetilmiyor, yerel ekonomi bile tehdit ediliyor yani bu, sadece madencinin, emekçinin sorunu değil; Ankara'nın sorunudur, Türkiye'nin sorunudur. Bu ekonomik koşullar içerisinde işsiz kalma tehlikesi yaşayan maden işçilerinin yanında olduğumuzu belirtip bir an önce bu karardan vazgeçilsin diyoruz.

BAŞKAN - Sayın Deniz Demir...

8.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Millî Eğitim Bakanı ile Sağlık Bakanına ilişkin açıklaması

DENİZ DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, son günlerde ne yazık ki bazı bakanların görevde kalabilmek için yaptığı atakları izliyoruz. Ülkede eğitim yerle bir olmuş, eğitim kurumları çökmüş ama Millî Eğitim Bakanının derdi Cumhuriyet Halk Partisine laf atmak olmuş. İl ve ilçelerde eğitim kurumlarını gezmeyen Bakan AK PARTİ ilçe kongrelerinde geziyor. Bakanlık görevini CHP'ye ve cumhuriyet değerlerine saldırarak sürdüreceğini sanıyorsa yazıklar olsun!

Bir diğer mesele ise Sağlık Bakanının aymazlığı meselesidir. Buradan yüce Meclisin huzurunda tekrar soruyorum: Sayın Memişoğlu, 12 bebeğimizin para için öldürüldüğü olayın en üst siyasi sorumlusu sizsiniz, istifa etmek için neyi bekliyorsunuz? Ne olursa istifa edeceksiniz? Size tek bir sözüm var: Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Sayın Ali Kıratlı...

9.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda İçişleri Bakanına yapılanlara ilişkin açıklaması

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün milletin Meclisinde, milletimizin huzur ve güvenliği için bütün mesaisini harcayan İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'ya...

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Vay vay vay vay!

ALİ KIRATLI (Mersin) - ...bazı “Ce-Ha-Pe”li milletvekilleri tarafından yapılan, saygı sınırlarını aşan, çirkin, darba varan fiziki saldırılarını şiddetle kınıyorum. Bu, düpedüz barbarlık ve eşkıyalıktır.

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Videoları izlemediniz herhâlde.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Videoları izle, görürsün.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Fiziki saldırı yok, fiziki saldırı!

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Vallahi sizinkiler barbarlık yaptı; biz oradaydık, sizinkiler barbarlık yaptı! Biz görmedik ya!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Onlar, evet... Fiziki saldırıyı yapan Bakanın kendisi.

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın milletvekilleri, siyaset nezaketir.

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Ayıp ya, bu kadar yalan söylenmez ya!

ALİ KIRATLI (Mersin) - Demokrasilerde konuşacak sözü olanlar medeni bir şekilde gelir, konuşurlar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Zeytinyağı gibi üste çıkıyorsunuz ya!

ALİ KIRATLI (Mersin) - İçişleri Bakanımızı susturmaya çalışmak, konuşturmamak, milletin temsilcisi sıfatına sahip milletvekillerine asla ve asla yakışmamaktadır.

ORHAN SÜMER (Adana) - Milletin temsilcisi belediyeye giremezken niye bunu söylemiyorsunuz?

ALİ KIRATLI (Mersin) - Milletvekili olmak demek hakaret etmeyi, hele hele, hele hele fiziki saldırı yapabilmeyi asla ve asla meşru kılmamaktadır.

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Gazetecinin kamerasına saldırmak, tokatlamak yakışıyor mu?

ALİ KIRATLI (Mersin) - Barbarlık ve eşkıyalık yapanları aziz milletimizin takdirine bırakıyor, bunların hak ettiği cevabı aziz milletimizin vereceğini iyi biliyorum.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - “Barbar” ve “eşkıya” lafını sana aynen iade ediyorum. Barbar da sensin eşkıya da sensin!

BAŞKAN - Sayın Süleyman Bülbül...

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Barbar da sensin eşkıya da! Bu kadar yalan söylenmez!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Hayatınız yalan üzerine kurulmuş.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Aynen iade ediyorum sana: Barbar da eşkıya da sensin!

BAŞKAN - Sayın Süleyman Bülbül...

Arkadaşlar, kendi arkadaşlarınızı gürültü yapıyor yani.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Sayın Başkan, bir daha alır mısınız?

BAŞKAN - Bütün Genel Kurula sesleniyorum: Herkes şikâyetçi, lütfen... Bu bir dakikayı yenileme şansımız yok, hatipler konuşurken azami sessizliğe riayet edelim.

Buyurun Sayın Bülbül, yeniden başlatıyorum.

10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül’ün, Temiz Hava Hakkı Platformunun hazırladığı kara raporuna ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Temiz Hava Hakkı Platformunun hazırladığı kara rapora göre 68.440 kişi hava kirliliği nedeniyle yaşamını yitirdi, Aydın’da ise 1.858 yurttaşımız yaşamını yitirdi. Hava kirliliği nedeniyle yaşanan ölümlerde Aydın ilk 10 il arasında yer aldı; memleketim Nazilli ise yıllık ortalamaya göre ülkemizin havası en kirli 5’inci sırasında. Denetlenmeyen JES’lerden çıkan hidrojen sülfür gibi zararlı gazlar solunum hastalıklarına sebep oluyor. Bu kirlilik artık ekosistemimiz ve insanımızın yaşamını ciddi biçimde tehdit etmektedir. Dünya Sağlık Örgütüne göre hava kirliliğinin akciğer kanseri ölümlerinde payı ise yüzde 18,56 olmuştur. İşte, AKP iktidarında havası, suyu, toprağı zehirlenen Aydın’da yurttaş hastalıklara ve ölüme terk edilmiştir. Denetlenmeyen JES’ler ve maden ocakları memleketimize yapılan en büyük ihanetlerden biridir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Ayhan Barut...

11.- Adana Milletvekili Ayhan Barut’un, Adıyaman’daki tütün üretimine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, geçtiğimiz hafta sonu 6 Şubat depremlerinin büyük yıkım yarattığı Adıyaman’daydık. Esnafından çiftçisine, sanayicisinden emeklisine tümüyle herkes yaraların sarılıp ayağa kalkmayı bekliyor. Kent ekonomisinin neredeyse bel kemiği sayılan tütün üretimi tütün

yasası ve AKP eliyle büyük bir darbe aldı. Çok uluslu şirketlerin baskısıyla darbe vurulan yerli tütünde kargo firmaları yüksek fiyatlarla üretici ve esnafı mağdur ediyor. Çiftçinin büyük maliyetlerle ürettiği ancak 100-150 liraya satabildiği tütünün taşıma ücreti 45 ila 50 lira olamaz. Kentte on binlerce tütün üreticisi ve esnaf kaçakçılık nedeniyle yargılanıyor. Yerli tütüne sanki gümrük malıymış gibi para ve hapis cezası dayatması var. TEKEL'i özelleştirip yerli tütünü bitirdiler, şimdi bedelini halkımız ve ülkemiz ödüyor. Tütünde yasağın kaldırılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Orhan Sümer...

12.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Çukurova Bölgesel Havalimanı'na ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Memleketim Adana ve çevresinde bir süre devam eden sağanak yağış sonrasında Çukurova Bölgesel Havalimanı'nı maalesef su bastı. Bu fotoğraf, ne yazık ki açılışı daha üç ay olmuş Çukurova Bölgesel Havalimanı'ndan. 100 milyon euro fazla para ödenen, yapımı tam on dört yıl süren, şovlarla açılan, Şakirpaşa Havalimanı'nın da kapanmasına neden olan havalimanının ilk yağmurda geldiği durum ortada. Yarım yamalak yapılan, şov için erken açılan, birçok eksiği bulunan, bölgenin doğal yapısı ve iklim koşulları dikkate alınmadan yapılan bu yatırım sadece bir yağmurla kullanılmaz hâle geliyorsa bu tablo önümüzdeki süreçte yaşanabilecek daha büyük sorunların habercisidir. Bin defa söyledik, bin defa yanlışları anlattık ama dinletemedik. Çukurova gibi tarımsal üretimde öncü bir havzayı yapılaşmaya açmanın yanlışlarını defalarca anlattık ancak uyarılarımız görmezden gelindi. Bugün yaşanan bu olumsuzluk, yetkilerinin duyarsızlığını açık açık ortaya koymaktadır. Tarım havzasına havalimanı yaparsınız sonuçları da kaçınılmaz olur.

BAŞKAN - Sayın Servet Mullaoglu...

13.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, İçişleri Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonunun kapısı önünde bekletilmesine ilişkin açıklaması

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) - Seçilmiş belediye başkanlarının demokrasiye, hukuka ve ahlaka aykırı bir şekilde görevden alınıp yerlerine işgalci atanmasını, milletvekillerinin Esenyurt Belediyesine alınmamasını protesto etmek ve milletvekillerinin belediyeye alınmama kararının, kapıda bekletilmelerinin nasıl bir duygu olduğunu hissettirmek ve empati kurabilmesini sağlamak amacıyla atanmış İçişleri Bakanını Plan ve Bütçe Komisyonu kapısı önünde otuz saniye bekleterek meramımızı anlatmak istedik. Ancak atanmış olan Bakan kendisinin Meclisten büyük gören bir kibir ve kabadayılıkla arkadaşlarımızı ve bizleri itekledi ve basın kamerasını da yumrukladı. Bu ülke kendilerine halktan büyük gören, haksızlık yapan kabadayılarla yönetilecek bir ülke değildir. Bu ülke nice kabadayılar görmüş ve hepsini tarihte hak ettikleri yere göndermiştir. Biz, halkımızın iradesine, halkımızın haklarına, esnafımıza, çiftçimize, öğrencimize atanmayan öğretmenlerimize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Rukiye Toy...

14.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

RUKİYE TOY (Sivas) - "Biz küçük kızlarıydık şehrin, kalbimiz hep inci mercan.

Kırıldı bir gün kapımız, bizi yere göğe yayanlar geldi.

Masal bitti, neşenin kandili söndü, yas atlası titredi.

Gelmedi adını tertemiz dualarla bezediğimiz yiğitler.

Kederli başımızı, anamızın çil eteğine koyanlar geldi.

Figan çadırları kurduk kaç milyon kulak dibinde lakin,

Ceset doluydu dünya, yerin altından duyanlar geldi.

Dolaşıp durdu üstümüzde alıcı kuşları hep gazabın,
Kurşunlarla gamzemizde kör bir kuyu oyanlar geldi.
Öpücük bile incitirken ak kefenlere sardılar tenimizi,
Annesinin bir tanesine göğ ekinen kıyanlar geldi.
Küçüktük, daha çok küçüktük biz, ey güzel Allah'ım,
Tutuşan evlerde ölümüzü gözyaşıyla yuyanlar geldi.”

Çocuk katliamlarının öylece izlendiği bir dönemde kaldıysa bir değeri tüm insanlığın Dünya Çocuk Hakları Günü kutlu olsun.

BAŞKAN - Sayın Aliye Timisi Ersever...

15.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara Nallıhan Çayırhan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yirmi iki yıllık iktidarınızda taş üstüne taş koymadınız. Bir tek fabrika açmadığınız gibi cumhuriyetin tüm kazanımlarını elden çıkardınız, yandaşlarınıza peşkeş çektiniz. Köprüleri, havalimanlarını sattınız, doymadınız. Şimdi, sıra Ankara Nallıhan Çayırhan Termik Santrali ve maden ocaklarına geldi. Termik santrali ve maden ocaklarını varlık satışı kapsamında adrese teslim ihaleyle elden çıkartacaksınız. Maden ocağından ekmek yiyen 1.350, santralde çalışan 750 emekçiye kapının önüne koyacaksınız. Özelleştirmeden dört ay sonra da 800 aile oturdukları lojmanlardan çıkartılacak.

Bizler emekçi kardeşlerimizin yanında her zaman olduğu gibi saf tutuyoruz. Selam olsun yerin yüzlerce metre altında direnen 500 emekçi kardeşimize, selam olsun Çayırhan'a.

Ayrıca, bugün Dünya Çocuk Hakları Günü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Adem Yıldırım...

16.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda İçişleri Bakanına yapılanlara ilişkin açıklaması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bazı CHP'li milletvekillerinin İçişleri Bakanımız Ali Yerlikaya'ya Meclisteki saldırısı başlı başına bir eşkıyalıktır ve barbarlıktır. Bu saldırıyı yapanları buradan kınıyorum, onu ifade etmek istiyorum.

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Biz, sizi kınıyoruz!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Meclisteki eşkıyalık kabul edilemez. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Belediyede kabul ediyorsunuz, değil mi mesela? Mesela, belediyede eşkıyalık yapabilirsiniz!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sokaktaki kabul edilir, değil mi? Her yerdeki kabul ediliyor da Meclisteki mi kabul edilmiyor?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Barbarlık ve eşkıyalıkla siyasi mücadelemizi çok iyi bilirler.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Allah, vicdan versin, vicdan!

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Mesela, belediyeleri eşkıyaca ele geçirebilirsiniz, kayyum atayabilirsiniz, orada halka işkence yapabilirsiniz! Orada eşkıyalık serbest mesela, değil mi?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - CHP yönetimi, bu barbarlık ve eşkıyalık karşısında gereğini yapmalıdır.

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Ne barbarlığı ya, ne barbarlığı!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Adana'da insanlar işletmelerine gidemiyor, farkında mısınız? Esas eşkıyalığı sizler yaptırıyorsunuz!

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) - Siz yapınca görev, başkaları protesto edince eşkıyalık!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Görülüyor ki CHP'liler, terörden beslenen çukur siyasetinden iyi DEM'lenmiş olacaklar ki Mecliste eşkıyalığa başvurmuşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Terörden ancak sen beslenirsin, ancak sen! Yıllarca sen beslendin terörden! Adın terör, soyadın terör!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ne yapsanız boş, sizin kurduğunuz o çukur barikatlarını nasıl aştıysak aynı şekilde eşkıyalık barikatlarını da öyle aşarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ancak sen beslenirsin terörden! Müktesebatın da terör bugünün de terör!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Eşkıya, dünyaya hükümdar olmaz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Aynaya bak, eşkıyayı görürsün! Aynaya bak, görürsün eşkıyayı!

GÖKÇE GÖKÇEN GÖL (İzmir) - Videoyu izle, eşkıyanın kim olduğunu gör!

BAŞKAN - Sayın Özgür Ceylan...

17.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Mustafa Kemal'in teğmenlerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, bu toprakları vatan kılan Mustafa Kemal ve silah arkadaşları en çok kimi incitmişse onlar, Mustafa Kemal'den rahatsızlardır. Bundan yüz yıl önce İngilizler, Türk istiklali için savaşınlara "Kemalist" dediler. Şimdi de emperyalizmin uşakları, Kemalistleri bu nedenle hedefe koyuyor. Kemalist olmak; işgal karşısında ulusal Kurtuluş Savaşı'nın yanında olmaktır, bağımsızlık demektir, çağdaş, uygar bir toplum hedefi demektir, emperyalizmin karşısında Türk halkının yanında durmaktır. Kemalizme, Kemalistlere düşman olanların kökü dışarıdadır.

Atatürk'ün kurduğu devlette, Atatürk'ün kurduğu ordunun subaylarının Atatürk'e bağlılıklarını ifade ettikleri için disipline sevk edilmeleri utanç vericidir. Daha dün Özel Kuvvetler Komutanlığı mezuniyet töreninde aynı yemin edilmiş ve sorun olmamıştır. Şunu herkes bilsin ki Mustafa Kemal'in teğmenleri, Türk halkının onurudur; onurumuza sahip çıkıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Bilal Bilici...

18.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, emeklilerin hakkına ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Genel Başkanımız Özgür Özel, haftalardan beri emeklinin, çiftçinin asgari maaşının, yetimin, engellinin, yoksulun, işçinin sıkıntılarını dile getiriyor. Emeklilerin hakkının önemini buradan bir kez daha belirtmek istiyorum; bu ülkenin ekonomisine, kalkınmasına ve geleceğine katkı sunmuş emeklilere sahip çıkmak boynumuzun borcudur diyorum.

Bununla beraber, açlık sınırı 20.430 TL iken, yoksulluk sınırı 66.550 TL iken emeklileri kaderlerine terk edip sahipsiz bırakmak haksızlıktır, günahtır ve utanç verici bir durumdur. "Emekliye geçim haktır." deyip minimum 1 asgari ücret seviyesine gelme talebimizin aciliyetini bir kez daha buradan belirtiyorum.

BAŞKAN - Sayın Müzeyyen Şevkin...

19.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, İçişleri Bakanına ve Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buradan, bize laf atanlara söylemek istiyorum: Kendi kentim Adana'da çeteler maalesef iş yerlerine çökmüş durumda, resmen haraç istiyorlar. Sayın İçişleri Bakanının öncelikle bunları çözmesi gerekiyor, en doğal hak olan itiraz hakkını kullanıyor sayın milletvekillerimiz, öncelikle bunu söylemek isterim.

Bugün Dünya Çocuk Hakları Günü, burada da Türkiye olarak tabii ki sınıfta kaldık. Yine, ülkemizde, çocuklarımız maalesef vahşi saldırıların, insanlık dışı kötülüklerin kurbanı oluyor. Çocuklarımız okula

aç gidiyor, işçi olarak sömürülüyor, zorla evlendiriliyor. Dünyada ilk ve tek olarak çocuklara 23 Nisan gibi bir bayramın verildiği ülkemizde bugün yaşananlar yüreklerimizi dağlıyor. Çocuğa şiddete karşı Hükümet taahhüdü olan “Türkiye Güvenli Okul Ortamları” projesiyle, öğretmenlerin rehberlik becerilerini geliştirmek ve risk altındaki öğrencilere yardımcı olmak için sistemler uygulayarak okullarda ruh sağlığı desteğini arttırmakla yükümlü taahhüdün altına imza koymuşuz. Yarınlarımız olan çocuklarımıza daha yaşanabilir bir memleket bırakmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Şevkin.

Cumhur Uzun...

20.- *Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, Marmaris Karacasöğüt Yat Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması*

CUMHUR UZUN (Muğla) - MUÇEV Turizm Anonim Şirketi tarafından işletilen Marmaris Karacasöğüt Yat Limanı'nın genişletilmesine verilen “ÇED Olumlu” raporu, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarınca başlatılan hukuki süreç sonucunda iptal edilmişti. Şirket, aynı bölge için projede küçük bir değişikliğe giderek yeni bir ÇED süreci başlattı. Birinci derece arkeolojik sit alanında bulunan özel çevre koruma bölgesi ve balıkçılığa kapalı alan vasfında olan denizlerimize ek kirlilik yükü getirerek koruma altında olan Akdeniz foku, kum köpek balığı ve “posidonia” çayırlarının yaşam alanlarını yok edecek bu projenin yapılmasına, tarihimize, doğamıza, insanımıza, denizimize ve Muğla'mıza vereceği zararlar yönünden belirttiğimiz haklı gerekçelerimizle birlikte itiraz ediyoruz. Dün Bakanlıkta yapılan toplantıda söylemiştik, buradan bir kez daha Bakanlık ve şirket yetkililerini uyarmak istiyorum: Gelin, bu projeden vazgeçin çünkü biz bu mücadeleden asla vazgeçmeyeceğiz.

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın İsa Mesih Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin.

21.- *İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Raif Denktaş'ın mezarına, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, yenidoğan çetesiyle ilgili davaya ve öğretmen atamalarındaki mülakata ilişkin açıklaması*

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz hafta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 41'inci kuruluş yıl dönümü törenleri vesilesiyle Lefkoşa'daydık. Kıbrıs'la ilgili görüşlerimize ve gözlemlerimize yarın yapacağımız basın toplantısında ayrıca değineceğiz ancak bir konuya buradan tekrar dikkat çekmeyi faydalı buluyorum.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurucu Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Raif Denktaş'ın mezarını oğlu Serdar Denktaş'la birlikte ziyaret ettik ancak gördüğüm manzara beni ziyadesiyle derinden üzdü; bunu özellikle paylaşmak istiyorum. Sayın Denktaş bizim milli bir kahramanımızdır, Kıbrıs davasında önemli bir yeri vardır ancak böylesine önemli bir ismin mezarının çevre düzenlemesinin hâlâ yapılmamış olması gerçekten bir utançtır diye düşünüyorum. Tarihimizin özel bir parçasına, tarihe vefanın bir gereği olarak, milli kahramanımıza vefanın bir gereği olarak bu eksikliğin giderilmesi Türkiye'ye de düşer diye ifade etmek istiyorum; bunu özellikle belirtmek istedim.

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü, bugün hepimize bir kez daha hatırlatıyor ki her çocuğun sevgiyle büyüme, eğitim alma, güvende olma ve hayallerinin peşinden koşma hakkı vardır. Bir çocuğun gülüşü dünyanın en değerli hazinesidir ancak ne var ki bugün bile birçok çocuk savaşlar, yoksulluk, ihmal ve şiddet yüzünden bu haklarından mahrum kalmaktadır. Çocuklarımız, para kazanma uğruna maalesef caniler tarafından ölüme terk edilmektedir. Çocuklarımızdan kanlı ellerinizi, kirli ellerinizi çekin diyoruz.

Evet, bu konudan devamla, yenidoğan çetesiyle ilgili dava İstanbul'da görülüyor. Burada tabii ki biz bu davayı yakından takip ediyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonu kuruldu, bu Komisyona elimizden geldiğince katkılar sunuyoruz. Dün kürsüden bir şey paylaştım, bu konuyla ilgili yeni bir belge paylaştık; 2016 yılına kadar uzanıyor, bugünün konusu değil arkadaşlar. 2016 yılında Başbakan Sayın Ahmet Davutoğlu'na gelen bir ihbar mektubu üzerine bir inceleme, bir soruşturma talimatı veriliyor ve bu inceleme talimatı üzerine inceleme raporu oluşturuluyor. Bakın, bu raporda çok somut bulgular var, bu somut bulgulardan hareketle bir soruşturma talimatı veriliyor. Bakın, raporda ne yazıyor: "Tanı ve tedavi süreçlerinin yenidoğan alanındaki güncel tıbbi bilgilerle uyumlu olmadığı, bu durumun bebeklere zarar verebileceği ve hastanede yatış sürelerini uzatabileceği -bam teli burası- bu nedenle SGK'ye yüksek fatura çıkarılabileceği..." Bugünkü davayla aynı konu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, biz diyoruz ki: Bakın, o gün, 2016 Mayıs'ında Sayın Davutoğlu'nun hikâyesi yarım kaldığında bu soruşturmanın hikâyesi de yarım kalmış, bu soruşturma kapatılmış arkadaşlar. Bakın, çok önemli bir detay: Şu soruşturmada 2016'da adı geçen bazı şahıslar bugünkü davada sanık sandalyesinde oturuyor yani o gün de yapmışlar bu işi ama birileri bu işin üzerini kapatmış. Bizim, bu konunun üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonunda da gideceğimizi ifade etmek istiyorum.

Bir husus daha; bakın, bir husus daha: Yani eski Başbakan dönemine kadar uzanan, savcılar dahi tehdit eden bir çetenin sadece 2-3 hastaneyle sınırlı kalabileceğini ya da sadece yenidoğan bebeklerle sınırlı kalabileceğini düşünebilir miyiz? Bakın, bugün Ordu'dan bir doktorumuzdan ihbar mesajı geldi; 2019'da aynı olayı yaşamış. Bakın, bize yakınıyor, ismini vermiyoruz. Arkadaşlar, şunu söylemek istiyoruz: Bu konunun Türkiye'nin birçok yerinde yaşanmış olma ihtimali yüksek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bu konunun daha detaylı araştırılması şarttır. Buradan ifade ediyorum: Türkiye'nin bir sağlıklı eller operasyonuna ihtiyacı vardır, bunun da üzerine titizlikle gidilmelidir.

Son olarak, şunu da ifade etmek istiyorum: Mülakat konusunu çok sık dile getirdik. Bakın, Bakanlığın önünde bizim gençlerimiz bir şey söylüyorlar, biz de buradan haftalardır bir şey söylüyoruz, diyoruz ki: AK PARTİ'li arkadaşlar, bir kere önünüze alın, ne dediğimize bir bakın.

BAŞKAN - Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Ya, gerçekten baktınız mı arkadaşlar, derdimiz ne? Bakın, torpil yaptınız demiyoruz, bir sorun var; bu soruna dikkat çekmek istiyoruz. Mülakata giren bir yakınım yok ama gençlerimizin hepsi bizim kardeşimizdir, bu ülkenin geleceğidir. Bir sorun var, sorun şu: Bakın, farklı bölgelerdeki komisyonlar farklı puanlamalar yaptılar; Van'daki komisyon 5 puan fazla vermiş, İzmir'deki 2 puan fazla vermiş, İstanbul'daki yuvarlama yapmış. İstanbul Siyavuşpaşa'da mülakata giren gencimizin günahı nedir? Bakın, binlerce gencimizin hakkı yeniyor. Burada olması gereken, adaletili olunması gereken mesele şudur: Burada ek bir kontenjan açılmalıdır; KPSS puanında ilk 20 bine giren ama mülakatlarda bu kontenjanın dışında kalan öğretmenlerimiz için ek bir kontenjan açılmalı ve ek bir atama yapılmalıdır. Açık söylüyorum, bu konu bütün AK PARTİ'li arkadaşlarımızın üzerinde vebaldir. Bu vebali bir kere daha sizin üzerinize bırakıyorum.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Turhan Çömez konuşacaklar.

Buyurun Sayın Çömez.

22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 2016 yılında yazılan yenidoğan raporuna, Türkiye'de yaşanan çocuk dramlarına ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanına verdiği soru önergelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Başkanın az önce gösterdiği belgeyi dün Plan ve Bütçe Komisyonunda Sağlık Bakanlığının bütçesinin görüşüldüğü dönemde ben de kalktım, gösterdim ve ne yazık ki Sayın Bakan akşamüzeri yaptığı değerlendirmede böyle bir raporun olmadığını ifade etmiş hâlbuki böyle bir rapor var. 2016 yılında yazılmış hatta ondan sonra da yazılmış raporlar var. Dolayısıyla, ortada çok ciddi bir ihmal ve eksiklik var.

Günlerdir Türkiye'de yaşanan çocuk dramlarından bahsediyoruz. Tecavüz edilen çocuklara, katledilip daha sonra faili bulunamayan vahim davalara ve bir annenin evi terk edip, kapıyı kilitleyip gittikten sonra geldiğinde yanarak hayatını kaybeden 5 çocuğunun cesedini bulduğu anlara tanık oluyoruz ve bunları konuşuyoruz, bunları tartışıyoruz. Ve günlerdir bebek çetelerinden bahsediyoruz, ihmallerden bahsediyoruz, aymazlıktan bahsediyoruz, ihanetten bahsediyoruz, çocukların göz göre göre öldürüldüğünden bahsediyoruz ve bunun para için yapıldığından bahsediyoruz, arkalarındaki güç odaklarından bahsediyoruz. Aylar öncesinden uyarılmışız, soru önergesi vermişiz; Sayın Bakan, ortada çeteler var, gidin bu işin üstüne demişiz; lütfedip cevap dahi vermemiş.

Şimdi, başka bir konuya değineceğim bugün, en az bunun kadar ciddi, en az bunun kadar vahim. Sayın Başkanım, bu, 10 Ekim 2024'te bu Mecliste yaptığım konuşma, şu koltukta yaptığım konuşma. O gün Bakana, Sayın Mahinur Özdemir'e seslenerek dedim ki: Niğde Çocuk Evleri Sitesinden çok vahim haberler geliyor Sayın Bakan ve orada çocukların dövüldüğüne dair çok ciddi bilgiler geliyor. 9 yaşında bir yavrunun orada öldüğüne dair haber alıyoruz, nedir bu konu? Ardından Sayın Bakana bir soru önergesi verdim ve o soru önergesinde o çocuk yuvasında çocukların dövüldüğüne dair videoların olduğuna dair çok ciddi bilgiler var Sayın Bakan, bu konunun üstüne gidelim dedim. Bizatihi Meclisten, buradan Sayın Bakana millet adına bir soru önergesi verdim. Her zaman olduğu gibi bu soru önergesine cevap verilmedi. Ondan önce de demiştim ki: Balıkesir'de bir gece iki yavru yurttan kaçırıldı, uyuşturucu kullanan bir yetişkin tarafından götürüldü. Yurdun haberi olmasına rağmen "Ertesi sabah bakarız." dendi ve bu uyuşturucu partisinde, orada çıkan yangında o yetişkin, o alçak hayatını kaybetti; çocuklar günlerce, haftalarca yoğun bakımda kaldı. Nedir bu işin arkası? Ben biliyorum ne olduğunu, kimlerin ihmalinin olduğunu biliyorum; cevap vermedi. Adres verdim, bakın, bir daha söylüyorum; haftalar önce, aylar önce Zonguldak Kozlu'daki çocuk yuvasında kalan çocuklardan birine sizin personeliniz tecavüz etmiş Sayın Bakan, ne yaptınız diyorum, cevap yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şimdi bugün, bu ayın 10'unda yani 10 Ekimde verdiğim bu soru önergesiyle ilgili ve cevap verilmeyen soru önergesiyle ilgili çok vahim şeyler açıklayacağım. O gün söylediğim, 9 yaşındaki bu yavru niye öldü diye sorduğum o çocuğun niye öldüğü bugün ortaya çıktı. Nerede ortaya çıktı biliyor musunuz? Kamera görüntülerinde. Ben teşekkür ediyorum Niğde Valisine, bunları ciddiye aldı, kamera görüntülerine el koydu; oradaki çalışanlarla ilgili gerekli işlemler yapıldı ve dava açıldı. Öylesine vahim şeyler var ki Kıymetli Başkanım, bu 9 yaşındaki çocuk bir epilepsi hastası ve bu çocuk ağır bir şekilde darbediliyor. Hepsinin görüntüleri şu anda dava dosyasında var ve Niğde

Valiliğin elinde. Sayın Erdoğan'a istirham ediyorum, Sayın Erdoğan'a rica ediyorum hatta yalvarıyorum bir milletvekili, bir doktor ve eskiden üzerinde hukuku ve hakkı olan birisi olarak söylüyorum: Allah aşkına, bu sara hastası, epilepsi hastası 9 yaşındaki yavrunun görüntüleri şu anda Niğde Valiliğinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu çocuk, boğazından tutularak sürükleniyor yerlerde, tekmeleniyor ve tekmelendikten sonra bir odaya kapatılıyor; saatler sonra o çocuğun oradan cesedi çıkarılıyor. Sadece bunlarla da sınırlı değil; orada kalan 15'i çocuk, 1'i yetişkin 16 engellinin hiçbiri kendi başlarına hayatlarını idame ettirecek durumda değil ve bu 16 kişinin orada neler yaşadığının görüntüleri de Niğde Valiliğinde. Neler yapmışlar Sayın Başkanım: Bir hücre oluşturmuşlar orada, engelli bakımevinde merdiven altı hücre oluşturmuşlar ve ceza vermek istediklerini o merdiven altında cezalandırıyorlar; ceza vermek istediklerini aç bırakıyorlar, önlerine yemek koyup sonra yemekleri çekiyorlar; hepsinin görüntüleri var. Yerlerde süründürenler, boğazına sarılanlar, tekmeleyenler, hakaret edenler, küfredenler; hepsinin görüntüleri var ve maalesef bunlar nerede yaşandı? "Türkiye Yüzyılı" dediğimiz zamanda bizim ülkemizde yaşandı ve yirmi iki yıldır AK PARTİ bu ülkede iktidarda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bana hiç kimse şunu söyleyemez "Orada birileri bunu yapmış." diyemez. Bakın, geçtiğimiz günlerde, İzmir'de o 5 yavrunun hayatını kaybettiği vahim olayda AK PARTİ'nin sayın temsilcisi dedi ki: "Bu çok katmanlı bir olay." Niğde'de yaşanan bu olay çok katmanlı bir olay değil, alçak bir olay ve burada Sayın Bakanın buna dair söyleyecek hiçbir şeyi yok. Bakın, orada 14'ü tutuklu, 12'si de tutuksuz yargılanan 26 kişi var yani o yuvada bulunan 26 çalışanın tamamı orayı bir işkencehaneye çevirmiş, o çocukları çınlıplak soyup dövüyorlar; görüntüleri var hepsinin, boşuna söylemiyorum, hepsinin Valilikte görüntüleri var ve mahkemeye sunuldu. Orada o çocuklar işkenceye tabi tutulmuş; aç bırakılmışlar, merdiven altında hücreye sokulmuşlar ve maalesef "Mustafa Çevik" adındaki 9 yaşındaki yavru ağır travmadan orada hayatını kaybetti. Sadece bunlar da değil, İstanbul'da Bahçelievler Çocuk Yuvasında aynı şekilde sapasağlam yurda emanet edilmiş bir çocuk kanamalı bir şekilde hastaneden çıkarılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son cümlem Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çocuk yuvasından alıp başka bir hastaneye götürüyorlar; o çocuk akciğerlerinde kanamayla, idrar yollarında kanamayla hastaneye götürülüyor ve hayatını kaybediyor. Baba feryat ediyor, raporunu getirdi bana "Sapasağlam çocuğumu devlete teslim ettim. Kanamalı bir şekilde devlet yurdundan çıktı, hastaneye götdürdüler. Bana otopsi raporunu vermiyorlar. Dava dosyasına gizlilik kararı vermişler, ne benim ne avukatlarımla ulaşmasına izin vermiyorlar." diyor.

Sayın Başkanım, bu söylediklerimin sizin vicdanınızı kanattığını biliyorum. Benim derdim burada polemi yapmak değil, benim derdim burada bunların üzerinden bir siyasi şov yapmak da değil, size saldırmak da değil. Yemin ederek söylüyorum; bir hekim kimliğimle, yıllardır bu yuvalarda yaşanan dramlardan içi parçalanan birisi olarak söylüyorum. Bunu bir eleştiri olarak almayın; Sayın Cumhurbaşkanına söyleyin lütfen, o yurttan yaşanan o fotoğrafları, o görüntüleri alsın ve kendisi izlesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son cümlem, bağışlayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sara hastası bir çocuğun, 9 yaşında epilepsi hastası bir çocuğun, devlete emanet edilmiş bir yavrunun döve döve nasıl öldürüldüğünü ve orada çınlıplak çocuklara nasıl zulmedildiğini lütfen kendi gözüyle görsün.

Altını çizerek söylüyorum, böyle bir olayın arkasında ihmali olan kim varsa bugünden tezi yok istifa etsin ve Sayın Bakanı açıkça buradan davet ediyorum: Sayın Bakan, sen bu işi yapamıyorsun, sen bu işlerin sorumluluğunu kaldıracak kudrette ve yetenekte birisi değilsin, istifa et. Sen Hristiyan Demokratlarda siyaset yaparken, geldiğin ülke Belçika'da bu işler belki böyle olabilir ama Türkiye'de biz bu anlayışa tahammül edemeyiz. Lütfen istifa et Mahinur Özdemir Göktaş diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Ne diyeyim, teşekkür mü edeyim size?

Sayın Grup Başkan Vekillerine sesleniyorum: Şurada temsiliyeti olan bütün siyasal partilerin savunduğu fikriyatın en yüce kısımlarını bir kenara alsak bir kimsesiz çocuğun hayatının yanında ehemmiyeti yok. Sayın Çömez'i bu yasama yılı boyunca birkaç kez daha bu konuya eğilirken gördüm. Kendisine bir yurttaş olarak teşekkür ediyorum. Ne yazık ki ne acı ki sonunda haklı çıktı. Ne yapmam bekleniyor? Böyle bir vahşet var; hiçbir şey olmamış gibi, hadi bir Grup Başkan Vekili daha konuştu, devam edelim diyerek ben bu oturumu yönetmeye devam mı edeyim? Ben bunu kendime yakıştıramıyorum çünkü yarın geç olacak; bakın, yarın bunun mahcubiyeti hepimizin üzerine, vebali yine öyle. Ben Sayın Grup Başkan Vekillerini bu gündeme ilişkin kürsü arkasına davet ediyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.56

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi 21'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerle ilgili kürsü arkasında Grup Başkan Vekilleriyle yaptıkları toplantıya, gündemle ilgili milletvekillerinden ricasına ve içinde "çocuk" geçen her türlü soruna ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, öncelikle bütün Grup Başkan Vekillerine teşekkür ediyorum. Yaptığımız görüşmede, herkes tarafından bunun kabul edilemez olduğu ve bundan daha fazla denetim ve önlem alınması gerektiği konusunda hemfikir olduk.

Ben, şimdi sadece bu gündemle bütün Sayın Grup Başkan Vekillerimize duygu ve önerilerini almak için ayrı ayrı söz vereceğim. Çocukları sahihsiz zannetmemeleri açısından bu yaklaşımın çok önemli olduğunu düşünüyorum. Hani "Yansın bu dünya öyleyse!" denilecek nicedir her gün önümüze böyle bir şey geliyor.

Grup Başkan Vekillerinin ayrı ayrı önerisini almadan önce benim bütün milletvekili arkadaşlarımdan bir ricam olacak: Herkes kendi bölgesinde vakitli vakitsiz -çocuğun canı ve üstün yararı söz konusu olduğunda vakit, zaman, engel gibi bir şey söz konusu değildir- kendi bölgesindeki yurtlara gidip denetlemelidir; bu, bizim tarifli görevimiz de değil sorumluluğumuzdur. Birincisi, bunu söyleyeceğim.

İkincisi, içinde "çocuk" geçen her türlü önerenin, önerinin, sorunun ilgili bütün kurumları ve sorumlu kişileri alarme etmesi gerekir. Bunu bir siyasal polemikmişçesine ele almaya hiç kimsenin hakkı yok; böyle olmuştur anlamında söylemiyorum. Üstü örtülüp, hepimizi, bütün insanlığı büyük bir vebal altında bırakıp gidecekken bir valinin duyarlı yaklaşımıyla, bir valinin sorumlu davranışıyla adı geçen olay belli bir mecraya, zemine oturmuş. Meclisimizde bununla ilgili komisyonlar var, bunların etkin kullanımı gerekiyor.

İşi gücü bırakıp çocuğun üstün yararını gözeterek; onların teşhir edilmesi, onların ilerdeki yaşantılarına şu veya bu anlamda gölge ya da ipotek konulacak davranışlardan kaçınarak hepimizin bu işi yapması gerekiyor. Buradan bütün ülkeye ve çocukları emanet ettiğimiz insan ve kurumlara duyuruyorum ki ben bunu yapacağım, inanıyorum bütün vekil arkadaşlarımız da yapacak. Gecenin kör bir vaktinde, bir kuşluk vakti de kapınıza dayanırız, o çocukların koşullarını -orada şefkat mı görüyor, orada tutsak muamelesi mi görüyor- yerinde denetleriz; bundan daha öncelikli pek az işimiz olabilir.

Ben, ilk sözü, salt bu gündemle Sayın İsa Mesih Şahin'e vermek istiyorum.

Buyurun Sayın Şahin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde daha farklı şeyleri konuşmak isterdik; çocuklarımızın hayallerinin gerçekleşebileceği bir iklimi onlara armağan etmeyi, bu tür güzellikleri konuşmak isterdik ancak Sayın Turhan Çömez'in dile getirdiği konu gerçekten çok vahim bir konu. Kendisine de teşekkür

ediyorum bu hassasiyetinden dolayı, bir teşekkür de Niğde Valisine ediyorum. Esasında olması gereken bir şeye teşekkür etmekte garip geliyor yani Vali görevini yapmış, teşekkür ediyoruz ama birileri görevini yapmıyor gördüğümüz kadarıyla. Olayın bir ahlaki çürüme boyutu var.

Çocuklar bizim en hassas noktamızdır -2 evlat babası olarak bunu söylüyorum- en kıymetli hazinemizdir. Böyle olaylara bir daha fırsat vermeme adına -olayın, tabii, bir ahlaki çürüme boyutu var, bir de kamuda denetim boyutu var- bu denetimlerin çok sıkı yapılması gerekiyor, bu konuların üzerine titizlikle gidilmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Yani çocukların üzerinden oluşan yenidoğan çetelerini görebiliyoruz, gözünü para hırsı bürüyen insanların neler yapabileceğini görüyoruz. Mesele, kamu düzeni buna müsaade etmemeli; bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Bir husus daha var; bu, iktidar partisinden istirhamımızdır, beklentimizdir. Birçok konuyu dile getiriyoruz, birçok hassasiyet ortaya koyuyoruz. Elbette ki siyaset rekabettir aynı zamanda, kıyasıya rekabetleri yaşayacağız ama böylesine önemli konuları dile getirdiğimizde de iktidar partisinden beklentimiz konuya eğilmeleri, bir konuda “Ne diyorlar?” diye muhalefete bir bakmaları, gerektiğinde bizden gerekli bilgileri almaları. Yani her zaman da böyle kıyasıya rekabeti değil, hassasiyet içeren konuları dile getiriyoruz burada. Biz isterdik ki Sayın Turhan Çömez’in Sağlık Bakanı tarafından aranması, bu konuyu birlikte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Başkanım, çok kısa.

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Şimdi, “Soru önergesi verdim, cevabını alamıyorum.” dedi. Yani Sağlık Bakanlığına veya -fark etmez, bu bir başka konu da olabilir çocuklarımızın haricinde- bir başka bakanlığa böyle önemli bir soru önergesi geldiğinde oradaki herkesin titremesi, ayağa kalkması lazım. Yani bu konuda ilgili bakanın veya ilgili yetkililerin, soru önergesi veren milletvekiliyle irtibat kurup bu konuyu birlikte yönetmesi gerekir. Bu anlamda da siyasetin de bir işleyiş değişikliğine, bir zihniyet değişikliğine ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.

Biz, bu hassasiyetlerimizi ortaya koymaya devam edeceğiz. Toplumun ahlaki çürüme boyutuna ve kamu düzenindeki denetim boyutuna tekrar dikkat çekiyorum. Siyasetin bu tür hassasiyet içeren konularda iş birliği yapabilmesi gerektiğinin altını tekrar çiziyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Şahin.

Sayın Çömez, tekrar teşekkür ederek size söz vereyim.

Buyurun.

24.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, önemli bir konuyu tartıştık, son derece ciddi bir konu. Millet iradesinin tecelli ettiği bu çatının altında zaman zaman çok sert, çok eleştirel yaklaşımlarda bulunuyoruz birbirimize ve tüm bunları yaparken de millet adına, milletin menfaati adına yapıyoruz ve iyi niyetli yapıyoruz. Fakat işin içerisine çocuk girdiğinde hakikaten yüreğimiz eziliyor, ciğerimiz parçalanıyor ve bunu siyasetin dışında tutmaya özen gösteriyoruz.

Ortada bir sorun var, gerçek bir sorun; günlerdir bebek çetelerini konuşuyoruz, yanan çocuklardan bahsediyoruz, tecavüze uğrayan yavrulardan bahsediyoruz, çocuk yuvalarında yaşananlardan bahsediyoruz, soru önergeleri veriyoruz, araştırılmalı bunları diyoruz, iyi niyetle söylüyoruz. Burada derdimiz, sizi eleştirmek değil bir gerçeğe ulaşmak ve bu yanlışların, bu hataların olmaması için önlem alabilmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çocuk savunmasız, çocuk çaresiz. Bakın, yıllarca ameliyat yaptım, binlerce ameliyat yaptım, ameliyat ederken hastalarımın hepsi narkoz altındaydı ama o hâlde bile çocuğun vücuduna ameliyatı yaparken içim acımıştır hep. O yavrunun bedeni bambaşkadır, ruh dünyası bambaşkadır. Çocuklar bize emanet, aileye emanet ama ondan daha önemlisi, devlete emanet ve o çocukları korumak, onları muhafaza etmek, duygusal ve fiziksel olarak güvenli ve emniyetli bir şekilde yarınlara hazırlamak ve Türkiye'yi onlara emanet etmek hepimizin sorumluluğu. Gelin, bu ciddi konunun üzerine samimiyetle eğilelim, hassasiyetle eğilelim ve sadece oluşturulan komisyonlarla değil, Parlamentoda da böylesine bir konu ortaya çıktığında hep birlikte mücadele edelim. Kim varsa arkasında, kimin ihmali varsa, kimin ihaneti varsa, kimse bu acımasızlar, nereden geliyorsa gelsin hep beraber mücadele edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Az önce Sayın Başkanın Başkanlığında kürsü arkasında önemli bir toplantı yaptık; siyaset dışı bir toplantıydı, herkesin yüreği aynı şeyi söylüyordu, herkesin gönlü aynı şeyden bahsediyordu, aynı duygularla konuşabildik; bu, önemli bir kazanımdır. Gelin, Türkiye'yi bu güzel yavrulara huzurlu ve güvenli bir şekilde emanet edelim. Kimse bu alçaklar; çocuklara ihanet eden, çocuklara eziyet eden, çocukları yok farz eden, çocuklara zulmeden kim varsa hep beraber üzerine gidelim ve bu güzel ülkeyi bu pırıl pırıl yavrulara hep beraber emanet edelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çömez.

Sayın Akçay, buyurun.

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Malumunuz, dün 19 Kasım Dünya Çocuk İstismarını Önleme Günü münasebetiyle konuşmamda Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından alınan karardan bahsettim. Konuşmamı hazırlarken oldukça zorlanmıştım. Şimdi bugünkü hadiseyi öğrenince de ister istemez elimiz, ayağımız kesiliyor; dilimiz, vicdanımız titriyor ve bunu ifade edecek söz bulmakta da hakikaten müşkülât çekiyoruz. Niğde'de meydana gelen hadisede, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım, Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezinde koruma altında olan engelli ve epilepsi hastası 9 yaşındaki "M.Ç." rumuzlu çocuğumuz hayatını kaybediyor. Bu, 22 Temmuz tarihinde meydana gelen bir hadise ve aynı zamanda Niğde Milletvekilimiz Sayın Cumali İnce Bey de -burada- hadiseyi o tarihten bu yana yakinen takip etmektedir.

Şimdi, artık, hangi hadise bizi titreyip kendimize getirecek? Yani çocuk cinayetleri, çocuk istismarları; sanki "Toplumsal bir cinnet mi geçiriyoruz, ne oluyoruz?" sorusunu gündeme getiriyor. Dün de ifade ettim, çocuklara ilişkin elbette Meclis araştırması komisyonları kurduk, İnsan Hakları Komisyonunun bir alt komisyonu şeklinde bir çocuk komisyonumuz da görev yapmaktadır. Sözü fazla uzatmadan diyorum ki: Titreyip kendimize dönme zamanı topyekûn, ülke olarak da toplum olarak da. Bunu bir siyasi istismar konusuna getirmeyelim ama hepimizin sorumluluğumuzu bir icraat olarak da yerine getirme zamanıdır.

Ben şimdilik bunları ifade etmekle yetinmek istiyorum. Bugün de Dünya Çocuk Hakları Günü. Peki, bunlar hep sözde mi kalacak? Bunu mutlaka sorgulamamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu konularla ilgili denetimi, disiplini 7/24 takip etme sorumluluğumuz var. Bu konuda çalışan sorumlu kurumların, mutlaka önce gerek yönetim kapasitesi bakımından gerekse kurumsal kapasite bakımından gözden geçirilme, denetlenme ve bir çekidüzen verme ve çok açık, net, objektif bir şekilde kamuoyunun da bilgilendirme ihtiyacını karşılaması gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit, buyurun.

26.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında siz özetlediniz, gerçekten böyle bir konuyu duyduktan sonra, böyle bir olayı duyduktan sonra insan "Yıkılsın bu dünya!" diyor. Kelimelerin kifayetsiz kaldığı, insanın cümle kurmakta zorlandığı, insanlığından utandığı bir eşikteyiz; öyle olaylara, öyle yaşanmışlıklara tanıklık ediyoruz. Sanırım bu ülkede hiçbir şeyin sorumluluğunu hissetmiyorsak bile her birimiz bu ülkede henüz kendini koruyamayan çocuklara karşı bir sorumluluk hissetmeliyiz. Bu, insan olmaktan kaynaklı bir sorumluluk olmalı en başta. Tabii ki milletvekili olmak bunu ikinci bir defa daha arttıran bir sorumluluk. Meclisin bu konuda sorumlu davranması gerekiyor.

Ama şunu söyleyelim: Bir öncelik sorunu olduğunu düşünüyorum. Yani bu mesele sıradan, alelade bir mesele değilse burada tercihleri sorgulamalıyız. "Gerçekten çocuğun üstün yararını gözeten, gerçekten çocukları gözeten bir sistem mi var yoksa her gün kıyıcı bir şekilde öyle ya da böyle ya yoksulluktan ya istismardan ya cinayetten bir şekilde çocukları yok eden ya da çocukları suça sürükleyen ama en nihayetinde hayatlarına, yaşamlarına mal olan bir sistem mi var?" sorusunu bence hep beraber önce insan olarak ama sonra da birer milletvekili olarak sorgulamamız gerekiyor. Hiçbirimizin sorumluluktan kaçmayacağı bir dönemdeyiz.

Evet, belki bizim sorumluluğumuz bir ama iktidara da seslenmek istiyoruz: İktidar bundan sorumludur. Yirmi iki yıldır yönetilen bu ülkede, Niğde gibi bir ilde, bir çocuk yuvasında bu oluyorsa kusura bakmayın, bunun sorumluluğunu almak zorundayız. Biz de alalım; vekil olarak, insan olarak, yurttaş olarak, yetişkinler olarak ama iktidar da bunun sorumluluğunu almalı ve gereğini yapmalıdır.

O anlamıyla, öncelikle Aile Bakanının gelmesi ve Meclisi mutlaka bilgilendirmesi gerekiyor. Türkiye'nin dört bir yanından, ülkenin dört bir yanından istismar ve çocuk katliamı haberleri duyuyoruz. Bu Meclise karşı sorumludur Sayın Bakan, gelmeli ve bizleri bilgilendirmelidir.

İkincisi: İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuz var ve onun alt komisyonu var, Çocuk Hakları Alt Komisyonu. Komisyon Başkanına buradan seslenmek istiyorum: Bu Komisyon ne yapıyor? Gerçekten kaç defa toplantı yaptı, kaç çocuk yuvasına götürdü komisyonunu, kaç sevgievini denetledi, kaç yetiştirme yurduna gitti diye sormak zorunda değil miyiz? Cezaevindeki çocukların kaldığı yerlere kaç ziyaret yaptı, kaç tane rapor yayınladılar? Bunu da sorgulamamız gerekiyor. Bu da olmuyor, o zaman nasıl olacak?

Büyük bir kötülüğün, örgütlenmiş bir çürümenin içerisinde, örgütlenmiş bir kokuşmuşluğun içerisinde çocukları, çocukların yaşamını, haklarını ve geleceklerini konuşuyoruz. Bence önce sistemi sorgulamamız gerekiyor, sistemi çocuktan yana nasıl kurarız diye hepimizin buna kafa yorması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şimdi, Narin cinayetinden sonra bir araştırma komisyonu kuruldu; önerimizdir, bu Komisyonun yapacağı ilk işlerden biri de Niğde'ye gitmek olmalıdır, diğer çocuk yuvalarını denetlemek olmalıdır, buralara habersiz gitmek olmalıdır. Ne yazık ki şöyle bir şey oluyor: Denetime gelenler arıyorlar “Biz denetime geliyoruz.” diyorlar -cezaevleri için de böyle- oralar rötuşlanıyor, bütün hazırlıklar yapılıyor, kırmızı halılar seriliyor, yemekler pişiriliyor ve o şekilde ağırlanıyor giden heyetler. Böyle denetim olur mu Sayın Başkan? Böyle denetim olmaz. Denetim dediğiniz gece yarısı, sabahın kör vaktinde habersiz yapılır. Varsa orada bir usulsüzlük, varsa orada bir ihmal, varsa orada kötüye giden bir şey onu bulursunuz, tespit edersiniz, gereğini yaparsınız ama bütün bunların olmadığını görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Biz soruyoruz: Aile Bakanlığı gerçekten Niğde'yi ve diğer çocuk yuvalarını bir yılda kaç defa denetliyor? Kaç defa müfettiş görevlendiriyor? Bu insanlar işe alınırken psikolojik testlerden, kişilik testlerinden, özel testlerden geçiyorlar mı? Emanet edilen şey çocuk; kendini ifade edemeyecek, savunamayacak çocuklardan bahsediyoruz. Bin defa düşünüp bir kere alacağımız yere nasıl insan alıyoruz, nasıl çalışan alıyoruz? Örneğin bunu sorgulamadan bu vahşet olayı üzerinden yol alabilir miyiz? Bu, belki sadece buz dağının görünen bölümü.

Sayın Çömez'e çok teşekkür ediyorum; araştırmış, bulmuş, duyarlılık göstermiş, üzerine gitmiş, Valiyi bilgilendirmiş. Vali insani bir tutum, vicdani bir tutum sergilemiş, görevinin gereğini yapmış. Peki, bilmediğimiz, hiç haberimiz olmayan yerlerde, yuvalarda neler oluyor? Bunun hepsine bakmamız, hepsini araştırmamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ben bütün Meclisi ama en başta da AKP Grubunu bu konuda ortak çalışmaya, söz söylemeye ve sorumluluk almaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Sayın Günaydın, buyurun.

27.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü. Keşke orta yerde kutlayabileceğimiz bir şey olsaydı ancak Türkiye bebek tecavüzleriyle, çocuk ölümleriyle, cinayetleriyle; fırsat eşitliğine sahip olamayan, genç yaşta çalışmak zorunda kalan, gerekli eğitimi alamayan, suçla sürüklenen çocuklarla dolu. Nüfusumuzun yüzde 26'sı yani 22 milyon yurttaşımız çocuk ve çocuklar Türkiye'de âdeta bir cehennemi yaşıyorlar. Burada hepimiz sorumluyuz, burada hepimiz bu sorumluluğu yüreğimizin ta ortasında hissetmek zorundayız. Kendi çocuklarımıza bakarken duyduğumuz vicdani ve onlara duyduğumuz merhameti, dünyadaki bütün çocuklara ve ülkemizdeki bütün çocuklara eksiksiz

göstermek zorundayız. Ancak bu elbette bir kişisel tutum değil; bizim burada toplumsal bir tutuma ve buna yönelik gerekli organizasyonları kurmaya, bunun sorumluluğunu yerine getirmeye ihtiyacımız var.

Dünya Çocuk Hakları Günü'nde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinin 101 no.lu evinde tutulan 7 ile 13 yaşları arasındaki çocukların orada nasıl işkenceye tabi tutulduklarını hazırlanan iddianamede gerçekten gözlerim yaşarak okudum. Çocukları merdiven altında özel hazırlanan hapisane gibi odalarda tutmak, yemek vermemek...

BAŞKAN - Özür dilerim, bir saniye...

Bir parazit geliyor, diğer mikrofondan devam edebilir misiniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

İddianameyi gerçekten gözlerim yaşarak okudum. 7 ile 13 yaşları arasında, içlerinde 9 yaşındaki Mustafa Çelik çocuğumuzun da bulunduğu çocuklar, âdeta bir işkencehaneye dönüştürülmüş bu 101 no.lu evde bir çile çekmişler. Bu çocuklara yemek verilmemiş, bu çocuklara kaba işkence yapılmış, dövülmüş, hakaret edilmiş; bu çocuklara, söz dinlemediği gerekçesiyle, merdiven altında hazırlanan karanlık odalarda hapisane hayatı yaşatılmış. Bu çocuklar banyoya kapatılmış, toplu hâlde yıkanmışlar ve bunlara açıkça işkence edilmiş ve bu çerçevede hem engelli hem epilepsi olan çocuğumuz Mustafa Çelik 9 yaşında hayatını kaybetmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Çocuk isimlerini rumuz olarak verelim.

Buyurun lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu çocuğumuz 22 Temmuzda hayatını kaybediyor ve epilepsi olarak hayatını kaybettiğine yönelik rapor tutuluyor ancak gerçekten hem Turhan Çömez arkadaşımızın hem gazeteci İsmail Saymaz arkadaşımızın ısrarlı takipleriyle bu, Niğde Valiliğine ulaşıyor. Ben de teşekkür ederim görevini yaptığı için; bir Valiye görevini yaptığı için teşekkür ediyoruz ve burada hızla yapılan bir soruşturma sonrasında tutuklananlar var ve bununla ilgili gerekli önlemler alınmaya çalışılmış.

Şimdi, sorun şudur: Acaba bu olay Türkiye'de yalnızca Niğde'de mi oluyor ve biz bu saatlerde Niğde'yi konuşurken aynı anda adı M.Ç. olan çocuğumuz gibi başka çok sayıda çocuğumuz da başka yerlerde benzer işkencelere tabi tutuluyor mu? Olmamasını gönülden isteriz ama olmayacağını garanti etmemiz gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bizim sorumluluğumuz, böyle bir garantiyi sağlama sorumluluğu. Bu nedenle önerim şudur: Bizim İnsan Hakları Komisyonumuz var Mecliste, onun altında Çocuk Hakları Komisyonumuz çalışıyor; ayrıca, çocuk haklarına yönelik özel yeni bir komisyon kurduk. Bu arkadaşlarımız Türkiye'deki bu tip rehabilitasyon merkezlerine yönelik habersiz denetimlerini yapsınlar ancak milletvekili denetimi kuşkusuz yetmez, Bakanlığın spontane denetimlerini sıklaştırmasının gereği ortada. Ayrıca, bakıcılar ile çocukları bir yere, bir merkeze terk etmek onlara yönelik gözetim görevimizi yerine getirdiğimiz anlamına gelmez. Acaba gerçekten liyakatli kadrolarla çalışıyor muyuz? Bu bakıcıların psikolojik testleri yapılıyor mu? Gerekli sosyolog ve psikolog desteği buralarda sağlanabiliyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yalnızca bunlara yönelik özel bir araştırma mutlaka yapılmalı ve Türkiye'de bir tek çocuğumuzun kendini yalnız ve çaresiz hissetmeyeceği, doğduğuna pişman olmayacağı bir memleketi birlikte inşa etme sorumluluğumuz var. 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde

çocuklarımızın içinde bulunduğu ve kimisi için açık bir cehennem olan bu koşulları değiştirmek hepimizin ortak görevidir. Türkiye Büyük Millet Meclisini, Bakanlığını, iktidarı ve elbette hepimizi bu görevi eksiksiz yerine getirmeye davet ediyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

Buyurun Sayın Gül.

28.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklara ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Niğde’de yaşanan hadise hepimizi derinden üzmüştür çünkü çocuk, masum bir şekilde dünyaya gelen çocuk, aslında bütün insanlığa emanet olarak dünyaya gelmektedir. Olayın yaşanmasıyla beraber, vefat olayından sonra Niğde Valiliği ve Aile Bakanlığı derhâl inceleme başlatmış -gerekli tüm video kayıtlarını da inceleyerek- burada tüm görüntüler değerlendirilmiş ve inceleme yapılmıştır ve bu inceleme sonucunda ilgili bazı personelden açığa almalar olmuş ve yine, Aile Bakanlığı, Valilik savcılığa suç duyurusunda bulunmuştur. Yargı da bu başvuru üzerine yapmış olduğu soruşturma neticesinde bazı ilgililere yine gözaltı ve tutuklama kararları vermiştir. Yargı da Aile Bakanlığı da Niğde Valiliği de bu konuyu yakından takip etmektedir olayın yaşandığı ilk andan itibaren.

Elbette bu hususlarla alakalı çıkarmış olduğumuz kanunlarda temel yaklaşım “çocuğun üstün yararı ilkesi” çerçevesinde bakılmasıdır ve bu konuda çok önemli düzenlemeler esasen yapılmıştır ve Meclisimizde -bugün, şimdi yeniden kurulup divanı oluşan, teşekkül eden- çocukların korunmasına yönelik bir Meclis araştırması komisyonunun kurulmasını da yine oy birliğiyle tüm partiler olarak burada kabul etmiştik; bugün ilk toplantısını yaptı, görev dağılımını belirledi. Tüm partilerin de bu ve buna benzer tüm hususlarla alakalı gerek lokal gerekse genel, gerek sistematik gerekse yasa gerektiren daha ilave neler var; tüm derdimiz budur. Bir çocuğun daha üstün yararı için bu çalışmaları yapacak bu Komisyonu çok önemsiyoruz ve tüm partilerin vermiş olduğu değerli milletvekilleri, bu ve benzeri olayların hiç yaşanmaması adına ne gerekiyorsa titiz bir şekilde çalışma ortaya koyacaklar ve çıkan sonuçlara göre de biz burada, yasa -gerekiyorsa hep beraber yasayı çıkararak- ve düzenlemeleri yapmayı, ilave ne gerekiyorsa bunları hep birlikte yapmayı hepimiz bir borç, bir ödev olarak görüyoruz, telakki ediyoruz.

Yine, Çocuk Hakları Alt Komisyonunda -ki Başkanı Radiye Sezer Hanım, Kocaeli Milletvekilimiz- orada da çok duyarlı bir şekilde çalışmalar yapılıyor ama tüm bu konularla ilgili, daha büyük bir hassasiyetle yine ne gerekiyorsa hepimiz bu değerlendirmeleri yapmayı bir borç biliyoruz.

Çok önemli kanunlar çıkardık ama uygulama işin esasıdır. Bu yönüyle şunu ifade etmek lazım ki çocuğun üstün yararı neyi gerektiriyorsa burada ilgili tüm kamu görevlilerinin en hassas bir şekilde davranması bizim beklentimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Yani çıkan kanunları, bakanlık tebliğlerini özellikle muhatap olan tüm kamu görevlilerinin büyük bir titizlikle yerine getirmesi hepimizin beklentisidir. Bu konu bizim en hassas olduğumuz konudur. Uygulamadaki tüm aksaklıkları da hepimiz takip ederek... Yani “Mevzuat şöyle diyor...” Anne-baba vermiyor ama yaşanan hadiselerle bir çocuğun ölümüne ya da farklı bir şeye sebebiyet veriyorsa kusura bakmasınlar, o kamu görevlisi çocuğun üstün yararı gerekçesiyle o çocuğu koruma altına alabilir, almalıdır. Bu konudaki bir ihmalin hepimiz acısını yaşıyoruz. Bu konuda tüm partiler olarak, tüm insanlar olarak hepimiz bunun üzüntüsünü çekiyoruz. Dolayısıyla, bu anlamda da tüm

kamu görevlileri, tüm aileler ve bizlerin de -üstümüze düşeni, ilave ne gerekiyorsa yapmak koşuluyla- büyük bir özenle bu hususları takip etmemiz gerekiyor. Çünkü biz inanıyoruz ki “Kenar-ı Dicle’de bir kurt kapa bir koyunu, gelir de sorar adlilahi Ömer’den onu.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Bizim, bu anlamda, çıkardığımız kanunlar, Bakanlığımızın bu konudaki yaptığı, attığı adımlar, kararlar... Ama bu anlamda, bir kamu görevlisinin bir ihmaliyle ya da farklı bir değerlendirmeye bizim çocuğumuzu kurban etmeye hiçbir şekilde... Çocuklarımıza kıyamayız, buna izin veremeyiz. Bu hususta da Meclisimizin almış olduğu bu kararlarla, kurulan komisyonlarla ne gerekiyorsa, ilave daha ne yapmak gerekiyorsa... Çocuklarımıza yan gözle bakanların karşısındayız. İşte, yargı da bu konuda gerekli titizliği yapıyor. Çetelerin, çocuklara elini uzatan her kim varsa ellerimiz onların yakasındadır, her zaman yakasında olmaya devam edecektir. Bu konuda hiçbir zaman bir gevşekliğe, hiçbir zaman toleransa izin vermeyeceğiz; her zaman çocuklarımızın yanında olmaya daha kararlı bir şekilde devam edeceğiz.

BAŞKAN - Çok teşekkürler.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezine gidecek milletvekillerine ve milletvekillerinin denetim hakkına engel çıkarılmaması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın arkadaşlar, ben buradan çıkan şeyleri Sayın Meclis Başkanımızla görüşeceğim, onun bilgisine sunacağım.

Son bir hususu belirterek normal gündeme dönmek istiyorum: Buraya giden ya da gidecek olan arkadaşların gitmeden önce mutlaka bir pedagoğdan, bu çocuğun üstün yararı ilkesi mucibince bir danışmanlık alması... “Denetleyelim.” derken çocukları rencide etme ya da ruh bütünlüklerine, düşünce bütünlüklerine istemeden de olsa yeni bir gedik açmaya da hakkımız yok. İçişleri Bakanlığı, Aile Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, valiler vekilin bu denetim hakkına saçma sapan engeller çıkarmamalılar. Böyle yapıldığı anda bunun bir suç duyurusunun konusu olacağını bilmeliler ama gidecek olan sayın vekil arkadaşlarımızın da mutlaka bir pedagojik danışmanlık olarak bu işi yapmasını ehemmiyetle rica ediyorum.

Herkesin duyarlılığına ayrı ayrı teşekkür ederek tekrar kaldığımız yerden devam etmek istiyorum.

Sayın Akçay...

Konuşmak ister misiniz Sayın Akçay?

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Niğde Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde yaşananlara ve çocuklarla ilgili denetimin ve organizasyonun gözden geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Aslında konuşmak isterim Sayın Başkan da yani bu tür hadiseler insanda konuşma arzusunu da maalesef gideriyor. Bugünkü niyetim, Dünya Çocuk Hakları Günü münasebetiyle yapacağım bir konuşmaydı. Artık, şimdi, konuşma zamanı değil; biraz evvel ifade ettiğim denetimi, organizasyonu gözden geçirme zamanı. Hepimize düşen görevleri, inşallah, hep birlikte yerine getirmeyi diliyor; saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit, buyurun.

30.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, Türkiye'nin çocuk hakları karnesine, kayyum atamalarına ve Çayırhan Termik Santrali'ne ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, arkadaşlar da söylediler, bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü ama az önce konuştuğumuz mesele, Türkiye'de çocuk hakları meselesinde karnenin hiç de parlak olmadığını ortaya koyuyor. Türkiye otuz beş yıldır aslında uluslararası Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne taraf bir ülke ama bu konuda çekincelerle beraber taraf bir ülke ve ne yazık ki otuz beş yıldır taraf olmasına rağmen sorumluluklarını da yerine getirmiyor.

Burası, aslında, katledilen çocukların ülkesi. Narin'in toplu bir cinayete kurban gittiğini, öldürüldüğünü hep beraber izledik; şimdi akamete uğratılmaya çalışılıyor. Uğur Kaymaz 12 yaşındaydı, bedenine 13 kurşun isabet ederek katledildi. Cemile Çağırğa katledildi, cenazesinin gömülmesine bile izin verilmedi. Miray bebek bu ülkede hiç büyümedi. Ceylan Önkol'un bedeni havan topraklarıyla paramparça edildi. Geçen hafta Sıla bebek bir istismar sonucu yoğun bakımda yaşamını yitirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - “Yenidoğan çetesi” denilen bir çete yeni doğmuş bebekleri katletti ve bugün Niğde'den de yansıyan meseleyle aslında ülkenin dört bir yanında çocukların yaşam, eğitim, sağlık, güvenlik haklarının gözlemlendiğini hep beraber görüyoruz.

2024'ün ilk sekiz ayında en az 516 çocuk hayatını kaybetmiş, 695 çocuk iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiş, 3 binden fazla çocuk cezaevlerinde tutuklu ya da hükümlü olarak tutuluyor, 612 binden fazla çocuk eğitim sisteminin dışında kalmış; 7 milyondan fazla çocuk yoksullukla, hatta 2 milyonu derin yoksullukla mücadele ediyor. Bugün çocuklar okula aç gidip geliyor, bir öğün sağlıklı bir gıdaya, yemeğe bile erişemiyor.

Daha geçen günlerde İzmir Selçuk'ta yoksulluktan 5 çocuk yanarak yaşamını yitirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Diyabet tanısı olan çocukların sensörlü cihaz talebi hâlihazırda karşılanmış değil ve yine, Van'da ASM'lerde en basit aşı olan Hepatit B aşısının olmadığını görüyoruz. O anlamıyla, burada, toplamda bir sistem sorunu olduğunu ve bu sistemin düzeltilmesi, çocuktan yana, çocukların üstün yararını gözetecek şekilde gözden geçirilmesi gerektiğini ifade etmek istiyoruz. Çocuk hakları bir lütuf değildir, bunu bir lütuf gibi sunamayız. Bütün yetişkinler olarak çocuklara karşı sorumluluğumuz var ve ben herkesi bir kez daha bu sorumluluk çerçevesinde davranmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, bugün Dersim Belediye Eş Başkanımız Cevdet Konak'a altı yıl üç ay ceza verildi. Yine, 3 Haziranda yerine kayyum atanan Mehmet Sıddık Akış Belediye Eş Başkanımıza da 2 ayrı dosyadan; birinden yedi yıl altı ay, birinden de bir yıl altı ay hapis cezası verildi. Şimdi, bu cezalar nedir? Aslında suçluluk psikolojisinin dışı vurumudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

HALUK İPEK (Amasya) - Onların davası devam ettiği için aday gösterdiniz. O davaları biliyordunuz, aday gösterdiniz, olur mu?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Kabul etmeseydiniz, YSK neden kabul etti?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Suçluluk psikolojisinin devam ettiğini görüyoruz. AKP önce minareyi çalıyor, sonra da talimatlı yargısıyla buna kılıf uyduruyor.

HALUK İPEK (Amasya) - O davalar kaç yıldır devam ediyor, niye aday gösterdiniz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şimdi, Dersim Belediye Eş Başkanımıza verilen cezanın gerekçesi eğer yeni bir kayyum atamaysa buradan uyarıyoruz...

HALUK İPEK (Amasya) - Kimi kandırıyorsunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Dersim'e daha ne kadar zulmedeceksiniz? Yetmedi mi Dersim'e ettiğiniz zulüm, yetmedi mi Dersimlilere ettiğiniz zulüm?

HALUK İPEK (Amasya) - O davalar olduğu için aday yaptınız onları. Sonra da demokrasiyi kirletiyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bunu hep beraber sormak istiyoruz.

Kayyumdan medet umanlar, halkın iradesine darbe yapanlar, talimatlı yargıyla kumpas kuranlara buradan bir kez daha şunu söylemek istiyoruz...

HALUK İPEK (Amasya) - Demokrasiyi kötüye kullanıyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - ...Dersim de Dersimliler de Kürt halkı da size biat etmedi, etmez, etmeyecek.

HALUK İPEK (Amasya) - Başka kimse mi yok? Davası devam edeni niye aday gösteriyorsun, başka kimse yok mu aday?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bütün bu kumpasların altında kalacaksınız, bu kayyum siyasetinin altında kalacaksınız; bunu söylemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALUK İPEK (Amasya) - Bilerek, taammüden yapıyorsunuz.

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şimdi bu bağırımdan anlıyoruz aslında, nasıl suçlu olduğunu çok iyi anlıyoruz.

HALUK İPEK (Amasya) - Yo! Milleti kandırıyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - İşte, bu suçluluk psikolojisi. Suçlular, bu gibi suçlular mazlumlara, haklılara yüksek sesle, çoğunlukla, parmak sayısıyla, emirlerindeki kollukla, yargıyla yönetmeye, baskılamaya çalışıyorlar ama yapamayacaklardır; halkın iradesine, halkın gücüne, halkın ferasetine yenileceksiniz ve yenildiniz de. 3 dönemdir kayyum atıyorsunuz; 3 dönemdir, 2 dönemdir geliyoruz, o belediyeleri biz alıyoruz, biz, halklar alıyor; orada yaşayan halklar kayyuma geçit vermiyor. Ya bu gerçeği anlayacaksınız ya da bu halk size bunu başınıza vura vura anlatacak. Çok açık ve net söylüyoruz: Hukuksuzlukla gideceğiniz yol yok. Bunu anlamak için ne olması gerekiyor, ne olması gerekiyor? Yargı kumpası üzerine kumpas kurarak yol almaya çalışıyorsunuz.

Şimdi, Sayın Başkan, hukuksuzluk tek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALUK İPEK (Amasya) - Neden mahkûm oldular, niye mahkûm oldular?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlıyorum, son cümlem.

BAŞKAN - Buyurun, bitirelim lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sadece orada değil, işte çocuğa yapılandan halkın iradesine yapılandan, oradan kadına yapılandan, oradan emekçiye yapılandan... Ülkenin dört bir yanını hukuksuzluk sarmış. Pir Sultan Abdal'ın güzel bir sözü var, diyor ki: "Bozuk düzende sağlam çark olmaz." Evet, düzen bozuk, düzen bizler için bozuk. Bu düzenin düzeltilmesi gerekiyor.

Bugün, Çayırhan Termik Santrali'ni özelleştirmeye karşı 500 maden işçisi madene indi ve kendini oraya kilitledi. Buna bir şey demeyecek misiniz? Ülkenin dört bir yanında işçiler isyan ediyor. Sizin yönetiminize, sizin işçi düşmanı politikalarınıza karşı ses çıkıyor. Siz ne yapıyorsunuz? Polisi, askeri yığıyorsunuz o işçi direnişlerinin üzerine; asker zoruyla, polis zoruyla işçinin, kadının, emekçinin sesini kısmaya çalışıyorsunuz. İşte biz bu düzeni değiştireceğiz, bu ülkede bu düzen ya değişecek ya değişecek. Demokrasiden, özgürlükten, eşitlikten yana bir sistemi kuracağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kılıç.

Sayın Günaydın, buyurun.

31.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Esenyurt Belediyesine kayyum atanmasına ve İşçileri Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonuna girişinde yaşananlara ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bugün 20 Kasım 2024. 30 Ekim 2024 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisinin Esenyurt Belediyesine kayyum atandı. Ben bu partinin Grup Başkan Vekiliyim, milletvekiliyim, dokunulmazlığım var. 4 Kasım 2024 tarihinde, 4 Kasımdan 15 Kasıma kadar, on bir gün boyunca ben de dâhil olmak üzere milletvekili arkadaşlarımızın Esenyurt Belediyesine girişi polis tarafından engellendi. Biz orada polis arkadaşlarımıza şunu söyledik: Bizim, burada görev yapan, kanunsuz emre uymaya çalışan polis arkadaşlarımıza söyleyeceğimiz bir tek şey vardır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Milletvekilinin belediyeye sokulmamasına yönelik bu talimatı kim veriyse; bunun adı ister İşçileri Bakanı ister İstanbul Valisi olsun, bu kanunsuz bir emirdir; kanunsuz emri veren suç işlediği gibi, bu emre uyanlar da suç işlemektedir. Biz, arkamızdaki çocuklar ile burada sizin arkanızda duran kolluk kuvvetlerini karşı karşıya getirmek istemiyoruz ancak milletvekilini durdurmak, milletvekilinin belediyeye girmesini engellemek Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nda size verilmiş bir yetki değildir; kanunsuz emre uymayın.

Peki, bu kanunsuz emri kim vermişti? İşçileri Bakanı Ali Yerlikaya vermişti. O Ali Yerlikaya bugün Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor. Plan ve Bütçe Komisyonunda İşçileri bütçesi görüşülecek. Kendisi milletvekili değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Onu milletvekili arkadaşlarımız karşılıyorlar ve şöyle diyorlar: “Bizi, milletvekilleri on bir gün boyunca belediyeye sokmama emrini siz verdiniz; bunun hangi kanuna dayandığını bize açıklayın, bunun duygusunu yaşayın.” Arkadaşlarımız otuz saniyelik, bir dakikalık bir müzakere yapmaya niyetleniyorlar -İşçileri Bakanı keşke milletvekili olsaydı, Meclisin dinamizmini bilseydi, Meclise saygı duysaydı- İşçileri Bakanı milletvekilleri itekleyerek, kamerayı tokatlayarak içeriye girmeye gayret ediyor ve giriyor da. Üstelik de bunu basına “barbarlık” “vahşet” “eşkıyalık” gibi anlatıyorlar; burada da bunu söyleyen insanlar oldu. Ben şimdi soruyorum: Milletvekilini Esenyurt Belediyesinin önünde kanunsuz emirle on bir gün boyunca durduran, polis ile vatandaş karşı karşıya getiren kanunsuz emrin sahibine Meclisin İşçileri Komisyonunda bir dakika bunun nedenini sormak, bunun hesabını sormak eşkıyalık oluyor da o kanunsuz emri vermek eşkıyalık olmuyor; öyle mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen.

AYHAN SALMAN (Bursa) - İçeride sorarsınız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bakın, ben şöyle bitireyim; bir Galatasaraylı Arif vardı, hatırlar mısınız? Ceza sahasına yaklaştı mı kimse dokunmasa da kendini atar atar, penaltı kazanırdı. İçişleri Bakanının gayretlerini gördük ancak kamera görüntüleri de ortada; hiç kimse İçişleri Bakanına dokunmadı, sadece milletvekili onunla konuşmak istiyor ve o, milletvekilini iteliyor. Bu medya yapma çabalarınız artık canımıza tak etti kardeşim. Hukukun içerisinde olun. Milletvekilinin gensoru hakkını kaldırdınız ama milletvekili size kanunsuzluklarınızdan dolayı hesap sorar, buna da saygılı olmayı öğrenin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

Sayın Abdulhamit Gül, buyurun.

32.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, Bayraktar TB3 SİHA'ya, savunma sanayisine ve bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda yaşanan hadiseye ilişkin açıklaması*
ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum.

Başkanım, bugün Dünya Çocuk Hakları Günü. Dünyada özellikle yaşanan dramlara baktığımızda bugün Gazze'de çocuklar ölüyor. Bugün Gazze'de çocuklar, bebekler annesinden, yuvasından koparılıyor. Bugün çocukların üzerine bombalar yağdırılıyor Gazze'de, Filistin'de ama Dünya Çocuk Hakları Günü'nü kutlayan uluslararası hiçbir mekanizmadan, uluslararası kurumlardan hiç güçlü bir ses çıkmıyor. Çocukları kurtaramayan, çocukları yaşatamayan bir dünyanın adil bir dünya olmadığını ve adil olmayan bu dünyanın da mutlaka ama mutlaka adil bir dünya kuruluncaya kadar hepimizin üzerinde bir vecibe olduğunu, bir borç olduğunu bir kez daha ifade ediyorum. Gazze'deki bebeklerin özgür olacağı, çocukların özgür olacağı, Kudüs'ün, Filistin'in özgür olacağı bir dünyayı hep beraber görmek için Türkiye olarak Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğinde çalışmaya, her platformda onların sesi olmaya, mazlumların sesi olmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Yine, bugünün vesilesiyle ifade etmek isterim: Özellikle terör örgütünün çocukları annesinden, yuvasından, babasından, evinden, arkadaşlarından, okulundan, kitaplardan ayırmaya yönelik yapmış olduğu çocuk istismarını, kadın istismarını da bu vesileyle şiddetle kınıyorum. Çocukların yeri, kadınların yeri, gençlerin yeri annelerin yanındır, evleridir, sokaklarıdır, mahalleleridir. Terör örgütünün çocuklara yönelik yapmış olduğu istismarı, bu anlamda ortaya koyduğu tüm terör faaliyetlerini de kınıyorum ve buradan gerçekten çocuk haklarını savunan herkesi de onurlu bir şekilde, güçlü bir şekilde bu şiddete karşı çıkmaya davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Dün, savunma sanayimiz adına çok önemli bir gelişme oldu; Bayraktar TB3 SİHA, kısa pistli bir gemiden iniş ve kalkış yapmayı başaran ilk insansız hava aracı olarak dünya havacılık tarihine geçti. Ülkemiz, Cumhurbaşkanımız liderliğinde savunma sanayisi alanında da millî, bağımsız, yerli savunma sanayisiyle güçlü bir şekilde yoluna devam etmektedir.

Türkiye'nin güçlü olması mazlumların güçlü olması demektir. Türkiye'nin güçlü olması ezilenlerin güçlü olması demektir. Türkiye'nin güçlü olması daha adil bir dünya için çok önemli bir gelişmedir, önemli bir fırsattır. Bu anlamda hem TUSAŞ hem KAN hem savunma sanayisi alanındaki tüm yapılan çalışmaların ülkemiz adına hayırlı olmasını diliyorum. Daha güçlü bir Türkiye için yolumuza devam edeceğimizi ifade ediyorum.

Son olarak, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda bir hadise yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Plan ve Bütçe Komisyonunda yaşanan hadise, Meclisimize, Gazi Meclisimize asla yakışmayan, Meclisimizin mehabetine yakışmayan bir davranıştır, bir tutumdur. Meclis konuşma yeridir. Meclis söz söyleme, itirazda bulunma, eleştiride bulunma ama tüm bunları da sözle yapma yeridir. Bu anlamda, İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya'ya yönelik... Tam da Meclis çalışmalarına, milletimize bütçeyle ilgili, çalışmalarla ilgili hesap verme anlamında yapılan bir çalışmanın engellenmesi, bu konuda bir çaba içerisine girilmesi Meclisimize yakışmamıştır. CHP'li bazı milletvekillerinin yapmış olduğu bu davranış karşısında CHP'nin hem partimizden hem Hükûmetimizden hem Bakanımızdan bu tavırla ilgili özür dilemesini bekliyoruz. Ayrıca, İç Tüzük'ün 160'ıncı maddesinin (5)'inci fıkrasında da yine Mecliste gürültü ve kavgaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Meclisteki bu yaşanan fiille ilgili de İç Tüzük ihlali olduğu kanaatindeyiz çünkü sadece Genel Kurul değil, Meclis çalışmaları kapsamındaki bir faaliyetin, bir yasama faaliyetinin ve esas itibarıyla da bir yürütme temsilcisinin millete hesap verme adına, bilgi verme adına yapmış olduğu bir çalışmanın engellenmeye çalışılması İç Tüzük'ün de ihlalidir. Bu konunun da ayrıca değerlendirilmesini ben talep ediyorum ve bu husustaki kabadayı görüntülerin ve Meclisin mehabetine yakışmayacak görüntülerin tekrarlanmamasını... Bugün yaşanan hadiseler için de milletimize bir özür borcu olduğunu düşünüyorum, inanıyorum.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Gül.

Bilmiyorum, İç Tüzük ihlaliyle ilgili talep bana dönük bir talep miydi? Sanırım bunu Meclis Başkanına yöneltseniz daha yerinde olur.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Onu değerlendiriyor Grup Başkanı arkadaşımız.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın.

33.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

AKP Grup Başkan Vekili Sayın Abdulhamit Gül'ü dinledim. Ayrıca bugün benzer nitelikte bir konuşmayı Meclis Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş da yapmış. Numan Kurtulmuş -basından öğrendiğimize göre- CHP Genel Başkanı Özgür Özel'i arayarak Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüntülerin kabul edilemez olduğunu söylemiş. Ben, şimdi hem Meclis Başkanına hem de Grup Başkan Vekili meslektaşına seslenmek istiyorum: İçişleri Bakanını Plan ve Bütçe Komisyonunun kapısında herhangi bir fiziki müdahale...

(Uğultular)

BAŞKAN - Bir saniye...

Arkadaşlar, telefonla konuşan arkadaşlar; sesiniz buraya kadar geliyor.

Buyurun Sayın Günaydın, devam edin lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Benim dengem bozuldu, devam ediyordum Başkanım.

BAŞKAN - Dediniz ki: "Sayın Meclis Başkanına ve Sayın Başkan Vekiline buradan cevap vereceğim."

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Meclis Başkanı ve Sayın Grup Başkan Vekili meslektaşına seslenmek isterim: İçişleri Bakanının herhangi bir fiziki müdahaleye muhatap olmadan Plan ve Bütçe

Komisyonunun kapısında milletvekillerimiz tarafından yaklaşık otuz saniye süren bir engellemeye muhatap olmasına bu kadar duyarlılık gösteren arkadaşların, on bir gün boyunca mevkidaşları bir Grup Başkan Vekilinin, Grup Başkan Vekillerinin, milletvekillerinin, seçilmiş belediye meclis üyelerinin kanunsuz emirle polis tarafından engellenmesine yönelik bir tek açıklamaları olsaydı keşke ve buna karşılık bir tek duyarlılıklarını gösterebilseydik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Özellikle Meclis Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş Bey'e seslenmek istiyorum: CHP Genel Başkanına anında ettiğiniz telefon ve "İçişleri Bakanının muhatap kaldığı muamele" dediğiniz şeye yani atanmış bir İçişleri Bakanına seçilmiş milletvekillerinin dokunulmazlıkları olmasına rağmen neden polis tarafından engellendiklerine yönelik bir dakikalık soru sormalarına ve engelleme çabalarına gösterdikleri duyarlılığın onda 1'ini haklarını savunmak zorunda kaldıkları, zorunda oldukları Esenyurt Belediyesi kapısında milletvekillerinin Emniyet amirleri ve polisler, kolluk kuvvetleri tarafından kanunsuz emirle engellenmesine gösterseydi, o telefonu İçişleri Bakanına açsaydı, İstanbul Valisine açsaydı, "Nasıl olur da milletvekillerini engellersiniz?" deseydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bugün Ali Yerlikaya bu demokratik protestomuzla bunun nasıl bir duygu olduğunu azıcık anladıysa bu, belki demokrasimiz adına olumlu bir durum olabilir. Dolayısıyla ben herkesi demokrasi içerisinde, hukuk içerisinde olmaya ve davranmaya davet ediyorum. Bu İç Tüzük hepimizin, bu Anayasa da hepimizin. Dolayısıyla çiğnenen Anayasa'dır, önce buna bir bakacağız, ondan sonra devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/11/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/11/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/11/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya konuşacak. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika, uzatma veremiyoruz, bilginiz olsun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Saadet-Gelecek Grubu adına önergemizin gerekçesini açıklamak üzere huzurlarınızdayım. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

13 Mayıs 2014 “Soma maden kazası.” 14 Ekim 2022 “Amasra maden ocağında patlama.” 15 Aralık 2023 “Denizli’de krom madeni çöktü.” 2 Ocak 2024 “İzmir’de inşaat iskelesi çöktü, işçi hayatını kaybetti.” 15 Eylül 2024 “İnşaattan düşen 22 yaşındaki işçi hayatını kaybetti.” Maalesef bu haberleri sürekli duyarak, bu haberlerle beraber gündemi takip etmekte çok zorlanıyor ve acıyla birlikte bu haberleri izliyoruz.

Tüm bu sayılan kazaların farklı nedenlerle gerçekleştiği düşünülse de temelde tek bir neden var, ülkemizin benimseyemediği ve benimsetemediği iş sağlığı ve güvenliği kültürü. İş sağlığı ve güvenliğinin tesisi ve düzenlenmesinin en önemli belirleyicisi ülkedeki ekonomik göstergelerdir. Bu ekonomik göstergeler içerisinde kişi başına düşen millî gelir, ülkedeki üretim sistemi, çalışanların bilinç düzeyleri, ekonomik gelişmeler bulunmaktadır. Göstergeler ülkemizin hemen her köşesinden farklı bir işletmeden duyduğumuz iş kazalarıyla gözler önüne serilmektedir. 2012 yılında iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlemeler için bir adım atılarak 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çıkarıldı. On iki yıllık sürecin sonunda Avrupa Birliği’nin resmî istatistik ofisi Eurostat’ın ve Sosyal Güvenlik Kurumunun verilerine göre Türkiye iş kazalarında en fazla insanın hayatını kaybettiği ülkeler sıralamasında maalesef 1’inci sırada yer alıyor. Bu gerçeği görmezden gelerek “İşletmedir, kaza olur.” mantığıyla ilerlemeye devam ettiğiniz müddetçe üzülerek ifade ediyorum ki bu kazalar asla sonlanmayacaktır. Bu kazaların önüne geçmek için nedenlerinin doğru bir şekilde tanımlanması, farklı iş kollarına ait mevzuatlardaki boşlukların doldurulması gerekmektedir. İliç maden kazasında altın madeninde yaşananları hep beraber biliyoruz. İş kazalarının yüzde 97’sinin önlenabilir nitelikte olduğunu gösteren bazı verileri bütün kamuoyu net olarak fark ediyor ve ne ilginçtir ki en başarılı olduğunuz alan meslek hastalıkları. 36 milyon kişiden oluşan iş gücümüze karşılık senelik bin civarında meslek hastalığı bildiriliyor olması ironik değildir de nedir? Eğer meslek hastalığının önlenmesinde bu kadar başarılı olduğunuz iddia ediliyorsa iş kazalarında neden aynı hassasiyet gösterilmiyor?

Tüm bunların yanında iş güvenliği uzmanları görevlerini icra ederken birçok problemle karşı karşıya kalmaktadır. Bu problemlerin bazıları iş güvenliği uzmanlarının yetkilerinin sınırlı olması, iş güvenliği uzmanlarının maaşlarının ortak sağlık ve güvenlik birimleri tarafından veya işverenler tarafından ödenmesi, iş güvenliği uzmanlarının çalıştığı kurumlardaki işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda yeterince bütçe ayırmamaları, meydana gelen iş kazalarında iş güvenliği uzmanlarının tek sorumlu kişi olarak gösterilmesi, kanun ve yasaları uygulamakta yaşanan zorluklar, denetim yapan müfettişlerin denetleme esnasında denetimle ilgili eksik yönlerinin bulunması. Bunların tabii birçoğu daha ileri noktada detaylandırılabilir, daha ileri noktada bunlar ortaya konulabilir.

İş güvenliği ve sağlığı birimlerinin işverene bağımlı çalışması bağımsız karar alma mekanizmalarını zayıflatmaktadır. Özellikle işverene bağlı çalışan iş güvenliği uzmanları işverenin baskısı altında kalmakta

ve bu durum iş yerinde gerçek anlamda etkin önlemlerin alınmasını engellemektedir. Saygıdeğer milletvekilleri, iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının ücretlerinin bağımsız bir fondan veya sistemden alınması mutlaka sağlanmalıdır.

Sonuç olarak şunları ifade etmek istiyorum: İş sağlığı, işçi güvenliği; bütün bunlar her ne kadar işveren tarafından bir maliyet kalemi olarak görülse de son tahlilde işin özünde olan insandır. İnsana yapılan yatırım en önemli yatırımdır. Eğer bir iş yerinde iş sağlığıyla ilgili, güvenliğiyle ilgili endişe varsa emin olun, bu, hem üretimi hem bütün boyutları etkileyecektir.

Bu noktada, bu araştırma önergemize bütün parti grupları tarafından destek bekliyor, iş sağlığı ve işçi güvenliğinin mutlaka sağlanması adına Meclisimizin, Parlamentomuzun yapacağı önemli görevler olduğunu düşünüyor, bu araştırma önergemize bir kere daha desteğinizi bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)Süreniz üç dakikadır Sayın Türkoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; memlekette dert bir değil ki hangi birini konuşalım? Ekonomiye mi, geçim sıkıntısını mı, asgari ücreti mi, yoksulluğu mu, yolsuzluğu mu, çürüten eğitim sistemini mi, vatandaşa “İllallah!” dedirten sağlık sistemini mi konuşalım? Vallaha, biz de şaşırdık.

İşte, bu önerge de iş ve emek dünyamızın çok önemli kanayan yarasını dile getiriyor. Maalesef, ülkemizde çalışan kesim için yeterli düzeyde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı yok. Emekçimizin kaderi bu konuda değişmiyor. İş yerinde ekmek küçük ama buna mukabil hayati tehlike ve riskler çok büyük. Her sektörde tehlike büyük ama özellikle, maden, inşaat ve kimya tesislerinde risk her zaman çok daha fazla. İşte, bunun içindir ki kişi başına düşen iş kazası oranında da neredeyse başı çekiyoruz. Örneğin, 2023 yılında iş kazaları önceki yıla göre tam yüzde 15 artmış. Bu oran, en fazla kazanın yaşandığı inşaat sektöründe yüzde 27 olarak karşımıza çıkıyor.

SGK verilerine göre, geçtiğimiz yıl 681 bin işçi kazası, 2022 yılında 589 bin, 2021’de de 511 bindi; artarak devam etmiş. Ölümler de en çok inşaat işlerinde yaşanmış; 2023’te 82 bin kazada 552 işçimiz ölmüş, 2022’de ise bu sayı 422 işçi idi.

Biliyoruz ki bunların hiçbirisi teknik olarak önlenemez değil, nedenleri bilinen önlenebilir olaylara da biz asla “kaza” diyemeyiz. O nedenle, iş kazalarındaki ölümler gazete sayfalarına ne yazık ki “Cinayet mi, kaza mı?” diye geçiyor. Konu gerçekten çok ciddi. 35 milyon üzerinde bulunan iş gücümüz var ve devletimizin emeğiyle geçinen bu insanları korumak, kollamak gibi asli bir sorumluluğu var.

İşte, bu nedenle, bütün bu sorunların çözümü ve bu soruların cevabı için, Saadet Partisinin bu söz konusu önergesini destekliyor, diğer parti gruplarının da desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ederim, sağ olun. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Türkoğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Salihe Aydeniz.

Buyurun Sayın Aydeniz. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de televizyonları başında bizi izleyen halklarımızı saygıyla selamlıyorum. Evet, Saadet Partisinin önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 30 Ağustos'taki konuşmasında kullandığı “iç cephe” ifadesini, Eylül ayında sermaye temsilcileriyle bulunduğu ABD ziyaretinden sonra “İç cephe, bizi biz yapan.” diye değerlendirdi yeniden, bu şekilde bu “iç cephe”yi bir kez daha kullanmış oldu ve devamında da “İç cepheyi sağlamlaştırmak için Türkiye Yüzyılı’na başlamak gerekir.” diye çağrılar yaptı. Kullanmayı seçtiği terim, iç yapıyı yapan işçilerin ülkede maruz kaldıkları, kalmak zorunda kaldıkları muameleyi görünce ironik geldi bize.

Türkiye’nin son yıllardaki işçi sağlığı ve güvenliği profiline bakarsak, gerçekten, aslında, meselenin hiç de iç açıcı olmadığı görülebilir. Hepimizin vicdanında yara açan ama sermayenin tekmesiyle karşı karşıya kalan Soma’da 301 maden işçisini yitirdik. Yine, İliç maden faciasında 9 işçiyi kaybettik. Ekim ayında 164 kişiyi kaybettik ve yılın ilk on ayında 1.540 işçiyi iş cinayetlerinde, maalesef, kaybettik. Ekim ayında iş cinayetlerinde sektörel dağılıma baktığımızda, inşaatda 49 işçi, sanayide 46 işçi, hizmette 39 işçi, tarımda 30 işçi hayatını kaybetti; bunların 11’i kadın ve 2’si de çocuktur.

Ölümlerin temel nedenlerini uzun çalışma saatleri, az işçiyle çok iş, yine, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmaması, yine, sendikal mücadelenin, sendikal örgütlenmenin önündeki engeller olarak dizebiliriz.

Yine, bugün Polonez’de, As Plastik’te, Özçelik-İş’te, MKB Rondo’da, Lezita’da, Perfetti’de, Sarar’da, Eker’de işçiler hâlâ direnişler. Ve en son, Ankara’nın Nallıhan ilçesinde bulunan Çayırhan Termik Santrali’nde, maden sahasındaki özelleştirmeye karşı 500 işçi kendini madene kapatarak, orada aslında buna karşı mücadele yürüttüler. Biz buradan bu işçilerin mücadelesini, direnişini selamlıyoruz ve taleplerine bir an önce kulak verilmesi gerektiğini belirtmek istiyoruz.

İktidarın işçiyi görmezden gelerek sermayeyle kurduğu iç cephe sonucunda, sermaye iktidardan aldığı cesaretle, Tekirdağ’da toplu iş sürecinin işletilmemesi ve işten çıkarmalar karşısında buradaki protesto alanına tezек döktürdü. İktidarın sermaye ortaklığı yürüttüğü siyaset toplumu o kadar kutuplaştırdı ki maalesef, bu durum artık ırkçılığa varma noktasında. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Aydeniz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Cumhur Uzun konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CUMHUR UZUN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz, maalesef, Avrupa’da en fazla işçi ölümünün yaşandığı ülke. “İş Sağlığı ve Güvenliği” adı altında bir kanunumuz olmasına rağmen bu kanunun yeterince uygulanmadığı, mevzuatın eksik kaldığı ve denetimlerin yetersiz olduğu, maalesef, acı sonuçlarıyla gün gibi ortada. 40 milyona yaklaşan iş gücümüzün büyük bölümü iş güvenliğinden, gelişen teknolojiye ve denetimden uzak çalışıyor ve maalesef, bunun sonucunda her yıl binlerce ocağa ateş düşerken binlerce emekçimiz meslek hastalığına yakalanıyor. Bu ateş sadece ocakları yakmıyor değerli arkadaşlar, aldığımız her acı haberle hepimizin yüreği yanıyor. Göz göre göre gelen facialarda son yıllarda binlerce emekçimizi kaybettik. Bu felaketlere “iş kazası” demek onların anılarına saygısızlık olacağı gibi, sorunu çözmek için irade koyması gerekenleri de çözümden uzaklaştırmaktadır. Binlerce kardeşimizi maalesef, kazaya değil, iş cinayetlerine kurban verdik. Bu cinayetler sonrasında yapılan bilimden ve gerçeklerden uzak açıklamalar ve sorumluların âdeta ödül gibi cezalara çarptırılmaları, başta kaybettiğimiz emekçilerimizin aileleri olmak üzere, toplumun vicdanını derinden yaralamaktadır.

Yayımlanan raporlara göre, 2024 yılı ilk altı ayında içlerinde çocuk işçilerin de olduğu en az 878 işçimiz hayatını kaybetti; sabah evinden ekmeğini kazanmak için çıkan 878 insan düşünün, evlerine

geri dñnemediler. 79 yaşında inşaattan dñřñp ÷len emekli vatandaşımız var bu ÷lkede. G÷z g÷re g÷re yaşanan, hiçbir sorumlunun bulunamadığı, bakanlıkların suçı birbirine attığı, şimdiki Çevre Bakanı Murat Kurum'un asli kusurlu olarak bilirkişi raporunda yer almasına rağmen olaydan sonra yeniden Bakan yapıldığı İliç faciasında kaybettiğimiz 9 emekçi var mesela, Soma var, Bartın var; saymakla bitmeyecek kadar acı var, dram var, g÷zyaşı var ama bir yandan da acıların nedenine "fitrat" diyenler var.

Değeri arkadaşlar, önlem almadığımız, düzenleme yapmadığımız, denetimi boş bıraktığımız için her iş kolunda binlerce canımız yitip gidiyor. Bunları ç÷zmek Meclisimizin asli görevidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bu yıl staj öğrencileri de öldü, staj öğrencileri!

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Uzun.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Zeki Korkutata.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Korkutata.

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin çalışma hayatında oluşturduğu vizyon sadece ekonomik büyümeye değil, insan onuruna yakışır bir iş yaşamının temin edilmesine de dayanmaktadır. Bu doğrultuda, iş sağlığı ve güvenliği alanında yürüttüğümüz çalışmalar insanı merkeze alan bir yaklaşımla şekillendirilmiştir. AK PARTİ'den önce Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği açısından bu alanda yaşanan bazı temel sorunlar dikkat çekicidir.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - İş sağlığı ve güvenliği řu anda çalışıyor mu?

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Bunlar yetersiz mevzuat, denetim eksiklikleri, işverenlerin ve çalışanların iş güvenliği konusundaki bilgi düzeylerinin düşük seviyede olmasıdır.

AK PARTİ olarak, göreve geldiğimiz ilk günden itibaren iş sağlığı ve güvenliği alanında ciddi reformlar gerçekleştirdik. 2012 yılında Türkiye'nin ilk bağımsız İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu hayata geçirdik.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hayata geçti de çalışmıyor. İş güvenliği uzmanları görev yapmıyor.

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Bu kanunla iş yerlerine risk değerlendirmesi yapma zorunluluğu getirildi. İş sağlığı uzmanı ve iş yeri hekimi bulundurma yükümlülüğü de aynı şekilde getirilmiş oldu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Avrupa'da iş cinayetlerinde 1'inci sıradayız ya!

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi kapsamında iş müfettişi sayısını artırarak denetim kapasitemizi genişlettik. Mobil denetim ekipleri kurarak riskli sektörlerde anlık müdahale imkânını sağladık. Eğitim ve farkındalık çalışmalarıyla hem işverenlere hem de çalışanlara yönelik bilgilendirme, bilinçlendirme faaliyetleri düzenledik. Bunun yanı sıra teknolojik yeniliklerden yararlanarak iş sağlığı ve güvenliği süreçlerini dijitalleştiriyoruz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - İşçi ölümlerinde Avrupa'da ve dünyada kaçınıcı sıradayız?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Avrupa'da 1'inci, dünyada 3'üncüyüz.

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Özellikle iş yerlerindeki riskleri önceden tespit etmeye yönelik yapay zekâ destekli projelerle güvenli çalışma ortamlarının oluşturulması için proaktif bir yaklaşımla hayata geçiriyoruz. Yine, aynı şekilde, maden ve inşaat sektörlerine yönelik özel tedbirleri ve teşvikleri de yürürlüğe koymuş bulunuyoruz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - En çok maden kazası nerede oluyor? En çok maden işçisi nerede ölüyor?

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Tüm bu çalışmalarla önemli sonuçlar ve başarılar elde ettik. Bu çerçevede, iş kazası oranlarında 2002'ye oranla çok ciddi oranda iyileşmeler sağlandı. 2002'den bu yana iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim alan çalışan sayısı yüz binlerden milyonlara ulaşmış oldu.

Sonuç itibarıyla, AK PARTİ olarak iş sağlığı ve güvenliğini sadece bir mevzuat konusu değil, insan hayatına ve onuruna verdiğimiz değerlerin bir yansıması olarak görüyoruz.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Etiketten başka bir şey olmadı, sadece iş güvenliği uzmanlığı etiketi var.

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Bundan sonraki süreçte de çalışma hayatını daha güvenli ve sağlıklı hâle getirmek için aynı kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Hepsi etiket, etikette kaldı.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Korkutata.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Kabul edilmiştir Başkanım.

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Kabul edildi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İhtilaf var.

BAŞKAN - Divanda oy birliği sağlanamadı, elektronik oylama yapacağım.

Bu oylamada pusula kabul edilmiyor arkadaşlar, o yüzden boşuna pusula getirmeyin.

İki dakika süre veriyorum ve oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.34

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.57****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Kara Harp Okulu mezuniyet töreninden sonra teğmenlerin “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” şeklindeki ifadeleri ve coşku dolu ritüelleri neticesinde başlatılan disiplin soruşturmalarının mevcut mevzuat ve hukuk ilkeleri çerçevesinde olup olmadığının, toplumda TSK'ye olan güvenin güçlü bir şekilde devam edebilmesi inancına zarar verip vermeyeceğinin tespiti ve okullarını başarıyla bitirmiş ve orduya katılmış teğmenlerin haklarının ve hukuklarının gerektiği gibi korunabilmesi amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/11/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/11/2024 Çarşamba günü (Bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili, Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, Kara Harp Okulu mezuniyet töreninden sonra teğmenlerimizin “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” şeklindeki ifadeleri ve coşku dolu ritüelleri neticesinde başlatılan disiplin soruşturmalarının mevcut mevzuat ve hukuk ilkeleri çerçevesinde olup olmadığının, toplumda TSK'ye olan güvenin güçlü bir şekilde devam edebilmesi inancına zarar verip vermeyeceğinin tespiti ve okullarını başarıyla bitirmiş ve orduya katılmış teğmenlerimizin haklarının ve hukuklarının gerektiği gibi korunabilmesi amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/11/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır Hocam, uzatamıyoruz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına verdiğimiz araştırma önergesi üzerine söz aldım. Gazi Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, 30 Ağustos'taki resmî mezuniyet töreninden sonra, içlerinde dönem 1'incisi Ebru Eroğlu'nun da bulunduğu teğmenlerimiz Türk milletinin namusunu ve şerefini korumak üzerine ant içtikleri ve Mustafa Kemal'in askerleri olduklarını belirttikleri için TSK Disiplin Kanunu'nun 20'nci

maddesi uyarınca ihraç istemiyle Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edildi. Yirmi sekiz yıldır okunan ama geçen yıl itibarıyla neden kaldırıldığı hâlâ bilinmeyen yemin sebebiyle teğmenlerimizle birlikte alay komutan vekili, bölük komutanı ve tabur komutanının da ihracı isteniyor. Bu vatan evlatlarını gözlerinden öpüyorum sayın milletvekilleri.

Sayın milletvekilleri, eğer tek sorun teğmenlerin merasim sonrası yemin etmesi ise bunun bedeli ihraç edilmek midir? En fazla, kınama cezası verilecek bir disiplin soruşturmasında ordudan ihraç gibi bir ceza adil midir? Ülkenin bütünlüğüne, milletin namusuna uzanacak eller için kaldırılmış kılıçlar kimi bu kadar rahatsız etti? Rol modelleri olarak kabul ettikleri için “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” demek nasıl büyük bir suç olabilir ki direkt Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilişkilerinin kesilmeleri isteniyor? Devletin ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin itibarına nasıl zarar veriyorlar? Mesleğinin baharında gencecik teğmenler atılmayı gerektirebilecek hangi suçu işlediler? Hâlbuki, 16 Ağustos 2024’te Özel Kuvvetler Komutanlığında Millî Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı bordo berelilerce okunan bu yemini alkışlıyorlardı. Ne değişti sayın milletvekilleri?

Kim hedef gösterdi bu teğmenleri? Malum çevreler. Teğmenlerin herhâlde üzerinde tepinilmek isteniyor. Hatırlayın, Tuzla Piyade Okul Komutanlığında yapılan 10 Kasım 2023 Atatürk’ü anma töreninde yakalarına Atatürk fotoğrafı takmayan teğmenlere tepki gösteren başka teğmenler oldu. Malum konu, özellikle Yeni Şafak gazetesinin 14 Aralık’taki “Teğmen Cuntası” manşeti üzerine dallanıp budaklandı. Bundan sonra da iktidarı destekleyen medya ve belli odaklar Atatürk fotoğrafı takılmamasına tepki gösteren teğmenlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ihraç edilmesini istedi. Sonuçta, tarikatçı olduğu belirtilen 3 teğmen ve Atatürk fotoğrafı takılmamasına tepki veren 4 teğmen ihraç edildi.

Sayın vekiller, acaba Atatürk’ün Türk Silahlı Kuvvetlerinde tartışılır hâlde gelmesi mi isteniyor? Bu yemini yönergeden neden çıkardıklarını sorgulamamız lazım. Okullarımızdaki “Andımız” gibi neden yasakladınız bu yemini? Bunun cevabı verilmelidir, bu yüzden mutlaka araştırma komisyonu kurulmalıdır. Demokratik, laik Türkiye Cumhuriyeti’ne olan düşmanlığınız ne zaman bitecek? Yok edemediğiniz Atatürk sevgisinin, sarsamadığınız cumhuriyet ülkülerinin hırsını genç teğmenlerimizden mi çıkaracaksınız? Yıllardır Anıtkabir’de, özellikle de 10 Kasım günü AKP tarafından organize edilmiş, bindirilmiş kıtaların, Atatürk’ün manevi huzurunda “Her yer Tayyip, her yer Erdoğan” sloganları atılması sizlerin çok hoşuna gidebilir ama yüce Türk milletinin hoşuna gitmiyor. Hiç kimseyi Mustafa Kemal Atatürk’le yarıştıramazsınız, yarıştıramayacaksınız.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetin kurucularının yetiştiği bir okuldan mezun olmuş, geleceğini devletin, milletin bekası için çalışmaya adanmış, gerekirse canını vermeye razı olmuş; rantı, parayı değil cefayı, fedakârlığı, askerliği seçmiş gençlerimiz bunlar. Atatürk’e, cumhuriyetimize, laik, demokratik Türk devletine olan husumetlerinize artık son verin; gençlerimizle değerlerimizle uğraşmayın.

Bu gençlerimizi bu kadar kolay harcamayın diyor, araştırma önergemize destek vermenizi saygılarımla rica ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Sunat.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, Ödemiş ailesine ve Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal’a taziyelerini ilettiklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın Tanal Urfa’da bir cenazedeymiş; Ödemiş ailesine ve Sayın Tanal’a da bu arada taziyelerimizi iletmış olalım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Kara Harp Okulu mezuniyet töreninden sonra teğmenlerin “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” şeklindeki ifadeleri ve coşku dolu ritüelleri neticesinde başlatılan disiplin soruşturmalarının mevcut mevzuat ve hukuk ilkeleri çerçevesinde olup olmadığının, toplumda TSK’ye olan güvenin güçlü bir şekilde devam edebilmesi inancına zarar verip vermeyeceğinin tespiti ve okullarını başarıyla bitirmiş ve orduya katılmış teğmenlerin haklarının ve hukuklarının gerektiği gibi korunabilmesi amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Günlerdir kamuoyunu meşgul eden konu gündemde, askeriyeyle ilgili hadise. Elbette askeriye'nin temeli disiplindir. Askeriye milletimizin gözünde Peygamber ocağı olarak bilinir. Millet evladını gönderdiği için herkesin bir şekilde askeriyeyle bağı vardır, bir ünsiyet kurar. Elbette disiplinin gereği de yapılırsa ama bugünkü bahse konu hadisede AK PARTİ sözcüsünün televizyon ekranlarına çıkıp “Bunlar gereken cezayı alacaktır.” demesi; ardından, yandaş gazetecilerin televizyonda, ekranlarda mahkemelerden önce hüküm vermesi kamu vicdanını yaralamıştır. Bu hadisenin içyüzünün nasıl gerçekleştiğini tam olarak bilmiyoruz; bu açıdan, burada da bizim net hüküm vermemiz doğru değil ama araştırma komisyonu kurulduğu takdirde zaten burada gerçekler ortaya çıkacak; bundan da herhâlde çekinecek, gocunacak bir taraf olmamalı.

Değerli milletvekilleri, şunu da ifade edeyim ki, insan kolayına harcanmamalı, ülkede genç kolayına yetişmiyor. Bakın, bir 15 Temmuz hadisesi yaşadık. AK PARTİ döneminde göreve gelen yöneticilerin sebep olduğu, askeride ve diğer kurumlarda... Sonrasında bugün hastanelerde doktor yetersizliği var, uçakları kullanacak pilot yok hatta Emniyet teşkilatında araba var, kullanacak polis yok. Böyle bir dönemde insan da herhâlde kolayına harcanmamalı. Düşünün ki bu çocukların aileleri de kim bilir ne büyük sevinçlerle “Evladımız devlet memuru oldu, asker oldu.” diye sevinirken bir anda böyle bir manzarayla karşılaşılması da en azından kamu vicdanı açısından yaralayıcı olmuştur. Bu açıdan da evet, Türk Silahlı Kuvvetleri siyasetin dışında kalmalıdır; evet, ülkede vesayet rejimine son verilmelidir ama “Türk Silahlı Kuvvetlerinin, askeriye'nin vesayeti olmasın, AK PARTİ olarak bizim vesayetimiz olsun.” demeye çalışırsanız doğru söylemiş olmazsınız. Bu açıdan da bu meselenin araştırılması, gündeme gelmesi kamu vicdanını rahatlatacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çalışkan.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Cengiz Çandar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Çandar.

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir özelliğimi sizinle paylaşmak istiyorum. 27 Mayıs 1960’tan başlayarak cumhuriyet tarihimizin bütün askerî darbelerini ve darbe girişimlerini yaşadım, yakından tanık oldum. Sanırım bütün milletvekilleri arasında benim bu duruma benzer çok az sayıda kişi vardır. 27 Mayıs 1960, 12

Eylül 1980’den gayrı 22 Şubat 1962 ve 21 Mayıs 1963’te Harp Okulu Komutanı Talat Aydemir’in darbe girişimlerini izledim. 1997 yılındaki 28 Şubat darbesine “postmodern darbe” adını koyan benim, patent hakkı bana ait. O ismi ben bir köşe yazısının başına koydum ve “postmodern darbe” adı herkesin hafızasına yerleşti ve 28 Şubatçı zihniyet ve o dönemin Genelkurmayı tarafından “Andıç” diye bilinen komplonun hedefi oldum. Demem odur ki askerî vesayet nedir gayet iyi bilirim ve onun mağduruyum. O nedenle, askerî vesayet, darbeci anlayış ve girişimlere hâliyle bir bağışıklık kazandım. Gelgelelim hayat tecrübesi, darbeciliğin sadece askerî darbe anlamına gelmediğini, bir de otoriter, otokratik rejimlerde sivil darbenin de yapıldığını öğretti. Örneğin, 15 Temmuz sonrası yürürlüğe sokulan olağanüstü hâl rejimi ve o dönemde çıkarılan kararnameler sivil darbeciliğin sayısız örnekleriyle doludur. Seçme, seçilme hakkının ihlali, açıkça ve kabaca ihlali olan, Anayasa’nın 127’nci maddesine aykırılığı söz konusu olan yerel yönetimlere ilişkin kayyum uygulanması bunun çarpıcı, somut bir örneğidir. Sivil darbeden medet umanların askerî vesayet ve askerî darbe ihtimalinden söz etmesinin ahlaki zemini pek yoktur.

Toplumumuzun yüz yüze bulunduğu en temel sorunlardan biri de kutuplaşmadır. Kara Harp Okulundaki mezuniyet töreninde teğmenlerin davranışı hakkında yürüyen tartışma tam da bu sayısız kutuplaşma alanlarından biri hâline dönüşmüştür. Arkadaşımız Sevilay Çelenk dünkü konuşmasında isabetle bu konuda şunları söyledi, tekrarında yarar görüyorum, dedi ki: “Biz meseleleri etrafıca konuşma imkânının önüne geçen ‘Ya o, ya bu.’ diye dayatan bütün söylemlere mesafeli bir partiyiz. Meseleleri bu şekilde ele almayı doğru bulmuyoruz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

“Her şeyden evvel partimizin üçüncü yol yaklaşımı ve felsefesi bunu gerektiriyor. Sözüm ona, askerî vesayet karşıtı bir iktidar fakat kayyum politikaları etrafında bütün dünyanın gördüğü gibi darbeci bir anlayışı ve bu yöndeki müdahaleleri toplum hayatında süreklileştirmek için ne gerekirse yapıyor, bu ülkeyi mahvetmiş olan darbeci anlayışı yerleşik hâle getiriyor. Dolayısıyla demokratikleşme, yalnızca belli hakların verilmesi ya da belli yapıların tasfiye edilmesiyle sınırlı bir süreç değildir.”

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çandar, toparlayın lütfen.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Bu bakış açısıyla söz konusu önerge hakkındaki görüşlerimizi özetlemiş oldum.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çandar.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar’ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Sayın Çandar konuşmasında Andıç davası ve diğer konularla mağdur olduktan sonra, seçilmiş, milletin oylarıyla gelmiş meşru bir hükûmete ve siyaset kurumuna yönelik darbeciler ile bu anlayışla seçilmiş bir hükûmeti, seçilmiş bir organı eşitlemesini ben demokrasi adına ve kendi savunduğu değerler adına yakıştıramadım. Kendisi yakıştırdıysa ayrı bir konu. Milletin oylarıyla seçilmiş ve tüm aldığı kararlar Anayasa Mahkemesi denetimine kanunda açık olan ve yine, milletin denetimine Anayasa’daki sürelerle milletin huzuruna giden bir yapı otoriter, totaliter değildir; darbeci zihniyetle bunun bağdaştırılmasını kabul etmiyoruz, reddediyoruz.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Gül.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun, ne için söz istemiştiniz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şöyle: Sayın Grup Başkan Vekili, direkt vekilimizin adını da anarak satışmada bulundu. Söylediği sözü de “darbeci bir zihniyetle uyuşmuyor” diye ifade etti. Oysaki -hemen söyleyeyim, tutanağa geçsin söz vermeyecekseniz de- şu anda kayyum atamaları yapıyor. Kendileri seçilmiş, biz tombaladan çıkmadık, biz de seçildik, bizim belediye eş başkanlarımız da seçildi ama ne yazık ki onları haksız, hukuksuz, koltuklarından, belediyelerinden uzaklaştırıyorlar. Demek ki neymiş? Darbe her zaman postalla olmuyor, asker zoruyla olmuyor. Bugün tam da sivil bir darbe sürecine tanıklık ediyor Türkiye ve ne yazık ki AKP iktidarı da 3’üncü dönemdir belediyelerimize kayyum atayarak bu darbe pratiğinin bizzat sahibidirler. Geçmişin mazlumlara bugünün darbecisidirler. Milletvekilimizin de ifade ettiği budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Kara Harp Okulu mezuniyet töreninden sonra teğmenlerin “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” şeklindeki ifadeleri ve coşku dolu ritüelleri neticesinde başlatılan disiplin soruşturmalarının mevcut mevzuat ve hukuk ilkeleri çerçevesinde olup olmadığının, toplumda TSK’ye olan güvenin güçlü bir şekilde devam edebilmesi inancına zarar verip vermeyeceğinin tespiti ve okullarını başarıyla bitirmiş ve orduya katılmış teğmenlerin haklarının ve hukuklarının gerektiği gibi korunabilmesi amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İnan Akgün Alp konuşacaklar. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, Kara Harp Okulunun mezuniyet törenlerinde teğmenlerimizin “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” şeklindeki ifadeleri ve kendilerince bir gelenek hâline getirdikleri bu coşkulu ritüellerinin Türk Silahlı Kuvvetlerinin kurumsal itibarını zedelediği gerekçesiyle bir soruşturma konusu olmasını, mevcut mevzuat ve hukuk ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesini isteyen bir önerge üzerine partim adına söz aldım.

Öncelikle belirtmek isterim ki biz bu soruşturmayı bir disiplin ihlali olarak değil, kutuplaştırma siyasetine hizmet eden siyasi bir mesaj olarak değerlendiriyoruz ve bize göre bu, cumhuriyetin değerleriyle, cumhuriyetin kurucu ilkeleriyle daha önce çokça denemesi yapıldığı gibi bir denemedir. Biz bu konuda bugüne kadar yapılan kamuoyundaki tartışmalara ilaveten şu hususların toplumumuz tarafından, kamuoyu tarafından doğru değerlendirilmesini isteriz: AK PARTİ bugüne kadar Türk Silahlı Kuvvetlerinde komünistlikten dolayı, Kürtçülükten dolayı, irticadan dolayı ihraç edilen subay ve astsubaylara bir de Atatürkçülükten dolayı ihraç edilen subay ve astsubayları da bu uygulamayla eklemiş oluyor. Aslında bakarsanız bu bir yüzleşmedir ve otoriterleşme yolculuğunun yeni bir halkasıdır. Halkımız şunu bir değerlendirsın: AK PARTİ, Atatürkçüleri tasfiye ederken kimlerle ittifak etmektedir? Çünkü bugüne kadar, kurulduğu günden itibaren, daha önce, kendisinden önce devleti idare eden kadroları tasfiye etmek

için liberallerle bir olmuş, toplumsal muhalefeti bastırmak için dönem dönem FETÖ'cülerle iş birliği yapmış, sonra darbeye tosladığı zaman FETÖ'cülerini tasfiye etmek için Atatürkçü subaylarla iş birliği yapmış AK PARTİ acaba bugün Atatürkçü subayları tasfiye etmek için kimlerle iş birliği yapmaktadır? 2023 seçimlerinde AK PARTİ'ye oy vermiş toplum kesimlerinin bunu da kendi içinde bir değerlendirmesi gerekir.

Bugüne kadar 2002'de, 2003'te ve 2007 yıllarında örneklerini gördüğümüz gibi Yüksek Askerî Şûra kararlarında irticai faaliyetler nedeniyle ihraç edilen subay ve astsubay haklarında verilen kararlara muhalefet şerhi sunan Sayın Erdoğan ve Millî Savunma Bakanları gördük. Acaba Atatürkçülerin ordudan tasfiyesi için kimler muhalefet şerhinde bulunacaktır? Buradan açıkça söylüyoruz ki hem kayyum atamalarına hem siyasi yasaklara hem de teğmenlerin ordudan atılmasına Cumhuriyet Halk Partisi olarak tarih önünde şerh düşıyoruz.

Genel Kurula saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Alp.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Mustafa Arslan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Arslan.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kara Harp Okulu mezuniyet töreni öncesi bazı öğrenciler törende eski yemin metnini okumayı istediklerini amirlerine iletmış ancak bu metnin okunmasının yönergeye göre mümkün olmadığı kendilerine tebliğ edilmiştir. Törenin sona ermesinin ardından da dönem 1'incisi tarafından mezun oldukları tabur ismi zikredilerek öğrencilerin toplanması anons edilmiş, aileler dışarı çıkarılmış, basın mensupları tören alanına davet edilmiştir. İkinci yemin bazı öğrencilerin yönlendirmesiyle önceden planlanarak organize edilmiştir. Büyük bir titizlik ve hassasiyet içerisinde disiplin soruşturması devam etmektedir. Yapılan inceleme ve soruşturmanın okunan metnin ilgisi yoktur. Yemin metnini okuyan teğmenlerden sadece organizasyonda rol alanlar disipline sevk edilmiştir. Tören yönergesinin dışına çıkarak alternatif tören organize eden öğrenciler disipline sevk edilmiştir. Emirlerin hilafına organize şekilde hareket edilmesi askerliğin ruhuna ve temeline aykırıdır.

Sonuç olarak, askerliğin temeli disiplindir. Disiplin de ordumuzun binlerce yıllık şanlı tarihinden süzülerek gelen millî, manevi ve mesleki değerlerden oluşan kurallar bütünüdür. TSK mensubu tüm personel bu kuralları bilir ve uygulamakla yükümlüdür. Askerliğin olmazsa olmazı disiplindir. Üstün disiplin anlayışıyla tüm tehdit ve tehlikelere karşı tarih boyunca mücadele eden ordumuz bugün de çevremizdeki tüm olumsuzluklara, iç ve dış tehditlere karşı kahramanca mücadele etmeye devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yirmi iki yıllık iktidarımızda her alanda olduğu gibi savunma sanayisinde de yapmış olduğumuz yatırımlarla Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, insansız hava araçlarıyla, KIZILELMA'sıyla, GÖKBAY'ıyla, KAAN'ıyla, hava savunma sistemleriyle, yerli ve millî silahlarla daha da güçlenmiş, dünya genelinde büyük bir itibar kazanmıştır. Ayrıca, dün, millet olarak dünya tarihinde bir ilki başarmış olmanın gururunu hep birlikte yaşıyoruz: Yerli ve millî insansız hava aracımız Bayraktar TB3; yine, yerli ve millî uçak gemimiz TCG ANADOLU'dan iniş ve kalkış testlerini başarıyla tamamlamıştır. Bu gururu bize yaşattıklarından dolayı emeği geçen herkese yürekten teşekkür ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın ve arkadaşları tarafından, çocuklara yönelik ihlallerin araştırılması amacıyla 20/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/11/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/11/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

20 Kasım 2024 tarihinde Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın ve arkadaşları tarafından (9143 grup numaralı) çocuklara yönelik ihlallerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/11/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo konuşacaktır.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Beş dakikada çok uzun, çetrefilli bir konuyu anlatacağım için çok hızlı konuşacağım.

Öncelikle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum ve selamlamama başlarken, aslında, yarın ölüm yıl dönümü olan Uğur Kaymaz'ı; aile, erkek, devlet ve sistem şiddetinin kurbanı olan Narin'i, Veysel'i, Sıla'yı, Miraç'ı, Ceylan'ı, bütün çocukları saygıyla anıyorum.

Yakın zamanda, yenidoğan çetesinin duruşmasının görüldüğü İstanbul'daydım ve o salonda otururken sıklıkla faillerden şöyle bir savunma duyduk, hepsi "Bu herkesin bildiği bir olay, zaten olan bir şey. Devleti soymak, kamuyu soymak normal bir normdur." diye açıklama yapıyorlardı ve bu normallik, bunun normalleştirilmesi direkt akla "Devlet malı deniz, yemeyen keriz." ibaresini hatırlattı bana ve birçok arkadaşına. Neden bu ibareyi hatırlatıyorum "mal"la birlikte? Çünkü sistem çocuğa ve çocuğu doğuran kadına bir mal, bir mülkiyet olarak bakıyor; malı ve mülkiyeti, tüketebileceği, ideolojisini aktarabileceği, yaygınlaştırabileceği bir meta, bir komodite olarak bakıyor ve bu şekilde muamele gösteriyor. İşte, bu yüzden 10 çocuk o yoğun bakım servislerinin içinde kâr amacıyla katledildi ve öldürüldü.

Şimdi, bu çocukların, 10 çocuğun bu sistem içinde öldürülmesi, direkt olarak aklıma İspanyol Ressam Goya'nın iç savaş sürecinden yaşadığı travma sebebiyle oluşturduğu, çizdiği bu tabloyu hatırlattı: Çocuklarını Yiyen Satürn. Satürn, kendi iktidarına tehdit teşkil edebilir diye çocuklarını sürekli olarak yiyor çünkü iktidarı -zaten buradaki ellerinden anlarsınız- sınıksız tutmuştur. İşte, bu sistem de, şu an için de çocukları yiyen; Uğur'u, Veysel'i, Ceylan'ı, Narin'i katleden sistem iktidara tam da Satürn gibi, bu tanrı gibi tutunmaya devam ediyor. MESEM'lerde çocuklar katlediliyorlar, metal makinelerin arasında

çocuklar katlediliyorlar, bazen de dilleri daha oluşmadan, daha ilk kelimelerini edinmeden -bu ana dillerini öğrenebilecekleri, tıpkı Batman'daki Beybun Kreşinin kapatılması gibi, kayyumca bu kreşlerin kapatılması gibi- dillerinden ediliyorlar, dilleri ampute ediliyor. Bir yandan depremde çocuklar kayboluyor; diğer yandan kuvözde ölüyorlar; başka bir yandan köyde, köy sokaklarında gezerken katlediliyorlar ya da yurtlarda yangında ölüyorlar; bazen de Kur'an kurslarında tacize uğruyorlar ve katlediliyorlar. Hâliyle bu devlet, bu ülke çocuklar için güvenli bir ülke değil, güvenli bir ülke olmadığı için de bizim buna dair bazı önerilerimiz var.

Şimdi, biliyorum ki bu genel görüşme önergesini kimse okumadı. Okumadığınız için de -mazur görürsünüz, sizi kastediyorum- “hayır” diyeceksiniz çünkü bu önergeyi okumuş olan kişi istatistikleri görür, çocuğa yönelik cinsel saldırı suçlarının ne kadar arttığını görür. Bu önergeyi okuyan kişi, Türkiye'nin Çocuk Hakları Bildirgesi'ne çekince koyduğunu görür, bu çekince utanır, “Ben böyle bir çekincenin parçası olan bir partinin parçası olmak istemiyorum.” der, ayrılır ve bir vicdan muhasebesi yapar. İşte bu vicdan muhasebesine düşmemek için -sürem bitmeden- öncelikle her birinizden bu genel görüşme talebine “evet” demenizi öneriyorum. Neden öneriyorum? Bu komisyon üç ay da olsa, dört ay da olsa çalıştığında en azından bir çocuğun bile yaşamını değiştirebilecekse o zaman bu Parlamento buraya gönderilme misyonunu az da olsa karşılayabilmektedir.

Yine, bugün bir kanun teklifi verdim. Özellikle savunmasız saydığımız kırılgan grupların yani kadınlar ve çocukların, bu sistemin en çok ezdiklerinin öz savunma yeteneklerine erişebilmesi için bu Parlamentonun bu kanun teklifini uygulayarak Millî Eğitim müfredatında ilgili değişiklikleri yapmasıyla ilgili bir önerge verdim. Ve en başından söylemeye çalıştığım -çok zamanınızı da almadan- hesap verebilir bir sistem inşa etmemiz gerekiyor çünkü kendi çocuklarını yiyen sistem olmak durumunda değiliz, böyle bir sistemin devamı olmak zorunda değiliz. Siz de bu sistemin başlangıcı değilsiniz -sizden önceki iktidarlar da bunu yaptı- bu geleneği devam ettirmek zorunda değilsiniz. Bu genel görüşme önergesine “evet” oyu vermenizi ve çocuklarla ilgili samimi niyetinizi beyan etmenizi bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akça Cupolo.

Saadet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Hasan Ekici konuşacaktır.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Ekici.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA HASAN EKİCİ (Konya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

20 Kasım Çocuk Hakları Günü dolayısıyla DEM PARTİ'nin vermiş olduğu Türkiye'de çocuk hakları ihlallerinin araştırılması önergesi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, çocuk haklarını konuştuğumuz bugün maalesef ülkemiz -vahşi şekilde öldürülen- bebek ölümleriyle anılıyor ve yine maalesef ki bu devasa sistemik sorun birkaç hemşirenin, ambulans müdürünün yargılanması mizansenleriyle ülkenin oyalanmasına vesile kınıyor. Davada yargılanan bir hemşire “Neden sadece biz varız, neden hastane sahipleri, yöneticileri, doktorlar yok?” diye soruyor. Dün yenidoğan çetesinin mahkemesine eşi Doktor Sare Davutoğlu'yla birlikte katılan Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu, mahkeme çıkışı çok önemli açıklamalarda bulundu. Başbakanlığı döneminde çocuk yoğun bakımlarındaki ölümlerle ilgili olarak yaptığı şikâyetlerden sonuç alamayan duyarlı bir doktor hanımefendi, Başbakanımızın eşi Sayın Sare Davutoğlu'na bir e-mail atıyor. Sayın Başbakanımız da konunun incelenmesi ve araştırılması için hemen talimat veriyor. Bunun üzerine 10 Mayıs 2016'da inceleme ve soruşturma süreci başlıyor. İnceleme ve soruşturma Genel Başkanımızın

Başbakanlıktan ayrılmasından sonra, 10 Kasım 2016'da sona eriyor ve aslında o dönemde ziyadesiyle ciddiye alınması gereken bir rapor hazırlanıyor. Bugün yenidoğan çetesiyle ilgili ne konuşuyorsak o konuların tümü o raporda yer almış ama maalesef birkaç hastaneye para cezası verilerek, soruşturma süreçleriyle ilgili de kulak üstüne yatılarak bu devasa sorun kuma gömülmüş ve cenin hâlindeki bir çete sekiz yılda büyük bir canavara dönüşmüş. Söz konusu çete ya da çeteler tarafından 2016'dan bugüne yoğun bakımlarda kaç bebeğin hayatına son verildiğini, kaç anne-babanın evlat acısı yaşadığını da bilemiyoruz.

Değerli milletvekilleri, önümüze konan tablo buz dağının görünen yüzüdür. Bugün insan hakları ve çocuk haklarıyla ilgili söylemlerde bulunacak olanlar bu tabloyu gözlerinin önüne getirmelidir ve sadece 2022-2024 değil 2016'dan itibaren bu soykırım çetesinin, ancak siyonist barbarlıkla eşitlenebilecek bu insanlık düşmanlarının, göz yuman tüm bürokrasinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN EKİCİ (Devamla) - ...ilgili olan bakanların ve siyasilerin yani sorumluluğu olan herkesin yargılanması gerekir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ekici.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı konuşacaklar.

Buyurun Sayın Taşcı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün grupta arkadaşlarıma da anlattım; geçen gece televizyonda Grup Başkan Vekilimiz Turhan Çömez'e denk geldim -aslında burada da defalarca anlattı- çocuklara yapılan, yenidoğanlara yapılan o işkenceleri, eziyetleri anlatıyordu, o röntgenleri gösteriyordu televizyon ekranında ve doktorların arasındaki WhatsApp yazışmalarını gösteriyordu. Bir anne olarak -bir milletvekili olarak değil- tek bir şey yapabildim; kalktım -geç de bir saatti- uzandığım yerden kalktım, çocuğumun odasına gittim, çocuğuma sarıldım ve gerçekten hem başka hiçbir şey yapamıyor olmanın utancını yaşadım hem de çok derin bir kaygı. Benim günlerdir yapmak istediğim, şu hayatta tek şey -bu kürsüde çok ağladım, bugün de ağlamak istemiyorum- sadece çocuğuma sarılmak çünkü öyle bir iklimdeyiz, öyle bir ortamdayız ki gerçekten bir an gözümüzü çevirsek, bir an ellerimizi üzerlerinden çeksek çocuklarımızı sanki bizden koparıp alacaklar, sanki başlarına çok büyük bir fenalık gelecek ve biz onları koruyamayacağız. Çok ağır bir travma yaşıyoruz, toplumsal bir travma yaşıyoruz ve biz bunun ne kadarıyla yüzleşebileceğiz, hem siyasi olarak hem hukuki olarak ne kadarıyla mücadele edebileceğiz, ben gerçekten emin değilim. Bu sürecin her yerinde olan herkesin önce elini vicdanına koyarak müdahil olmasını bir kere daha talep ediyorum.

Çok fazla veri vardı burada söylemek istediğim ama bu ortamda hâl bu iken yani çocukları emanet ettiğimiz kurumlar tarafından öldürüldüğüne şahit olduğumuz bir ortamda Afganistan'dan Norveç demokrasisi istemek gibi bir şey olacak bunları tekrarlamak.

Çok kısa, uzatmadan... Çocuklar, çocukturlar; her şeyden, ırklarından, dinlerinden, renklerinden, dillerinden, coğrafyalarından, o coğrafyalardan kaynaklanan övünç yahut utançlardan, içine doğdukları ailelerden, onların zenginlik ya da fakirliklerinden, her şeyden bağımsız olarak çocukturlar. Kaldı ki aslında durmadan herkesin kendi işine geldiği gibi atfı yaptığı Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin özü de çocukların bütün bu aidiyetleri, mensubiyetleri üzerinden konumlandırılmadıkları bir hak düzeninin inşa edilebilmesidir. Çocuğa uzanan eller kime ait olursa olsun kirlidir. O ellerin sahibi kim olursa, kimden olursa olsun kötüdür, alçaktır ve bu tespiti bizim -önüne sonuna- hiçbir siyasi illiyet aramadan, rezervsiz olarak yapabilmemiz gerekir. Bir de yapmamamız gereken bir şey vardır; çocukların müstakil olarak

çocuk olmakla hak ettiklerini mensubiyetler üzerinden talep etmememiz gerekir. Onları onların olmayan kavgaların, hesapların kalkanı olarak kullanmamamız gerekir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Taşcı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Osmaniye Milletvekili Sayın Asu Kaya konuşacaklar. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sizi ve yüce heyetinizi, Genel Kurulu ve ekranları başındaki saygıdeğer yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü ama bizim için, Türkiye için, bu millet için yirmi iki yıllık AKP iktidarından çocuk katliamlarının, çocuk istismarlarının, çocuk açlığının, çocuk ölümlerinin hesabını sorma günüdür. “Çocukları suça sürüklenmekten kurtaracağız, onların cinsel sömürüye ve istismara uğramalarını önleyeceğiz.” diyerek uluslararası sözleşmelere, Lanzarote’ye taraf oldunuz. Bugün ise çocukları yaşatamadığınız gibi, bir de “Açız.” seslerine burada, Genel Kurulda güldünüz. Sizin yüzünüzden, AKP iktidarı yüzünden pis okullarda aç bıraktığınız çocuklardan biri saha çalışmasında Sayın Genel Başkanımızın önünü kesti “Tost alamıyorum, benim 20 TL harçlığım var ama tost 35 lira.” dedi; bir anne benim önüne çıktı “Bizim evimize ayda bir et giriyor.” dedi.

Evet, yoksul çocuk sayısı 10 milyon olmuş bu ülkede, 2 milyon çocuk derin yoksulluk yaşıyor. Çocuklara yönelik cinsel istismarı, katliamı zaten durduramıyorsunuz, dosyaları dağ olmuş. Sizin TÜİK’inize göre dahi kolluk kuvvetlerine giden çocuk sayısı, mağdur sayısı 250 bin; bunların yüzde 12’si cinsel istismar nedeniyle şikâyetle bulunmuş. Çocukların yaşam hakları ellerinden alınıyor, bu kapkara tabloda artık çocukların ne iyiliğinden ne üstün menfaatinden bahsetmek mümkün ama tabii ki sizde utanma yok, yirmi iki yıllık iktidarınızda bu ülkenin çocuklarına bunları yaşıtıyorsunuz, Genel Kurulda da sadece önünüze bakıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin yalanlarınızdan bıktık, kendinize gelmeniz lazım.

DERYA AYAYDIN (İstanbul) - Bize mi anlatıyorsunuz?

ASU KAYA (Devamla) - Evet, size anlatıyorum çünkü iktidar sizsiniz, kendinize gelmiyorsunuz bir türlü.

İzmir’de yaşananlar... 5 çocuk öldü, o çocuklar siz yoksul bıraktığınız için öldü. Bu ülke, Narin’in, Sıla bebeğin, dilendirilirken öldürülen Şirin’in, Leyla’nın, taciz edilen 9 aylık bebeğin ve kuvözde katledilen çocukların ülkesi oldu. Bu bütçede onların huzurlu bir şekilde büyümesi, yaşaması için gereken bütçeyi ayırmıyorsunuz, yaşatamadığınız çocuklar için konuşmuyorsunuz; Bakanınız sadece saniiyelerini ayırıyor. Unutmadan söyleyelim, biz unutmayacağız ama siz unutuyorsunuz. Narin’in davası artık bu toplumun mihenk taşıdır, hafızasıdır; onun hesabını soracağız. Siz onu katledenleri bir an evvel bulup, yargılayıp açıklığa kavuşturana kadar da bu davanın takipçisi olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASU KAYA (Devamla) - İsyân ediyoruz; kim, neden öldürdü, hâlen bunu açıklığa kavuşturmadınız. Niğde’deki engelli çocuklara yaşıtılanların da sebebi bu. Bizim isyanımız buna. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

ASU KAYA (Devamla) - Sayın Başkan, buradan da şunu söylemek istiyorum: Bu kadar çocuk katliamı yaşanırken, bu ülkenin çocukları bu kadar güvensizken, anneler çocukları için ürkerken Bakanınız derhâl istifa etmelidir.

OSMAN SAÇLAM (Karaman) - Başkanım, verdiğiniz süreyi kullandı.

ASU KAYA (Devamla) - Görevde kaldığı her bir gün, her bir ay, her bir zaman bu çocukları yaşamdan koparmaktadır; derhâl istifa etmelidir Bakanınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülke artık sizin gidişinizi bekliyor. Yirmi iki yılın sonunda çocuklara sadece ölüm getirdiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ümmügülşen Öztürk konuşacaktır.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, ayağına taş değmesin, gözünden yaş gelmesin dediğimiz çocuklarımızın günü. Dünya Çocuk Hakları Günü'nde yine dünyanın dört bir yanında gözyaşlarıyla hayatta kalmaya çalışan masum çocukların acı dolu haberlerini dinliyoruz. En büyük insanlık dramı ise Filistin'de Gazze'de yaşıyor. Dört yüz on gündür süren İsrail saldırılarında 18 bine yakın masum çocuk hayatını kaybetti. 38 binden fazla çocuk anne veya babasından en az birini İsrail saldırılarında kaybetti. Umudumuz ve duamız; Filistin topraklarında bir gün çocukların özgürce koştuğu, gökyüzüne baktığında sadece güneşi ve yıldızları gördüğü bir geleceğin kurulmasıdır.

ASU KAYA (Osmaniye) - Şiir okuyorsunuz Hanımefendi. Bu ülkede bu maalesef mümkün değil şu anda. O çocuklar sayenizde o gökyüzüne bakamıyor.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, ilk defa çocuk haklarını Anayasa'ya koyan, çocuğun üstün yararı için devlete ve kamuya görev yükleyen büyük bir reformu hayata geçirdik. 18 yaş altında çocuklarımızın sosyal güvence aranmaksızın ücretsiz sağlık hizmeti almasını sağladık. Zorunlu eğitim süresini sekiz yıldan on iki yıla çıkararak kız çocuklarımız başta olmak üzere ülkemizdeki eğitim seviyesini yükselttik.

ASU KAYA (Osmaniye) - İlaç alamıyorlar! İlaç alamıyor anneleri! Paraları yok ceplerinde.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) - Suça sürüklenen ve suç mağduru çocuklarımızın rehabilitasyonu için ihtisaslaştırılmış yeni merkezler kurduk.

ASU KAYA (Osmaniye) - Kurduğunuz merkezlerde işkence yapılıyor çocuklara, gençlere.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) - Koruma altındaki 14 binin üzerindeki çocuğumuza ev sıcaklığındaki çocukevlerinde ve çocuk destek merkezlerinde bakım hizmeti sunuyoruz.

ASU KAYA (Osmaniye) - Sosyal güvenliğini sağlayamıyorsunuz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) - Çocuklarımızın beden ve ruh sağlığını olumsuz yönde etkileyecek her türlü istismara karşı tavizsiz tutumumuzu sürdürüyoruz.

ASU KAYA (Osmaniye) - Buradan söylediklerinize, inanın, sizin milletvekilleriniz bile inanmıyor.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) - Meclisimizde kurulan Çocuk Cinayetleri ve Çocuk İstismarına Karşı Araştırma Komisyonunun da bu mücadelede önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum. Ayrıca, hiçbir çocuğumuzun terör örgütlerinin eline düşmediği günlere ulaşmaya kadar başta PKK olmak üzere tüm terör örgütlerine karşı mücadelelerimizi de kararlılıkla sürdüreceğiz.

Küresel güçlerin dayatmasıyla yayılan, toplumsal yapımız üzerine yıkıcı etkiler yaratan sapkın akımların çocuklarımız üzerindeki olumsuz etkilerine karşı da mücadelemizi kararlılıkla sürdürmekteyiz. Çocuklarımızın sağlıklı bir ortamda büyümesi ve millî değerlerimize bağlı bireyler olarak yetişmesi için tüm tedbirleri alıyoruz ve almaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Öztürk.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İçtüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, ekonomik krizden çıkış yollarının aranması, başta emekliler ve ücretli çalışanların yaşadığı sorunların çözümü ve yoksulluğun önlenmesi amacıyla 19/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/11/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/11/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri; Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, ekonomik krizden çıkış yollarının aranması, başta emekliler ve ücretli çalışanların yaşadığı sorunların çözümü ve yoksulluğun önlenmesi amacıyla 19/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/11/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karaman Milletvekili Sayın İsmail Atakan Ünver konuşacak.

Buyurun Sayın Ünver. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

AKP, iktidara geldiği günden itibaren uygulayageldiği yandaşlara kaynak aktarma politikaları nedeniyle toplumun geniş kesimlerini yoksulluğa ve dahası sefaletle itmiştir; sefaletle itilen kesimlerin başında emekliler, asgari ücretliler ve bordrolu çalışan işçi ve memurlar gelmektedir ve bu kesimlerin ortak özelliği, gelirlerinin ve gelirlerindeki artış oranının Hükümetçe belirleniyor olmasıdır. İktidar bu kesimlerin ücretlerindeki artışı TÜİK'in açıkladığı düzmece enflasyon oranına göre belirlemektedir. TÜİK'in enflasyonu nasıl hesapladığını hepimiz biliyoruz. Sokağa çıktığınızda TÜİK'in açıkladığı enflasyona inanan bir kişi dahi bulamazsınız. TÜRK-İŞ'e göre Ekim 2024 itibarıyla açlık sınırı 20.431 lira, yoksulluk sınırı ise 66.553 lira olarak hesaplanmıştır ama TÜİK ise oldukça düşük bir yoksulluk sınırı

esas olarak Türkiye'deki yoksul sayısını 18 milyon olarak açıklamaktadır. Bu, her 5 kişiden 1'inin yoksul olduğunu göstermektedir. Ülkemizde yaşanan enflasyon sonucunda 2003'ten bu yana gıda fiyatları 31 kat artarken ortalama fiyatlar ise 21 kat artmıştır. Sizin düzmece TÜİK rakamlarına göre zam yapma ısrarınız gıdaya ulaşmanın her gün daha da zorlaştığı günümüzde emeklilerimizi, işçilerimizi ve memurlarımızı daha fazla açlığa sürüklemektedir. Mesela, 2002 yılında en düşük memur maaşıyla 14 buçuk çeyrek altın alınabiliyorken bugün 7,5 çeyrek altın alınabiliyor; kayıp 7 çeyrek altın. Yine, 2002 yılında asgari ücretle 7 çeyrek altın alınıyorken bugün ancak 3 çeyrek altın alınabiliyor; kayıp 4 çeyrek altın. Yine, en düşük emekli aylığı 2002 yılında 8 çeyrek altın ederken bugün sadece 2,5 çeyrek altın ediyor; kayıp 5,5 çeyrek altın. Memurun cebinden 7, asgari ücretlinin cebinden 4, emeklinin cebinden 5,5 çeyrek altını kim çaldı? 2002'den beri kimin serveti haksız şekilde arttıysa onlar ve onlara bu haksız kazancı sağlayanlar çaldı.

İktidarınızca 2008 yılında yapılan düzenlemelerden sonra Türkiye'de emeklilik sistemi maalesef çökmüştür. Mali yük getirdiği gerekçesiyle yıllarca çalışmış, prim ödemiş ve emekli olmuş vatandaşları açlık sınırının altında bir maaşla sefalete mahkûm ettiniz. Bugün sosyal güvenlik sistemi tarafından 16 milyon 480 bine yakın vatandaşa aylık ödenmektedir, bunlardan 4 milyona yakın vatandaşın maaşı kök aylıkları yetersiz kalması sebebiyle 12.500 liraya tamamlanmaktadır. Eğer acil bir yasa değişikliği yapılmaz ise bu vatandaşlarımız 2025 yılında da açlığa mahkûm olacaklardır. Tüm bunlar ortadayken başta Hazine ve Maliye Bakanı olmak üzere iktidar temsilcileri hedeflenen enflasyona göre ücret artışı yapılacağını söylemeye başladılar. Sizin hedeflediğiniz enflasyon rakamı ne zaman gerçekleşti ki önümüzdeki yıl gerçekleşsin. Daha geçtiğimiz günlerde Merkez Bankası yıl sonu enflasyon tahminini 2'nci defa artırdı. İki ay, üç ay sonrasını bile öngöremeyen bir iktidarın önümüzdeki bir yıl için hedef enflasyona göre ücretlere zam yapması akıl işi değildir, olsa olsa faiz ve sıcak para lobilerine, yandaşlara kaynak aktarmaktır. Yapılması gereken, ücretlere ve emekli aylıklarına gerçekleşmiş enflasyona göre artış sağlamaktır. Önümüzdeki yıl için asgari ücret en az 30 bin liraya yükseltilmeli, en düşük emekli aylığı da asgari ücrete eşitlenmelidir aksi takdirde zaten açlığa ve yoksulluğa mahkûm edilmiş toplum kesimleri yok oluşa sürüklenecektir. İktidarlar sorun değil çözüm üretmelidir. Ne yazık ki iktidarınız yirmi iki yıldır dar ve sabit gelirliiler açısından çözüm değil sorunun kaynağı olmuştur.

Bu itibarla, ucube başkanlık sisteminin sebep, yoksulluğun sonuç olduğu ekonomik krizden çıkış yollarının aranması başta emekliler, ücretli çalışanlar, dar ve sabit gelirliilerin yaşadığı sorunların çözümü, yoksulluğun önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ünver.

Saadet Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ konuşacaklar.

Buyurun. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine Gelecek-Saadet Grubu olarak söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Parlamentar sistemi beğenmediniz ve “Bu parlamenter sistem eksik.” dediniz. Çok uzun süredir denediğimiz ve tecrübe ettiğimiz bir sistemdi. Nevi şahsına münhasır olan bir Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini getirdiniz ve bu kürsüden de itiraf ediyorum ki burada Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi geldiğinde ben “evet” oyu vermiştim ama dışarıda “evet” oyu vermemiştim ama yine de pişmanlık duyuyorum ve milletimden de özür dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Bu beğenmediğiniz parlamenter sistemde, görevi bıraktığımızda veyahut da Sayın Davutoğlu görevi bıraktığında veyahut da Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiğinizde neydi enflasyon rakamları, söyler misiniz bana? Enflasyon rakamı yüzde 7'ydi efendim. Faizler neydi? Yüzde 6 ve 6,5 civarında bir faiz vardı. Peki, bugün enflasyon rakamları nedir? TÜİK'e göre yüzde 49-50, ENAG'a göre biraz daha fazla, yüzde 60-64, İTO'ya göre biraz daha değişik ve bunların ortalamasını aldığımız zaman da yüzde 60 civarında bir enflasyon var. Hangisi iyiymiş, yüzde 6,5 mu iyi, yüzde 60 mı iyi? Peki, faiz oranları ne? O zamanlar yüzde 7 civarında bir faiz var, 2016'nın sonunda 2017 referandumunu yaparken şimdi kaç faizler? Yüzde 50. Peki, ev almak için bankalardan bir kredi almak isteseniz ne ödersiniz; onun daha fazlasını ve hele ki bir esnaf kendisiyle ilgili, KOBİ'lerle ilgili kredi almak istese neler ödemesini isterler? O nedenle -bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilirken...- siz iktidara gelirken yoksulluğu, yolsuzluğu ve yasakları ortadan kaldıracağınızı söylediniz ama Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yolsuzluk da arttı, yoksulluk da arttı, aynı zamanda yasaklar da arttı, bir de yalanlar artmaya başladı ve bunlarla ilgili olarak da “Denetim mekanizmalarını çalıştıralım.” dediğimiz zaman da “Çalıştırmayalım.” diyorsunuz.

Bakın, dönelim şöyle hem memur maaşlarına bakalım hem emekli maaşlarına bakmış olalım. 2002 yılında en düşük emekli maaşı neydi? En düşük emekli maaşı asgari ücretin yüzde 40 fazlasıydı, asgari ücretin yüzde 40 fazlasıydı. Bugün bu var mı? Yok. O zaman ne yapmamız lazım? Gelin, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini gözden geçirin. Hani Türkiye uçacaktı? Hani cari açık azalacaktı? Hani pasaportumuz olacaktı? Allah aşkına, pasaportumuz var da yurt dışına mı gidebiliyoruz? Vize vermiyorlar ki! Paramız kıymetli mi? Dünyanın en kıymetsiz paraları hâline getirildi. Adalet ve Kalkınma Partisi ilk on yılında, hatta 2014'lere kadar çok ciddi işler yapmıştır, büyük devrimler, büyük inkılaplar yapmıştır ama bunları yaptıktan sonra amiyane tabirle âdetâ ayağına sıkışmış, bindiği dalı kesmiş, amiyane tabirle bir noktada sütünü döken noktasına gelmiştir.

Gelin, bununla ilgili bir değerlendirme yapalım. Siz bu sistemle ekonomiyi düzeltemezsiniz, ne Mehmet Şimşek düzeltir ne Adam Smith düzeltir ne de başka biri düzeltir ne mehdi düzeltir ne de İsa Mesih düzeltir -gerçi İsa Mesih buradaydı, biraz önce ona da takılmıştım- İsa Mesih de düzeltemez. Gelin, bu sistemi bir gözden geçirin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın konuşacak.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Akalın.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi önergesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum.

Partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin ülkemize vermiş olduğu zararları günlerce konuşabiliriz ama önerge gereği sadece ekonomiyi birkaç veri üzerinden değerlendirmek istiyorum.

Bakın, isterseniz bu ucube sistemde söylenen birkaç söylemle başlayalım: “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” “Ben ekonomistim, ekonomiyi ben bilirim.” Bunun yanında bir de bu sistemin ekonomiye zarar veren icraatlarından birkaç örnek verelim isterseniz: Merkez Bankası para politikalarına sürekli müdahale ve sıklıkla Başkan değişimi, TÜİK verilerinin istismar edilmesi, Sayıştay raporlarına müdahale edilmesi, kur korumalı mevduatla Merkez Bankası rezervlerinin eritilmesi.

Peki, bunların neticesinde ne olmuştur? Maalesef kurumlar bağımsızlıklarını yitirmiştir ve sonuçları ise daha vahimdir. Sonuçları aslında günlerce tartışabiliriz ancak ben birkaç tanesini söylemek istiyorum; bunlardan biri, kısa yoldan para kazanma ümidiyle yasa dışı kazanç yollarına yönelen ve hayatları heba olan gençlerimiz bu sistemin sonucudur; hastanelerde üç kuruş para için hayatlarına kıyılan bebeklerimiz, yavrularımız bu sistemin sonucudur ve bu tablo daha da uzar gider.

Burada söylenmesi gereken, yaşanan bütün bu meselelerin sebebinin partili cumhurbaşkanlığı sistemi olduğudur ve bu sistemin ekonomiye verdiği tahribatı sadece enflasyon üzerinden değerlendirdiğimizde bile sonuçlar çok vahimdir. 2024 yılı ülkelerin enflasyon oranlarında yüzde 44’le, şu an sizin rakamlarınıza göre bile enflasyon oranı en fazla yükselen dünyanın 6’ncı ülkesiyiz. Geçtiğimiz yıl yüzde 65’e ulaşan bu rakam, bu sistem öncesinde sadece yüzde 8,5 seviyesindeydi, sadece bu veriler bile sistemin olası zararlarını anlatmaya yetmektedir. Devamında, bu ucube sistem öncesi, 2016 yılında asgari ücretle çalışan birinin maaşı 1,6 cumhuriyet altınına denk geliyorken bugün 0,83 cumhuriyet altınına denk gelmektedir ve emekli maaşlarında durum daha vahimdir, yani emekli maaşlarında 2016’da 1,6 cumhuriyet altınına tekabül eden maaş bugün 0,6 cumhuriyet altınına tekabül etmektedir. Sonunda bu sistem altı yılda cebimizdeki paranın en az yarısını yok etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKALIN (Devamla) - Sonuç: Bu ucube sistem yasama, yürütme ve yargı üzerindeki baskılar neticesinde ülkemizin ve milletimizin tüm kesimlerini her anlamda zora sokmuştur, yurttaşlarımızı mağdur etmiştir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akalın.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Iğdır Milletvekili Sayın Yılmaz Hun.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Hun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye tarihinin en büyük ekonomik kriziyle karşı karşıyayız; enflasyondan işsizliğe, yoksullaşmadan ekonomik durgunluğa kadar hayatımızı her alanda kâbusa çeviren kapsamlı bir ekonomik krizle karşı karşıya bulunuyoruz. Bu krizin asıl nedeni 1980’li yıllardan itibaren küresel sermaye güçlerinin güdümünde kesintisiz bir şekilde özelleştirmeye, piyasalaştırmaya, kuralsızlaştırmaya dayalı neoliberal politikalar. Ayrıca, ülkede çözüme kavuşturulmayan Kürt sorunu ve Kürt sorunuyla oluşturulan güvenlikçi politikalar, ülkedeki ekonomik krizin en önemli nedenlerinden bir tanesidir ve yirmi iki yıldır bu politikaları ısrarla uygulanan AKP iktidarı ise yaşanan krizin başsorumlusudur. İktidar kendi eliyle yarattığı ekonomik krizi, yüksek enflasyonu durdurmak için herhangi bir politika üretmezken ekonomik darboğazın faturasını ücretli çalışanlara, emeklilere, yoksullaştırdığı halklarımıza kesmektedir. AKP iktidarının yarattığı ve derinleştirdiği eşitsizlik, işsizlik, hayat pahalılığı ve antidemokratik uygulamalarla yoksulluk da yoksullaşanların sayısı da her geçen gün artmaktadır. İktidarın olmayan ekonomi politikası yüzünden bugün yoksulluk sınırının altındaki ücretlerle emeklilerimiz ve asgari ücretliler yaşam mücadelesi vermektedirler. Ömürlerinin en verimli zamanlarını çalışarak geçirmiş olan vatandaşların emekliliklerini huzur ve refah içinde geçirmelerini sağlamak devletin asli, temel yükümlülüklerindendir ancak günümüzde emeklilerin büyük bir kısmı asgari ücretin dahi çok altında bir ücretle açlık sınırının altında zorunlu yaşam koşullarında yaşamaya mahkûm edilmişlerdir. Emekli maaşlarına yapılan zamlar, yüksek enflasyon ve derinleşen ekonomik kriz karşısında bir anlam ifade etmemektedir. Çarşı pazardaki gerçek rakamları, temel ihtiyaçlardaki fahiş fiyat artışlarını görmezden gelen, artık hiçbir güvenilirliği

kalmamış TÜİK rakamlarına göre emeklilere ve asgari ücrete zam yapan iktidar, emeklilere ve asgari ücretlilere âdeta hayatta kalma mücadelesi yaşatmaktadır.

2023'te yıllık enflasyon oranı TÜİK tarafından yüzde 64,77 olarak açıklanırken iktidardan bağımsız akademisyenler, bilim insanları ve ekonomi uzmanlarından oluşan Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) tarafından yüzde 127,21 olarak hesaplanmıştır. Enflasyonun bu kadar yükseldiği günümüzde asgari ücret 17 bin TL, açlık sınırı ise 20 bin TL olarak hesaplanmıştır ve 4 milyondan fazla emekliye 12.500 lira gibi bir rakam almaktadır yani emekli mevcut açlık sınırının neredeyse yarısıyla hayatta kalmaya çalışmaktadır. İnsan yaşamının huzura, esenliğe, sosyal desteğe en çok ihtiyaç duyduğu bu evresinde iktidarın milyonlarca emekliyi açlığa, yoksulluğa, sefaletle, dışlanmaya, yalnızlığa sürüklemesi kabul edilemez.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Hun.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Uşak Milletvekili Sayın Fahrettin Tuğrul.

Buyurun Sayın Tuğrul. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, grup önerisi metninde “ucube başkanlık sistemi” lafzının kullanılmış olmasını çok yakışsız bulduğumu, bu ifadenin milletimizin iradesine açık bir saldırı ve saygısızlık olduğunu ifade etmek isterim.

Tabii ki de şaşırdığımı söyleyemem, zira Cumhuriyet Halk Partisi milletin iradesine saygı gösteren bir parti olmadı hiçbir zaman. Zorbalıkla kurulan ikna odaları, Meclis kürsüsünden milletin seçtiği bir kadın milletvekiline had bildirmeler yaptıklarının sadece birkaç örneği olarak hafızalarımızda duruyor. Daha bu sabah İçişleri Bakanımız Ali Yerlikaya'ya yaptığınız saldırıyla da Vandallığınızı ispat etmiş oldunuz. Kendinize yakışanı yaptınız ama siz ve sizin destekçiniz küresel baronlar ne yaparsanız yapın bu ülke milletimizin iradesiyle ve bu milletin bağrından çıkan yiğit evlatlarının eliyle yönetilecek; bunu böylece bilersiniz.

Emeklilerimizin aldığı aylıklar üzerinden ve ekonomi üzerinden siyaset yapacak en son kurum, en son parti de Cumhuriyet Halk Partisidir. Önce millete umut olarak sunduğunuz, sonra sevinç çılgınlıklarıyla zıplaya zıplaya Genel Kurulda devirdiğiniz Genel Başkanınız Kemal Kılıçdaroğlu'nun SGK Genel Müdürüken Sosyal Güvenlik Kurumunu ve sistemini soktuğu çıkmazı unutmamak, unutturmayacağız. Hastanelerde rehin kalan emeklilerimizi, çocuklarımızı unutmamak, unutturmayacağız. Bir hastane odası içinde balık istifi şeklinde dizdiğiniz hastalarımızı unutmamak, unutturmayacağız. Emeklilerimizin enflasyonist ortam içinde zorluk yaşadıklarını, sıkıntı çektiklerini biliyoruz ancak biz bu konunun çözümünü dert edinip bunu çözmek için mücadele ederiz, siz siyaseten bu konuyu istismar ederseniz; sizin ile bizim aramızdaki fark budur işte.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Yirmi iki yıldır niye çözümüyorsun, çözsene!

FAHRETTİN TUĞRUL (Devamla) - Geline nokta, birçok uluslararası kuruluşun da tespit ettiği üzere, enflasyona karşı girişilen mücadelenin bir başarı öyküsüne doğru ilerlediği aşikârdır. Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, biz vatandaşlarımızı, emeklilerimizi enflasyonun altında ezdirmeyeceğiz.

Şimdi size soruyoruz kıymetli önerge sahibi milletvekili arkadaşlarım: Madem emeklilerimizi bu kadar düşünüyorsunuz, belediye başkanlarınız seçim öncesi meydanlarda “Emeklilerimize şu kadar vereceğiz, bu kadar vereceğiz.” diye nara atıyorlardı.

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) - İktidardan in aşağıya, bak bakalım ne oluyor?

FAHRETTİN TUĞRUL (Devamla) - Belediye başkanlarınıza, konserlere bu kadar para buluyorsunuz da yurt dışı gezilerinde yandaş gazetecilerle gezmelere belediyelerden kaynak buluyorsunuz da “Emekliye verdiğiniz sözleri neden tutmuyorsunuz?” diye sordunuz mu? Parti içinde “Neden sözümüzü tutmadık?” diye bir araştırma yaptınız mı acaba? Siz araştırma yapmayın, ben size söyleyeyim çünkü siz sözünüzü tutmazsanız, milletimiz de bunu gayet iyi biliyor. Şimdi, samimiyseniz, belediye başkanlarınıza “Emeklilerimize verdiğiniz sözleri tutun.” diye talimat verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN TUĞRUL (Devamla) - Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) - Emekliler yılında emekliye ne verdiniz, ne yaptınız?

İSMEİ GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Emekliler umrunuzda bile değil sizin ya, umrunuzda değil, umrunuzda!

GÖKHAN GÜNEYDİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Uşak Milletvekili Fahrettin Tuğrul'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNEYDİN (İstanbul) - Evet, konuşmacıyı dinledik. Konuşmacı ekonomi alanında hiçbir şey söylemedi, CHP'ye saldırdı çünkü ekonomi alanında söyleyebilecek bir şeyleri yok. O kadar büyük mantık hataları içerisinde ki mesela bizi asgari ücret uygulamakla suçlayabilir. CHP belediyelerinde 25 bin liradan aşağıya asgari ücret uygulanmıyor; senin 17.002 lira verdiğine ben 25 bin lira veriyorum.

Gelelim 12.500 liraya mahkûm ettiğin emeklilere. “33 milyar lirayı nereden bulacağız?” diyerek ağladınız, ağladınız; 10 bin liradan 12.500 liraya çıkarttınız. Yahu, dünyanın parasını, örneğin 1 katrilyon liradan daha fazla parayı siz kur korumalı mevduata gömdünüz de niye emeklilere para bulamıyorsunuz? Önce bir bunun hesabını versene! (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca şunu da ifade edeyim: CHP'li belediyelere konser iftirasını atmaya devam ediyorsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADEM ÇALKIN (Kars) - Gerçek!

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNEYDİN (İstanbul) - Ben sana daha dün söyledim. 2000 yılından bu yana...

ADEM ÇALKIN (Kars) - Sayın Günaydın, gerçek!

GÖKHAN GÜNEYDİN (İstanbul) - Yahu, bağırma, bağırma da dinle bak, bağırma. Bağırma ki senin dediğin de benim dediğim de anlaşılın, bağırma.

“2000 yılından bu yana bütün konser harcamaları araştırılsın.” dedik. Niye korkudan ödünüz patladı? Bu kadar basitti, “evet” diyecektiniz, dolayısıyla CHP'li belediyeler ne harcama yapmış görecektik, bizden evvelki hırsızlar ne harcama yapmış onları da görecektik. (CHP sıralarından alkışlar) Korkudan ödünüz patlıyor. Bu korku sizi ancak iktidardan düşmeye götürür, başka bir yere götürmez.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, ekonomik krizden çıkış yollarının aranması, başta emekliler ve ücretli çalışanların yaşadığı sorunların çözümü ve yoksulluğun önlenmesi amacıyla 19/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.05

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.33****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 85 Milletvekilinin Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 85 Milletvekilinin Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 166)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 24'üncü maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Sayın Necmettin Çalışkan'a aittir.

Buyurun Sayın Çalışkan.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İçişleriyle ilgili yasayı görüşüyoruz. Ne hikmettir, yasa teklifinin içerisindeki 15'inci madde noterlikle ilgili. Daha bir hafta önce Noterlik Yasası'nı görüştük ama tamamlanmadığı için bugün içerisine yeni şeyler ekleniyor. Bu kadar plansız, bu kadar düzensiz, bu kadar birbirinden kopuk işin niçin yapıldığını anlamak mümkün değil. Bu vesileyle noterlerle ilgili şunu düzeltelim: Noterlerin bir vampir aracı olarak kullanıldığını ifade etmiştim. Evet, Hükûmet her şeyi deneyerek vergi toplama, milletin derisini yüzme peşinde. Noterler de pek yüksek ücret almalarına rağmen aldıkları gelirin yüzde 90'ından fazlası bir şekilde vergi, harç olarak kamuya gidiyor. Bu arada noterlerin de hakkını teslim etmiş olalım.

Değerli milletvekilleri, Dahiliye Memurları Yasası, İçişleri Bakanlığı personeliyle ilgili ama ne hikmetse yasanın içerisinde kantin işletmesinin nasıl olacağına, elektrik faturasını kimin ödeyeceğine dair maddeler yazılmış ama İçişleri Bakanlığının bu yasa teklifinde İçişleri Bakanlığının personeli yok.

Bakın, bu ülkede son birkaç ay içerisinde 59 polisin intihar ettiği kayıtlara düştü. 70-80 bin lira maaş alan hatta çift maaş olduğunu düşündüğümüzde aylık 150 bin liraya yakın 100 bin liranın üzerinde geliri olan bir adam niçin intihar eder? Hadise sıradan olsa, psikolojik vaka olsa 1 kişi intihar etsin, 2 kişi intihar etsin ama 59 kişi dokuz ay içerisinde intihar etmiş ve bu, Bakanlığın hiçbir şekilde gündeminde değilse durup düşünmek gerekir. Burada bir sorun var demektir. Personelin psikolojisi bozuk, mobbing

¹ 166 S. Sayılı Basmayazı 19/11/2024 tarihli 20'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

uygulamalarına maruz kalıyor; çalışma şartları, saatleri düzensiz, il içi görevlendirmelerle bir imzayla ilin bir noktasından başka noktasına sürgüne gidiyorlar. Şimdi, bu yasa teklifinde bütün bunlar yetmezmiş gibi -biraz daha baskıyı nasıl artırırız- içerisine bir madde eklenmiş yazılı veya sözlü eleştiride bulunanların bir şekilde disiplin suçu işlediğine dair. Peki, bu nasıl gerçekleşecek? Eğer herhangi bir memur sosyal medyada herhangi bir haberi beğense muhtemelen yazdığı en küçük bir yorum bile disiplin suçu hâline gelecek. Bu açıdan da bu yasa teklifinin nasıl hazırlandığını anlamak mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, devlet hukukla kaimdir. Hukuka en fazla kamu görevlilerinin bağlı olması gerekir. Bu çerçevede, geçtiğimiz haftalarda şahit olduğumuz üzere, Filistin’de yaşanan olayları protesto etmek üzere toplanan vatandaşlarımıza şiddet uygulanması da asla kabul edilemez. Belli ki bu polisler -muhtemelen- amirlerinden gelen baskı neticesinde vicdan krizi yaşıyor, sonuçta da bu durumlarla karşı karşıya kalıyoruz. Limanlarda toplanan vatandaşlarımız gayet insani, vicdani, imani bir duyarlılıkla İsrail’in soykırımına tepki duyuyor, bakıyorsunuz ki bir şekilde şiddete maruz kalmışlar. Oysa sadece Filistin protestosu değil, legal, herhangi bir meşru eylem şiddete başvurulmadığı sürece, kimsenin malına ve canına kastedilmediği sürece demokratik bir hak olarak görülmelidir. Bırakın insanlar protestosunu yapsın, konuşsun, bir saat sonra zaten dağılacaklar ama ortamı daha fazla gerginleştirmek üzere bu protestolara müdahale edilmesini anlamak mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, burada zikretmeden geçemeyeceğim; polislerin maruz kaldığı önemli bir problem de ikinci şark hizmeti. Bütün dünya âlem biliyor, bir sorun var; 45 yaşına gelmiş, üniversite sınavına hazırlanan çocuğu olan bir adama “Haydi, filan yere göreve git.” demek mantık dışıdır. Pekâlâ, anormal bir durum olduğu zaman zaten gereken yapılır ama bu düzgün bir planlamayla çözülür, çözülmesi de gerekir; bunu da buradan belirtmiş olayım.

Bunun dışında, Emniyetin görevi suçluyu yakalamak olmamalı; suçluyu yakalamaktan önce, önleyici tedbir alıp suça giden yolu kapatma yolunda mücadele etmeli. Bugün, burada “Biz şu kadar olayı çözdük.” diye övünmek mantık dışıdır. Olayı çözmek mesele değil; mesele, ne kadar daha az olay olduğudur. Buna yönelik faaliyet gösterilmeli, buna yönelik tedbir alınmalı ama görmüyoruz. “Şu kadar operasyon yaptık, şu kadar uyuşturucu yakaladık.” deniliyor. Bu uyuşturucular ne zaman ortaya çıktı? Yirmi iki yıldan beri iktidardasınız; bu suça karışan çocukların hepsi sizin döneminizde dünyaya geldi; ilkokul çağındaki bir çocuk 30’unu geçti; o gün doğan çocuk bile bugün askerliğini bitirdi, 23 yaşına geldi. Bu da AK PARTİ’nin genel olarak sosyal olaylara ilişkin yaklaşımı; beceriksizliğinin de apaçık göstergesi.

Değerli milletvekilleri, yasada elbette makul görülecek düzenlemeler var her yasada olduğu gibi ama bu inat -sebebi, hikmeti nedir bilinmez- her seferinde sürüp gidiyor. İyi ile kötü birbirine karıştırılıyor; bir kasa elmanın içerisine 3 tane çürük elma koyarsanız hepsini bozar. Eğer siz de getirdiğiniz yasaların içerisine, makul olmayan şeyleri araya yerleştirirseniz hepsinden de kuşku duyulur. Bu açıdan da aslında yasaların bütün olarak değil, madde madde kanunlaşması, madde sonucuna göre de değerlendirilmesi gerekir.

Değerli milletvekilleri, sokaklarımız artık güvensiz. İstanbul, dünyada uyuşturucu trafiğinin merkezi hâline gelmiş. Mersin Limanı’nın, İzmir Limanı’nın dünyanın her tarafında neyle anıldığını hepimiz görüyoruz. Onlarca suç kaydı olan birisi elini kolunu sallaya sallaya geziyor, yeni yeni suç işleyebiliyor ama yasada suçluları önlemeye yönelik bir girişimi değil, kantin işletmesini nasıl yapacağınızı, elektrik faturasını kime faturalayacağınızı görüyoruz; bu düşünülüyor. Oysa bugün eğer uyuşturucu kullanım yaşı 20’lerin çok altına düşmüşse -ki 11 olduğu söyleniyor- buna nasıl bir tedbir alacağız? 1 milyonun üzerinde bu tür madde bağımlısı, kullanıcı -ki gerçek rakamların çok daha fazla olduğu söyleniyor, abartı olmaması açısından en hafifini söylüyorum- milyonlarca madde bağımlısı, madde kullanıcı olan

bir ülkede acaba hangi politikalarımızla biz buna sebebiyet verdik, bunu nasıl önleriz; bu soruya cevap aranmalı ama bunların hiçbiri yok. Ne var biliyor musunuz? “İnsanlara nasıl daha fazla gözdağı verimiz?” Plaka tanıma sistemi var, mobese var; bütün araçları plakadan tanıyor, tespit ediyor. Göz okumadan mobese üzerinden suçlu yakalanıyor ama bakıyorsunuz ki 15 Temmuz darbesinin bir ürünü olarak, o fırsatı istismar ederek kısa bir süreliğine yapılmış olan OHAL artık hayatımızda kalıcı hâle geldi. Bugün araca binip Ankara’dan Hatay’a gidinceye kadar bütün illerin, ilçelerin girişinde çıkışında, otobanda Ceyhan’da bir duracaksınız, Misis’te ayrı duracaksınız, Erzin’de ayrı duracaksınız; otobanda 140’la giden aracı durdurup kontrol yapacak arkadaşlar. Bunun da artık mantıksız olduğu, teknolojinin çok çok geliştiği, suçlularla mücadelenin başka başka yöntemleri olduğu, hele de aranan bir kişinin göz göre göre, körü körüne oraya girmeyeceği bilinmeli ve ona göre... (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Uzatma var mı Başkanım?

BAŞKAN - Yok, hayır.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım, sağ olun; fırsat olsaydı mutlaka uzatırdınız. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Kesinlikle. Bir de bu, Grup Başkan Vekilleriyle mutabakatın sonucu.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Başkanım, Grup Başkan Vekillerinin sesini biraz kısın ne olur, usandık gerçekten.

BAŞKAN - Bence de. Bir ara değerlendireceğiz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Kongre olsun, sizi yapalım.

İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 166 sıra sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde, son yıllarda, hemen hemen her alanda şiddetin boyutu artmış; toplumda sıradan, basit sokak olayları ve aile içi kavgalar artık neredeyse cinayetle sonuçlanmaya başlamıştır. İş yeri baskınları, silahlı saldırılar, kurşunlama ve cinayet gibi çete olayları sokakları tehlikeli ve güvensiz hâle getirmiştir. Sokak ortasında güpegündüz iki grup arasında yaşanan silahlı çatışmalarda hiç suçu ve günahı olmayan masum insanlar hayatını kaybetmeye başlamıştır.

Ülkemiz, son yıllarda kadın ve çocuklara yönelik şiddet haberleriyle sarsılmaktadır. 2024 yılının ilk on aylık döneminde 357 kadın öldürülmüş, kadın ve bebek cinayetleri artmış, sokaklar âdetâ savaş alanına dönüşmüştür. Türkiye’de bulunan sığınmacı ve kaçak sayısı dünyadaki 97 ülkenin nüfusunu aşmıştır. Sadece son on yılda Türkiye’de mülteciler arasındaki 13 yaşında başlayan evlilikler yüzünden doğan bebek sayısı 1 milyonu aşmıştır. Bu nedenle, Göç İdaresi Başkanlığının “3 milyonluk sığınmacı” verisi gerçeği yansıtmamaktadır. Sadece 2005-2024 yılları arasında Türkiye’de yakalanan kaçak göçmen sayısı toplamda 2 milyon 667 bin 379’a ulaşmıştır. Türkiye’deki Suriyeli sığınmacı sayısı en az 5 milyonun üzerindedir ve bu Suriyeli sığınmacıların doğum oranı 5,3 iken Türk vatandaşlarının doğum oranı 1,6’dır. Türk vatandaşlarının doğum oranı yalnızca 1,6 durumunda iken böyle giderse on yıl içerisinde sadece Suriyeli sığınmacıların sayısı 20 milyonu aşacaktır. Yapılan simülasyonlara göre Afganistan’dan, Pakistan’dan, Irak, İran ve Afrika’dan gelen kaçaklarla birlikte 2030’lu yıllarda Türkiye’deki yabancı varlığı 30 milyonu

gececek; Türk millî kimliği ve Türkiye Cumhuriyeti devleti büyük bir tehlikeyle karşı karşıya gelecektir. Durum böyleyken Sayın Cumhurbaşkanı Lübnan'dan gelenler olursa onlara da kapımızın açık olduğunu söyleyebilmiştir. Daha şimdiden Suriyeli sığınmacılar ve kaçak göçmenler Türkiye için bir beka sorununa dönüşmüştür.

Suriyeli sığınmacılar, Emniyet teşkilatı için de büyük tehdit oluşturmaktadır. Kaçak sığınmacılar ülkemizi âdeta istila etmiş, kayıtsız bir şekilde ülkemizin her köşesinde rahatça dolaşabilmektedir. Bunların takibi, ne iş yaptıkları ve nerede yaşadıkları Emniyet teşkilatımız tarafından dahi bilinmemektedir. 1934 yılında rahmetli Atatürk döneminde çıkan İskân Kanunu'na göre bir belde, bölge, ilçe ya da mahalledeki yabancı varlığının yüzde 10'u geçmemesi gerekiyor. AKP, bu düzenlemeyi 2006 yılında sanki bugünleri görerek yürürlükten kaldırmıştır. Bu madde yürürlükten kaldırılmamış olsaydı bugün İstanbul, Kilis, Hatay, Şanlıurfa, Gaziantep, Adana ve Mersin'de bu kadar Suriyeli sığınmacı olmayacaktı. Ülkemizin huzur ve güveni açısından öncelikle Suriyeli sığınmacılar ve kaçak göçmenler ülkelerine bir an önce geri gönderilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk varlığının parayla satılması sonucu ne yazık ki Türkiye, uluslararası suç örgütlerinin mekânı hâline gelmiştir. Kolay vatandaşlık, iktidar tarafından 2017 yılında Türk vatandaşlığını âdeta parayla satmaya yönelik bir uygulamaya dönüşmüştür. İlk olarak, o dönemde, Türkiye'den alınan 1 milyon dolarlık konut karşılığında Türk vatandaşlığı verilmeye başlanmış; daha sonra bu rakam 250 bin dolara kadar düşürülmüş, daha sonra da muhalefetten gelen tepkiler üzerine 400 bin dolara çıkarılmıştır. Yeryüzünde, bizdeki kadar kolay vatandaşlık veren herhangi bir ülke kalmamıştır. Vatandaşlık, sadece Pasifik adalarındaki bazı ülkelerde bizdeki kadar kolay alınabilmektedir. Rakamlar gizlendiği için kaç kişiye Türk vatandaşlığı verildiğini hiçbirimiz bilmiyoruz fakat TÜİK verilerine göre bile 2022 yılında 67.490 yabancıya konut satılmış ve aileleriyle birlikte vatandaş yapılmışlardır. International SOS 2024 Yılı Raporu'na göre Türkiye, güvenlik kategorisinde orta riskli ülkeler arasında yer almıştır. Bu kategoride İran, Suudi Arabistan, Mısır ve Hindistan'ın yanı sıra Cezayir, Tunus ve Nijer ile Brezilya, Kolombiya ve Ekvador gibi ülkeler yer almaktadır. Türkiye, Küresel Organize Suç Endeksi'nin 2023 Yılı Raporu'na göre de Avrupa'da organize suçun en yüksek olduğu ülke olmuştur; organize suç düzeyi bakımından Birleşmiş Milletler üyesi 193 ülke arasında 14'üncü sırada yer almaktadır. Bu kötü tabloyu değiştirmek yerine iktidar, seyretmekle yetinmekte ve Lübnanlı sığınmacılara da bu işin önünü arkasını düşünmeden kapıyı hesapsız kitapsız bir şekilde tamamen aralamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle polislerimizin askerlik borçlanması konusunda yaşadıkları sorunlara mutlaka bir çözüm getirilmelidir. Emniyet Teşkilatı Kanunu'nda 2015 yılında yapılan düzenleme, yüksekokul mezunu ve 2015 öncesi göreve başlayan polis memurlarını da mağdur etmiştir. B grubu amirler, lisans mezunu olmalarına rağmen A grubu amir statüsüne daha sonra yükseltilmiş ancak bazı özlük haklarına "Yasa geriye işlemez." denilerek engel olunmuştur.

Kaymakamlık mesleği, toplumun ihtiyaçlarını anlayarak halkla iç içe olan, kamu düzenini sağlama sorumluluğu taşıyan ve etkili bir yönetim anlayışı getiren önemli bir görevdir. Bu nedenle, kaymakamlık görevini üstlenecek kişilerin mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliklere tam anlamıyla sahip olmaları gerekir.

Teklifin 3'üncü maddesinde mülkiye müfettişlerinin görev ve yetkileri düzenlenmiş, sınırsız yetkiler verilmişti; müfettişler, gizlilik derecesini haiz olan her şeye el koyabilecekti. Komisyonunda yapılan görüşmeler sırasında, müfettişlerin verilen yetkileri inceleme yaptıkları dosyayla sınırlandırıldı; aksi takdirde, bu düzenleme getirildiği hâliyle çok sorunlu bir düzenleme olacaktı.

Birinci bölümde yer alan 16'ncı maddeyle ise yabancı memleketlere gönderilecek noterlik işlemlerinin altındaki mühür ve imzanın onanması işleminin tüm valilik ve kaymakamlıklarla yapılabilmesi sağlanmaktadır. Yabancı ülkelere gönderilecek noterlik işlemlerinin altındaki mühür ve imzanın onaylanmasının yalnızca noterliğin bulunduğu ildeki valilik tarafından yapılması yerine tüm valilik ve kaymakamlıklara yaygınlaştırılması, güvenlik ve doğruluk açısından çeşitli riskler taşımaktadır.

Teklifin 17'nci maddesiyle, araç veya gemi kiralama işiyle uğraşan işletmelerin yöneticileri, kiralanan araçların tüm bilgilerini, kiracıların kimlik bilgilerini ve kira sözleşmelerine ait tüm bilgi ve belgeleri beş yıl süreyle saklamak durumundadır ancak Komisyonunda bu üç yıla indirilmiştir. Ayrıca, kiralanan araçlarda GPS cihazı bulundurulması ve araçların konum bilgilerinin en az üç yıl saklanması düzenlenmiş ancak Komisyonunda bu konuda büyük tartışmalar yaşanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin bazı maddeleri toplumun beklentisi olarak tarafımızca olumlu görülüp desteklenmekle birlikte bazı düzenlemeler vatandaşlarımız açısından olumsuzluk yaratacağı diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk Hülakü konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve kıymetli halklarımız; bugün karşımıza çıkan bu teklif, bir yasa teklifi değildir; bu teklif, herkesin geleceğini ve halk iradesini ipotek altına alan bir düzenlemedir. Bu teklif, AKP'nin yıllardır süregelen yasama anlayışının, halkı ve halkları nasıl yok saydığını ve demokrasiyi nasıl hiçe saydığını bir kez daha gözler önüne seriyor. Bu düzenleme, aslında bir yönetim tarzı değil demokrasinin temellerine ve halkın iradesine yönelik büyük bir saldırdır. İktidar, halkın sesi duyulmasın diye her yolu deniyor; bu yasa teklifi de o yollardan biri. Bu teklifin özünde halkın elinden gücü almak, onun iradesine darbe vurmak var. Yıllardır torba yasalarla karşımıza çıkıyorlar; her şey bir arada, bir paket hâlinde sunuluyor. Bunların amacı ne? Halkı oyalamak, detaylı tartışmalara girmemek. Sadece hızlıca geçirecekleri, kimseyi dinlemedikleri bir süreç çünkü bunlar halkın sesini duymak istemiyorlar.

Bu teklif, kayyumculuğu bir rejim hâline dönüştürme çabasıdır. Peki, kayyum nedir? Biz aslında çok iyi biliyoruz da onlar bizden daha iyi biliyor. Kayyum talandır, kayyum hırsızlıktır, kayyum gasptır; kayyum, demokrasiye vurulmuş en büyük darbedir; halkın seçtiğini, sandıkla gelen yönetimleri gasbetmek demektir.

Belediyeler, halkın parasını kayyumlar aracılığıyla sömürüp harcıyor. O paralar halkın parası ama kayyumlar bunun üzerinden kendilerine pay çıkarıyor.

Belediyeler borç içinde; bu borçlar, tam olarak iktidarın talan politikalarının bir sonucudur. Mesela, Van Belediyesi; 9 milyar borcu var. Peki, bu 9 milyar karşılığında ne yapmışlar? Hiçbir şey. Bu para nereye gitmiş? Tabii ki kayyumun ve yandaşın cebine gitmiş. Yine, Diyarbakır Belediyesi, 3 milyar; Yüksekova Belediyesi ise 990 milyon borçla baş başa. Yani, halk o kadar sıkıntı çekiyor ama bu iktidar ne yapıyor? Kayyum politikalarıyla halkın bütçelerini hiç ediyor.

Yine, örneğin, Sur Belediyesi de kayyum döneminde yapılan yolsuzluklarla gündeme gelmişti. Kayyum, belediyenin ihalelerini kendi yandaşlarına verirken bir yandan da milyonlarca liralık kamu kaynağını usulsüz bir şekilde kullanmıştı. Van Belediyesinde kayyumların, belediye mülklerini ucuzla satarak büyük rantlar sağladığı iddiaları hâlen gündemde.

Yine, seçim döneminde halkın iradesini teslim alamayacaklarını bilen kayyumlar, gasbettikleri belediyelerin taşınmazlarını ve araçlarını seçime bir gün kala yandaşlara, yandaş şirketlere hibe etmişlerdi.

Velhasıl, kayyumların yolsuzluklarını, arsızlıklarını anlatsak sabaha kadar burada sürer. Pişkinlikte sınır tanımayan bu pratiklerini şimdi de önümüze yasa teklifi olarak getirip kanunlaştırmaya çalışıyorlar. Kayyumlar, aslında halkın malını alıyor; kendi iktidarlarını güçlendirmek için halkın sırtına binip kaynaklarını tüketiyor. Halk iradesi, iktidarın gözünde hiçbir şey ifade etmiyor. Bu sistem, halkı daha da fakirleştiriyor. Kayyumlar, yerel yönetimleri hem maddi hem de manevi olarak her geçen gün tüketiyor ve belediyeler, halka hizmet etmek yerine kayyumların emrinde talan ediliyor. Bütün bu borçlar, aslında iktidar politikalarının sonucu olarak ortaya çıkıyor ve iktidar, bu kanun teklifiyle suçunu meşrulaştırmak için yasal bir kılıf bulma çabasıdır. Bu zorba yasayla, talan düzeni daha da derinleşecek çünkü kayyumlar eliyle yapacakları talana belli ki gözleri doymayacak.

Yurt dışındaki derneklere idari, mali, teknik destek sağlanması planlanıyor. Peki, bu dernekler kim? Derneklerin içeriği ne? Bu destekler hangi ölçütlere göre verilecek? Hepsi muallak, hepsi karanlık. Bu kadar yetkiyi nereden veriyorlar? Çünkü kendi yandaşlarını, kendi tarikat ve cemaatlerini finanse etmek istiyorlar. Yıllardır ülkenin kaynaklarını bu yapıların ceplerine akıttılar, şimdi bunu bir adım ileriye götürerek yurt dışına taşımaya çalışıyorlar. Halkın cebinden çıkan paraları hesap vermeden dağıtmak istiyorlar. Bunun adı, halkın parasını çarçur etmektir. Bu yasayla yurt dışında kurulan bazı dernekleri, cemaatleri ve vakıfları destekleyecekler. Kime destek verileceği tamamen İçişleri Bakanlığının keyfine kalmış yani bir yandan halk açık ve yoksullukla boğuşurken diğer yandan iktidar halkın parasını yandaşlara peşkeş çekecek.

Tabii, bir de güvenlik meselesi var. Her geçen gün bu ülkede paramiliter bir yapı güçleniyor; özel güvenlikçiler, bekçiler her yerdeler. Peki, bu ne demek? Her geçen gün güvenlik güçlerinin yetkileri arttıkça halkın özgürlüğünün kısıtlanması demek, sürekli takip ederek insanların baskı altında bırakılması demektir ve yalnızca iktidarın varlığını korumak için çalışıyorlar yani iktidar, bu düzenlemeyle halkı korkutarak sindirmeye çalışıyor. Bütün bu güvenlik aslında halkı korumak için değil, iktidarı korumak için var çünkü onlar sadece kendi çıkarlarını düşünüyorlar. Her yerde insanlar daha çok korkar hâle geldi çünkü her köşebaşında bir bekçi var. Amaç, korku ortamı yaratmak. Hakkını arayan herkesin sesini kesmeye çalışıyorlar ama onlar sadece kendi çıkarlarını düşünüyorlar. Artık insanlar kendi haklarını savunmaya bile korkar duruma geldiler.

Bu arada güvenlik güçlerinin şiddetini de görmezden gelmek mümkün değil. Örneğin, geçtiğimiz yıl İstanbul'da bir grup genç, yalnızca sokakta yürüdükleri için kolluk görevlileri tarafından şiddete maruz kaldılar; gecenin karanlığında, kimseye bir açıklama yapılmadan bu gençlerin hakları ihlal edildi ve yine geçtiğimiz günlerde Batman'da kayyum gasbı nedeniyle iradesine el konulan yurttaşlar anayasal hakları olan protesto hakkını kullanırken iktidar tarafından organize edilen yüzü maskeli kişilerce zorla alıkonulmaya çalışıldı ve sokak ortalarında işkenceye maruz bırakıldı. Yaşananları kayıt altına almaya çalışan bir basın emekçisi de aynı kişiler tarafından işkenceyle alıkoymaya çalışıldı ve kimlik sorulmasına rağmen hiçbir şekilde kimlik ibraz etmediler, basın emekçisini zorla alıkoydular, hepimiz de buna şahit olduk. Bakın, geçen hafta yine Bingöl'de 3 çocuk babası, 38 yaşında bir genç, gözaltındayken polis mermisiyle öldürüldü. Bu polisler bu gücü nereden alıyor? Gözaltındayken -polis kurşunuyla- 38 yaşındaki bir genç polis tarafından katledildi; Bingöl'de oldu bu olay, geçen hafta oldu. Bu örnekler, sokakların iktidara bağlı güçler tarafından nasıl tekinsiz hâle geldiğini gösteriyor. Yani sokaktaki herkesin korkuya mahkûm edilmesini isteyen bir iktidar var. İktidar, halkı kontrol etmek için susturuyor, baskılıyor; güvenlik güçleri sürekli olarak yeni yetkiler alıyor. Güvenlik, halkı korumak değil iktidarı korumak amacı güdüyor; üniversitelerde, sokaklarda, her yerde bu baskı hissediliyor; polisler, bekçiler her yerdeler.

Kısacası, bu teklifin hiçbir doğru tarafı yok; tam tersi, tamamen halkı yok saymak için yapılmış bir şey. Bizim için demokrasi, halkın kendi kendini yönetmesidir ama bu yasa tam tersini yapmak istiyor. Bu yasa teklifi, yalnızca kayyum rejimi, güvenlikçi politikalar, borç batağı ve yandaş vakfa, tarikata rant sağlamaktan başka hiçbir anlam ifade etmiyor. Bunların hepsi halkı daha da yoksullaştırmak için yapılmaktadır. Bu yasa, halkı yok sayan bir yasadır. Bizim için bu, yasa teklifi değil, halkın özgürlüğünü çalmaya yönelik bir saldırdır. Herkesin bilmesi gerekiyor ki bu düzenleme yalnızca halkın olan her şeyi hedef alıyor. Bizim için bu yasa, halkın özgürlüklerinin, hakların, her şeyin kaybolmasına yol açacaktır ama biz bunun karşısında duracağız; bizim sesimiz onların baskılarına boyun eğmeyecek. Bu yasa halkın iradesine yapılacak açık bir saldırdır. Bu zorba uygulamayla, halka ait olan her şey gasbedilecek ve halkın özgürlüğü elinden alınacaktır. Biz burada duruyoruz çünkü halkın haklarını savunacağız ve bu iktidarın bütün zorbalığına karşı sonuna kadar mücadele edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Hülakü.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Murat Çan konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Çan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin varlığı, vatanımızın hürriyeti, ulusumuzun güvenliği için şehit düşen, gazilik mertebesine ulaşan kahraman polislerimizi, Mehmetçiklerimizi, diğer kolluk ve kamu görevlilerimizi şükran, minnet ve rahmetle anıyor, sözlerime başlıyorum.

Bugün, yasama tekniği özelinde iktidarın en marifetli olduğu konu için yani yeni bir torba yasa teklifi için mesai yapıyoruz. Öncesinde bir hususa değinmek istiyorum. Bu sabah Plan ve Bütçede, İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşülüyor. Sayın Bakan Komisyona geldiğinde, Grup Başkan Vekilimizin Başkanlığında grup olarak millet iradesini hedef alan kayyum uygulaması konusunda bir izahat yapmak istedik; karşılığı maalesef zorbalık oldu, tanıtımı ise çok daha tuhaf oldu. Biz, Sayın Bakana geçen yıl bütçe zamanı şunu söylemiştik: Suçla mücadele konusunda bir niyet gösteriyorsunuz, aynı performansın devam edip etmeyeceğini takip edeceğiz. Şimdi gördük ki kendisi sarayın kibrine, nobranlığına bulaşmış, selefine benzemiş, kayyumcu ve millet iradesine karşı olmuş yani üzüm üzüme baka baka kararmış.

Şimdi dönelim teklife. Teklifin adı uzun, içeriği ise sorunlu, oldukça sorunlu; 17 farklı kanunda ve 1 tane de Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde değişiklik yapılmak isteniyor. Bizler İçişleri Komisyonu üyesiyiz; teklif, asli komisyon olarak bizim önümüze geldi. Maddelerden bazıları Plan Bütçenin, bazıları Adalet Komisyonunun, bazıları Millî Savunma Komisyonunun, bazıları ise Dışişleri Komisyonunun ihtisas alanına giriyor; bu Komisyonların görüşlerinin alınması gerekiyor. Teklifte Noterlik Kanunu'nda değişiklik öngören madde var, aynı kanunla ilgili bizler bu Mecliste bir hafta önce mesai harcadık; bu kadar lakayt bir çalışma şeklini, yasamanın sulandırılmasını asla kabul edemeyiz.

Meclisin gündemine getirilşi biçimi gibi teklifin içeriği de ciddiyetsizlik barındırıyor maalesef; “ben yaptım oldu” anlayışını en bariz şekilde bizlere ve milletimize yansıtıyor. Teklifte yer alan maddelerden 13'ü daha önce Anayasa Mahkemesinden geri dönmüş, maddelerin bazıları hâlâ Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini karşılamıyor. İddia ediyoruz ve göreceksiniz, o maddeler yine Anayasa Mahkemesinden dönecek. Böyle umursamaz bir tavırla hazırlanmış kanun teklifinde nitelik de hukukilik de olmaz, bu zamana kadar getirdiklerinizde olduğu gibi.

Değerli milletvekilleri, iktidarın böylesi metinlerle Meclisi meşgul edişi nasıl ki Parlamentonun erkine gölge düşürüyor, nitelikli yasamayı dinamitliyorsa bu teklifte yer alan bazı düzenlemeler de hukuk devletini, mülki idareyi dinamitliyor. Örneğin 1'inci madde, kaymakamlık sınavlarına giriş için adayların

mezun olabileceği bölümlere ilişkin düzenleme içeriyor yani kimlerin kaymakam olabileceğini düzenliyor güya. Kaymakamlık bir kariyer meslek. Maddede tanımlanan sosyoloji, psikoloji, halkla ilişkiler, mühendislik gibi bölümlerde bu göreve yönelik hukuk ve kamu yönetimi dersleri verilmiyor, yüksek lisans programlarında da bu derslerin alınma zorunluluğu yok. Buna rağmen bu bölüm mezunlarından kaymakam, mülki amir yaratmaya çalışıyorsunuz. Yapılmak istenen şeyin kaymakamlık mesleğinin liyakat ve niteliğini olumsuz yönde etkileyeceği çok açık; kastettiğimiz yerindelik, nitelik, hukukilik işte tam da budur. Toplam sayıları 200’e ulaşan üniversitelerin mülkiye bölümlerinden mezun ettiğiniz öğrenciler ihtiyacı karşılamaya yetmiyor mu? Bin yıllık kadim devletimizin en kuvvetli olduğu alandır mülkiye ama maalesef burada da başka bir hesap içerisindeyiz.

Geçelim 2’nci maddeye; mülki idare amirliği niteliğinin değerlendirilmesine yönelik birinci sınıfa yükseltme işlemine ilişkin bir düzenleme. Mülki idare sınıfında geçirilen hizmet süresi hesabına dâhil edilecek görevler düzenleniyor bu maddede. Cumhurbaşkanı tarafından “üst kademe yönetici” ifadesi son derece tehlikeli devlet yönetiminde. Siyasi kayırmacılık, politik yandaşlık ve partizanlık ilişkileri üzerinden bürokraside üst düzey yönetici görevlere ataması yapılmış olan kişiler, tepeden inme olarak birinci sınıf mülki idare amiri ve mülkiye müfettişi yapılmak isteniyor. Parti devleti inşa etme derindesiniz, tünel kazma peşindesiniz. Nitelik, hukukilik sizin için hiçbir anlam taşımıyor. Mülkiyeyi yandaşlaştırmak için bugüne kadar yaptıklarınız size yetmedi, başka kurumlarda, başka görevlerde palazlandığımız yandaşları şimdi mülkiye içine paraşütle indirip en tepe yönetici olarak atamanın hesabını yapıyorsunuz, yeni nesil giyotinler hazırlıyorsunuz.

19’uncu ve 22’nci maddeler, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatındaki askerî öğrencilerin ayrılma veya disiplinsizlik nedeniyle atılma hâllerinde ödeyeceği tazminatların miktarlarını düzenleyen maddeler. Belirlenen tazminat miktarları hakkaniyetsiz, eğitimde fırsat eşitliğine uygun değil.

Komisyona gelen hâliyle 31’inci maddeyle, Türk vatandaşları tarafından yurt dışında kurulan derneklere yapılacak idari, mali desteklerle ilgili neyin peşindesiniz? Onlarca artırdığınız örtülü ödenek neynize yetmiyor? Bu düzenleme, muğlak, belirsiz, ucu açık, her türlü suistimale müsait bir düzenleme. Oysa kanunlar öngörülebilir, bilinebilir, nitelikli ve eşitlikçi olmalı. Hukuki güven ilkesi ancak bu koşulları karşılayan kanunlar çerçevesinde sağlanır. Dün FETÖ vardı, bugün onun pisliklerini temizlemeye çalışıyorsunuz, yarın başka isimler çıkacak karşınıza. Yurt dışında bunlar dernek görünümüne bürünecek. Geçmişte düştüğünüz gafleti unutmayın. Kanun yapacaksınız öngörülü olmalısınız. FETÖ için geçmişte bu Meclisten geçirdiğiniz yasalardan, o yasaların Türkiye’nin başına açtığı belalardan zerre kadar ders çıkarmamışsınız.

Geçelim diğer maddelere. Çarşı ve mahalle bekçilerinin istihdamına ilişkin şartlar, görev tanımları, çalışma koşulları; hepsi sorunlu. “Müjdeler olsun, mülakatı kaldırıyoruz.” diye boy boy afişler astınız 2023’te, miting meydanlarında vaatler savurdunuz; sözünüzü tutmadığınız gibi hâlâ mülakatla ilgili yasa getiriyorsunuz. Bekçi mülakatlarını kanuna yerleştirmeye çalışıyorsunuz. Mülakat yüzünden kararttığınız hayatlar belli ki size yetmemiş. Seçim bölgem Samsun’da, Asarcık Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının personel alımında en yüksek puanı almasına rağmen mülakatta elenen, bu haksızlığa dayanamayıp hayatına son veren Doğuş Can Kavaklı kardeşimiz size ders olmamış belli ki. Annesine, kardeşlerine, yakınlarına kulak verin. Kul hakkı yemeye doymadınız, hâlâ “Mülakat yapacağız.” diyorsunuz.

Sonraki maddelerde bekçilerin görev tanımı yapılırken arama yapma yetkisinde ucu kasten açık bırakıyorsunuz. Her hâlükârda “Arama yapamaz.” cümlesi eklensin dedik, oralı dahi olmadınız. Bu cümle eklenmedikçe elle dıştan kontrol uygulaması kuvvetle muhtemel arama fiiline dönüştürülecek sayenizde. Biz niyetinizi biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, teklifin altında milletvekillerinin, üstünde sarayın gölgesi var çünkü sistemin kendisi ucube bir sistem. Biz diyoruz ki bu teklif saraydan gelen emirle hazırlanmış; itiraz ediyorsunuz ama şunu unutuyorsunuz: Danışmanlarınızı, genel müdürlerinizi dahi saray atıyor. Orada pişirilip önümüze getirilen yasaların da sakat olması bizim için hiç şaşırtıcı değil. Lakin uyarılarımızı dikkate alın: Bu ucube sistem ayağımıza dolaşıyor, millete zül oluyor, ülkemizi beladan belaya sürüklüyor.

Şimdi, ben burada bir şey söylemek istiyorum: Komisyon on altı aydır var, on sekiz ay önce milletvekili olduk; on altı aydır sadece tanışmak için toplandı. Ondan sonra neler olmuş bakalım: İçişleri Bakanlığına yönelik terör saldırısı olmuş; INTERPOL'ün kırmızı bültenle aradığı uluslararası suç örgütü liderleri Türkiye'de cirat atmış, hatta bazılarına vatandaşlık verilmiş; Ayhan Bora Kaplan olayı ortaya çıkmış; sınırlarımız kevgire, ülkemiz yolgeçen hanına dönmüş. Bu yaz Yunan sahil güvenlik unsurları Bodrum'da, Datça'da karaya çıkmış, siz seyretmişsiniz. Savunma sanayimizin göz bebeği, gururumuz TUSAŞ terörün hedefi olmuş; İçişleri Bakanı bu Meclisin İçişleri Komisyonu ile yan yana gelmemiş, KEFEK toplantısına gelmiş, başka davetlere gelmiş ama İçişleri Komisyonuna gelmemiş.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu.

Buyurun Sayın Tipioğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün önümüzde bulunan kanun teklifi ülkemizin iç güvenliği, asayiş ve kamu düzeninin korunması noktasında önemli bir adımı teşkil etmektedir. Teklifte, İçişleri Bakanlığının görev ve yetkilerinin güncel ihtiyaçlara göre güncellenmesi ve eksikliklerinin giderilmesi de amaçlanmaktadır. Ülkemiz hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecinde bulunmaktadır. Bu süreçte toplum yapımız, ekonomik ilişkilerimiz ve teknolojik altyapımız önemli bir ölçüde değişime, dönüşüme uğramaktadır. Bu kanun teklifiyle İçişleri Bakanlığını ilgilendiren ve başta Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen, ortaya çıkan hususlarda bazı değişiklikler yapılmaktadır. Bu çerçevede Dahiliye Memurları, göç, afet yönetimi, mülkiye müfettişliği, POLSAN, Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun, Dernekler Kanunu, Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu olmak üzere toplam 17 adet kanun ve 1 adet kanun hükmündeki kararnamede değişiklik yapılması öngörülmektedir. Büyük bir bölümü, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararlarıyla ilgili yapılan değişikliklerdir.

Değerli milletvekilleri, teklif kapsamında, başta, kaymakam adaylarının eğitim şartları ve kaymakamlık sınavlarına giriş için adayların mezun olabileceği bölümler genişletilmektedir. Yine, en az üç yıl kaymakamlık yapmış olanlardan üst kademe kamu yöneticisi kadrolarına atananlar, bu görevlerindeki hizmet süreleri mülki idare amirliği hizmetleri sınıfında geçirmiş sayılacaktır.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ve gerekçesi doğrultusunda mülkiye müfettişlerinin görev ve yetkileri yeniden düzenlenmektedir.

Emniyet teşkilatında yapılan değişiklikle Polis Bakım ve Yardım Sandığında yeniden düzenlemeler yapılmaktadır. Değişikliğin amacı, Polis Bakım ve Yardım Sandığının işleyişini daha net hâle getirmek ve üyelerinin haklarını daha iyi korumaktır. Bu düzenlemeyle POLSAN'ın hâlihazırda mevcut çalışan teşkilat mensuplarına sağladığı, sandığın öz kaynaklarıyla sağlanan emeklilik, ölüm ve maluliyet yardımlarının yanı sıra, emeklilik sonrası isteğe bağlı üyelik ve katılım payı sistemiyle tıpkı OYAK'ta olduğu gibi

“emeklilik sonrası katılım kâr payı” adı altında ikinci bir emeklilik maaşı ve ölüm yardımlarından yararlanabilme imkânını getiriyoruz.

Ateşli silah parçalarının kanun kapsamına alınması ve ateşli silahlara yönelik cezaların artırılmasına yönelik Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun’da yapılan değişikliklerle ateşli silah parçaları kanun kapsamına alınmıştır. Bu maddeyle ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere uyum sağlamak amacıyla 6136 sayılı Kanun’da değişiklikler yapılmıştır. Yasa dışı ateşli silah üretimi ve kaçakçılığına karşı ateşli silahların ana ve balistik öneme sahip parçaları bu kanun kapsamına alınmıştır. Bu parçaların izinsiz olarak yurda sokulması, üretilmesi, satılması, satın alınması, taşınması veya bulundurulması durumlarında yasal yaptırımlar uygulanacaktır.

Değerli milletvekilleri, silah kaçakçılığıyla mücadele ülkemizin güvenliği ve huzuru için son derece önemli bir konudur. Bildiğiniz gibi, son yıllarda yaşanan silahlı olaylar bu konunun ne kadar ciddi bir sorun olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bu bağlamda, yasama organımız tarafından yapılan düzenlemeler silah kaçakçılığına karşı daha etkin bir mücadele için önemli bir adım niteliğindedir, özellikle 6136 sayılı Kanun’da yapılan değişikliklerle silah kaçakçılığının her aşamasında daha sıkı önlemler alınması amaçlanmaktadır. Özellikle, son yıllarda şiddet olaylarında ruhsatsız silah kullanım oranının arttığı gerçektir. Buradan yola çıkarak, suçlarla etkin mücadele edilmesi ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla ruhsatsız silah kullananlara uygulanacak müeyyideleri artırıyoruz. Bu düzenlemenin toplumda, ruhsatsız silah temin ve kullanımından kaynaklı olduğu değerlendirilen bir tehdidin bertaraf edilmesine önemli katkı sunacağını, bu vesileyle de toplumda cezasızlık algısının da ortadan kalkacağını düşünmekteyiz. Bununla birlikte, “kurusıkı” olarak tabir edilen silahların özelliklerinde değişiklik yapılmak suretiyle öldürmeye ve yaralamaya elverişli silah vasfına dönüştürenler hakkında da daha ağır bir ceza uygulanmasına yönelik değişiklikler yapıyoruz.

Sonuç olarak, yapılan bu düzenlemeler silah kaçakçılığı ve ruhsatsız silahlarla mücadelede önemli bir dönüm noktası olacaktır ancak bu düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanması ve denetlenmesi de büyük önem arz etmektedir, bu konuda tüm kamu kurumlarımızın duyarlı olmaları da ayrıca gerekmektedir. İnanıyorum ki bu düzenlemeler sayesinde ülkemizde silahla işlenen suçların önlenmesi ve daha güvenli bir toplumun inşası mümkün olacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, özellikle sözleşmeli olarak göreve başlayan ve daha sonra muvazzaf statüsüne geçen astsubaylarımızın eksik bekletme hakkı konusunda yaşanan farklı uygulamalar ve yargı kararları önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktaydı. Yapılacak değişiklikle tüm personelin haklarının korunması ve adil bir ortamın oluşması sağlanacaktır.

Noterlik Kanunu’nda yapılan değişiklikle yabancı memleketlere gönderilecek noter işlemlerinin tüm valilik ve kaymakamlıklarla onaylanabilmesi sağlanacaktır.

Ayrıca Kimlik Bildirme Kanunu’nda bir değişiklikle araç kiralama şirketlerine bazı yükümlülükler getirmek üzere, gerekli bilgileri güvenlik güçlerine bildirmek ve bu yükümlülüklere aykırı hareket edilmesi hâlinde de verilecek idari cezalar belirlenmektedir.

Ayrıca madalya çeşitlerinin artırılmasıyla ilgili olarak Sahil Güvenlik, Emniyet ve Jandarma Genel Komutanlığı personelinin moralini yükseltmek, tecrübelerini ve başarılarını gururla resmî üniformalarında taşımalarını sağlamak maksadıyla kendilerine tevdi edilen görevleri cesaret, feragat ve kahramanlık veya üstün başarıyla yerine getiren personele Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası yanında Şeref Madalyası ve Üstün Hizmet Madalyası verilebilmesinin önü açılmaktadır.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı adına eğitim gören öğrencilerin eğitim grup mecburi hizmetlerini tamamlamadan ilişkisi kesilenlerin yükümlü olacakları tazminat hükümlerinde değişiklikler yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri -kamuoyunda “çakar” olarak bilinen- Karayolları Trafik Kanunu’nda yapılan değişikliklerle araçlarda “çakar” olarak adlandırılan usulsüz ışıklı ve sesli uyarı sistemi kullanılması hâlinde uygulanacak yaptırımlar ağırlaştırılmaktadır. Böylelikle yetkisiz çakar ve tepe lambası kullananlara yönelik cihazların kullanımına ilişkin hükmü ihlal edenlere verilecek ceza paraları artacak, ayrıca sürücü belgeleri otuz gün süreyle geri alınacak, aynı süreyle de araçlar trafikten menedilecektir; tekrarı hâlinde ceza 2 katına çıkarılacaktır.

Türkiye Noterler Birliğince tutulan Araç Sicil ve Tescil Sistemi veri tabanında yer alan bilgilerin Jandarma Genel Komutanlığıyla da anlık olarak paylaşılması imkânı ortaya getirilmektedir.

Yine, Dernekler Kanunu’nda, burada bir Anayasa Mahkemesi iptali vardı, bu iptal doğrultusunda dernek lokalleriyle ilgili maddelerde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda kanuna “lokal” tanımı eklenmekte; dernek lokallerinin açılması, işletilmesi, denetimi, kapatılması, kayıtlarının tutulması ve işlemlerinin elektronik ortamda yapılması hükümleri getirilmektedir.

Ceza Muhakemesi Kanunu’nda yapılacak değişikliklerle ateşli silahları ve parçalarını satın alma ve bulundurma suçu ile kurusıkı silahların kanun kapsamında silaha dönüştürülmesi suçu seri muhakeme usulüne tabi suçlardan çıkarılmaktadır.

Ayrıca, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nda yapılan değişiklikle kısa dönem ikamet izni verilmesine esas taşınmazın niteliğinin, değerinin Bakanlıkça belirlenmesi; kısa dönem ikamet izninin reddi ve iptaline ilişkin yargılama sürecinin hızlandırılması amaçlanmaktadır. Sınır dışı etme kararına ilişkin yargılama süreci hızlandırılmaktadır. Yine, yapacağımız bir değişiklikle Göç Vakfı düzenlenmektedir.

Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu’nda Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda çarşı ve mahalle bekçileriyle ilgili değişiklikler yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı olarak, son yirmi iki yılda, yalnızca güvenlik kuvvetlerimizin maaş, özlük hakları ve çalışma şartlarında iyileştirmeler yapmakla kalmadık; aynı zamanda terörle mücadelede, organize suç örgütlerini çökertme ve uyuşturucuyla mücadelede tarih yazan bir dönemin mimarı olduk. Vatan, millet aşkıyla yanıp tutuşan güvenlik kuvvetlerimiz her şartta, her koşulda bu ülkenin huzurunu sağlamak için canlarını ortaya koymuşlardır. Bu dönemde de güvenlik güçlerimiz terör örgütüne karşı eşi görülmemiş bir mücadele yürütmüşlerdir. Güvenlik güçlerimiz dağda, şehirde, ovada bayrağımızı yere düşürmemek için canını feda etmektedir. Parlamentoda bir milletvekili olarak güvenlik güçlerimizin bugüne kadarki taleplerinin her zaman takipçisi olduk, bundan sonra da olmaya devam edeceğiz. Güvenlik güçlerimizin yoğun mesai saatlerinde moral ve motivasyonlarını artıracak düzenlemelerin yapılmasının şart olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bugün olduğu gibi gelecekte de güvenlik güçlerimizin her türlü talebinin yanında olacağımızı, onları her şartta destekleyeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Tipioğlu.

Gruplar adına konuşmalar bitmiştir.

Şahısları adına ilk konuşmacı, Çorum Milletvekili Sayın Yusuf Ahlatcı’dır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Ahlatcı, süreniz beş dakika, uzatma veremiyoruz.

YUSUF AHLATCI (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 166 sıra sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, bugün İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya’ya karşı gerçekleştirilen menfur eylemi şiddetle kınadığımı ifade etmek istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yalan, yalan!

YUSUF AHLATCI (Devamla) - Ayrıca, Malatya’da meydana gelen trafik kazasına müdahale ettiği esnada başka bir aracın çarpması sonucu şehit olan Polis Memurumuz Sayın Lütfü Beykoz kardeşimize ve bugüne kadar vatani için canını feda eden tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet, yüce milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Meclisimize sunulan kanun teklifiyle 6136 sayılı Kanun’da yapılan düzenlemeyle kayıt dışı olarak yurt dışından getirilen veya ülkemizde yasa dışı üretilen ateşli silahlara ait ana veya balistik önemi haiz parçaların her biri bu kanun kapsamına alınmaktadır. Bu düzenlemeyle, çeşitli yollarla temin edilen silah parçalarının birleştirilip ateşli silah hâline getirilmesi ve bu silahların terör ve suç örgütlerinin eline geçmesinin önlenmesi amaçlanmıştır. Son yıllardaki şiddet olaylarında ruhsatsız silah kullanımı oranında görülen artış nedeniyle ruhsatsız silah kullananlara uygulanacak cezaları artırıyoruz. Bu düzenlemenin toplumda, ruhsatsız silahın temin ve kullanımına dair caydırıcılığı artıracığını, suç ve suçluyla mücadeleye önemli bir katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Bununla birlikte “kurusıki” olarak tabir edilen silahların özelliklerinde değişiklik yapmak suretiyle öldürmeye veya yaralamaya elverişli ateşli silah vasfına dönüştürenler hakkında da daha ağır yaptırımlar uygulanmasına yönelik değişiklikleri yapıyoruz. Ayrıca, 6136 sayılı Kanun’da yapılan değişiklikler doğrultusunda Ceza Muhakemesi Kanunu’nda düzenleme yaparak ruhsatsız silah satın alma, taşıma, bulundurma ve “kurusıki” olarak tabir edilen silahların teknik özelliklerini değiştirme suçlarını seri muhakeme usulü kapsamında çıkarıyoruz. Yapılacak bu düzenleme suç ve suçluyla olan mücadelemizin yargılama aşaması da dâhil olmak üzere bütünlük içerisinde kararlılıkla sürmesine katkı sağlayacaktır.

Sayın milletvekilleri, halk arasında “çakar” diye tabir edilen ışıklı ve/veya sesli uyarı işareti veren cihazların bulunması yasak olan araçlarda kullanım oranının arttığı gözlemlenmiştir. Karayolları Trafik Kanunu’nda yapılan düzenlemeyle trafik düzen ve güvenliğinin sağlanması amacıyla ihlallere uygulanacak idari para cezaları ağırlaştırılarak 6.439 TL olan idari para cezası 96 bin TL ve tekerrür hâlinde 192 bin TL olarak uygulanacaktır. Bu araçları kullananların sürücü belgelerine el konulması ve araçların geçici süreli trafikten men edilmesi hususları da kanun teklifinde düzenlenmektedir.

Bununla birlikte, bulunduğumuz coğrafyadaki gelişmeler sebebiyle düzensiz göçle mücadele ülkemizin en önemli gündem maddelerinden bir tanesidir. Bu kapsamda kamu düzeni ve güvenliği açısından risk teşkil eden yabancıların ülkemizden mümkün olan en kısa sürede çıkışlarının sağlanması amacıyla teklifte bazı düzenlemelere de yer veriyoruz. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nda yapılan düzenlemelerle sınır dışı etme kararına ve kısa dönem ikamet izninin reddine veya iptaline karşı açılan davaların kısa sürede sonuçlanabilmesi ve bu sayede yasa dışı olarak ülkemize girdiği tespit edilen düzensiz göçmenlerin mümkün olan en kısa sürede ülke dışına çıkarılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yurdun iç güvenliğini ve asayişini sağlamak, kamu düzenini ve güvenliğini muhafaza etmek, suç işlenmesini önlemek ve suçlarla mücadele etmek ve kara yollarında trafik düzenini sağlamak amacıyla ülkemizde yaşanan toplumsal, ekonomik ve teknolojik gelişmeler göz önüne alınarak İçişleri Bakanlığının görev, yetki ve sorumlulukları hususlarında bir düzenleme içeren, toplam 48 maddeden oluşan bu kanun teklifinin Gazi Meclisimizde kabul edileceğine yürekten inanıyor, vatanımıza ve milletimize hayırlı olması temennisiyle Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ahlatcı.

Şahısları adına son söz Antalya Milletvekili Sayın Aliye Coşar'a aittir.

Buyurun Sayın Coşar. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ALİYE COŞAR (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde söz almış bulunmaktayım.

Yirmi iki yıllık AKP iktidarında kanun hazırlama ve yapma tekniği olarak torba kanun yöntemini öğrendik. Birbirinden farklı düzenlenmesi gereken ve kendi içinde değerlendirilmesi gereken ve tali komisyonlarda da görüşülmesi gereken kanun teklifleri “torba kanun” adı altında karşımıza çıkıyor. Meclisi devre dışı bırakan torba kanun uygulamalarını kabul etmiyoruz.

Anayasa Mahkemesinin kararlarına uymayan kanun teklifleriyle karşı karşıya kalmaktayız. Bu kararlara rağmen aynı düzenlemeler devam etmektedir, maalesef komisyonlarda bile tüm itirazlarımıza rağmen geri adım atılmamaktadır. Anayasa'ya ve Anayasa Mahkemesi kararlarına uymamak sizde alışkanlık hâline geldi. Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne göre Türkiye çok gerilerdedir. Yargıya güvenin her geçen gün azaldığı günlerden geçmekteyiz. Bu kadar hukuksuzlukların yaşandığı bir dönemde Adalet Bakanının “Türkiye bir hukuk devletidir.” söyleminin artık bu toplumda bir karşılığı yoktur, milletimizi de kandırmaktan vazgeçin artık.

Yirmi iki yıllık AKP iktidarının nefret söylemlerine, kutuplaştıran ve ötekileştiren siyasetine karşı 31 Mart seçimlerinde halk gereken cevabı verdi. 31 Mart zaferini kabullenmeyen AKP iktidarı ilk olarak belediyelerimizin hizmet vermesini engellemek için “tasarruf tedbirleri” adı altında bir genelge gönderdi. Kamuda tasarruf tedbirleri çıkardınız ancak buna uymayan da sizlersiniz. Saray harcamalarında, makam araçlarında ve diğer harcamalarda tasarruf tedbirlerinizden eser yok. Tasarruf tedbirleri yetmedi, ardından, SGK ve vergi borçları nedeniyle belediyelerimize haciz işlemi uyguladılar. AKP'li belediyelerden gelen borçlardan dahi Cumhuriyet Halk Partili belediyeleri sorumlu tuttular. Belediyelerimizin hizmet etmemesi için elinizden geleni yaptınız ama belediyelerimiz tüm engellemelerinize rağmen hizmetlerine devam etmektedir. Durmadınız, belediyelere hukuksuz ve haksız bir şekilde kayyum atamaları yaptınız. Seçimle kazanamadığınız belediyeleri kayyumla ele geçirmeye çalıştınız. Yargı eliyle siyaseti dizayn etmeye çalıştınız, milletin iradesine darbe yaptınız. Önce Esenyurt, sonra Mardin, Batman ve Halfeti Belediyelerine de kayyum atayarak hukuksuz bir süreçte devam ettiniz. Mardin Belediyesine 3'üncü kez kayyum atanmasıyla AKP kendi rekorunu kırdı. Esenyurt halkının iradesiyle Belediye Başkanı oluncaya kadar hakkında hiçbir soruşturma olmamış Esenyurt Belediye Başkanımız akademisyen Ahmet Özer, hukuka aykırı bir şekilde gözaltına alınıp tutuklandı, Esenyurt Belediyesine kayyum atandı. Hukuksuz bir şekilde tutuklu bulunan Belediye Başkanımızın tutuklama kararına yaptığımız itiraz da maalesef yine hukuksuz bir şekilde reddedildi. Milletin iradesi gasbedildi. Bu kayyum atamaları demokrasiye saldırdır. Seçilmiş Meclis üyelerinin dahi görevlerinin yaptırılmadığı ve belediyeye alınmadığı bu kayyumcu zihniyetle mücadelemizi sonuna kadar devam ettireceğiz. Seçilmişlerin yerine atanmışları getirerek siyaseti dizayn etmeye çalışanlar unutmasınlar ki halk bunlara 31 Martta hesabını nasıl sorduysa önümüzdeki seçimde de bu hukuksuz uygulamaların hesabını soracaktır. Belediye Başkanımız Ahmet Özer görevinin başına dönünceye kadar Esenyurt Belediyemizi yalnız bırakmayacağız, demokrasi nöbetine devam edeceğiz. Halkın seçme ve seçilme hakkının gasbedilmesine müsaade etmeyeceğiz. Halkın iradesine yapılan kayyum atamalarına karşı sonuna kadar mücadele edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Birleşime otuz beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.18****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, teklifin birinci bölümü üzerinde on beş dakika süreyle soru ve cevap işlemini gerçekleştireceğiz.

İlk soru, Sayın Aykut Kaya... Burada yok.

Sayın Kadim Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tokat çevre illere göre pahalı uçak bileti alıyor; acilen normale döndürülmeli.

AK PARTİ iktidarının beceriksizliği sonucu dört yıldır Tokat Küçük Sanayi Sitesi ihale edilemiyor; esnaf perişan oldu, maliyetler arttı.

Toprak Mahsulleri Ofisi ilimizde alım yapıyor, teşekkür ederiz ama bölge olmadığı zaman yeteri kadar verimli olamıyor; acilen Zile ilçemizde bulunan Toprak Mahsulleri Ofisi yatırım yapıp lisanslı depoya dönüştürülmeli.

Zile ilçemiz Kervansaray köyünde mermer ocakları yerleşim alanlarını tehdit etmekte, evler çatlamakta, tozdan insanlar sokağa çıkamaz hâle gelmiştir; acilen önlem alınmalı.

Kahraman Silahlı Kuvvetlere hizmet eden astsubay, uzman ve sözleşmeli erler ayrıldıktan sonra aile faciasına doğru gidiyor; bu konu acilen ele alınıp 2025 yılı bütçesinde çözülmeli.

Genel sağlık sigortası borçlularının yaşamları zor ve bugünlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Mehmet Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1 Ocak 2025 tarihinden itibaren Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi uygulamaya girecek. Bu sistem her bir araç sahibine yaklaşık 2.200 lira, her bir akaryakıt istasyonuna yaklaşık 850 bin lira mali yük getirecek. 20 milyon araçtan 43,4 milyar lira, 12.667 akaryakıt istasyonundan 10,8 milyar lira para alınacak. Toplamda 54,2 milyar TL'yi bulan bu paradan kimin, ne kadar rant sağlayacağı da belli değil çünkü bu iş bir firmaya verilmiş. Bu firma neden açıklanmıyor? Neden kapalı kapılar ardında ve sadece bir firma seçildi? Bu firma hangi kriterlerle seçildi? Vatandaşa, akaryakıt istasyonlarına niye böyle bir yük yükleniliyor? Bu hususlar kamuoyuna derhâl açıklanmalı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Tahtasız...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, polislerimizin, güvenlik güçlerimizin özlük haklarını verecek misiniz? Çalışma saatlerini 12/36 saat olarak düzenleyecek misiniz? Güvenlik güçlerimizin enflasyon karşısında eriyen maaşlarını iyileştirecek misiniz? Çorum ilimizde artan asayiş olaylarını ve uyuşturucu satışlarını önlemek için yetersiz olan bölümlere personel ataması yapacak mısınız? Gece yarısı güvenlik güçlerimizle birlikte arama yapan muhtarlarımızın can güvenliğini sağlayacak mısınız? İcra iflas dosyalarındaki, ceza dosyalarındaki artışlardan dolayı PTT görevlisi gibi çalışmak zorunda kalan muhtarlarımızın sorunlarını çözecek ve onlara personel verecek misiniz? Muhtarlarımıza yeşil pasaport verilecek mi? Vermiş olduğunuz kimlikler kalitesiz ve üzerindeki çipler düşüyor, bu sorunu çözecek misiniz?

BAŞKAN - Sayın Barış Bektaş...

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kasım ayı tüm dünyada Akciğer Kanseri Farkındalık Ayı olarak kabul edilmektedir. Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından yayınlanan rapora göre, Türkiye’de her yıl 70 bine yakın yurttaşımız hava kirliliğine bağlı olarak akciğer kanseri başta olmak üzere çeşitli hastalıklar nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Seçim bölgem olan Konya, hava kirliliğine bağlı hastalıklar nedeniyle ölümlerin en çok yaşandığı kentlerden biridir. Mesela Karatay ilçemiz hava kirliliğinin Türkiye’de en yoğun yaşandığı 7’nci ilçe konumundadır. Bu bağlamda, Konya ilimiz başta olmak üzere tüm Türkiye’de hava kirliliğinin minimum seviyeye çekilmesi adına etkin çalışmalar yürütülmesi elzemdir.

Hükümeti göreve davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümeyye Boz...

SÜMEYYE BOZ (Muş) - 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’nde, kürdistan da zırhlı araçlarla ezilen, devlet kurşunuyla katledilen çocuklardan bahsetmeden hangi haktan söz edebiliriz? 21 Kasım 2004’te, 12 yaşındaki Uğur Kaymaz’ın, babasıyla birlikte devlet güçleri tarafından 13 kurşunla katledilmesi bu düzenin çocuklara reva gördüğü adaletsizliğin ve vahşetin en somut örneklerinden biridir.

Yenidoğan bebeklerin öldürüldüğü bir ülkede “hak” demek ahlaksız bir yalan değil midir? Zırhlı araçlar sokaklarda devriye değil cinayet nöbeti tutuyor, devlet ise katliamların üstünü örtmekle meşgul. Bu düzen çocuklara savaş ve ölümden başka bir şey sunmuyor. Çocuk katleden bu iktidar akıllı insanlığa düşmanlığın adıdır; sessiz kalan herkes bu suçun ortağıdır.

BAŞKAN - Sayın Elif Esen...

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Plan ve Bütçe Komisyonunda yenidoğan bebek çetesiyle ilgili görüşmeler dün çok acı geri bildirimlerle devam etti. Bununla ilgili bütün gerçeklerin gün yüzüne çıkarılmasını biz de DEVA Partisi olarak istiyoruz ve takipçisi olacağımızı da bildiriyoruz.

Ayrıca, önümüze gelen kanun teklifinde bekçilikle ilgili önemli düzenlemeler var, bekçilerin üst aramasıyla ilgili. Bekçilerin üst araması dendiğinde, kadın-erkek cinsiyeti göz önüne alındığında bir bekçinin kadına üst araması yapması oldukça sakıncalı bir durumdur; bununla ilgili nasıl bir planlama yapıldığını merak ediyoruz. Ayrıca, bekçilerin kadına üst araması yapabilmesi için en yakındaki kadın polis memuruyla irtibat kurmaları gerekiyor; bu bir zaman aşımını da beraberinde getiriyor. Bu planlamada kadın bekçi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Necmettin Çalışkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, ülkemizde bulunan yabancılara yönelik sınır dışı işlemlerinde kanunların dışında davranıldığına dair duyumlar var. Vatandaşın, elektrik faturasını veya su faturasını kendi üzerine alamamışsa, bunu tevsik edememişse herhangi bir işte çalıştığı hâlde hukuksuz şekilde sınır dışı edildiği iddiaları doğru mudur?

Bunun dışında, ülkemizde bulunan Filistin vatandaşlarının, Uygur Türklerinin ve özellikle de Suriyelilerin yoğun miktarda sınır dışı edildiğine, hatta Bakanlığın da çok sayıda insanı sınırı dışına göndermekle övündüğüne, bunların ne kadar hukuki olduğuna; bununla ilgili olarak kamuoyunu doyurucu, insan hakları ihlali yapmayan bir uygulamanın yapılıp yapılmadığına dair bilgi verilmesi...

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur, bir daha mı söz istediniz?

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Evet, lütfen Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Şöyle yapalım: Vakit kalırsa mükerrer şeylere söz verelim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sadece bir kereliğine Sayın Başkanım.

BAŞKAN - İyi, hadi, buyurun.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Hataylı depremzedeye verdiğiniz sözleri neden tutmuyorsunuz? “Hasarlı binalara girip eşyalarınızı almayın, devlet eşya yardımı yapacak.” dediniz, tutanaklar tuttunuz. Kimseye eşya yardımı yapmadınız. Esnafa zayı olan mallarını karşılama sözü verdiniz, yine tutanaklar tutturdunuz, zayı olan malları için esnafa 1 kuruş bile ödeme yapmadınız. 45 bin iş yerimiz yıkıldı, 6 bin küsur prefabrik iş yerleri yapıldı. Esnafa “Bu prefabrik iş yerlerinin iki üç yıl elektriği AFAD tarafından karşılanacak.” dediniz, bir yılda elektrik ödemesini kestiniz. Şimdi, prefabrik çarşıların aydınlatma parasını depremzede esnafa ödetmeye çalışıyorsunuz. Halkın bağışlarından depremzedeye kira yardımı yapılıyordu, kiracıya da kira yardımını kestiniz.

Sayın Bakan, yakınlarını, evini, işini kaybetmiş depremzedeye verdiğiniz sözleri neden tutmuyorsunuz? Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler arkadaşlar.

Yaklaşık sekiz dakika vekillere soru süresi kullandırıldı.

Aykut Bey, tekrar girdiğinizi görüyorum. Eğer Komisyondan süre kalırsa ilk size söz vereceğim.

Buyurun Sayın Komisyon, cevaplayabilirsiniz.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum. Sayın milletvekillerine de teşekkür ediyoruz.

Kadim Bey’in sorduğu soruyla ilgili, Tokat, çevre illeri ve Tokat sanayi sitesiyle ilgili değerlendirmeyi ilgili kurumuna aktaracağız. İnşallah onlar gerekli cevapları verirler.

Bu Ulusal Kayıt Sistemi’yle ilgili çalışma da herhâlde devam ediyordu.

Özellikle muhtarlarla ilgili sorulan soruyla ilgili şunu söyleyebilirim: Son dönemde muhtarlarımızla ilgili çok ciddi özlük hakları iyileştirmeleri söz konusu oldu takdir edersiniz ki. Maaşları, daha doğrusu ödenekleri ama şimdi maaşları asgari ücretle eşitlendi. Aynı zamanda sosyal sigortalarla ilgili bir sosyal güvenlik kapsamı yoktu, primleri ödenmiyordu, bunlar da ödeniyor. Yine, bununla ilgili, kaydıhayat şartıyla devam eden bir silah ruhsatı imtiyazları da esas itibarıyla muhtarlarda söz konusu. Bunun yanı sıra hem Bakanlığın hem ülkemizin onlara sunduğu sosyal imkânlardan da istifade edebilme kabiliyetlerine sahipler.

Yine, bunun yanı sıra, muhtarlarla ilgili bir yeşil pasaport talebi sürekli olarak dile getirilir. Ben geçmiş dönemde de söyledim, şimdi de söyledim yani yeşil pasaport daha ziyade, diğer ülkelerle ülkemizin lehine irtibat kurabilecek ve diplomatından ihracat yapanına kadar, ticaret yapanına kadar bir imkân olarak değerlendirilmelidir. Elbette ki daha önce kamu memurlarına verilmiş bir hak var ama muhtarlarımızın sürekli olarak yurt dışına çıkma gibi veya kendi görevleriyle ilgili yurt dışında bulunma gibi bir zorunlulukları ve mecburiyetleri şu anda yok. Bir de başka bir şey daha var, bunu hepimiz biliyoruz yani bu yeşil pasaportun talebi belli, daha doğrusu Türkiye’ye ayrılan miktar belli, nerede kullanılacağı belli; bu sınırı aştığınız andan itibaren bir yeşil pasaport problemiyle Türkiye karşı karşıya kalabilir, dolayısıyla bunu hiçbirimiz arzu etmeyiz, istemeyiz. Yeşil pasaportla ilgili daha önce de bu tip açıklamalar yaptık, yapmaya devam edeceğiz. Yine, bunun yanı sıra, elbette ki muhtarlarımızın çok ciddi katkıları var. Bu katkılarını da kendi mahallelerinde devam ettirmeye çalışacaklar.

Yine, özellikle bekçilerle ilgili sorduğunuz soruya şöyle bir cevap verilebilir: Bekçilerin iptal edilen kanunda da bir üst arama ve araç içi arama yetkisiyle ilgili bir değerlendirmeleri söz konusu değildi. Bu kanunda da şu anda arkadaşlarımızla beraber, Meclis grubumuzla beraber, yine, diğer Grup Başkan

Vekilleriyle beraber yapılan değerlendirmede de yine, bunun üzerine de ilave bir kısıt getirilecektir yani daha anlaşılabilir bir şekilde ifade edilebilecektir. Üst arama yetkisi olmadığı için de kadınlarla ilgili bahsettiğiniz böyle bir meseleyle karşı karşıya kalınmayacaktır. Bunu söyledim zaten, bekçilerde üst arama yetkisi yoktur diye. Onun için şimdi de böyle, çok açık bir kısıt getirilecektir. Bu da arkadaşlarımızla yapılan değerlendirme, daha doğrusu, Grup Başkan Vekilleri, bizim buradaki bürokrat arkadaşlar ve aynı zamanda Bakanlığımızın çok değerli yetkilileriyle yapılan çalışmalar sonucu bir noktaya ulaşmıştır.

Sınır dışı işlemleriyle ilgili şunu söyleyebilirim: Bu çok konuşuluyor ama tabii, Türkiye çok doğal olarak etrafında ateş çemberi olan bir ülke yani Suriye’den Afganistan’a kadar, Pakistan’a kadar bir hattın üzerinde ve bu hatta yönelik hem buraya sığınmacı olarak gelenler var hem de gelip de kaçak olarak Türkiye’de kalanlar var. Şimdi, dünyanın her noktasında düzensiz göçmene ve kaçak göçmene uygulanan işlem Türkiye’de de uygulanmaktadır, yakalanan sınır dışı edilmektedir. Ama burada şunu söyleyeyim: Bahsettiğiniz Uygurlarla ilgili, Uygur Türkleriyle ilgili, kardeşlerimizle ilgili en ufak böyle bir hadise söz konusu değildir, olamaz da. Yani, şunu da ifade edeyim: Şimdiki durum nedir, onu çok bilmiyorum, bir not da gelmedi ama biz Türkiye’de yaşayan Uygur Türklerinin önemli bir bölümünün Türk vatandaşları yapılması hususunda da işlemleri başlattık ve bunlarla ilgili önemli bir sayı da zaten Türk vatandaşları yapıldı, aynı zamanda, uzun dönem ikamet de kendilerinin her birisine verildi, çocuklarının okuması dâhil olmak üzere.

Ayrıca, bu Suriye’ye sınır dışı veya Afganistan’a sınır dışı veya başka ülkelere sınır dışı konusu da şöyledir: Yani, şu andaki sayının ne olduğunu bilmiyorum ama mesela, 2022’nin sonu itibarıyla bir rakam verebilirim, Afganistan’a 70 bin civarında sınır dışı yapıldı; yine, 2023 yılında bu sayıda sınır dışı yapıldı ama bu sınır dışıların hepsi kaçak göçmenlerdir ve bu, onlar yakalanarak Türkiye’nin uluslararası kurallar nezdinde elinde bulunan “deport” hakkıyla beraber gerçekleştirilmektedir. Elbette burası bir kaçak göçmen deposu değildir ama takdir edersiniz ki sığınmacı vasfıyla gelip de ülkemize sığınan, can korkusuyla gelen insanlara da ülkemiz sonuna kadar sahip çıkmıştır, sahip çıkmaya devam edecektir.

“Hatay’da bu sözü verdiniz.” diyorsunuz Sayın Güzelmansur, orada epey bir dönem birlikte çalıştık ve benim orada söylediğim şeydu, tekrarlayayım, bu, dönem dönem de meydana geliyor...

Şimdi, daha önceki deprem, sel ve afetlerin her birinde biz, bir eşya yardımı yaptık yani hem İçişleri Bakanlığı, AFAD olarak yapıldı hem Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı gerçekleştirdi, zannediyorum Çevre Bakanlığımızın da bir katkısı oldu. Tabii, o zaman konuşulurken karşılıklı yapılan değerlendirmelerde “İleriyi havi böyle bir şey olabilir.” diye bir değerlendirme gerçekleşti. Ama zannediyorum 400 bin civarında konut yapılacak ve bu konut çerçevesinde, onlara ne tür yardımlar yapılacak, neler gerçekleştirilecek, bugünkü karşı karşıya kalınan durumlarla ancak tespit edilebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Takdir edersiniz ki daha önceki hem Malatya’yı da kapsayan Elâzığ depreminde hem Kastamonu’daki sel afetinde hem yangınlarda olsun bu tip yardımlar mümkün olduğunca bu ailelere gerçekleştirilmeye çalışıldı. O dönem bunun üzerinden sorulan bir soruya “Bunlar yapıldı mı, yapılabilir mi?” diye... Yaptığımız genel bir değerlendirme çerçevesindeydi ama bugün elbette ki 400 bin konutta nasıl bir tasarruf ortaya konulacak, o konu şu andaki arkadaşlarımızın ve Hükûmetin takdirindedir diyebilirim. Özellikle deprem bölgesinde bugüne kadar 170.662 ev sahibine 22 milyar civarında, 184.920 kiracıya da 10,5 milyar civarında, toplamda 355.582 haneye 33 milyar civarında bir kira yardımı yapılmıştır.

Ben çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyettedir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz	Melih Meriç	Yaşar Tüzün
Aydın	Gaziantep	Bilecik
Süleyman Bülbül	Barış Bektaş	Yüksel Taşkın
Aydın	Konya	İzmir
İlhami Özcan Aygün	Murat Çan	Elvan Işık Gezmiş
Tekirdağ	Samsun	Giresun

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Bülent Kaya	İsa Mesih Şahin	Necmettin Çalışkan
İstanbul	İstanbul	Hatay
Şerafettin Kılıç	Hasan Ekici	Cemalettin Kani Torun
Antalya	Konya	Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

İbrahim Akın	Nevroz Uysal Aslan	Ayten Kordu
İzmir	Şırnak	Tunceli
Özgül Saki	Sümeyye Boz	Çiçek Otlı
İstanbul	Muş	İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Konya Milletvekili Sayın Barış Bektaş.

Buyurun Sayın Bektaş. (CHP sıralarından alkışlar)

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama Çocuk Hakları Günü'nü kutlayarak başlamak istiyorum. Ülkemizdeki çocukların da yaşam, sağlık, beslenme, eğitim, korunma ve düşünce özgürlüğü başta olmak üzere evrensel standartlardaki tüm haklarına kavuşmalarını diliyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin maddesi kaymakamlık görevine atanabilmek için mezuniyet şartlarının yeniden düzenlenmesini öngörmekte ancak bu teklif AKP iktidarının liyakat ilkesini yok sayan, hukuk ve devlet ciddiyetini hiçe sayan yönetim anlayışının yeni bir örneğidir. AKP kamu hizmetinde liyakati temel alan sistemi sistematik olarak çökertmekte, devleti kendi siyasi acentesine uygun bir şekilde dönüştürmeye çalışmaktadır. Bu teklif daha önce Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle hayata geçirilmek istenmişti ancak Anayasa Mahkemesi kanunla yürütülmesi elzem olan hususlarda Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle ilgili hayata geçirilmesini usulsüz bularak iptal etti. Şimdi ise iktidar devletin ciddiyetine ve süregelen pratiğine temelden aykırı olan bu düzenlemeyi Meclis eliyle hayata

geçirme konusunda ısrarcı yani AKP iktidarı Meclisteki sandalye sayısını kullanarak devletin kurumsal yapısını zayıflatmak konusunda ısrarcı. Zaten güçler ayrılığı ilkesi fiilen ortadan kalkmış durumdayken, yargı yürütmenin etkisi altındayken, özerk bir konumu olan Anayasa Mahkemesinin bu kararının da demokrasi ve devletin işleyişine katkısı olmayacak bir şekilde yasama eliyle baypas edilmek istendiğini üzülerek görüyorum. Siz kaymakamları partinizin ilçe başkanı olarak görüyor olabilirsiniz ancak kaymakamlık bir meslek memurluğudur, ilçelerde devletin en üst düzey temsilcisidir; kamu düzeninin sağlanması, yurttaşların haklarının korunması ve devletin adalet temelinde yönetilmesi gibi kritik görevleri vardır. Bu nedenle kaymakamlık, kamu yönetimi ve hukuk alanında uzmanlaşmış, eğitilmiş ve yetkin kişiler tarafından yerine getirilmelidir. Ancak bu teklif, bu nitelikleri taşımayan kişilere kaymakamlık kapısını açmakta, devletin temsiliyetini ve güvenilirliğini ciddi bir şekilde tehlikeye atmaktadır. Teklif, mühendislik, sosyoloji, psikoloji ve halkla ilişkiler bölümlerinden mezun olanları kaymakamlık mesleğine yönlendirmekte. Peki, bu meslekleri neye göre belirlediniz? Neden tıp fakültesi ve eczacılık fakültesi mezunları yok, bunu merak ediyoruz. Bu bölümlerin müfredatında kaymakamlık mesleğinin gerektirdiği hukuk ve kamu yönetimi dersleri olmadığı hâlde neden ısrarınız? Teklifle her ne kadar yüksek lisans şartı getirilmiş ise de eğitimi, örnek veriyorum, mühendislik ya da psikoloji olan bir kişinin yalnızca lisansüstü programda edindiği kamu yönetimi ve hukuk dersleriyle bu nitelikleri haiz olması imkânı var mıdır? Yani kaymakamlık gibi uzmanlık gerektiren bir meslek memurluğunun liyakatten uzak kadrolarla devleti yönetme arzusuna iktidarın kurban edilmesi akla, mantığa uygun mudur? Elbette bu liyakatten uzak kadrolar siyasi çıkarlar doğrultusunda kullanılacak, devletin yönetim kalitesini düşürecek ve yurttaşlarımızın devlete olan güvenini de sarsacaktır. Yurttaşlarımızın adalet ve liyakat temelli bir devlet beklentisi AKP'nin hukuk tanımaz "yaptım oldu" mantığıyla süren keyfi yönetimi altında her geçen gün yok edilmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sonuç olarak bu teklif mülakat hastalığınız, mülakat tutkunuz yetmezmiş gibi kaymakamlık gibi bir mesleğin liyakat esasından koparılmasına ve devletin kurumsal yapısının zayıflatılmasına yönelik bir adımdır. Bu teklif AKP'nin keyfi yönetim anlayışının en somut göstergesidir. Bu teklif iktidarın Türkiye Cumhuriyeti'nin devlet geleneklerini, kamu yararı esaslı kamu yönetimi anlayışını nasıl tahrip etmek istediğini gözler önüne sermektedir.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bektaş.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Konya Milletvekili Sayın Hasan Ekici.

Buyurun Sayın Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HASAN EKİCİ (Konya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. Görüşmekte olduğumuz Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde iç güvenliğimizle ilgili bazı düzenlemeler de yer almaktadır. İç güvenliğimizi ve kamu düzenimizi tehdit eden önemli bir sorun da son yıllarda hızla artan çeteleşme ve mafya gruplarıdır. Gün geçmiyor ki medyada çeteler arasındaki çatışmalara, mafyanın gerçekleştirdiği bir infaza veya bir mafya grubuna yönelik bir operasyon haberine rastlanmasın. Yayınlanan uluslararası raporlar da Türkiye'de artan mafyalaşma faaliyetlerini, maalesef, teyit etmektedir. 2023 yılı Küresel Organize Suç Endeksi'nde organize suç örgütlerinin faaliyetleri ve etkileri açısından Türkiye'nin Avrupa'da 1'inci, Asya'da 6'ncı ve dünyada 14'üncü sırada yer almış olması endişe verici bir sonuçtur.

Türkiye’de çeteleşme ve mafya olgusu elbette yeni değildir ancak günümüzde geçmişe göre daha karmaşık bir yapıya bürünmüştür. Geçmişte suç örgütlerinin yasa dışı faaliyetleri, eğlence yerlerinden haraç alma, kumar oynatma, kamu ihalesi süreçlerine müdahale etme gibi geleneksel alanlarda yoğunlaşıyordu; oysa, günümüzde mafya örgütleri, iç ve dış ticaret, inşaat, turizm, otelcilik, seyahat, kozmetik, servis hizmetleri gibi alanlarda oluşturdukları legal şirketler üzerinden faaliyetlerini yürütmektedirler. Bu bağlamda mafya, faaliyet alanlarını çeşitlendirmiş, mali gücünü ve gelir kaynaklarını artırmış, uluslararası yolsuzluk ve suç ağlarıyla birçok alanda yakın ilişkiler geliştirmiştir. Günümüzde mafya, siyasi ilişkilere, partiler arasındaki siyasi dengelere karışacak ve ülkenin siyasi denklemini etkileyecek kadar nüfuz alanını genişletmiştir.

Değerli milletvekilleri, mafyanın, devletin ve kamu otoritesinin gücünü zayıflatacak, adli ve idari kurumları işlevsiz hâle getirecek kadar etkili ve caydırıcı bir güç elde etmesinin nedenlerini hep birlikte sorgulamalı ve çözüm üretmeliyiz. Siyasi dengeler ve güç hesapları çerçevesinde, ceza yargılama ve infaz sisteminin mafyanın çıkarlarına uygun gelecek şekilde sulandırılması ve değiştirilmesi, yargılama ve infaz sisteminin suç örgütlerine karşı cezalandırıcı ve caydırıcı olma gücünü kaybetmesi, mafyayla mücadeleyi zafiyete uğratan önemli nedenlerdendir. Siyasetin etik ilkeler ve kurallara bağlı olarak yürütülmeysi, siyasi grupların rakiplerine karşı avantaj elde edebilmek için zaman zaman mafyayla ilişki içine girmeleri bir diğer önemli nedendir. Özellikle bazı siyasetçilerin ve devlet yetkililerinin mafya mensuplarıyla yakın ilişkide bulunduklarına dair görüntülerin medyada sıkça yer alması, ülkemizde organize suç örgütlerinin devlet içinde koruma güvencesine kavuştukları kanaatini güçlü bir biçimde pekiştirmiştir. Doğal olarak, bu kanaat, güvenlik ve yargı birimlerinde mafyaya dokunulamayacağı algısını oluşturmuş, bu nedenle yetkililer, sorumlular hakkında suç ve ceza takibati yapmak üzere harekete geçmekten çekinir olmuşlardır.

Kamu düzeni ve güvenliğinin geleceği açısından endişe verici olan bir diğer nokta, mafyanın ve çete örgütlenmelerinin Türkiye’nin sosyokültürel tabanında yaygın bir meşruiyet zemini bulmasıdır. Ülkemizde giderek dejenere olan ve yetersiz hâle gelen güvenlik ve adalet sistemi, vatandaşın asgari güvenlik ve adalet hizmetlerini bile karşılamaktan aciz duruma gelmiştir. Bu durumda, haksızlığa uğrayan kişiler haklarını aramak için meşru yollardan güvenlik ve yargı mercilerine başvurmak yerine kısa yoldan çözüm getiren alternatif bir adalet mekanizması olarak gördükleri mafyaya başvurmaya başlamışlardır. Öte yandan, medyada veya popüler kültürde mafya üyelerinin romantize edilmesi, özellikle gençleri etkileyen ve mafyanın çekim alanına girmelerini sağlayan bir faktördür. Filmler, diziler ve sosyal medya platformlarının karizmatik, güçlü ve tuttuklarını koparan figürler olarak sundukları mafya karakterleri gençler için etkili rol modeller oluşturmaktadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ekici.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Muş Milletvekili Sayın Sümeyye Boz.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizi izleyen değerli yurttaşlarımızı, halklarımızı ve aynı zamanda demokratik siyaset yürüttükleri için cezaevlerinde esir tutulan siyasi tutsak yoldaşlarımızı buradan bir kez daha sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Türkiye “demokrasi” kavramını bir tiyatro sahnesine çeviren bir rejimin pençesinde şu anda can çekiyor. Seçilmiş belediye başkanlarının yerine kayyum atanması “halkın iradesi” söyleminin aslında lafta tutulduğunu bir kez daha bize kanıtlıyor. İktidarın demokrasiye dair bütün söylemleri, bütün iddiaları işte bu hukuksuz uygulamayla alaşağı ediliyor, hiçbir anlam ifade etmemeye başlıyor. Ancak bu darbenin

bir diğerk çirkin yüzü, öteki çirkin yüzü ise bu haksızlığa karşı, adaletsizliğe karşı protesto eden yurttaşlara yönelik uygulanan polis şiddeti, polis işkencesidir ve Batman’da, Halfeti’de, Mardin’de kendini gösteren bu şiddet, şiddetin ve işkencenin hangi boyuta çıktığını gözler önüne seriyor.

Belediye binalarını halka değil iktidarın talimatlarına hizmet edecek hâle getirmeye çalışıyorlar. Belediyeleri kuşatan kolluk kuvvetleri sanki halk bir tehdit unsuruymuş gibi, halk ile halka ait olan arasına bir bariyer kuruyor, bir duvar örüyor. Ancak biliyoruz, siz defalarca denediniz, başaramadınız, yine başaramayacaksınız. Sizin bu gazlarınıza, plastik mermilerinize, coplarınıza, uyguladığınız işkencelere rağmen bu halk o barikatları aşmaya çalıştı, hiçbir şekilde de korkmadı, sinmedi. Sizin aslında bu kuşatmanın arkasında vermek istediğiniz mesajın, korkutma ve susturma olduğunu biliyoruz ancak halk ne korktu ne de sustu. Belediye duvarlarının dibinde siz yüzlerce insanı sıraya dizdiniz, işkenceyle getirdiniz; işkenceyle getirdiğiniz yetmemiş gibi, plastik kelepçelerle orada beklettiniz ve onları saatlerce aşağıladınız. Bu tablo, hukukun olmadığı bir ülkede düzen sağlama operasyonunun maskesidir kesinlikle.

Tabii ki sadece bununla kalmadı, işkencenin boyutu değişti, polisin kullandığı köpekli saldırılara da tanık olduk. Ancak bunu ilk kez görmüyoruz, daha önce yapılan ev baskınlarında, siyasetçi ve TJA aktivisti Rojbin Çetin de köpekli işkenceye maruz kalmıştı, köpekle işkence ettirilmişti. Ancak ne oldu? Bakıyoruz, tekrardan bir cezasızlık, tekrardan bir ödüllendirme! Yaklaşık bir hafta önce hakkında dava açılan işkenceci polis, ilgili davada beraat ettirildi ancak Rojbin Çetin şu an cezaevinde fakat işkenceci polis değil! Bunu da böyle hatırlatmak gerekiyor.

Tabii, sadece bununla sınırlı değil, kadın gazeteciler yerlerde sürüklendi, darbedildi, basın kartıyla işini icra etmeye çalışan basın mensupları da şiddete maruz kaldı. JINNEWS muhabiri Pelşin Çetinkaya sürüklenerek gözaltına alındı. Yeni Yaşam gazetesi muhabiri Veysi Akören kimlik göstermeyen, defalarca kimlik göstermesini talep ettiği kişilerce, hatta yüzü maskeli kişilerce zorla gözaltına alınmaya çalışıldı. Kendilerini “Türk İntikam Tugayı” olarak tanıtan bu kişiler kimdir, kime ve neye hizmet etmektedir, kolluk kuvvetleriyle bağlantısı nedir, açıklamak zorundasınız.

Tabii ki bunlarla sınırlı değil, kadınlar, protestocu kadınlar tecavüz tehdidiyle, cinsel taciz tehdidiyle aşağılandılar ve böyle bir muameleye de maruz kaldılar. Bu durumun kadınlar boyutu buyken çocuklar için de başka bir boyutu var: Bugün, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’nden bahsediyoruz ama çocuklara işkenceden de yine söz etmek zorunda kalıyoruz. Çocuklar ters kelepçeyle, zorla, işkenceyle polis araçlarına, zırhlı araçlara bindirildiler. “Siz hayırdır?” demek istiyoruz, “Batman düşman yurdu mu, Batman bunu mu hak ediyor?” diyoruz.

Bu şiddet rejiminin arkasında yalnızca diktatörlük değil, aynı zamanda iktidarın kendi çaresizliği de vardır. Halkın iradesini gasbedenler bu gaspın halk tarafından kabul edilmeyeceğini bildiği için kürdistan da şiddetin dozunu arttırıyorlar. Ancak biz bütün bu zulme rağmen, bütün bu baskıya ve şiddete rağmen direnişe ve boyun eğmemeye nasıl devam ettiysek, aynı şekilde çözümü, onurlu barışı, özgürlüğü çağırmaya ve savunmaya devam edeceğiz. “Kayyum değil, demokrasi; tecrit değil, özgür de.” diyeceğiz. Türkiye’nin demokrasisi halkın cesaretiyle yeniden yükselecek ve demokrasi bu halkın kendi elleriyle yeniden bu topraklarda inşa edilecek. Bu yüzden demokrasi karanlık bir düzenin çöküşüyle de ama aynı zamanda halkın aydınlık mücadelesi de bu topraklara halkın eliyle armağan edilecek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Boz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğerk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 1- 9/6/1930 tarihli ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 2 nci maddesinin mülga (B) fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

‘B) Kaymakam aday adaylarının yurt içindeki üniversitelerin veya diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olmak kaydıyla yabancı üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerinin uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, iktisat, işletme, maliye, finans, ekonometri, çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümlerinden veya bu bölümlerden herhangi birinin müfredatında yer alan derslerin en az yüzde seksenine sahip olan diğer bölümlerden ya da hukuk fakültelerinden mezun olmaları gerekir.”

Hüsmen Kırkpınar

İzmir

Ömer Karakaş

Aydın

Burhanettin Kocamaz

Mersin

Mehmet Akalın

Edirne

Adnan Şefik Çirkin

Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın konuşacaklar.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün görüşmekte olduğumuz 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanunu'yla ilgili teklifin 1'inci maddesinde yer alan kaymakam aday adaylarının atanma şartlarına ilişkin düzenleme üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu değişiklik teklifi Türkiye'nin idari yapısını ve kamu yönetimini doğrudan etkileyecek bir değişiklik niteliği taşımaktadır. Kaymakamlık sadece yönetsel bir görev değildir. Bu meslek halkla doğrudan temas kurarak kamu düzenini sağlamak, vatandaşların ihtiyaçlarına hızlı ve etkin çözümler üretmek, hukuki sorumlulukları yerine getirmek ve kamu kaynaklarını doğru bir şekilde yönetmek gibi çok yönlü bir uzmanlık gerektirir. Bu nedenle kaymakamlık mesleğine kabul edilecek bireylerin yalnızca genel bir üniversite eğitimi almış olmaları değil aynı zamanda bu mesleğin temel gerekliliklerini karşılayacak bilgi birikimi ve akademik altyapıya sahip olmaları gerekmektedir. Yeni düzenlemeyle kaymakam aday adaylığına başvuruda bulunabilecek bölümler genişletilmiş ve bunun dışında kalan bölümlere yüksek lisans yapma şartı getirilmiştir. Bu durum, kaymakamlık mesleğinin temel gereklilikleriyle örtüşmeyen bireylerin eksik bilgi altyapısıyla bu kritik pozisyonlarda yer almasına yol açabilecektir. Lisans eğitimi bireylere geniş tabanlı bir bilgi altyapısı kazandırırken yüksek lisans eğitimi dar bir alanda uzmanlaşmayı hedefler. Yüksek lisans düzeyinde alınan eğitim, ilgili meslek için gerekli olan temel bilgiyi sağlamak yerine mevcut bilgi üzerine inşa edilen bir derinleşme sürecidir. Söz konusu düzenleme, mesleğin gerektirdiği idari bilgi, hukuki donanım ve kamusal yönetim becerilerinden yoksun bireylerin yalnızca bir yüksek lisans eğitimiyle kaymakamlık pozisyonuna geçiş yapmalarına zemin hazırlamaktadır. Bu durum idari yapı içerisinde bilgi ve tecrübe eksikliklerinden kaynaklanan yönetim zaafına yol açabilir. Bunun yanında, kaymakamlık vatandaşların devlete duyduğu güvenin somutlaştığı bir noktada yer alır. Bir kaymakamın bilgi, beceri ve yetkinlik açısından yetersiz olması yalnızca o kişinin başarısızlığıyla sınırlı kalmaz, aynı zamanda devletin otoritesine ve kamu hizmetinin etkinliğine olan güveni de zedeler.

Değerli milletvekilleri, bu düzenlemenin doğurabileceği riskleri azaltmak ve kaymakamlık mesleğinin gerektirdiği yüksek standartları korumak adına bazı öneriler dikkate alınmalıdır. Kamu yönetimi, hukuk, uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimi gibi doğrudan meslekle ilgili bölümlerden mezun olan adaylar lisansüstü eğitim şartı aranmadan kaymakam adaylığına kabul edilmelidir. Farklı disiplinlerden gelen adaylar için daha kapsamlı ve uzun süreli meslek içi eğitim programları düzenlenmelidir. Bu süreçte, adayların hukuki bilgi, kamu yönetimi, toplumsal ilişki becerileri geliştirilmelidir. Yalnızca yüksek lisans yapmış adayların mesleğe kabulü belirli kriterlere bağlanmalı ve kaymakamlık mesleğine özgü temel bilgi ve beceriler sınavlarla ölçülmelidir. Aday havuzunu genişletmek için yaş sınırında esneklik sağlanabilir ancak temel mesleki bilgi ve becerilere sahip olma şartı kesinlikle korunmalıdır.

Sonuç olarak, bu düzenleme kamu yönetiminin temel taşlarından biri olan kaymakamlık mesleğini daha geniş bir aday havuzuna açmayı amaçlasa da bu genişlemeyi doğru bir şekilde yönetmezsek kamu hizmetlerinin niteliğini tehlikeye atmış oluruz. Kaymakamlık mesleğinin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinlikler yalnızca belirli bir eğitim geçmişine sahip bireyler tarafından tam anlamıyla karşılanabilir.

Bu nedenle, düzenlemenin eleştirilen kısımlarının gözden geçirilmesi, eksikliklerinin giderilerek meslek standartlarının korunması gerekmektedir diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akalın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi okutacağım ilk 3 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına.

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz	Melih Meriç	Yaşar Tüzün
Aydın	Gaziantep	Bilecik
Süleyman Bülbül	Barış Bektaş	Yüksel Taşkın
Aydın	Konya	İzmir
İlhami Özcan Aygun	Murat Çan	Ömer Fethi Gürer
Tekirdağ	Samsun	Niğde
	Elvan Işık Gezmiş	
	Giresun	
Aynı mahiyetteki 2'nci önergenin imza sahipleri:		
Bülent Kaya	İsa Mesih Şahin	Necmettin Çalışkan
İstanbul	İstanbul	Hatay
Cemalettin Kani Torun	Hasan Ekici	Şerafettin Kılıç
Bursa	Konya	Antalya
	Mustafa Kaya	
	İstanbul	

Aynı mahiyetteki 3'üncü önerenin imza sahipleri:

İbrahim Akın

Nevroz Uysal Aslan

Çiçek Otlı

İzmir

Şırnak

İstanbul

Ayten Kordu

Celal Fırat

Özgül Saki

Tunceli

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Yüksel Taşkın.

Buyurun Sayın Taşkın. (CHP sıralarından alkış)

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Önce bir tespitle başlayalım. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, ülkemizde ultramerkeziyetçi ve ultravesayetçi bir yapı doğurmuştur. Atanmışları seçilmişlerin önüne koyan bu gömlek ülkemize dar gelmektedir. Bunun en tipik örneği, isimlerini bilmediğimiz, hatırlamadığımız, Meclise yılda bir iki defa gelen atanmış bakanlardır. Bu sistemde bakanların liyakatlı olacakları iddia edilmişti; bizim gördüğümüz ise belirli iş çevrelerine ve belirli güç odaklarına son derece yakın ama Meclise son derece uzak, koruma ordusuyla gezen bürokratik unsurlardır. Bu da vesayetçiliğin en tipik göstergelerinden bir tanesidir.

Bu sistem kamu yararına değil belirli zümreler ve güç sahipleri yararına işlemektedir. Böylesine ultramerkeziyetçi bir yapıda ülke, sadece demokrasiyi ıskalamakla kalmaz, üretici güçlerini tam randımanla devreye sokarak kalkınmayı da gerçekleştiremez yani bu, bize demokrasiye mal olduğu gibi kalkınmaya da mal olan, bize dar gelen bir gömlektir. Nerede aşırı merkeziyetçilik varsa orada kayırmacılık vardır, orada nepotizm vardır. İlgili kanun teklifinin 2'nci maddesi de böyle bir riski barındırmaktadır, hazırlanırken bu tür düşünceler devreye girmiştir.

Bu maddeyle iki tane değişiklik yapılması öneriliyor. Bunlardan ilki, kaymakamlık mesleğine alınmayla ilgili usul ve esasların İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesine olanak sağlıyor. Söz konusu değişiklik önerisi, kamu görevine girmeye ve atanmaya ilişkin kanunilik şartını zedeleyen bir düzenleme içermektedir. Adayların mesleğe giriş usul ve esaslarının da kanunla düzenlenmesi gerekir.

İlgili maddenin ikinci değişiklik önerisi ise, buradaki ikinci öneri ise mülki idare amirliği niteliğinin değerlendirilmesine yönelik birinci sınıfa yükseltme, mülkiye müfettişliğine başvurma kriterleriyle ilgilidir. Burada, Cumhurbaşkanı tarafından tanımlanan üst kademe kamu yöneticilerinin, çok farklı alanlarda -örneğin, belediyelerde müdürlük üstlenen vesaire- çok farklı unsurların, iktidar partisine yakın hisseden, yakın olan, partizanca duyguları olan kişilerin belki de bu şekilde atanmalarının önü açılmaktadır. Söz konusu düzenlemeye bakıldığında üst kademe yöneticilerinin çok farklı alanlardan -belediyelerden vesaire- sisteme dâhil edilmeye çalışıldığı görülüyor. Bu yöneticilerin kimler olduğuna ilişkin herhangi bir kanuni düzenleme yok, bunların niteliklerine ilişkin de bir kanuni düzenleme bulunmamakta. Düzenleme, kurum içi hizmet deneyimi sistemini bozmaktadır. Bu da kaymakamlık görevini yerine getirenler ile bu yeni eklenen görevlerde çalışanlar açısından eşitlik ilkesini zedeleyip bir biçimde kaymakamlar açısından olumsuzluk yaratmaktadır. Yani burada açıkça partizanlık üzerinden, kayırmacılık üzerinden, politik yandaşlık üzerinden atama ihtimali ve riski söz konusudur.

Az önce vurguladığımız gibi, yukarıda sıralanan olumsuzluklar aslında ultramerkeziyetçi bir parti devleti anlayışının ülkemize dayatılmasından kaynaklanmaktadır. Atanmışları seçilmişlerin önüne koyan, yerel yönetimleri tehdit olarak gören, yetkilerini ellerinden alan, bakanlıkları yerel yönetimlere paralel ve kısa kaç olacak şekilde rakip yapılar olarak kurgulayan bu sistemden sadece enerji kaybı doğar, kalkınma ve yerel demokrasi ise ıskalanır.

Yerel yönetimleri kısa kaç altına alanlar sadece paralel bakanlıklar mı? Âdeta rakip değil, neredeyse düşman olarak görülen belediye başkanları karşısında kaymakamları ve valileri konumlandırmaya çalışan bir parti devleti anlayışıyla karşı karşıyayız. Vali ve kaymakamlara, söz gelimi, sosyal politikalar gibi alanlarda icra yetkileri verilerek -tırnak içinde- “rakip” belediye başkanları gözden düşürülmek istenebiliyor. Biz iktidara gelince bu role itilen valiler ve kaymakamlar sadece ve sadece devletin ve bütün kamunun kaymakamları ve valileri olacaklar. (CHP sıralarından alkışlar) Yakın zamanda yaşanan bir örnek verelim. Ekrem İmamoğlu Hatay’da bir okul açılışına gidiyor, Vali ortalarda yok. İlk defa yaşanan bir şey mi? Hayır, defalarca yaşanıyor. Bizim belediye başkanlarımız da devlet sisteminin, kamu sisteminin bir parçası değil mi? Neden iktidar belediyelerinin etkinliklerine koşan valiler ve kaymakamlar bizim belediyelerimizin etkinliklerine katılmıyorlar?

Yine, bu sistemde en olumsuz yönlerinden bir tanesi, ülkemizin yerel yönetim geleneğine bir dinamit koyan kayyum atamalarıdır. Türkiye’de bir yerel yönetim geleneği vardır ve ülkemizi Orta Doğu ülkelerinden net bir şekilde ayıran da bu gelenektir. Öyle ki her yerel seçimde bu ülkede 1 milyonun üzerinde insan adaylaşır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) - Muhtar olmak kimi zaman belediye başkanı olmaktan daha önemlidir. Dolayısıyla, bu geleneği de tahrip eden iktidar partisini kınıyorum. Parti devletine her ortam ve koşulda karşı çıkmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Taşkın.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kanun teklifinin 2’nci maddesinde Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin içerisinde yurt dışında Türk vatandaşlarınca kurulan dernek ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlara idari, mali, teknik destek verilmesi hususunu bir madde olarak getirdiniz fakat şimdi yurt dışında yaşayan Türklerin meselesi bu muydu? Bu zamana kadar dile getirdikleri, -tatil dönemi yeni bitti sayılır- tatil döneminde yaşadıkları sıkıntıların çözümleriyle alakalı onların bizden beklentileri neydi? Bence bunu hatırlamak ve bunun üzerine yoğunlaşmak, tam da bir dahaki tatil dönemine kadar bu sorunları çözmek gerekir. Mesela, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın kara yoluyla Türkiye’ye gelişlerinde ve Türkiye’den dönüş yolculuklarında güzergâhtaki ülkelerde karşılaştıkları can ve mal güvenliği sorunları ile uğradıkları haksız muameleleri, insan hakları ihlallerini sonlandırmak adına neler yapacağız, bence bunu konuşmalıyız. Sınır geçişi olan ülkelerle ikili anlaşmalar yoluyla yaz aylarında gümrük kapılarında gişe ve personel sayısının artırılmasının sağlanması adına adım atacak, bununla ilgili çözüm üretecek miyiz, bunu konuşmalıyız. Hava yolu taşımacılığında fahiş fiyat artışlarının önlenmesi için tavan fiyat uygulaması gibi düzenlemeler yapılacak mı yani o dönemde ana vatana gelmek isteyen vatandaşlarımızın o fahiş uçak fiyatlarından dolayı gelişlerini ertelemelerini engelleyecek miyiz, bunu konuşmalıyız. Özellikle AJet seferlerinde yurt dışı işçi seyahatleri için sefer sayısının artırılması konusunda çalışmalar

yapılacak mı, bunu tartışmalıyız. Yurt dışındaki vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı bölgelerde ilk ve orta dereceli okullarda Türkçenin seçmeli 2'nci ders olarak kabul edilmesi için girişimler yapacak mıyız, bunun üzerine yoğunlaşmalıyız. Avrupa ülkelerinden alınan meslek diplomalarının Türkiye'deki meslek lisesi diplomasına denk sayılmasına dönük herhangi bir girişimimiz olacak mı, bence bunu da tartışmalıyız. Ana vatana kesin dönüş kararı alan vatandaşlarımızın motorlu araçlarının gümrük, KDV ve ÖTV vergilerinin kaldırılması veya asgari düzeye çekilmesi konusunda çalışmalar yapılmalıdır, vatandaşlarımız bunu bekliyor, bunu da bir an önce gündemimize almalıyız. Vatandaşlarımızın araçlarını en az beş yıl giriş çıkış zorunluluğu olmadan ülkemizde bırakabilmesi için yasal düzenleme yapılmalıdır, bunu da gündemimize mutlaka almalıyız. Yurt dışında kullanılan oyların seçim sonuçlarına etki ettiği hepimizin malumu, bununla ilgili yurt dışı seçim çevresi oluşturulması noktasında herhangi bir girişim olacak mı, bunu da mutlaka gündeme almak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, tabii, sözü daha çok uzatmak, onların sorunlarını dile getirmek mümkün ama ben bir başka önemli konuyu dikkatlerinize sunmak istiyorum. Malumunuz olduğu üzere, Almanya'da çifte vatandaşlık kanunu çıktı ve yaklaşık 3,5 milyon vatandaşımız, insanımız var. Şu anda çifte vatandaşlığa başvuru sayıları çok az, beklenen gibi değil. Nedeni bedelli askerlik miktarının yüksek olması, yaklaşık 6 bin küsur euro. Şimdi, tabii, yurt içindeki vatandaşlarımız doğal olarak "Biz burada yaklaşık 6 bin euro ödüyoruz. Biz 6 bin euro öderken, 240 bin lira öderken yurt dışında euroyla kazananlar da bunu ödesinler." diyebilir ama ben daha farklı bir boyuta zihinlerinizi taşımak istiyorum. Orada dördüncü nesil gençlerimiz, şu anda 6 bin euro onlar açısından da yüksek bir miktar olduğu için vatandaşlığa geçmeyi tercih etmiyorlar. Dördüncü nesil gençlerimiz, ülkeye olan aidiyetlerini kaybediyorlar ve ülkemizle olan bağlarını koparıyorlar, kopardıkları gibi bir süre sonra onlar bize farklı sosyal sorunlar olarak dönmeye devam edecek. O yüzden ben buradan bütün siyasi parti gruplarına, yürütmeye özellikle çağrıda bulunuyorum: Almanya'da, Avrupa'da yaşayan, bedelli askerlikle beraber vatandaşlığa kabul edilmesi muhtemel olan insanlarımızı bu noktada teşvik edecek, onların önünü açacak, vatandaşlığa girişlerini destekleyecek, çifte vatandaş olma yolunda onların önünü açacak bir adım atılmalı. Mutlaka bir şey yapılabilir; bedel düşürülebilir, farklı taksitlendirmeler yapılabilir, bu vatandaşlarımızın hem Türkiye'de hem Almanya'da köprü vazifesi görmelerinin devamı sağlanabilir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat.

Buyurun Sayın Fırat. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumsal barış açısından tüm halkların değerlerine saygı duymak, hak ve adaleti meşrulaştırmak temel görevimizdir. Barışı kapsamlı hâle getirerek sürece insani bakış katmak ise toplumsal erdemliliktir. Bu kadim coğrafyalarda yaşayan tüm halkların barışın inşasına katkısının olacağına hiç şüphe yoktur. Açlık, yoksulluk, yolsuzluk, işsizlik, siyasi çıkmazlar, toplumsal gerginlikler, genel suç oranlarının artışı, doğal afetler arasında kalan halklarımızın geleceğine ışık olmak mecburiyetindeyiz. Barışın inşasında sosyal barış sağlayıcıları olan toplum liderlerine, yerel yönetimlere, sivil toplum temsilcilerine, iş dünyasına hepimizin ihtiyacı var. Ancak toplumun kendisi güven ve meşruiyet oluştursa barışı zorlaştıran sosyal uyum sorununun da ortadan kalkacağına gönülden inanıyoruz. Hayalimizdeki o güzel geleceğin kurgusunu yapmak hiç de zor değil. Hamaseti, kışkırtmayı, ötekileştirmeyi, yok saymayı, kutuplaştırmayı, zulmetmeyi bırakmalı, barış umudunun peşinde halklar düzeyinde koşmalıyız.

Sayın milletvekilleri, yaşanacak güzel günler için her birimiz cesur bir söz, öncü bir çaba göstermeliyiz. Tüm farklılıklarımızla bir araya gelip toplumsal, sosyal, eğitimsel faaliyetlere katılmalı, barışın nidalarını söylemeliyiz. Böylece uzun vadeli toplumsal değişim için dönüştürücü olacağız. Birlikte hareket ederek, geleneksel tüm olumsuzluklara meydan okuyarak sürdürülebilir bir barışın temelini atmalıyız. Ayrıştırıcı değil birleştirici olmakla mükellefiz çünkü bu kadim coğrafyada geçmiş tarih bilinci, pozitif düşünceyle güçlü uygarlıklar yaratarak dünya halklarına yol gösterme deneyimine sahibiz.

Değerli milletvekilleri, bu toprakların değerleri bizim tarihimizi yüceltir. Bu tutum geçmişle hesaplaşma ya da yüzleşme konusunda yol gösterici değil yıkıcıdır, yok edici olmaktadır. 21'inci yüzyılda aynı sorunlar devam ediyor. Ne inkâr edilenler ne yok sayılanlar ortadan kalktı ne de sorun çözüldü. Adına ister "savaş" deyin, ister "çatışma" fark etmiyor; insanlarımız ölmeye, kutuplaşmaya, ayrılmaya devam ediyor, hapishaneler dolup taşıyor, dünyanın dört bir yanında bu ülkenin yurttaşları mülteci konumuna düşüyor, annelerin acıları azalmıyor, gözyaşları akmaya devam ediyor. Bu gözyaşlarının Diyarbakır'da, Trabzon'da, Edirne'de, Konya'da veya başka herhangi bir yerde akmasının bir farkı var mıdır? Yoktur çünkü gözyaşının rengi de aynıdır, yaşanan acılar da aynıdır. Bu geleceksiz, güvencesiz yaşama "Dur!" demenin vakti gelmedi mi? Elbette ki bu kadar ölüm, acı, gözyaşı bu topluluklara yetmez mi? Yeter diyoruz. Bu böyle devam edemez, etmemeli; hepimiz birlikte bir yol bulmalıyız. Güzel bir gelecek hayali kurmanın, bunun için kolları sıvamanın tam zamanıdır.

Bizde, Alevilerde bir söz var: Tüm canlı ve cansız varlıkları Hakk'ın tezahürü olarak görürüz, hiçbir canlıyı düşman olarak görmeyiz. Onun farklılıklarını zenginlik, Hakk'ın işareti olarak biliriz. Varlığın yok sayılmasını, ötekileştirilmesini, inkârını, reddini Hakk'a saygısızlık ve zulüm olarak görürüz.

Sayın milletvekilleri, bugünlerde bir el uzatmayla başlayan bir tartışma yaşanıyor. Elbette ki herkesin bir hesabı vardır, olacaktır. Kangrenleşmiş, her gün yeni acılara neden olan Kürt sorununu çözmezsek, yüzleşmezsek, birbirimize elimizi uzatmazsak, barışımızı yapmazsak çocuklarımıza nasıl bir gelecek bırakacağız? Yeni acılar, kayıplar, düşmanlık tohumları dışında hiçbir şey bırakılmayacaktır. Yunus boşuna dememiştir: "Sevgi bizim dinimizdir, başka dine inanmayız." Bu yüzden bugünlerde barış için, uzlaşma için, diyalog ve çözüm için atılan her adımın, her sözün çok büyük kıymeti vardır diye düşünüyorum. Gelin, bu ülkede Kürt sorunu başta olmak üzere tüm meselelerimizi diyalogla, barışla çözelim.

Madımak'ta katledilen Sevgili Ozanımız Nesimi Çimen'in dizeleriyle sözüme son vermek istiyorum: "Dostluklar kurulsun, insanlar gülsün/Barış güvercini uçsun dünyada/Yok olsun kötülük, düşmanlık ölsün/Barış güvercini uçsun dünyada"

Saygılarımla. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Fırat.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akalın

Ömer Karakaş

Yavuz Aydın

Edirne

Aydın

Trabzon

Hüsmen Kırkpınar

Burhanettin Kocamaz

Burak Akburak

İzmir

Mersin

İstanbul

Adnan Şefik Çirkin

Turan Yaldır

Hatay

Aksaray

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Aksaray Milletvekili Sayın Turan Yaldir konuşacaklar.

Buyurun Sayın Yaldir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) - Sayın Divan, kıymetli milletvekilleri; İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kerkük binlerce yıllık Türk yurdudur ve bu gerçeği değiştirmek isteyenlerin sistematik istilasıyla karşı karşıyadır. Kerkük'te Türk kimliğini hedef alan kundaklamalar, sahte vatandaşlıklarla demografik yapının değiştirilmesi ve Türklerin göçe zorlanması asla kabul edilemez. Nüfus ve tapu müdürlüklerinin yakılması Türklüğün belgeleriyle ispatını ortadan kaldırma çabasıdır. Türk bölgeleri terör örgütleri PKK ve peşmerge eliyle işgal edilmeye çalışılmakta, Türklere katliam ve yıldırma politikaları uygulanmaktadır. Yerlerinden edilen Türkmenlerin yerine farklı etnik unsurlar sistematik bir şekilde taşınarak asırlık Türk yurdu Kerkük demografik bir kuşatma altına alınmaktadır.

Buradan Hükûmete çağrımızdır: Kerkük'te Türklüğün korunması için nüfus sayımı işlemlerinde meydana gelen ihlallere karşı diplomasi yürütülmeli, Türkmeneli yalnız bırakılmamalıdır; Kerkük Türk'tür, Türk kalacaktır!

Değerli milletvekilleri, 24 Kasım, cehalete karşı savaşıyor ve geleceğimizi inşa eden öğretmenlerimizin günü. Öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü canıgönülden kutluyorum. Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk, şehit Öğretmenlerimiz Aybuke Yalçın ve Necmettin Yılmaz başta olmak üzere tüm şehit öğretmenlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

Kanaatimce en kutsal görevi yapan fedakâr öğretmenlerimiz bugün ne yazık ki hak ettikleri değeri görmeden çalışmaya devam ediyor; maaşlar yetersiz, eğitim ödenekleri ise sembolik kalmaktadır. KPSS'de başarı gösteren öğretmen adayları mülakat oyunlarıyla elenmekte; sözleşmeli, ücretli ve özel sektörde çalışan öğretmenlerimiz çok zor şartlar altında çalışmaktadırlar. Öğretmenlerimizin hak ettikleri çalışma koşullarına kavuşması Hükûmetin öncelikli meselesi olmalıdır.

Kıymetli milletvekilleri, Balkanlarda, Kafkaslarda ve Anadolu'da Türkler katledilirken bu soykırımlara karşı direnişi örgütlemiş ve milletimizi ayakta tutmayı başarmış İttihat ve Terakkiye Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin dil uzatma gafletinde bulunmuştur. Fesli Kadir'den tarih öğrenenden de zaten başka bir şey beklenmezdi! İttihat ve Terakkiye, dolayısıyla Türk'e düşmanlık eden; Yunan'a, İngiliz'e ve Arap'a hoş bakan bu zat, mevzubahis Türk olunca yan bakmaktadır. Bugün bu topraklarda Türk kimliğimizle var olabiliyorsak bunu İttihat ve Terakkinin verdiği mücadeleye borçluyuz. Bu zat, ne hazindir ki İttihatçı Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'nde şu an Bakanlık yapmaktadır.

Diğer taraftan da "Daron" adlı zat, bilim insanı kimliğinin arkasına sığınarak Atatürk'e ve İttihatçılara atalarının kinini kusmaktadır ve sözde Atatürkçüler de 14 Mayıs seçimleri sonrası bu zata Türk ekonomisini teslim etme hayalleri kuruyordu. Görüyorsunuz, Atatürk düşmanlığı yani İttihat ve Terakki düşmanlığı yani özünde Türk düşmanlığı ne ırk tanıyor ne inanç ne de ideoloji; söz konusu Türk olunca hepsi karşısında saf tutuyor fakat unutulmamalıdır ki İttihatçılar ölür, İttihatçılık ölmez. Selam olsun Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ten Enver Paşa'ya! Selam olsun Talat Paşa'dan Cemal Paşa'ya! Aziz ruhları şad olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Yaldir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır; önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın

Nevroz Uysal Aslan

Çiçek Otlı

İzmir

Şırnak

İstanbul

Ayten Kordu

Özgül Saki

Öznur Bartin

Tunceli

İstanbul

Hakkâri

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Şengül Karşı

Gaziantep

Ankara

İstanbul

Abdullah Doğru

Oğuz Üçüncü

Kurtcan Çelebi

Adana

İstanbul

Ankara

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk konuşmacı, Hakkâri Milletvekili Sayın Öznur Bartin.

Buyurun lütfen. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Antik Yunan mitolojisinden bir hikâyeye başlamak istiyorum. Prokrustes, Atina ile Eleusis arasındaki yolda han işleten zalim bir hayduttur ve gelen misafirlere yatak sunacağını söyleyerek onları kandırırdı ancak bu yatak misafirlere için değil, onların üzerinde uygulanacak olan korkunç bir işkence için tasarlanmıştı. Prokrustes, yatağın boyuna uydurmak için boyu kısa olanların bedenlerini işkenceyle gererken boyu uzun olanların ise bacaklarını keserdi. Bu hikâye yalnızca bir mit değildir, insanlık tarihinin otoriter rejimlerinin bir özeti gibidir âdetâ; Prokrustes'in yatağı, farklılıkları yok eden, insanları zorla tek bir kalıba uydurmaya çalışan, baskıcı zihniyetlerin somut bir metaforudur. Bu zihniyet halklara, kültürlere ve kimliklere aynı zulmü dayatmıştır ve Kürt halkına ise kayyım gömleği üç dönemdir, zorla giydirilmektedir.

Değerli halklarımız, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne Kürt halkı da Prokrustes'in yatağına zorla yatırılmak istenmiştir. Nasıl mı? Takrir-i Sükûn Kanunu, Şark Islahat Planı, sıkıyönetimler ve OHAL rejimleri bu zihniyetin farklı yüzleridir; her biri Kürt kimliğini, dilini, kültürünü yok saymayı hedefleyen inkâr ve imha politikalarının birer aracıdır. Bugün bu baskıcı düzenin yeni adı ise kayyım rejimidir. Seçimle gelen belediye eş başkanlarının hukuksuz bir şekilde görevden alınarak yerlerine kayyım atanması yalnızca halkın demokratik iradesine karşı bir gasp değil, aynı zamanda Kürt halkının kültürüne, kimliğine ve tarihine yönelik de sistematik bir saldırdır. Kayyım rejimi Prokrustes'in yatağının ilkel bir tezahürüdür; Kürt halkının iradesi, dili ve kültürü bu baskıcı düzenin dar kalıplarına zorla uydurulmaya çalışılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, son bir yılda yaşananlar bu baskının somut örneklerini açıkça ortaya koymaktadır; 3 Haziranda Hakkâri'ye, 31 Ekimde Esenyurt'a, 4 Kasım'da Mardin'e, Batman'a ve Halfeti'ye kayyım atanmıştır. Önceki dönem kayyımları ise belediyeleri büyük borçlar altında bırakmış, halkın kaynaklarını çarçur ederek talan etmişlerdi; biraz önce, yoldaşımız hem Van Büyükşehir Belediyesi

hem Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi hem de Yüksekova Belediyesine dair verileri sizlerle paylaştı, ben de Hakkâri Belediyesi kayyımının nasıl “level” atladığını sizlerle paylaşmak istiyorum. AKP’li adayın seçim kampanyası için Hakkâri halkının ekmeğinden aşından, hizmetinden çalarak cırparak belediye bütçesinden 29 milyon TL aktarmıştı.

Kayyım rejimi, Kürt halkını resmî ideolojinin kalıbına uydurma çabasının, diğer bir deyişle sömürgeci politikaların tezahürüdür; kayyımlar fetih mantığıyla belediyeleri sömürge toprakları gibi işgal etmektedir. Tıpkı anlattığımız hikâyedeki gibi, burada da farklılıklar kesilip biçilerek tek tipleştirilmeye çalışılmakta “Ya o kalıba uyacaksınız ya da yok olacaksınız.” denilmektedir.

Değerli halklarımız, iktidar Kürt halkının anayasal talepleri gündeme geldiğinde Anayasa’nın değiştirilemez maddelerini bir kalkan olarak kullanmaktadır fakat iktidarın çıkarları söz konusu olduğunda aynı Anayasa bir kenara itilmekte ve yok sayılmaktadır. Seçimle gelen belediye eş başkanlarının hukuksuz bir şekilde görevden alınması “Seçimle gelen seçimle gider.” ilkesinin çiğnenmesidir. Bu çifte standart Türkiye’de Kürt meselesinin çözümsüzlüğünün temel nedenlerinden biridir. Artık “Kürtler yoktur.” diyemeyen iktidar bu kez “Kürt sorunu yoktur.” diyerek halkımızın anayasal taleplerini göz ardı etmekte ve asimilasyonu zamana yaymaktadır.

Ancak, Prokrustes’in hikâyesi burada bitmez; bir gün adaletsizliği kabul etmeyen Theseus Prokrustes’i kendi yöntemiyle yener ve onun zulmüne son verir. Bu hikâye baskı ve tahakküm üzerine kurulan düzenlerin er ya da geç halkların direnişiyle yıkılacağını anlatır. Bugün Kürt halkının kayyım rejimine karşı vermiş olduğu mücadele Prokrustes’in de yatağını kırma mücadelesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZNUR BARTİN (Devamla) - Kürt halkının kolektif hakları, kültürel kimlik, dil, eğitim, yerel yönetim ve siyasi temsil gibi talepleri anayasal güvenceye alınana kadar mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bartin.

Diğer önerge üzerinde söz talebi yoktur.

Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Önergeyle, 1700 sayılı Kanun’un 8’inci maddesi üzerinde düzenleme yapılmasını öngören maddenin yeniden değerlendirilmek üzere teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen aynı mahiyetteki önergelerle teklifin 3’üncü maddesi teklif metninden çıkarılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.33

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4'üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesindeki "İçişleri Bakanlığı" ibarelerinin "İçişleri Bakanlığı bünyesinde kurulacak olan kurul" şeklinde; "sonra yapılacak ilk değerlendirmede tekrar birinci sınıf incelemesine tâbi tutulabilirler." ibaresi "sonra bir yıl içerisinde yapılacak ilk değerlendirmede tekrar birinci sınıf incelemesine tabi tutulabilirler" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Evrin Karakoz	Melih Meriç	Yaşar Tüzün
Aydın	Gaziantep	Bilecik
Süleyman Bülbül	Barış Bektaş	Yüksel Taşkın
Aydın	Konya	İzmir
İlhami Özcan Aygun	Aliye Timisi Ersever	Murat Çan
Tekirdağ	Ankara	Samsun
Ömer Fethi Gürer	Elvan Işık Gezmiş	Hasan Öztürk
Niğde	Giresun	Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Hasan Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen halkımızı saygıyla selamlıyorum. Bugün burada Dahiliye Memurları Kanunu'yla ilgili yapılması planlanan değişikliklerin 4'üncü maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Anladığım kadarıyla teklif sahipleri torba yasa ve torbada boşluk bırakma konusunda uzmanlaşmış. Bakanlık encümenini kaldırıyoruz ama yerine ne koyacağımızı söylemiyoruz. Ben de merak ediyorum, bu boşluğu kim dolduracak? Yoksa yine "Ne de olsa boşlukları sistem doldurur." diyerek kaderci bir yaklaşımla hareket mi ediyoruz? Bu kadar rahatlık çaya şeker atıp karıştırmayı unutmak gibidir, tadı kaçır.

İki yıllık bekleme süresinin kaldırılmasına da gelelim. Teklif sahipleri diyor ki: "Bekleme süresini kaldırıyoruz." Güzel ama bir sonraki değerlendirmenin ne zaman yapılacağını kimse söylemiyor. Tamam, bekleme kalktı ama ne kadar bekleyeceğiz kimse bilmiyor. Bekleme süresinin kaldırılması tamam da bunu muallakta bırakmak yanlıştır. Bu madde de bu hâliyle öngörülemezliği resmîleştirmekten başka bir amaca hizmet etmiyor. Bu durumda kim terfi eder, kim yerinde sayar -turnak içinde- şanslılar terfi eder, gerisi bekler.

Bu kanun maddeleri üstüne konuşuyoruz, uzun uzun tartışıyoruz ama aslında burada ülkenin gerçek sorunlarına değinmemiz bu halkın vekilleri olarak bizim öncelikli görevlerimiz. Kanun konuşuyoruz ama dışarıda kanun değil, ekmek, mutfak, açlık konuşuluyor. Emekli vatandaşlarımız 12.500 lira maaş alıyor yani 2 emekli karı koca ev ekonomisinde birleşseler bile yine de tek kişinin yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkûm. Malum, tek başına yaşayan bir kişinin ise yoksulluk sınırı 33 bin lira bildiğiniz gibi.

Hafta sonu pazarlarda vatandaşlarımızla bir aradaydık. Bakın, asgari ücret açlık sınırının altında. Bir kişi asgari ücret alıyorsa o ev açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm, karı koca çalışıyorsa yoksul olmak zorunda. Dolayısıyla, sayın milletvekilleri, milletimiz artık maaşıyla değil sabırla geçiniyor. Eskiden komşularımızla bir ekmeği bölüştürdük ama o ekmeği almak da bugün lüks oldu. Bir emekli ayın sonunu getiremiyor, diğeri ayı başlatamıyor, maaşı alan ertesi gün borçlanıyor. “Emekli sürekli bütçeye yük oluyor. Bütçeyi en son EYT’yle de EYT’liler batırdı.” diye anlatıyorsunuz.

Bakın, her şeyi bütçe görüşmelerinde 2002’ye göre örneklendirerek algıda çok iyisiniz. Örneğin, 2002 yılında beğenmediğiniz 36 milyar dolarlık ihracatımız bizi dünyada 21’inci yapıyordu, bugün övünerek anlattığımız 255 milyar dolar 26’ncı yapıyor. Başarı mıdır bu? Peki, emekliye baktığımızda, 2002’de 1,5 asgari ücretin üzerinde alıyordu en düşük emekli, buradan baktığımızda yaklaşık 6 milyon emeklinin toplam bütçeye yükü 10 milyon asgari ücret civarındaydı. Bugün 16 milyon emekli var ve 16 milyon emeklinin de bütçeye yükü yaklaşık 10 milyon asgari ücret civarında. Dolayısıyla emeklinin yükünü bütçeye değil, emeklinin yükünü emekliye yıktınız. Yani 30 bin lira alan 2 emekli vardı, 3’üncü emekli geldi, yirmişer bin lira almaya başladılar. Dolayısıyla, Edirne’deydik, esnafın yüzde 80’i, 90’ı emekli; emekliyi ölene kadar çalışmaya mahkûm ettiğiniz bir durum var.

Sorunlu olmayan neredeyse hiçbir kesim yok. Emekli sorunlu, asgari ücretli sorunlu, staj ve çıraklık mağdurları, atanamayan öğretmenler, kamu mühendisleri, neredeyse toplumun tamamını ciddi bir sıkıntı içine bıraktınız. Edirne’deki bir emekli esnaf ablamızın söylediği şu cümleyi tekrar etmek istiyorum: “68 yaşında, cumartesi günü ben bu tezgâhın arkasında durmak zorundaysam, on iki on üç saat bu malları satmak zorundaysam daha anlatacak ne var kardeşim, neyi anlatalım?” dedi. Dolayısıyla durum bu.

Sayın milletvekilleri, sabah saatlerinde İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya’nın biz seçilmiş milletvekillerine yönelik tavrı, aslında bu ülkenin nasıl yönetildiğinin, bağlı olduğu Cumhurbaşkanına oy vermeyen vatandaşlarını nasıl gördüğünün bir özeti gibiydi. El sıkmak yerine elleriyle milletvekillerini iten, “Günaydın.” demek yerine öfkesini ve kibrini gösteren bir Bakan gördük hep birlikte. Bu tablo, sadece şahsımıza değil, halkın iradesine yapılmış bir davranıştır ama asıl üzücü olan, bu tavrın artık toplumun her köşesinde sıradanlaşmış olmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZTÜRK (Devamla) - Bugün bu ülkede herkes itilip kakılıyor; mağdurlar, işçiler itilip kakılıyor. Bu düzen, halkın omuzlarına yük bindiren ama sorumluluk almayan bir yönetim anlayışının eseridir. Buradan bir kez daha Yerlikaya’yı kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Öztürk.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinde yer alan “her yıl en fazla iki defa İçişleri Bakanlığı tarafından” ifadesinin “her yıl iki defa İçişleri Bakanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Akın
İzmir
Ayten Kordu
Tunceli

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak

Çiçek Otlu
İstanbul
Özgül Saki
İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Akın konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bugün Dünya Çocuk Hakları Günü. Maalesef bu ülkede yaşayan yurttaşlar olarak ve bu Mecliste yasama yapan vekiller olarak da Dünya Çocuk Hakları Günü'nde onurlu, barış içerisinde, demokratik bir ortamda, geleceği güvenli olarak çocuklarımıza bir gelecek bırakmadığımızın bence onursuzluğunu, aynı zamanda mutsuzluğunu yaşıyoruz. Bu koşullarda, bu ülkede çocukların durumuna dair yapılan araştırmalarda Türkiye neredeyse dünya sıralamasının başında geliyor ve çocuklarımızın -18 yaşın altında olan çocuklarımızın- yüzde 40,3'ü maalesef yoksullukla ve aynı zamanda dışlanmışlıkla karşı karşıya olduğu tespit edilmiş durumda. Keza, ülkemizde şu anda -bir dönem önceki İçişleri Bakanımızın marifeti olduğunu düşündüğümüz- ciddi bir şekilde bireysel silahlanma yaşanmış durumda ve bireysel silahlanma 12 yaşa kadar düşmüş durumda. Daha geçen gün Küçükçekmece'de 11 çocuk arasında silahlı çatışma oluyor, alacak verecek davası oluyor, 14 yaşında bir çocuğumuz ölüyor, 17 yaşındaki çocuğumuz da cezaevine giriyor. Böylesi bir ortamda yaşıyoruz.

Ben asıl başka bir konuyla ilgili burada konuşmak istiyorum. Bugün yine Ankara'nın 130 kilometre hemen yanındaki Çayırhan ilçemizde, Çayırhan maden işletmesinde bir işçi eylemi var, 2.100 işçinin geleceğiyle ilgili bir tartışma var. Sabah 500'e yakın işçi maden ocaklarında, yer altında, 400 metre yer altında direnişe başlamış durumdalar. Kendilerini ziyaret ettim, Belediye Başkanı, Kaymakam, Vali, herkes orada. Çözüm ne? Çözüm özelleştirme meselesi. Ne yapılmak isteniyor? Çayırhan'ın üçte 2'si resmen peşkeş çekilmek üzere satılıyor. Kimlere? Bildiklere. Kim bunlar? 5 şirketten birine satılıyor, adrese teslim satılmak isteniyor. Oradaki işçiler, kendi geleceklerini, çocuklarının geleceklerini düşünerek bir direniş başlatmışlar. Başlattıkları direnişe Meclisten destek istiyorlar, ben de onlara söz verdim bu konuyu Meclise taşıyacağız diye.

Ben muhalefet partisi, iktidar partisi ayırmaksızın, oradaki durumun çok önemli olduğunu buradan sizlerle paylaşmak istiyorum. Önemi şurada: Sadece bir şirket devredilmek istenmiyor, aynı zamanda orada bir ilçenin üçte 2'si şirketle beraber devredilmek isteniyor; konutlarıyla, yaşam alanlarıyla, her şeyiyle beraber devredilmek isteniyor ve yok pahasına devredilmek isteniyor. Sendikanın iddiası şu: "Burası, mevcut enerji politikalarının, enerji üretimlerinin yüzde 21'ini üretiyor ve kârı çok yüksek durumda. Neden satılıyor böyle bir işletme?" Ben de onlara, aklım erdiğince "Burası çok kârlı, bir sermaye transferi yapılmak isteniyor ve dolayısıyla sizin haklarınız bir kenara bırakılarak devredilmek isteniyor." diye ifade etmeye çalıştım. Buradan onlara selam söylüyorum; haklı, meşru, demokratik mücadelelerinin arkasındayız, direnişlerini selamlıyoruz. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

İkinci bir konu var: Evet, aynı zamanda, bizim ülkemizde bütçe görüşmeleri sırasında silah konuşuyoruz, kayyım konuşuyoruz, mermi konuşuyoruz ama bu ülkedeki emeklilerin geleceğini konuşmuyoruz. Bu ülkedeki emeklilere, sanki onlara kötü muamele yapmak için üretilmiş bir anlayış

biçimi var. 16,5 milyon emekli var ve bu ülkenin kaderinde ciddi rol almış, emek harcamış; bu ülkenin topraklarına, suyunu, havasına katkıda bulunmuş, kaynakları yaratmış insanlar bugün ortalama 12.500 lira emeklilik ücretiyle resmen cezalandırılıyor. Mevcut açlık sınırı nedir? 20 bin lira. 20 bin liranın açlık sınırı olduğu bir yerde siz 16,5 milyon emekliyi mahkûm etmişsiniz emekliliğe. Buradan sesleniyoruz: Bizim açımızdan bu mevcut durumu kabul etmek mümkün değil. Bütçe meselesinde, bugün İçişleri Bakanlığının görüşmesi yapılırken savaşa, silaha her türlü yatırım yapılıyor ancak emekliye para verilmiyor, bunu kabul etmek mümkün değil. Gündem saptırarak, işçinin, emekçinin, yoksulun geleceğinin tartışılması gereken bir bütçe yerine, siz başka gündemler yaratıyorsunuz, kayyım gündemleri yaratıyorsunuz, ülke gündemlerini çarpıttıyorsunuz.

Buradan biz bir kez daha söylüyoruz: Asgari ücretin 20 bin liranın altında olmasının mümkün olmadığı gibi, açlık sınırının altında olan bir durumun mümkün olmadığı gibi, biz ısrarla ve inatla bugün emeklilerin maaşının 30 bin lira, 35 bin lira olmasını talep ediyoruz ve bütçe sırasında bu tartışmaları her yerde devam ettireceğiz. Emeklilerle, emekçilerle, bütçenin daha adaletli, daha katılımcı, ekmek ve adalet mücadelesi çerçevesinde yürütmek için kararlıyız, gündemleri saptırmayacaksınız. Biz bu gündemlerin bu ülkenin halkının gündemi olmasına ısrarla Mecliste de sokakta da devam edeceğiz.

Buradan tekrar söylüyorum: Çayırhan'daki direnişçi işçilere selam olsun. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 2 önerge vardır; önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle 1700 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen ek 7'nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“İl valilerinden veya il valiliği yapmış olanlardan İçişleri Bakanlığı merkez teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarında genel müdür kadrosunun dengi kadrolara atananların mali hakları, görevde bulundukları kadro esas alınarak, fiili çalışmaya bağlı ödemeler hariç olmak üzere il valisine ait ödeme unsurları esas alınarak verilmeye devam edilir.”

Ceylan Akça Cupolo

Sümeyye Boz

Celal Fırat

Diyarbakır

Muş

İstanbul

Ömer Faruk Hülakü

Yılmaz Hun

Özgül Saki

Bingöl

Iğdır

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki konuşacaklar.

Buyurun Sayın Saki. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Değerli milletvekilleri, size, önümüze getirilen bu torba maddeler içinde en mühim olan geri gönderme merkezlerinin durumuyla ilgili seslenmek istiyorum. 2014 yılında idari gözetim yapılacağı iddiasıyla İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığına bağlı olarak ve bütün masrafları

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen geri gönderme merkezleri, bugün itibarıyla çeşitli illerde 32 geri gönderme merkezi bulunuyor. Bu geri gönderme merkezlerinden bize -özellikle İstanbul Milletvekili olarak bana- Çatalca Geri Gönderme Merkezi, Arnavutköy Geri Gönderme Merkezi, ayrıca diğer illerden -Göç Komisyonunda olduğum için- çok ciddi işkence iddiaları, kötü muamele iddiaları geliyor ve bu, sadece bize gelmiyor kuşkusuz. En son Çatalca'dan görüntüler yansıdı, duvarlara vurarak çığlık atıyor kadınlar, yardım istiyor, destek istiyor. Şimdi, böyle bir manzarayla karşı karşıyayız ve Avrupa Birliğine verilen raporlarda tabii ki her şey güllük gülistanlık ifade ediliyor. Yalnız, bu geri gönderme merkezlerine gerçekten bir çözüm bulmak zorundayız. Bakın, bu geri gönderme merkezleriyle ilgili Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, İHD'nin Göç Komisyonu, en son MAZLUMDER bir rapor yayımladı -sayısız rapor var ama- bunlardaki ifadelere eğer bakarsanız, mesela bir vaka örneği, 7-14 yaş arasındaki 6 çocuğuyla birlikte bir kadın -isminin verilmesini istemiyor- sekiz ay geri gönderme merkezinde kalıyor. Sonra bir başka kadın, dört ay 4 yaşındaki çocuğuyla geri gönderme merkezinde... Peki, niye geri gönderme merkezine gönderiliyor bu kadınlar? En son örneğe bakalım; birisi patronundan maaşını alamadığı için şikâyetçi olmak istiyor, kadını geri gönderme merkezine gönderiyorlar. En son vaka -Çatalca'da yaşanan- Suriyeli bir göçmen kadın, cinsel tacize maruz bırakılıyor ve şikâyet etmek istiyor -hani kadına yönelik şiddete sıfır tolerans ya, güveniyor belli ki- karakola gidiyor, sanırsınız ki tacizciye soruşturma açılacak, kadın apar topar Çatalca Geri Gönderme Merkezine götürülüyor ve şu anda orada. Biz defalarca geri gönderme merkezlerindeki hak ihlallerine karşı İçişleri Bakanlığına soru önergesi veriyoruz, araştırma önergesi veriyoruz, hiçbirine yanıt verilmiyor. Nihayetinde hem Çatalca için hem de Arnavutköy Geri Gönderme Merkezleri için bizzat ben usulüne uygun başvuru yaptım, Erzurum'da Aşkale Geri Gönderme Merkezine Milletvekilimiz Meral Daniş Beştaş usulüne uygun başvuru yaptı. Girebildik mi dersiniz? Orada kalan kadınlarla görüşebildik mi? Tabii ki hayır. İçişleri Bakanlığının bütün yetkilileri önümüze barikat oldular. Sonra, en son, bir grup göçmen kadınla, dayanışma içinde olan kadınlarla birlikte Çatalca'ya, Çatalca Geri Gönderme Merkezine gitmek istedik. Avcılar'da toplandık. Avcılar'da bu kadın katilleri elleri kolları serbest dolaşıyor, hiçbir şey yapılmıyor. Soruşturma... 30 kadın -orada Akrepinden TOMA'sına, gözaltı aracına, özel timine, kolluk kuvvetlerine önümüzde kocaman bir set oluştu- Çatalca Geri Gönderme Merkezinin önüne gidemedik, açıklamamızı yaptık. Şimdi, biz merak ediyoruz, ne saklıyorsunuz geri gönderme merkezlerinde? Avrupa Birliğine verdiğiniz raporlar sonucunda aldığınız paraların üzerine çöküyorsunuz, orada insanlık dışı koşullarda yaşamalarını sağlıyorsunuz, bir de hiç yüzünüz kızarmadan orada her şey çok normal diye rapor üstüne rapor veriyorsunuz Avrupa'ya. Nereden biliyorum? AGİTPA Göç Alt Komisyonundayım, oradan biliyorum. Bakın, bize izin verilmiyor. Avrupa Birliğinden Mayıs ayında bir AGİTPA heyeti geldi buraya; programımızda Kahramanmaraş'ta, Antep'te ziyaretler var göçmen, mülteci kurumlarına. "Geri gönderme merkezlerini de alalım programa." dedi AGİTPA, Avrupa parlamenterleri. "Cevap nedir?" dersiniz "Şimdi uygun değil, başka zaman." ve yine gidemedik geri gönderme merkezlerine.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) - Geri gönderme merkezleri şu dönemin toplama kamplarıdır ve bu toplama kamplarındaki ihlaller gerçekten artık katlanılmaz boyuttadır. Bu Meclis derhâl bu soruna bir çözüm bulmakla yükümlüdür diyorum, teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Saki.

Umarım, geri gönderme merkeziyle ilgili bir sorumlu burada vardır, dinlerler en azından.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde geçen "İl valilerinden veya il valiliği yapmış olanlardan" ibaresinin "İl valilerinden ya da il valiliği yapmış olanlardan şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Evrin Karakoz	Melih Meriç	Yaşar Tüzün
Aydın	Gaziantep	Bilecik
Süleyman Bülbül	Barış Bektaş	Yüksel Taşkın
Aydın	Konya	İzmir
İlhami Özcan Aygun	Gamze Akkuş İlgezdi	Gülcan Kış
Tekirdağ	İstanbul	Mersin
Aliye Timisi Ersever	Murat Çan	Mehmet Tahtasız
Ankara	Samsun	Çorum
Ömer Fethi Gürer	Elvan Işık Gezmiş	
Niğde	Giresun	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL ERDEM (İstanbul) - Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Çorum Milletvekili Sayın Mehmet Tahtasız konuşacaklar.

Buyurun Sayın Tahtasız. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 5'inci maddesi üzerine söz aldım.

Sayın Soylu da burada olsaydı, az önce Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinden geliyorum.

HALUK İPEK (Amasya) - Burada, burada.

MEHMET TAHTASIZ (Devamla) - Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde yeni Bakan bu memleketteki uyuşturucu baronlarını nasıl çökerttiğini anlatıyor. Sanki bu uyuşturucu baronlarını bu memlekete bir başka parti getirdi; bu memlekete bu uyuşturucu baronlarını AKP Hükûmeti ve eski bakan getirdi.

HALUK İPEK (Amasya) - Hadi oradan!

MEHMET TAHTASIZ (Devamla) - "Hadi oradan!" derken Bakan öyle bir anlatıyor ki bu memleketteki uyuşturucu baronlarını, bu memleketteki ayakkabı numarasını bildiğiniz suç örgütlerini sanki başka birisi getirdi. Bu memleketin sınırlarını yol geçen hanına çeviren sizlersiniz. Siz şu anda bozulmuş düzeni, yamalı bohça misali getirdiğiniz torba yasalarla düzeltmeye çalışan bir iktidarsınız.

Bu kanun teklifiyle 17 ayrı kanunda ve 1 kanun hükmünde kararnamede düzenleme getiriliyor. Halkın gerçek beklentilerini karşılayan ve halkın gerçek sorunlarını çözecek hiçbir madde yok. Torba dolup taşı, yamadığınız delikler açıldı ve artık mızrak çuvala sığmıyor. Güzel ülkemizin yirmi iki yılını heba eden iktidar, hiçbir umut veremediği gibi çözüm de üretilmiyor. Kayyumlarla anılan, halkın iradesine darbe vuran, halkın içinde bulunduğu yoksulluğu görmeyen, emekliyi duymayan, asgari ücretliyi dinlemeyen, öğretmenleri atamayan, esnafı, çiftçiyi desteklemeyen, Dünya Çocuk Günü'nde dahi koruyamadığınız Niğde'deki evladımızı ve o yenidoğan çetesine teslim ettiğiniz çocuklarımızı dahi koruyamayan bir iktidarla karşı karşıyayız.

Halkın iradesine saygı duysaydınız düzmece delillerle bu belediyelere kayyum atamazdınız. Eğer siz emeklinin feryadını duysaydınız onları 12.500 liraya, açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm

etmezsiniz. Asgari ücretliyi dinleseydiniz asgari ücreti genel ücret hâline getirip insanlarımızın emeğinin sömürülmesine, geçim sıkıntısı yaşamasına sebep olmazdınız. Öğretmenleri önemseydiniz mülakatı kaldırır, atamalarını yapardınız. Esnafımızı sevseydiniz söz verdiğiniz 9000 prim gün sayısını 7200'e düşürdünüz ama siz bizim esnafımıza değil, Suriyeli esnafa daha çok ilgi duyuyorsunuz ve onları seviyorsunuz. Suriyeliler kendi ilim dâhil birçok ilimizde bakkal açtı, manav açtı, berber açtı, fırın açtı ve çay ocağı işletiyor ama maalesef, benim esnafımı vergilerle ezen, onları hiç düşünmeyen bu Hükûmet, ne hikmetse yabancı uyruklu Suriyelilerin açtığı bu yerleri ne denetliyor ne de onlarla uğraşılıyor. Halkımızı biraz olsun düşünseydiniz, görseydiniz ve dinleseydiniz Irak'tan Çorum'a gelen ve benim okul müdürümü elindeki zincirle darbeden ve elini kolunu sallayarak geldiği ülkemden tekrar elini kolunu sallayarak kaçan o mülteciyi yakalar, gerçek cezayı verirdiniz; siz uyuşturucu ve suç örgütleri memlekette cirit atarken, kadın ve çocuk cinayetleri artarken, sahte gıda terörü her yeri sarmışken getirdiğiniz bu torba kanunlarla halkın dardına derman olacak, bunlarla mücadele edecek düzenlemeler yapardınız, bunları düşündürdünüz. Halka hizmet etmek istemediğiniz çok açık ama kime ve neye hizmet ettiğiniz çok belli. İktidarın verdiği güçle öyle bir zehirlendiniz ki şatafata öyle bir alıştınız ki halktan öyle bir koptunuz ki gözünüz hiçbir şeyi görmüyor.

Siz seçildiği yerlerde seçilmişleri koltuğundan etmeye dahi alıştınız, halkın sorunlarını çözemediğiniz gibi halkın iradesine darbe vurdunuz. Anayasa'yı ve yasaları hiçe sayan bu kötü alışkanlığınıza biz son vereceğiz. Halkımız size ilk seçimde ömür boyu siyaset yasağı getirecek. Halkımız sizin yaptığınız gibi bu kayyum darbesiyle, alicengiz oyunları ile değil, verdikleri oylarla oturduğunuz altın varaklı koltuklardan sizi ilk seçimde indirecek.

Bu ülkede son on yılda 147 belediyeye kayyum atadınız. Ağustos 2016'da çıkarılan kanun hükmündeki karamamelerle belediyeye ilk atamaları yapan Süleyman Soylu'dur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET TAHTASIZ (Devamla) - Şimdi bu sıralarda oturan önceki Bakan Süleyman Soylu -kendi görevi döneminde çıkarılan bu haksız, hukuksuz, kanunsuz yetkiyi ilk o kullandı- seçilmiş belediyelere kayyum atadı, yeni Bakan da onun izinden gidiyor ve sarayın emrettiği her şeyi harfiyen yerine getiriyor. Sizin bu zulmünüz Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında bitecek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Tahtasız.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunup sonra söz vereceğim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın Gül, sizinle başlayalım.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın 166 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın hatip konuşmasında hükûmetlerimizde hizmet etmiş bakanlarımıza yönelik, önceki İçişleri Bakanımıza yönelik de kabul edemeyeceğimiz ifadeler kullanmıştır. AK PARTİ hükûmetlerinde görev alan tüm bakanlarımız, hukuk çerçevesinde suç örgütleriyle, çetelerle mücadele etmiştir ve hem kamu düzenini bozan hem huzuru bozan her türlü asayiş meselesiyle ilgili gerekli tüm tedbirleri mevzuat çerçevesinde,

hukuk çerçevesinde almışlardır. Dolayısıyla, bizim gerek şu anki Bakanımız -biz “devrisabık” şeyini kabul etmiyoruz- gerek bizim tüm bakanlarımız, hükümetlerimizin ve milletimizin hizmetinde çalışmışlardır. “Bir bakan” “eski bakan” “yeni bakan” böyle bir ayrımı, “devrisabık” “önceki dönem” “yeni dönem” böyle bir dili kim kullandıysa asla kabul etmediğimizi; bu hususta, hatibin ifadelerini de kabul etmediğimizi ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Değerli arkadaşlar, diğer bir husus, sayın hatip kayyumla ilgili düzenlemeden bahsediyor, bu çıkarılan düzenlemenin kanuna, hukuka ve demokrasiye aykırı olduğunu ifade ediyor. Ben şunu sormak istiyorum: Peki, bu kanun çıktı, bir KHK olarak çıktı, sonra kanunlaştı; CHP, bu kanun maddesinin iptali için Anayasa Mahkemesine neden gitmemiştir? Bunu Cumhuriyet Halk Partisi açıklasın. Bugün kayyuma da mebni olan -Esenyurt olsun, diğerleri olsun- ister DEM’li ister CHP’li belediyelere uygulanan kanun maddesi -ben bir hukukçu olarak da söylüyorum- tartışılabilir, Anayasa’ya aykırılık konusu değerlendirilebilir ama şunu soruyorum işin esasına girmeden: Madem bunu Anayasa’ya aykırı buluyordunuz -CHP Grubu ve arkadaşlar cevap versinler- bunu Anayasa’da yetkiniz olan, hukuki olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Anayasaya göre CHP’nin Anayasa Mahkemesine gitme hakkı ve yetkisi var. Bugün “Kanun yanlıştır. AK PARTİ yine böyle kanun çıkardı. Cumhur İttifakı bunu yaptı, hukuksuzluğa yol açtınız.” diyorsunuz da bu hukuksuzluğa yol açtığını ifade ettiğiniz kanun maddesini, bugün kayyuma gerekçe olan kanun maddesini iptali için neden Anayasa Mahkemesine götürmediniz? Soru çok net, cevap bekliyorum CHP’den.

BAŞKAN - Hemen CHP’ye dönelim.

Buyurun.

37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Çok teşekkür ederim Başkanım, hemen CHP’ye döndük.

Önce şunu söyleyeyim: Bakanlarınız devrisabık mıdır, değil midir bilmeyiz ancak bakanlarınızın arasında uygulama farkları olduğu çok açık. Millî Eğitim Bakanlarından yeni gelenler, bir öncekinin uygulamasını ortadan kaldırdılar. Süleyman Soylu’nun ve Ali Yerlikaya’nın uygulamalarının farklı olduğunu da dünyada ve Türkiye’de bilmeyen kalmadı. Dolayısıyla “Devrisabık yaratamayız, bu sözleri kabul etmiyoruz.” demek gerçeğin üzerini örtmeye yetmiyor; madde bir.

Madde iki: Şimdi, Anayasa Mahkemesine gitme görevi benim. Ben milletvekilliği görevimin yanında Anayasa Mahkemesi bürosu olarak çalışıyorum. Son dönemde şu ana kadar 6 tane yasa çıkardık, grubumuz 6’sını da çalışıyor. Ya, bir kere de deyin ki: “Biz Anayasa’ya aykırı olmayan yasa çıkaralım.” Evet, 2016’da bunun Anayasa Mahkemesine götürülmemesi yanlış olmuştur; ben de burada ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biz yarın bir kanun teklifi vereceğiz burada; bir kere de “OHAL döneminde konulmuş kanun hükmündeki kararnameyle olağanüstü hâl döneminin koşullarını olağan döneme teşmil etmekten utanç duyuyoruz ve bu nedenle sizin kanun teklifinizi biz de destekliyoruz, olağan dönemin koşullarına uygun bir kanun yapalım.” deyin de 45’inci maddenin ikinci fıkrasını ortadan kaldırın. Kaçak güreşmekten bir kere vazgeçin, bir kere işin esasına girin.

Dolayısıyla, Türkiye’yi hukuk devletine dönüştürmek sadece muhalefetin değil, kalan ömründe iktidarın da görevidir; hatırlatırım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

Buyurun Sayın Soylu.

38.- İçişleri Komisyonu Başkanı Süleyman Soylu’nun, Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız’ın 166 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Tabii, gerek Komisyonda olsun gerekse Genel Kurulda olsun bu kanun teklifiyle ilgili hem verimli tartışmalar yapılıyor hem de çok verimli katkılar ortaya konuluyor ama mesele hem iktidarın sürekliliğine hem bir önceki, bir sonraki dönem tartışmalarına girerse biz buradan bir sonuç alamayız. İktidarlara sürekli, yani AK PARTİ yirmi iki yıldır iktidardır ve bu iktidar içerisinde de her bir biriminin kendine ait bir görev süresi vardır; o biter, öteki başlar ve siyasi partiler iktidara geldiklerinde kendi programları çerçevesinde yürürler yani oradaki kişilerin kendi arzularına ve isteklerine göre bir program uygulamazlar; halka bir taahhütleri vardır ve bu taahhütleri yerine getirirler. Bu farklı bir tartışma olarak bir siyasi serencama çekilmek istenebilir ama bunun bir sonucu olmaz; bu bir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - İkincisi: Ben merak ediyorum, bir ülkenin bakanı niçin uyuşturucu ticareti yapsın, niçin buna izin versin. Ne için yani? Burada bundan yıllar önce de bakanlar oldu, benden sonra da bakanlar oldu, bundan sonra da bakanlar olacak. Biz bu çatı altında bunu söyleyerek neyi sağlamaya çalışıyoruz? Hepimizin temel amacı, bu ülkede çocuklarımızın bu tip tehlikelerden uzak durmasını sağlayabilecek politikaları uygulamaktır.

Bu ülkede İçişleri Bakanı olduğum gün uyuşturucu madde bağımlılığında ölen sayısı 941’di, 941; bıraktığım gün -dünyanın hiçbir yerinde böyle bir ortalama kimse bulamaz- 247’ye düştü. Amerika’da milyonda 324 kişi ölürken bizim ülkemizde milyonda 5 kişi ölüyor; hiç ölme keşke.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayın lütfen.

Buyurun.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Toparlayacağım, çok özür diliyorum.

Bakın, Almanya’da milyonda 30 kişi ölüyor.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Türkiye’de kaç şu anda?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Bu ülkede İçişleri Bakanı olduğumuz gün -Adalet Bakanımız da buradaydı, beraber çalıştık- 35 bin kişi vardı uyuşturucudan cezaevinde; sahaya bastık, on binlerce, yüz binlerce operasyon yaptık. 80 bin operasyon yapılıyordu günde; savcılarımız, hâkimlerimiz, polislerimiz, jandarmalarımız yıllık operasyon sayısını 80 binden 240 bine çıkardı, 3 katına. Bu ülkede metruk binalar vardı, metruk binaların yıkılmasından tutun, bu ülkede -tekrar söyleyeyim- kanalizasyonlardan atık su alıp onların bütün Türkiye’de analizlerine kadar Türkiye’de büyük bir mücadele ortaya konuldu. Şu sorunun cevabını bu Meclise vermek zorundayım ben: “Peki, bu gelen adamlar nasıl geliyor, ne oluyor?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

Buyurun.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Sizin bilmeniz için söylüyorum, burada Emniyetten de arkadaşlar var -ben anamdan İçişleri Bakanı doğmadım ama- INTERPOL'ün ve Europol'ün bültenle aramaları, polislerin el tabletlerine yani sizin "GBT" diye bildiğiniz bir şeye indirgenmiyordu. Talimatımla, 2021'in sonunda hatta itirazlara rağmen, bakın, itirazlara rağmen biz bunu niye indirgemiyoruz, Türkiye'ye kaçak gelen bir kişinin INTERPOL, Europol aramasını, bir polis veya jandarma arama yaptığı zaman bunun kırmızı bültenli olup olmadığını niçin bilmiyor dedim. Talimatımla beraber bir uygulama değişikliği olarak -bir kanun değişikliği olarak değil- bu uygulandı ve ondan sonra Türkiye'de biz sapır sapır Türkiye'ye sahte pasaportlarla gelen veya geldikten sonra... Yine bir yanlış bilginiz daha var, onu da düzeltmek zorundayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Son defa uzatıyorum.

Buyurun, toparlayın lütfen.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Mesela, geçen gün bir gazetede yayınlandı: "Bir uyuşturucu baronu yakalandı." E, yakalandı da ne zaman girmiş? 2024'ün Martında. Nasıl girmiş? Girmiş, girdikten sonra kırmızı bülteni veya difüzyonla yeşil bülteni çıkmış; bizim sisteme düşmüş, nerede oturduğu belli, sistem alarm vermiş -hani otele gittiği zaman alarm verir, diğer noktaya gittiği zaman alarm verir- ve alarm verdiğinde de yakalanmış. Şimdi, buraya sahte pasaportla da girebilir, girdiği zaman kırmızı bültenle, yeşil bültenle, mavi bültenle aranmadığı hâlde daha sonra arandığı zaman da olabilir. Şimdi, bu bütün dünya ülkelerinin hepsinde var, şurada var, şurada; kırmızı bültenle, yeşil bültenle, mavi bültenle aradığımız onlarca insan başka ülkelerde şu anda; vermiyorlar bize, istiyoruz, biz istememize rağmen vermiyorlar.

Şimdi, burada bir siyasal eleştiri yapabiliriz, bu sonuna kadar herkesin hakkıdır ama ben bu ülkenin İçişleri Bakanlığını yaptım yedi yıl.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Son cümlemi tamamlayayım, bitireyim Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Hakkını helal et.

BAŞKAN - O başka bir konu. (Gülüşmeler, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Bu tip değerlendirmeler sadece bu ülkenin kendi hukukuna yapılan bir haksızlıktır, biz bu çatı altında bu haksızlıkları yapmayalım. Başka işlemlerimiz vardır, eleştirirsiniz sonuna kadar; kabul ederiz, etmeyiz, toplum kabul eder ama toplumun vicdanı da bu söylediğinizi kabul etmez yani. Onun için ben bu rakamları verdim. Bugün de İçişleri Bakanlığı; biz ne yapıyorsak, benden önce ne yapılıyorsa, benim dönemimde ne yapılıyorsa daha fazlasını yapıyor. Hangi polis veya hangi jandarma, önündeki uyuşturucuyla mücadeleyi arkaya atabilir? Bu, akıl türü bir şey değil. Kim buna "Hayır." veya kim buna "Evet." diyebilir?

Şeylerle ilgili de bu geri gönderme merkezine giden milletvekilleri var, arkadaşlar diyorlar ki: "Belli bir süre sonra gidileceği konusunda biz genel tespit edeceğiz, yardım edeceğiz."

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim.

Oy oy... (Gülüşmeler)

6'ncı maddeyi oylamadan önce Komisyonun bir redaksiyon talebi var, ona da geçmeden önce Sayın Günaydın'ın ve Gül'ün...

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

5.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İçişleri Komisyonu Başkanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Helallik girince kafam karıştı, bütün şasi yaptı. Ruzumahşerde... Helallik ne ki ya, benden yana bana kimin hakkı geçmişse helal olsun. Benim şahsi bir derdim yoktur, olamaz. Hapishaneler de memlekettendir ama önemli olan, bu ülkenin kardeşliğini, geleceğini, ortak geleceğini sağlamak yoksa hapishane arsız olmuş insanlarız; gir çık, gir çık. Bir gün Başkan Vekili, bir gün mahkûm, bir gün hasta; ne olacak, bunlar bir şey değil yani önemli olan şey... Hakkım da helal olsun. Ben helallik bahsinde çok dayanıksız bir insanım, bunu talep eden hiç kimseye daha haram olsun demedim ama işte, keşke hep beraber bir önümüze baksak. Olan oldu, bari bundan sonra olacakları nasıl engelleyebiliriz; işte, çocuklar var, enerjimizi buralara nasıl verebiliriz gibi gibi...

Gökhan Bey'i bekletmeyeyim yoksa benimki de sabaha kadar sürer.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İçişleri Komisyonu Başkanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Şimdi, bu, İçişleri Bakanlığının 2025 bütçe sunumunda Plan ve Bütçede dağıtılan bir kitapçık. Bu kitapçığı Ali Yerlikaya dağıttı, konuşmasının ifadesi. Bildiğimiz kadarıyla Ali Yerlikaya 4 Haziran 2023 tarihinde Bakan oldu. Diyor ki Ali Yerlikaya: "1 Ocak ile 31 Ekim 2023 ile 1 Ocak ile 31 Ekim 2024 tarihleri arasındaki olay sayılarını karşılaştırdığımızda -yani "Süleyman Soylu'nun dönemi ile benim ilk dönemimi karşılaştırdığımda" demek istiyor- oto hırsızlığı yüzde 60,4 azaldı, kapkaç yüzde 59,3 azaldı."

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Nerden çıkarıyorsun bunları! Nerden çıkarıyorsun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Neye itiraz ediyorsunuz ya? Kitaptan okuyorum ya, kitaptan okuyorum ya! Valilik yapmışsın, neye itiraz ediyorsun? Valilik yapmışsın, valilik! Bu kitap sende yok mu kardeşim, yok mu bu kitap sende?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Neye itiraz ediyorsun? Gel sen konuş!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Okuduğunu anlamıyorsun sen!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Neye itiraz ediyorsun? Arkadaşların itirazı haklı çünkü nereye varacağını biliyorlar.

BAŞKAN - Arkadaşlar, hatipleri sessizce dinleyelim, sonra söz talebi olanları gördüğümüz gibi karşılıyoruz.

Sayın Günaydın, buyurun, devam edin lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yankesicilik yüzde 54,9 azalmış, evden hırsızlık yüzde 46,6 azalmış; uzun bir liste var. Demek ki bunu iki Bakanın, eski Bakan ve yeni Bakanın arasında bir konuşması lazım. Ne olmuş da birdenbire bakan değişince suçlarda bu kadar azalma olmuş?

İkincisi, valla, milyonda 5 kişi ölüyormuş. Ben İstanbul’da nerede saha çalışmasına çıksam bir anne mutlaka yakama yapıyor, “Oğlum uyuşturucudan elimden çıktı, bunu mutlaka Mecliste dile getirin ve önleyin.” diyor. Artık ortaokullara inmiş uyuşturucu kardeşim. Dünyada haritalar çiziliyor, haritalar; Brezilya’dan Mersin Limanı’na, Şili’den Sabiha Gökçen’e uyuşturucu rotalarından bahsediliyor. Ben soruyorum size: “İsveç mafyası” diye bir şey duymuş muyduk? Ya, İsveç mafyası Türkiye’de AVM’de çatışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Çikolatası değil miydi ya o İsveç’inki?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - O, Dubai.

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Dolayısıyla “Operasyon sayısını 80 binden 240 bine çıkardık.” demek benim için hiçbir şey ifade etmiyor. Şu çok açık: Türkiye’de uyuşturucu kullanımı artmıştır, uyuşturucu kullanım yaşı önemli ölçüde azalmıştır; 10 milyon mültecinin de katkısıyla Türkiye bir suç merkezine dönüşmüştür. Artık mafyalar AVM’lerde çatışmaktadırlar ve bütün bunlar bize “Türkiye’de bir iç güvenlik sorunu kalmadı, bu kadar iyi çalıştık.” diyerek ifade edilemez. Biz çok isterdik ki Türkiye’de gerçekten bu işler ciddi ele alındı ve bu oranlarında ciddi azalmalar oldu; ne istatistikler ne de yaşamın gerçekleri bunu söylemiyor. Eğer açılırsa daha söyleyeceğim çok şey var, onları da ifade ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Şöyle bakıyorum, başkaca bir şey yok.

6’ncı maddeyi oylamadan önce...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Başkanım, söz istemiştim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Bir açıklamamız var Sayın Başkan 6’ncı maddeyle ilgili, konuyla ilgili değil yani.

BAŞKAN - Oraya geleceğim, bir dakika...

Sayın Temelli, buyurun.

40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Sayın Gül’ün söylediği bir şeye değinmek istiyorum. “O zaman Anayasa Mahkemesine CHP götürseydi.” diye bir vurguda bulundu. Evet, götürseydi çok iyi olacaktı, götürmemek büyük bir eksiklik ama bu sözleriyle şunu anlamış oluyoruz: Anayasa Mahkemesine bu düzenleme gitseydi, iptal olsaydı, demek ki bugün bu durumlarla karşılaşmayacaktık, bu kayyum vakasıyla karşılaşmayacaktık. Bunu zımnen kabul etmiş kabul ediyorum çünkü Anayasa Mahkemesine götürülmesi durumunda iptal edileceği çok açık olan bir durumun altını çiziyor; demek ki Anayasa’ya aykırı bir durum. Neyi hatırlatmak istiyorum AKP Grubuna? Kendileri çok iyi bilir, İç Tüzük 35 vardı bu ülkede; AKP Grubu bunu kaldırdı, AKP iktidarı kaldırdı, dolayısıyla darbe gerekçesiydi. Bugün de sivil darbe gerekçesi olarak bu madde kullanılıyorsa zaten esas vahim olan durum budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayalım lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Dolayısıyla bunun için “Anayasa Mahkemesine gitmedi; ne yapalım, elimizde bu var, bunu kullanıyoruz.” demek bir darbe aklına tutsak olmaktadır. İşte, bakın, kanun teklifi geliyor, bütün muhalefet birleşerek getiriyor. Şimdi, İç Tüzük 35’te durduğunuz gibi durun, darbe aklına dayanan bu maddeyi hep beraber kaldıralım o zaman.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Temelli.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Gül...

De haydi bakayım, hele nerede duracaksınız.

Buyurun.

41.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Başkanım, Anayasa Mahkemesine gitseydi nasıl karar vereceğini bizler takdir edemeyiz ama sadece söylediğim konu, CHP hazırlığını yapmış ve hazırlığını yapmasına rağmen ve Anayasa'da yetkisi olmasına rağmen bu yetkiyi kullanmamış bile isteye. Bugün kalkıp da yani Cumhuriyet Halk Partisi konuşmacısının AK PARTİ'ye, Hükümetimize yönelik bu anlamdaki ithamlarını kabul etmediğimizi; Anayasa Mahkemesine götürmeyen, götürme iradesini ortaya koymayan bir partinin, bir tutumun burada bu anlamda bir eleştiri, bize bir ithamda bulunmasının doğru olmadığını söylüyorum. Mahkemeye gitseydi ne karar verirdi, onu biz bilebilecek durumda değiliz. Mahkeme, bağımsız bir şekilde Anayasa'ya bakarak kararını verirdi.

Arz ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Günaydın son olarak. Artık şu maddeyi bayır aşağı bir gidelim.

42.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yalnızca elimizde bulunan teklifte, Anayasa Mahkemesinin 13 iptali var yalnızca bu teklifte. 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ni daha dokuz ay evvel Anayasa Mahkemesi delik deşik etti, size dokuz ay süre verdi, son haftasına girdiniz, onu getireceksiniz. Ya, arkadaşlar, birazcık bize görevlerimize hatırlatmaktan vazgeçin de kendi görevlerinizin farkına varın. Bu nasıl bir iktidar partisi grubudur ki yaptığınız her türlü kanun maddesini, üyelerinin üçte 2'sini atadığınız Anayasa Mahkemesi delik deşik ediyor, önünüze geri atıyor. Hiç olmazsa buna ilişkin bir öz eleştiri yapın. Dolayısıyla hukuka çağırarak, iktidar partisini hukuka çağırarak bizim artık günlük ve sıradan işimiz hâline geldi; bu gece yarısında bunu bir kere daha yapalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tıpioğlu ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 85 Milletvekilinin Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 166) (Devam)

BAŞKAN - 6'ncı maddeyi oylamadan önce Komisyonun bir redaksiyon talebi vardır.

Buyurun.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bir açıklamamız olacak: Teklifin mevcut 6'ncı maddesiyle 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun 86'ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır. 3201 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesinin mevcut hâline bakıldığında madde sistematığına uyum sağlamak amacıyla çerçeve 6'ncı maddenin çerçeve

hükmünde yer alan -tırnak içinde- “mevcut üçüncü” ibaresinin -yine tırnak içinde- “mevcut dördüncü” şeklinde değiştirilmesi yönündeki redaksiyon talebimizi takdirlerinize arz ediyoruz.

BAŞKAN - Maddeyi, Komisyonun redaksiyon talebi doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkanım, maddeler üzerinde önerge olmadığını ifade etmeniz lazım ama; lütfen, bunu kullanın.

BAŞKAN - Dinleyen söyleyenden arif olmalı. (Gülüşmeler)

Önerge olsa niye okutmayayım Yaşar Bey? Başkan Vekilliği yapmışsın ama daha işin rüknüne varmamışsın.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Önerge olmadığını söylemek durumundasınız Başkanım.

BAŞKAN - 8’inci maddede önerge yok, o yüzden oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi önerge olmadığı için -yoksa benim kendi keyfimden değil yani- Yaşar Bey’in de hassasiyetini gözeterek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akalın

Ömer Karakaş

Adnan Şefik Çirkin

Edirne

Aydın

Hatay

Hüsmen Kırkpınar

Burhanettin Kocamaz

İzmir

Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 11’inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

11’inci maddeyle silahı çalınan veya silahını kaybedenlere ilişkin düzenlemeler yapılmak isteniyor. Buna göre, ikinci kez silahı çalınan veya silahını ikinci kez kaybedenlere yeni silah müracaatlarında tek bir silah için taşıma veya bulundurma izni verilebilirken üçüncü kez silahı çalınan veya silahını üçüncü kez kaybedenlerin silah vesikası geri alınacağı ve bu kişilere fiil tarihinden itibaren beş yıl geçmedikçe silah bulundurma ve taşıma izni verilemeyeceği belirtiliyor.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifi her ne kadar Dahiliye Memurları Kanunu’yla ilgili ise de gene bir torba kanunla karşı karşıyayız. Güvenlik, kamu düzeni, göç ve yerel yönetimlerle ilgili geniş bir yelpazeye sahip İçişleri Komisyonu bu dönemde ilk defa toplandı. Torbanın içerisine pek çok şey doldurulmuş ama asıl olması gereken düzenlemeler maalesef bu torbada yok. Daha

geçen hafta 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nda değişiklik yapan kanun teklifini görüşmüşken ve Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'ndaki düzenleme 12 Haziranda kanunlaşmış iken bu iki kanunda değişiklik yapan maddelerin bu torbada yine ne işi var acaba? Bu kadar büyük öngörüsüzlük için mazeretiniz nedir? İşte, torba kanun tam da böyle bir şeydir. İleride yaşanacak sorunları zamanında düzeltmeyip aceleyle eksik ve hatalı işler yapıyorsunuz, sonra inat da ediyorsunuz ama bir müddet sonra yeniden değişiklik teklifiyle geliyorsunuz. Kanun yapmada bile ciddiyetsizlik ortada. Kanun teklifinin tali komisyon olarak Anayasa, Adalet, Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonlarında görüşülmemesi komisyonlardan kaçırılması anlamına gelir ki bu da Anayasa'ya aykırılık iddialarına haklılık kazandırır; aynı zamanda, istişareden, fikir alışverişinden ve mutabakat aramaktan da kaçmak olur.

Muhalefet milletvekilleri olarak bizlerin milletin acil ihtiyaç duyduğu konularda verdiğimiz önermeleri ve kanun tekliflerini hiç incelemeden, faydalarına bakmadan reddederken -biraz önce sözümün başında da ifade ettiğim gibi- sizler her şeyi torba yasalar içine doldurarak getiriyorsunuz. Bizler elbette kapsamında nelerin olduğundan daha çok, teklifi getiren iradenin talimatının yerine getirilmesinin AK PARTİ için daha önemli olduğunun farkındayız. İşte, bu anlayış, yasama organına gölge düşürüyor. Torba kanunun uygulanmasına artık son verilmesini istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, teklifte, Emniyet ve Jandarma teşkilatının personelinin haklarına, maaşlarına, çalışma şartlarına ve yaşadıkları mobbinglere ve sorunlara dair düzenlemelere yer verilmemiştir. Yakın zamanda yine Genel Kurulda görüşülmüştü, polislerimizin ikinci şark hizmetinin kaldırılması için de herhangi bir karar yok; oysa biz aile birliklerinin sağlanması açısından önemli görüyoruz.

Mühendislik, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım ve psikoloji mezunlarına tezli yüksek lisans şartıyla kaymakam olma yolunu açıyorsunuz. Hangi gerekçeyle kaymakamlık için diğer fakülte mezunlarına ihtiyaç duyulmuştur? Kaymakamlık sınavlarını, yazılı sınavı kıl payı geçen adayların sözlüde en yüksek puanları alarak göreve atandığını biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, sürem kısıtlı, toparlayacak olursam sakıncalı gördüğümüz maddelerdeki değişikliklerle nereye varılmak istenildiği konusunda haklı şüphelerimiz ve endişelerimiz var. Biz, teklifin tümüne karşı olmadığımızı, getirilen teklifte yapılması gereken bazı değişiklikleri makul gördüğümüzü ancak bazı maddelerin ileride yaşanacak ciddi sorunların habercisi olduğunu ve bugünden geri çekilmesinin doğru olacağını belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akalın	Ömer Karakaş	Hüsmen Kırkpınar
Edirne	Aydın	İzmir
Burhanettin Kocamaz	Adnan Şefik Çirkin	Yavuz Aydın
Mersin	Hatay	Trabzon
	Burak Akburak	
	İstanbul	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Sayın Başkan, katılmıyoruz.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın konuşacaklar.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz madde, ilk bakışta teknik bir düzenleme gibi görünse de altında önemli tartışmaları ve kaygıları barındırmaktadır. Bu düzenlemenin yalnızca kaymakamların mesleki haklarına ilişkin bir iyileştirme olduğu iddia ediliyor ancak bu maddenin kapsamı ve olası sonuçları dikkatle incelendiğinde, uygulamada adaletsizlikler doğurabilecek yönleri olduğunu hep birlikte görmekteyiz. Düzenlemeyle, bazı görevlerde geçen sürelerin mülki idare amirliği hizmet sınıfında geçmiş sayılması öngörülmektedir. Burada liyakat ve adalet ilkeleri açısından bazı ciddi sorunların altını çizmek istiyorum.

Bu düzenleme, özellikle Cumhurbaşkanı tarafından yapılan atamalarda farklı pozisyonların mülki idare amirliği hizmet sınıfına dâhil edilmesine olanak tanımaktadır. Bu durum, kaymakamlık mesleğine girişte ve ilerlemede eşitlik ilkesine zarar verecektir.

Kıymetli milletvekilleri, kaymakamlık gibi kritik bir görev üstlenenlerin mesleki ilerlemesi belirli kısıtlara ve liyakat esasına göre yapılmalıdır. Ancak bu maddeyle mülki idare amirliği sınıfına dâhil olma kriterleri esnetilmekte, âdeta siyasi pozisyonların bu mesleki sınıfa dâhil edilmesinin yolu açılmaktadır. Siyasi bağlılıkların ön planda olduğu bir sistem, bürokrasiye ve devlet yönetimine duyulan güveni zedelemektedir. Büyükşehir belediyesinde genel müdürlük yapmış kişileri nasıl olur da mülki idare amirliği hizmetlerinde değerlendirmeye alırsınız? Bu görevlerin kapsamı ve niteliği farklıdır. Böyle bir düzenleme, yıllarını bu mesleğe vermiş, taşrada büyük zorluklarla görev yapan kaymakamların emeğini göz ardı etmek anlamına gelir. Geniş bir istişare süreci yürütülmeden yapılan bu tür değişiklikler uygulamada adaletsizliklere yol açabilecektir. Siyasi atamalar yoluyla gelen yöneticilerin taşrada fedakârca görev yapan kaymakamlarla aynı sınıfta değerlendirilmesi doğru değildir. Belki de keyfi uygulamaların önü açılmak istenmektedir.

Görüşmekte olduğumuz bu düzenleme adalet ilkesine ciddi zarar verme potansiyeline de sahiptir. Kısaca kadroları liyakatsiz yaptınız, umutla iş arayan gençlerimizi âciz bıraktınız, kamu kurumlarını basiretsiz insanlarla doldurdunuz. Biz İYİ Parti olarak kamu yönetiminde şeffaflığı, adaleti, hukuku ve liyakati savunmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin şerefli evlatları “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” diyerek ettikleri yeminin bedelini kendi devletleri tarafından dışlanarak ödemektedir. Teğmenlerimizin bağımsızlık ve bütünlüğe olan bağlılıkları, tarihten ilham alan bir kararlılıkla “Ne mutlu Türk’üm diyene!” diyerek tamamladıkları yeminler maalesef bugün suistimal edilmektedir. Türk milletinin vicdanında bu yiğit evlatlarımızın yeri sarsılamaz ve ebedidir. Onların sırtından kazanmak istenen o şeref, tarihimizden, ideallerimizden, ülkülerimizden ve Türk milletinin hür iradesinden asla silinemeyecektir.

Şunu belirtmek isterim ki teğmenlerimiz yalnız değildir; onlar, bizim itibarımız, övünç kaynağımız ve gurur vesikamızdır diyor, Genel Kurulu ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin yiğit evlatlarını saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Aydın.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akalın

Ömer Karakaş

Hüsmen Kırkpınar

Edirne

Aydın

İzmir

Selcan Taşcı

Burhanettin Kocamaz

Adnan Şefik Çirkin

Tekirdağ

Mersin

Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşcı konuşacaklar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasalar, kimlerin hangi gerekçelerle ruhsat alıp silah taşıyabileceğini ortaya koymasına rağmen, çocuklar da dâhil olmak üzere, hemen herkesin elinde silah görebiliyoruz. Cezaevinden izne çıkmış hükümlüler, bağımlılar, akıl sağlığı bozuk olanlar bellerinde silah, ne zaman kime patlayacağı belli değil, patlıyor da. Tekirdağ'da 13-14 yaşında bir çocuk, birkaç ay önce kurusıkıdan çevirdiği silahla, o an kafası attı, canı öyle istedi diye hiç tanımadığı birini katletti. 15 yaşında 2 genç öldü, biri önce arkadaşını, sonra kendini öldürdü; 2 kuzen aynı şekilde. Bunların hepsi aynı ilde ve son birkaç ay içinde olanlar.

Sanırsınız, yasalar "Boşanma aşamasındaki erkekler silah taşıyabilir." diyor, sokaklar kadın ve çocuk kanyıyla sulanıyor. Açık ki suç aletlerine çok kolay erişilebiliyor olması gibi bir sorunuz var. Dolayısıyla, teklifin 13'üncü maddesini bir toplumsal talebin karşılanması anlamında olumlu değerlendirmekle birlikte, caydırıcılığı sağlamak konusunda yetersiz görüyorum. Her ne kadar bir ceza artırımı gözüksede alt sınır iki yılda yani yine hükmün açıklanmasının geri bırakılması sınırında tutuluyor. Kaldı ki hüküm açıklansa da bir iki hafta cezaevinde kalıp tahliye olunabilecek.

Bir diğer konu, ruhsatsız silah temininin temel kaynaklarından birinin de ruhsatlı silah sahipleri oluşu. Bunun ticaretini yapanlar, maalesef, o silahlarla dökülen kanın kendi ellerinde de olduğunu kavrayamıyorlar. Onlara da bu vebali kavratacak bazı yaptırımlar getirilmesini talep ediyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, dün konuştum bu konuda aslında ama teğmenlerin haklarındaki suçlamaları içeren dosyayı görme talepleri de reddedildi. Savunma bütün hukuk devletlerinde en kutsal haktır. İşletilen iddia edildiği gibi bir hukuki süreçse neyle suçlandıklarını bilmek, sadece hangi madde olduğunu değil maddenin neye binaen inşa edildiğini bilmek de teğmenlerimizin hakkıdır. Söylentiye göre mi savunacak çocuklarımız kendilerini? "Bilmediğiniz şeyler var."cı bir grup var bu konuda. Teğmenlerimizle ilgili -biliyorsunuz- FETÖ iltisakı iddiasında bulunuyorlar. En kötüsünü düşünelim ve öyle olduğunu varsayalım; peki, bu kimin suçu olur o zaman? Bu ülke Balyozları yaşamış, millî ordu tasfiye edilmiş, 15 Temmuz olmuş; ibret alınmadan fatura ordunun kurumsal kimliğine kesilmiş ve askerî olan ne varsa hastanesinden lojmanına kadar ve dahi askerlerimizin yetiştiği okullar kapatılmış. Milletvekillerine, parti genel başkanlarına, bakanlarına, yandaş yazarlara bir şey olmamış ama olsun, FETÖ'yle anılan şirketler çaycılarına kadar mahkûm edilmesiyle eşsiz bir mücadele sergilenmiş ve buna rağmen öğrencileri, güya

sütten ağız yananın yoğurdu üflemesi titizliğiyle seçilen bir okula da mı sızmışlar yani ve bununla gurur mu duyulacak iktidar “Teğmenler konusunda haklı çıktık.” dediğinde? Asıl iktidarın yönetimden ihraç edilmesi gerekmeyecek mi o zaman? Ben böyle olduğunu sanmıyorum ve Allah muhafaza ama o nevi yeni bir aldatma hadisesi bunları düşündürmeyecek mi insanlara? Bir o kadar ağır olan Türk askerinin kutlu pusatı, yere düşürmeyi teslimiyet bildiği, nesilden nesile evlatlarına miras bıraktığı kutlu emaneti, kılıcı çatmanın, aslında bir geleneğin itibara zarar verecek nitelikte suç sayılması, bir Türk generali NATO toplantısında boşları toplarken çekilen bu fotoğraf değil, bir Türk general Türk askerinin başına çuval geçiren birliğin komutanından liyakat madalyası alırken çekilen şu fotoğraf da değil, bizatihi sözde müttefikimizin başımıza çuval geçirdiği şu tarihî utanç fotoğrafı da değil, gerçekten bu fotoğraf mı zedeledi ordumuzun itibarını? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ve o günden beri ben kendime “Sayın Cumhurbaşkanı o çocuklara ‘istismarcılar’ demek yerine ‘Gururumuzsunuz, heyecanınızı paylaşıyoruz.’ demiş ve konuyu da orada kapatmış olsaydı ne olurdu? Kendisi ne kaybederdi? Türkiye ne kaybederdi? Haftalardır devam eden ve giderek sertleşen bu tartışmanın hiç yapılmaması bile aslında bir kazanç olmaz mıydı ülkemize?” diye soruyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Taşcı.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13’üncü madde kabul edilmiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

Sayın Yaşar Tüzün, siz Başkan Vekiliyken ben de bu memlekette İdare Amiriydim, en az yüz kere böyle oylattığının şimdi tutanağını getiririm. (Gülüşmeler)

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Yok, yok; hiç bulamazsınız!

BAŞKAN - Getirin tutanaklarını, o bir.

İkincisi: Ya da İç Tüzük’te bunun rağmına bir yer göster Meclisi kapatıp gideceğim. Ne oradan gülüp duruyorsun; senin bilmişliğin kadar benim unutmusluğum var! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Kaçıncı maddede kaldık, biriniz babanızın hayrına söyleyin?

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, bir yeni madde ihdası var.

Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır.

Önergeyi okutup Komisyona soracağım, Komisyon önergeye salt çoğunlukla yani en az 14 üyeyle katılırsa önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım, Komisyonun salt çoğunlukla katılamaması hâlinde ise önergeyi işlemiden kaldıracağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 166 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 19- 2692 sayılı Kanunun 21 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

‘Ertelenmiş, seçenек yaptırımlara çevrilmiş, affa uğramış veya 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, iftira, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olan veya bu suçlardan haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilen ya da kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olan Sahil Güvenlik Komutanlığında görevli subay ve astsubayların Sahil Güvenlik Komutanlığıyla ilişkileri İçişleri Bakanının onayı ile kesilir.’”

Abdulhamit Gül

Murat Alparslan

Oğuz Üçüncü

Gaziantep

Ankara

İstanbul

Şengül Karslı

Abdullah Doğru

Kurtcan Çelebi

İstanbul

Adana

Ankara

Osman Sağlam

Karaman

BAŞKAN - Sayın Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI SÜLEYMAN SOYLU (İstanbul) - Salt çoğunlukla katılıyoruz.

BAŞKAN - Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Başkanım, karışmak gibi olmasın ama lütfen usul hakkında bir söz istiyorum o zaman.

BAŞKAN - Bir saniye...

Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, usul hakkında neden söz istediğine ilişkin açıklaması

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım, az önce akşamın bu ilerleyen saatlerinde yapmış olduğunuz espriyi tabii ki saygıyla karşılıyorum, amacımız sizi kırmak değil. Sizin bu sözünüze istinaden AKP Grubundan çok sayıda arkadaşımız alkışladı. Ben de takdir edersiniz ki sizden önce milletvekilliği yapmış, dokuz yıl Başkanlık Divanı üyeliği, Kâtip Üyeliği yapmış bir arkadaşınızım ve aynı zamanda Meclis Başkan Vekilliği yapmış bir arkadaşınızım. Dolayısıyla, uygulamalı İç Tüzüğü de bilenlerden biri olduğumu söylüyorum. Dolayısıyla, gerek komisyonda gerekse Genel Kurulda bir hata yapılmamasını tavsiye ederim. Takdir hakkı kuşkusuz Başkanın ancak az önce yapmış olduğunuz ek madde ihdasında komisyonun çoğunluğunu yine aramadınız, “Çoğunluğumuz var.” dedi, biz sayıyı görmedik.

BAŞKAN - Var, var.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Görmedik Sayın Başkanım. Siz oyları saysaydınız.

BAŞKAN - Var, var.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Hayır, Başkanım görmedik çoğunluğu.

BAŞKAN - Sayın Tüzün, bitti mi efendim?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Dolayısıyla, az önceki yapmış olduğunuz işlemde yine bir usul hatası olduğunu söylemek istiyorum, orada 15 kişinin oyunu görmemiz gerekiyordu.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

6.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Evet, ben daha önce Divandaki çalışma arkadaşlarımdan bunu teyit ettirdim, ondan sonra da Komisyon Başkanı "Salt çoğunluğumuz var." dedi. Siz de bunu denetlemekle mükellefsiniz, değilse bir itiraz gelebilirdi çünkü ben çalışma arkadaşlarıma güvenmek zorundayım. Burada kalkıp bir yoklama yapma ihtiyacı hissetmedim.

İkincisi: Mutabakatla yapılan bir işlem bu. Onun için, burada usule aykırı, İç Tüzük'e aykırı bir şey yok yani.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Sayın Başkanım, eğer Komisyonunda eksik varsa biz de Komisyona katılabiliriz, bundan kaçınılmıyoruz.

BAŞKAN - Eyvallah.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Ben de İçişleri Komisyonu üyesiyim ve de burada çok sayıda değerli arkadaşım var.

BAŞKAN - O zaman, neyi konuşuyoruz?

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - O zaman, eksikse eksik olduğuna dair söylensin takviye yapalım, sayıyı tamamlayalım. Biz dolayısıyla orada 15'i göremedik, 15'i göremediğimiz için de usul noktasında itiraz yapmak istiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Tüzün, göremediyseniz o esnada uyaracaktınız beni.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Söz istedim Başkanım.

BAŞKAN - Hayır, ondan sonra uyardınız çünkü ben daha önce sordum bunu ve "Var." dediler. Bir Komisyon Başkanının da olmayan bir şeye "Var." diyeceğini varsayamam, bir de ihtilaflı bir konu değil yani Grup Başkan Vekillerinin uzlaşmış olduğu bir hattan ilerliyoruz. Böyle giderse -son bir latifeyle bağlayayım-sen bana frak da önereceksin Sayın Tüzün. Mayıs ayına daha çok var, rahat ol, sakın ol, devam edelim.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Frak giyebilirsiniz, yakışır Başkanım.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 85 Milletvekilinin Dahiliye Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2660) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 166) (Devam)

BAŞKAN - 19'uncu madde üzerinde önerge yok.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir 19'uncu madde.

20'nci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.10

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.16****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21'inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

66 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 21 Kasım 2024 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyor, bütün çalışan arkadaşlara da teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Kapanma Saati: 23.17

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Van Milletvekili Pervin Buldan'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolması üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/18569)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Pervin BULDAN

Van Milletvekili

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne kayıtlı bulunan 21 yaşındaki Rojin Kabaış'den 27 Eylül 2024 tarihinden bu yana haber alınmamaktadır. Rojin'in akşam saatlerinde yurttan ayrılıp Van gölü sahiline gitmesinden sonra yurda dönüş yapmamasına rağmen yurt yetkilileri tarafından ertesi güne kadar Rojin'in ailesi bilgilendirilmemiştir. En son gittiği düşünülen Van gölü sahili kampüs sınırları dahilinde bulunmasına rağmen Rojin'in kaybolduğu konumu görüntüleyen noktaya kamera konumlandırılmamıştır. Rojin okumak için gittiği kampüsün sınırları içerisinde kaybolmuştur. Aradan haftalar geçmesine rağmen Rojin'in akıbetine ilişkin hala bir bilgiye ulaşılmamıştır. 5 Ocak 2020 tarihinde yine benzer şekilde Gülistan Doku şüpheli bir biçimde kaybedilmişti. Ailesinin ve komu oyunun ısrarlı takibine rağmen Gülistan Doku hala bulunmamıştır. Üst düzey güvenlik tedbirleri ile yönetilen bir bölgede kadınların şüpheli bir şekilde kaybolması anlaşılır ve de kabul edilebilir bir durum değildir. Türkiye de her yıl milyarlarca lira kaynak ayrılan güvenlik harcamalarının ve güvenlik politikalarının kadınları neden korumadığı açıklanmaya muhtaç bir konudur.

Bu bağlamda;

- 1- Rojin Kabaış'ın akıbeti ile ilgili olarak bakanlığınız hangi çalışmaları yürütmüş ve şu ana kadar hangi sonuçlara ulaşmıştır? Rojin aradan geçen bunca zaman içerisinde neden hala bulunmamıştır?
- 2- Güvenlik tedbirleri kapsamında Rojin'in kaldığı yurt ve kayıtlı bulunduğu üniversite yönetimi hangi ihmallerde bulunmuşlardır? Bu ihmallerin sebepleri nelerdir? Bu ihmallerle ilgili soruşturma yürütülmüş müdür? Yürütülmüş ise hangi sonuçlara ulaşılmıştır? İhmallerde sorumluluğu bulunanlar hakkında gerekli yasal işlemler uygulanmış mıdır? Uygulanmış ise bu işlemler nelerdir?
- 3- Üniversite kampüsünde bir kadın öğrencinin kaybolması mümkün müdür? Mümkün ise bu durum hangi güvenlik zafiyetlerinden kaynaklanmaktadır?
- 4- Aradan geçen yıllar içerisinde Gülistan Doku'nun kaybedilme sürecinde şüpheli birçok veri elde edilmesine ve kamera kayıtlarına rağmen Gülistan Doku'nun akıbetine dair bakanlığınız neden bir sonuca ulaşmamıştır? Gülistan Doku'nun kaybı ile ilgili olarak bakanlığınız hali hazırda herhangi bir çalışma yürütmekte midir? Yürütmekte ise bu çalışmalar hangi aşamadır? Gülistan Doku neden hala bir kayıptır?
- 5- 2002 yılından bu yana kaç kadın kaybolmuştur? Kayıp kadınların sayısının 2002 yılından günümüze kadar yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 6- Hakkında kayıp başvurusu yapılan kaç kadının akıbetine bakanlığınızın çalışmaları sonucu ulaşılmıştır? Kayıp kadınların kaç sağ olarak bulunmuştur?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : E-65356889 -91250-2024111916203697041
Konu : 7/18569 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 04.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1522939 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Van Milletvekili Pervin BULDAN'a ait 7/18569 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Kolluk kuvvetleri, suç ve suçlularla mücadele kapsamında 7 gün 24 saat çalışma esasına göre, kanunların vermiş olduğu yetkiler çerçevesinde görev yapmakta olup adli ve idari makamların talimatları doğrultusunda gerekli işlemleri gerçekleştirmektedir. Her geçen gün değişen suç türleri ile etkin mücadelesini sürdüren kolluk kuvvetleri, yeni uzmanlık birimlerini oluşturmakta ve kendini sürekli yenileyerek verilen görevleri yerine getirmektedir.

Kayıp vakalarının çözüme kavuşturulması için ilgili tüm kurumlarla birlikte koordineli bir şekilde çalışmalar yürütülmektedir. Başta çocuklar olmak üzere tüm kayıp vakalarında kayıp kişinin en kısa sürede ve herhangi bir zarar görmeden bulunması önceliğimiz olup bu çerçevede kayıp şahıslar/çocuklar birimlerinde görev yapan personele her yıl düzenli olarak eğitimler verilmekte ve kayıp şahısların/çocukların bulunmasına yönelik yapılacak çalışmalarda uzman personel yetiştirilmektedir.

Ülkemizde kayıp çocuk/yetişkinlerin bulunması için Kayıp Alarmı Projesi kullanılmaktadır. 07.11.2014 tarihinde faaliyete geçen "Kayıp Alarmı Projesi" ile ülke genelindeki polis sorumluluk bölgesinde kaybolan şahıslara ilişkin alınan müracaatlarda, müracaatçının rızası ile Asayiş Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan "Kayıp Alarmı Koordinasyon Merkezi" personeli tarafından hazırlanan ve kayıp şahsa ait bilgiler ile fotoğrafı içeren bilgilendirme mesajı GSM operatörlerine dijital ortamda gönderilerek, operatörlerce koordinasyon merkezi tarafından belirlenen bölgede bulunan mobil telefon kullanıcılarına SMS olarak gönderilmektedir. Ulusal kanallarda konuyla ilgili bilgilendirici yayınlara katılım sağlanmış, sosyal medyada da kayıplar konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla "Kayıp Alarmı" başlıklı Twitter (X) ve Facebook hesapları açılmıştır.

Soru önergesinde bahsi geçen R.K. isimli kayıp kişi hakkında arama ve kurtarma çalışmaları kapsamında 5 Gemi, 1 Sonar Radar Cihazı, 8 Bot, 11 Dalgıç, 1 Drone, 2 Helikopter, 4 Pak Timi, AFAD, Sahil Güvenlik, JAK, 25 Ekip, 6 Grup Çevik Timi, 3 Kadavra Arama Köpeği, 230 Personel ile 24 saat esasına göre arama çalışmaları kesintisiz yapılmıştır. Kayıp şahsın en son görüldüğü 16 kişinin de bilgi sahibi olarak ifadeleri alınmış ancak yapılan çalışmalar sonucunda Van Gölü Molla Kasım Köyü sahilinde cansız bedeni bulunmuştur.

Gülistan Doku'nun kaybolması olayının ardından ivedilikle Emniyet Genel Müdürlüğü'nün KOM, İstihbarat ve Siber Suçlar birimlerinden uzmanlardan oluşan ortak bir ekip kurulmuştur. Bu ekip Tunceli iline gönderilmiş ve eldeki tüm delil ve bulgular, İl Emniyet Müdürlüğü ekipleriyle koordineli şekilde sahada titizlikle takip edilmiştir. Kayıp ihbarının alındığı ilk andan itibaren, 5 Ocak 2020 tarihinde Tunceli İl Emniyet Müdürlüğü tarafından arama çalışmalarına başlanmış, Tunceli ilindeki tüm giriş çıkış noktalarındaki KGYS kameraları ve 863 araç geçişine ait PTS kayıtları taranmıştır. Soruşturma boyunca bilgi sahibi 219 kişi, 2 müşteki ve 1 şüpheli ile görüşme yapılmış, araç kameraları ve HTS kayıtları dahil eldeki bütün alternatifler titizlikle incelenmiştir.

5 Ocak 2020 tarihinden itibaren yürütülen kapsamlı çalışmalar neticesinde; Gülistan Doku'nun en son olarak Uzunçayır Baraj Gölü üzerinde bulunan Sarı Saltuk Viyadüğü (Dinar Köprüsü) üzerinde görüldüğü görgü tanıklarının beyanı ve araç kamerası görüntüsü ile tespit edilmiştir. Telefon sinyalinin köprü üzerinde kesildiğinin tespit edilmesi üzerine su altı ve su üstü arama çalışmaları Tunceli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğümüz koordinesinde hızla başlatılmıştır. Arama çalışmaları kapsamında Uzunçayır Baraj Gölü yarım ve tam seviye olmak üzere iki kez boşaltılmış, su seviyesinin teknik olarak mümkün olan minimum seviyesine kadar indirilmesi sağlanmıştır. Tüm bu çalışmalar, toplam 261 gün sürmüştür. Gülistan Doku'nun, 261 gün süren söz konusu arama çalışmalarına; 97 su altı ve su üstü kurtarma ekibi, 545 personel, 3 köpekli arama ekibi, 101 araç, 45 bot, 14 row, 6 drone, 7 sonar katılmıştır.

Kayıp Gülistan Doku'nun bulunmasına yönelik hazırlanan tahkikat evrakı Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş ve Cumhuriyet Başsavcısının talimatları doğrultusunda arama çalışmaları devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

2.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, yenidoğan bebeklere sağlanan sağlık hizmetleri üzerinden haksız kazanç elde eden bir suç örgütüne,

- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde Azatlı Belediyesinin araç ihtiyacına,

- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Siverek Belediyesinin zabıta alımı için açtığı ilana,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Van T Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkûma,

- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla ilinde yaşanan orman yangınlarına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın sosyal yardım desteği talebine,

- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Niğde Belediyesince toplu şekilde hayvan öldürüldüğü iddiasına,

- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri ili Şemdinli ilçesinde bulunan bir ortaokulda öğrencilere izletilen bir filme,

- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, hakkında yayın yasağı ve toplatılma kararı bulunan kitapların listesine,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Mesudiye ilçesinde maden araması için yapılan sondaj çalışmalarına,

İlişkin soruları ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/18574), (7/18590), (7/18733), (7/18735), (7/18867), (7/18872), (7/18874), (7/18875), (7/18995), (7/19073)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İktidârüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

21.10.2024

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

İstanbul'da 112 Acil Çağrı Merkezi'nde çalışan kişilerle ortak hareket ederek, bebek acil hastalarını önceden anlaştıkları özel hastanelerin yenidoğan ünitesine sevk eden çete hakkında kamuoyuna yeni bilgiler aktarılmaktadır. Adı geçen çetenin yoğun bakım ihtiyacı olan ve hatta olmayan bebekleri, anlaşmalı hastanelere yönlendirerek ve/veya gereğinden fazla yoğun bakımda tutarak her bebek için günlük 7 veya 8 bin lira ücret aldığı ve usule aykırı bir şekilde hastanedeki ilaçları satarak SGK'yi büyük bir zarara uğrattığı da bilinenler arasındadır.

Skandalın ortaya çıkmasının ardından çeteye ilgili soruşturmanın İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nün ihbarı üzerine Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı'nın koordinasyonunda 21 Mayıs 2023 tarihinde başlatıldığı öğrenilmiştir. Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada da CİMER başvurusu üzerine çeteye dair soruşturma sürecinin başlatıldığı bilgisi kamuoyu ile paylaşılmıştır. 20 Haziran 2023 tarihi itibarıyla iki ayrı operasyonla şüpheliler gözaltına alınırken 30 Ağustos 2024'te tutuklu şüphelilerin avukatının, soruşturmayı yürüten savcıyı tehdit ettiği görüntüler basına yansımıştır.

Yirmi ikisi tutuklu olan 47 şüpheli hakkındaki iddianame 16 Ekim'de hazırlanmış; Bakırköy Savcılığı tarafından hazırlanan 400 sayfalık iddianame detaylarının basına yansımalarının ardından olaya karıştığı iddia edilen 10 hastanenin ruhsatları iptal edilmiştir. Ruhsatı iptal edilen hastaneler; Özel Avcılar Hospital Hastanesi, Özel TRG Hospitalist Hastanesi, Özel Birinci Hastanesi, Özel Güney Hastanesi, Özel Bağcılar Medilife Hastanesi, Özel Beylikdüzü Medilife Hastanesi, Özel Reyap İstanbul Hastanesi, Özel Şafak Hastanesi Bağcılar, Özel Silivri Kolan Hospital Hastanesi ve Çorlu Reyap Hastanesi olup ilgili bakan açıklamasında artık bu işletmelerin hastane olmadıkları duyurulmuştur.

İddianamede adı geçen Özel Avcılar Hospital'ın önceki dönem Sağlık Bakanlarından Mehmet Müezzinoğlu'na ait oluşu da bir diğer soru işareti olup bu çetenin çeperinin nerelere kadar uzandığı konusu da kamuoyunun kaygılandığı diğer hususlardandır.

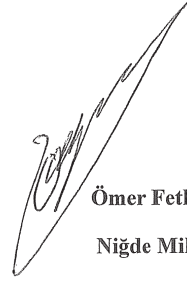
Bu bağlamda;

1. Soruşturmanın 21 Mayıs 2023 tarihinde başlatıldığı bilgisi çerçevesinde, aradan geçen zaman zarfından neden hızlıca ilerleme kaydedilmemiştir?
2. Soruşturmanın bir buçuk yıl gibi uzun bir zamana yayılmış olmasının gerekçeleri nelerdir?
3. Soruşturmanın yavaşlatılma sebepleri tespit edilmiş midir?
4. İnsan hayatının olduğu ve yüksek risk altında bulunduğu bu suç konusunda birimlerin ivedi hareket etmesine engel olan etmenler tespit edilmiş midir?
5. Soruşturmanın sürüncemede kalmasına neden olan kamu görevlileri tespit edilmiş midir?
6. Soruşturmanın olayın ciddiyet ve aciliyetine uygun olmayan bir şekilde yürütülmesine neden olanlar hakkında adli yahut idari bir soruşturma başlatılmış mıdır?
7. Savcının makamında tehdit edilmesi karşısında soruşturmanın güvenliğini sağlayıcı hangi tedbirler alınmıştır?
8. Bugüne kadar etkin yürütülmeyen soruşturmanın daha etkin ve efektif yürütülmesine dair hangi önlemler alınmıştır?
9. İstanbul ili dışında bu konuda başka illerden ihbarlar gelmiş midir? Bu ihbarlar çerçevesinde soruşturma süreçleri başlatılış mıdır?
10. İhbar olmasa dahi bu çetenin işlediği suçların kapsamı bakımından genel bir araştırma ve soruşturma süreci başlatılmış mıdır/başlatılacak mıdır?
11. Suç örgütünün gerçekleştirdiği fiiller kapsamında Bakanlığımıza kaç ölüm bildirimi yapılmıştır?
12. Halihazırda faaliyet gösteren özel hastanelere bağlı yoğun bakım ünitelerinde benzer hadiseler yaşanmaması adına önlemler alınması gündeminizde olacak mıdır? Bu konuda Sağlık Bakanlığı ile eşgüdümlü çalışmaların yapılması konusunda planlama yapılmış mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. İçişler Bakanı Sn. Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 22.10.2024

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

Niğde ili Çiftlik ilçesi Azatlı kasabası belediyesi, hizmet sunumunu iyileştirmek amacıyla araç parkını güçlendirmek için çöp aracı, itfaiye aracı, kepçe, damperli kamyon ve pikap gibi çeşitli araçlara ihtiyaç duymaktadır. Bu bağlamda,

1. Söz konusu araçların temini için belediyeye Bakanlığınız tarafından bir destek sağlanması mümkün müdür?
2. Niğde ili Çiftlik ilçesi Azatlı kasabasındaki çocuklar için bir oyun parkı yapılması amacıyla, gerekli malzemelerin temini konusunda Bakanlığınız tarafından bir destek sağlanması talebi bulunmaktadır. Bu talebe ilişkin bir çalışma yapılması mümkün müdür?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.21.10.2024

Omer OÇALAN
Şanlıurfa Milletvekili

16/10/2024'te Siverek Belediyesi kendi web sitesinden, ' Şanlıurfa ili Siverek Belediye Başkanlığı bünyesinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak istihdam edilmek üzere; Mahalli İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav ve Atama Yönetmeliği ile Belediye Zabıta Yönetmeliği hükümlerine göre aşağıda unvanı, sınıfı, derecesi, adedi, nitelikleri, KPSS puan türü, KPSS taban puanı ve diğer şartları taşımak kaydıyla, belirtilen boş kadrolara açıktan atama yoluyla memur ve zabıta memuru alımı yapılacaktır.' şeklinde açıklama yaparak 25 memur alımına dair ilan metnini yayınlamıştır.

Zabıtalının görevi; umuma açık alanların kontrolünü yapmak, denetim ile alakalı belgelerin düzenlenmesini yaparak görevlendirildikleri bölgede kamu düzenini sağlamak, huzuru tesis etmek ve halk sağlığını korumaktır.

Zabıta işe alım ilanlarında genellikle herhangi bir ön lisans ya da lisans mezunu olması şartı yer alır ve hangi bölümden mezun olduğuna yer verilmez. Ancak; Siverek Belediyesi'nin 10 zabıta memuru alımı için jeoloji, inşaat, makine ve gıda mühendisliği mezunu olma, mimarlık mezunu olma, şehir ve bölge planlama bölümü mezunu olma ve veterinerlik mezunu olma gibi şartlar araması halkta 'acaba alınacak kişiler önceden belli olduğu için mi böyle bir koşul sunuluyor' algısı uyandırmış, tartışmalara neden olmuş ve yurttaşların konuya ilişkin kaygıları basına da yansımıştır.

Daha önce de 65 zabıta personeli olarak İŞKUR üzerinden işe alınan personellerin de seçim çalışmalarında AKP Belediye Başkan adayını destekleyen kişilerden seçildiği iddia edildiğinden Siverek Belediyesi'nin zabıta alım ilanında zabıtalık görev tanımıyla alakalı

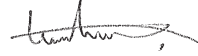
olmayan mezuniyet durumları aranması liyakatsiz atama, kişi kayırma ve kişiye özel ilan açıldığı iddialarını güçlendirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Siverek Belediyesi tarafından yayınlanan memur işe alımları bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
2. Bakanlığınız tarafından belediyelerdeki zabıta işe alımları için herhangi bir mezuniyet koşulu belirlenmiş midir? Belirlenmişse belediyelerdeki zabıta alımları için aranan mezuniyet koşulu nedir?
3. Siverek Belediyesi'nin zabıta alım koşullarında zabıtalık görev tanımını ile bağlantılı olmayan bölüm mezunlarının aranmasının gerekçesi nedir? Bakanlık olarak bu uygulamanın doğru bir uygulama olduğunu düşünüyor musunuz?
4. Siverek Belediyesi'nin işe alımlarda adam kayırdığı ve kişiye özel ilan açtığı iddiaları doğru mudur?
5. Bakanlık olarak Siverek Belediyesi'ndeki işe alımlarla ilgili şaibeleri ortadan kaldıracak herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Cezaevlerinde mahpusların şüpheli ölümleri, Türkiye’de uzun yıllardır büyük bir insan hakları sorunu olarak gündeme gelmektedir. Özellikle sağlık durumu kritik olan mahpusların, cezaevi koşulları nedeniyle uygun tedavi alamamaları ve ölümle sonuçlanan ihmaller zinciri, devletin yaşam hakkını koruma yükümlülüğünü sorgulatmaktadır. 19 Ekim 2024’te yaşanan Serhat Temizer’in şüpheli ölümü, bu tür vakaların en dikkat çekici örneklerinden biridir ve Türkiye’deki cezaevi sistemindeki yapısal sorunları gözler önüne sermektedir.

22 yaşındaki epilepsi hastası Serhat Temizer, 6 Mart 2021’de Hakkari’de tutuklanmış ve “örgüt üyeliği” suçlamasıyla yargılanmaya başlanmıştır. 18 Ekim 2024’te Hakkâri 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmasında 4 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılmasına rağmen, “uzun tutukluluk” gerekçesiyle tahliye edilmesine karar verilmiştir. Ancak tahliye kararı sonrası Temizer, Erzurum Dumlu 2’Nolu Kapalı Cezaevi’ne götürülmek yerine Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’ne götürülmüş ve burada tek kişilik hücrede tutulurken şüpheli bir şekilde hayatını kaybetmiştir.

Cezaevi yönetimi, Temizer’in ölüm sebebi olarak "aniden fenalaşma"yı göstermiş, ancak babası Hatip Temizer oğlunun duruşmadan moralli çıktığını ve sağlık durumu hakkında herhangi bir endişelerinin olmadığını belirtmiştir. Baba Temizer, oğlunun ölümüne dair cezaevi yönetiminden hiçbir bilgi alamadığını ve ölümünün şüpheli olduğunu vurgulamıştır. Cezaevinde geçirdiği epilepsi krizlerinin doğru bir şekilde tedavi edilmemesi, kelepçeli muayene dayatılması, tedavi taleplerinin reddedilmesi gibi ihmaller zinciri, Temizer’in ölümünün sadece sağlık sorunlarıyla açıklanamayacak kadar karmaşık olduğuna işaret etmektedir.

Anayasa’nın, 17. Maddesi ile yaşam hakkını koruma altına almaktadır. Bu maddeye göre, herkesin yaşama hakkı temel bir haktır ve devlet, yaşam hakkının korunması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Cezaevlerinde tutulan mahpuslar, devletin gözetimi altında bulundukları için devletin yaşam haklarının korunmasına yönelik sorumluluğu daha da ağırlaşmaktadır.

Temizer’in epilepsi hastası olmasına rağmen tedavisinin yetersiz kalması ve uygun tıbbi yardıma erişiminin engellenmesi, bu yükümlülüğün ihlaline işaret etmektedir. Ayrıca, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun da mahpusların sağlık hakkına

erişimlerini garanti altına almakta, tıbbi yardım ve tedavi süreçlerinin düzenli bir şekilde yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Ancak Serhat Temizer gibi birçok hasta mahpusun, gerekli sağlık hizmetlerine erişememesi, ihlallerin sistematik hale geldiğini göstermektedir.

Cezaevlerindeki sağlık koşulları ve bu koşulların mahpusların ölümüne yol açan ihmallerle birleşmesi, mahpusların yaşam hakkının korunmadığını açıkça ortaya koymaktadır. 2022 yılından bu yana Türkiye cezaevlerinde 73 mahpusun ölüm kaydı düşülmüş, İnsan Hakları Derneği (İHD) ise 2023 yılı içerisinde en az 42 mahpusun cezaevinde hayatını kaybettiğini açıklamıştır. Bu ölümlerden 10'u şüpheli olarak kayıtlara geçerken, 4 mahpusun ölüm nedeni olarak intihar iddiaları öne sürülmüştür. Bu tür ölümlerin ardındaki ihmal ve sorumsuzluk zincirleri, mahpusların temel haklarının sistematik bir şekilde ihlal edildiğini göstermektedir.

Uluslararası insan hakları hukukuna göre, cezaevlerindeki mahpusların sağlık ve yaşam hakları, devletin gözetimi ve sorumluluğu altındadır. Birleşmiş Milletler (BM) tarafından kabul edilen Mahpusların Muamelesine Dair Standart Asgari Kurallar ya da bilinen adıyla Nelson Mandela Kuralları, mahpusların fiziksel ve zihinsel sağlıklarının korunması için devletlerin yükümlülüklerini belirlemektedir. Bu kuralların 24. maddesi, her mahpusun sağlık durumu hakkında düzenli bir tıbbi değerlendirme yapılması gerektiğini ve mahpusların sağlık haklarının devlet tarafından korunması gerektiğini vurgulamaktadır.

Mandela Kuralları'na ek olarak, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) de yaşam hakkını garanti altına alan önemli uluslararası sözleşmelerdendir. AİHS'nin 2. Maddesi, yaşam hakkının korunmasını devlete yüklemektedir. Serhat Temizer gibi hasta mahpusların gerekli tedaviyi görememesi ve ihmaller zinciri sonucunda yaşamlarını yitirmeleri, bu sözleşmenin ihlali anlamına gelmektedir. Ayrıca, AİHS'nin 3. Maddesi uyarınca mahpusların insanlık dışı ve onur kırıcı muameleye maruz kalmaması gerekmektedir. Tek kişilik hücrede tutulmak, yetersiz sağlık hizmeti almak ve kelepçeli muayene dayatılması gibi uygulamalar, bu madde kapsamına giren ihlaller arasındadır.

Serhat Temizer'in ölümüne dair cezaevi yönetiminin bilgi vermemesi ve ölüm sebebine ilişkin net bir açıklama yapılmaması, olayın şüpheyle karşılanmasına neden olmuştur. Bu tür ölümlerin aydınlatılması için devletin etkili, şeffaf ve bağımsız bir soruşturma yürütmesi gerekmektedir. AİHS'nin 2. Maddesi gereğince, devletler yaşam hakkını ihlal eden durumlarda etkili bir soruşturma yürütmek zorundadır. Ancak Temizer vakasında, soruşturmanın şeffaf bir şekilde yürütülmediği, aile ve avukatların olay hakkında bilgilendirilmediği, adaletin sağlanmasında gecikmeler yaşandığı görülmektedir.

Serhat Temizer'in şüpheli ölümü, cezaevlerinde mahpusların yaşam hakkının nasıl ihlal edildiğine dair çarpıcı bir örnek teşkil etmektedir. Gerek ulusal hukuk gerekse uluslararası hukukun açıkça ihlal edildiği bu tür vakalarda devletin şeffaf, etkili ve insan haklarına uygun bir şekilde hareket etmesi zorunludur. Cezaevlerinde gerçekleşen ihmaller, devletin mahpuslar üzerindeki sorumluluğunu artırmakta ve yaşam hakkının korunmasının sadece sözde kalmaması gerektiğini göstermektedir. Temizer ve diğer mahpusların yaşam hakkının korunması adına bu tür vakaların peşinin bırakılmaması, etkili bir soruşturma yürütülmesi ve benzer ihlallerin önüne geçilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Serhat Temizer'in 18 Ekim 2024 tarihinde tahliye kararına rağmen neden Erzurum Dumlulu 2'Nolu Kapalı Cezaevi yerine Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne götürülerek tek kişilik hücrede tutulduğu açıklanabilir mi?
2. Tahliye kararına rağmen bir mahpusun tekrar bir cezaevine nakledilmesi rutin bir prosedür mü, bu süreçte sorumluluğu olan yetkililer kimlerdir?
3. Serhat Temizer'in epilepsi hastası olmasına rağmen neden sağlık durumu göz önünde bulundurularak tıbbi takibi ve uygun tedavi süreci düzenli olarak yapılmamıştır?
4. Cezaevi yönetimi tarafından Temizer'in ölüm sebebi olarak belirtilen "aniden fenalaşma" açıklaması üzerine detaylı bir tıbbi rapor hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa bu rapor kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
5. Serhat Temizer'in ölümü öncesinde sağlık hizmetlerine erişimi neden engellenmiştir? Epilepsi nöbetleriyle ilgili tıbbi yardım talepleri karşılanmış mıdır?
6. Serhat Temizer'in muayene süreçlerinde kelepçeli muayene dayatıldığı iddiaları doğru mudur? Bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir?
7. Serhat Temizer'in ölümünden önce geçirdiği nöbetlere ve şikayetlerine ilişkin cezaevi doktorlarının ya da sağlık birimlerinin herhangi bir ihmali olup olmadığı araştırılmış mıdır?
8. Cezaevinde yaşanan bu şüpheli ölümle ilgili bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa soruşturmanın bağımsız ve şeffaf bir şekilde yürütüldüğüne dair güvence nasıl sağlanmaktadır?
9. Serhat Temizer'in ailesi, ölüm nedenine ilişkin cezaevi yönetimi tarafından yeterli bilgilendirilmiş midir? Aileye bilgi verilmemesinin sebebi nedir?
10. Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulmasının gerekçesi nedir ve bu hücredeki şartlar Serhat Temizer'in sağlık durumu göz önünde bulundurularak değerlendirilmiş midir?
11. 2024 yılı içinde cezaevlerinde şüpheli ölümlerle sonuçlanan vakaların sayısı kaçtır ve bu ölümlerle ilgili devletin yürüttüğü soruşturmalar hangi aşamada?
12. Cezaevlerindeki sağlık hizmetleri ve ihmal iddialarıyla ilgili olarak mahpusların sağlık durumlarının daha etkin takip edilmesi adına herhangi bir iyileştirme ya da reform çalışması planlanmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.10.2024

Gizem Özcan

Muğla Milletvekili

Orman yangınları Muğla'da her yıl binlerce hektarlık ormanlık alanın yok olmasına neden olmaktadır. Orman Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, 2014–2023 yılları arasını kapsayan 10 yıllık dönemde; Muğla'da 2.586 adet yangın çıkmış, 59.596 hektarlık alan yanmıştır.

Sorumluluk sahası Muğla ve Aydın illerini kapsayan Muğla Orman Bölge Müdürlüğü Orman Yangınlarıyla Mücadele Şube Müdürlüğü verilerine göre, 2014–2023 yılları arasını kapsayan 10 yıllık dönemde; yangınların %12' lik bölümü ihmal ve dikkatsizlikten, %6'lık bölümü kasten yakılmak suretiyle, %36' lık bölümü yıldırımdan kaynaklı, %45' lik bölümü ise bilinmeyen nedenlerle çıkmıştır. 2023 yılında Muğla Orman Bölge Müdürlüğü'nün sınıflamasına göre ihmal ve dikkatsizlikten çıkan orman yangınlarının % 5'i (yanan orman alanlarının % 0,8'i) ise enerji nakil hatlarından çıkmıştır. Muğla Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı verilerine göre, birim 2023 yılında 274, 2024 yılında şimdiye kadar 224 elektrik kaynaklı yangına müdahale edilmiştir.

Enerji nakil hatları iki biçimde yangına neden olmaktadır: ya havanın rüzgârlı olduğu günlerde tellerin rüzgârın etkisi ile birbirine çapması sonucu ya da havanın aşırı sıcak olduğu günlerde aşırı enerji kullanımından trafolarda ve hatlarda ark meydana gelmesi sonucu yangın çıkmaktadır. Yangına hassas ormanlarda nakil hatları geçirilmesi gibi yanlış uygulamalar, nakil hatlarının bulunduğu alanlarda ormanın ve ağaçların eksik denetlenmesi ya da hiç denetlenmemesi nedeniyle yangın sayıları artış göstermektedir. Ayrıca, başka bir nedenle çıkan yangınlarda da yoğun duman elektrik nakil hatlarında iletken görevi yaptığı için yeni bir yangını tetikleyebilmektedir.

Ancak enerji nakil hatlarından çıkan yangınların ihmal ve dikkatsizlik başlığı altında sınıflandırılması doğru değildir. Bu yangınlar, özelleştirilen elektrik dağıtım sistemini alan şirketin, hatların yenilenmesi ve bakımı için yeterli kaynak ayırmaması yönündeki bilinçli

tercihinin sonucudur. Bu tasarrufun yeterince denetlenmemesinin sorumluluğu ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı'ndadır.

2008 yılında Muğla, Aydın ve Denizli illerinin elektrik dağıtımı ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye devredilmiştir. Bugün şirket, 3 il, 49 ilçe ve 1.856 mahalleden oluşan toplam 33.000 kilometrekarelik yüzölçümü üzerinde, 2,2 milyon tüketiciye ve 3,2 milyon nüfusa elektrik dağıtım hizmeti vermektedir. Ancak bu rakamlar sadece kayıtlı nüfusa göre böyledir. Kış döneminde bile sadece Muğla'da kayıtlı nüfusun neredeyse yarısı kadar kayıtsız nüfusun ikamet ettiği bilinmektedir. Turizm sezonunda ise nüfus katlanmaktadır. Yaz döneminde, sadece aydınlatma ve soğutma sistemlerine olan ihtiyacın fazlalığı enerji altyapısının yetersizliği, bakımsızlığı nedeniyle başta yangınlar ve diğer başka olumsuzluklara neden olmaktadır.

Özellikle tarımsal ve ormanlık alanlardaki enerji hatlarının gerek pano dip temizliği gerekse hatların altındaki ağaçların bakımının yapılması yangınla mücadele için hayatidir. Bu bölgelerin içinden geçen TEİAŞ' a ait ana nakil hatlarında temizlik yapıldığı, ancak ADM' ye ait dağıtım hatlarında temizlik yapılmadığı için büyük sıkıntılar yaşandığı bilinmektedir.

Muğla Valiliği başkanlığında Muğla Orman Yangınları İle Mücadele Komisyonu 03.04.2024 tarihinde toplanmıştır. Komisyon kararlarında "A. Yangın Öncesi Alınacak Tedbirler" başlığının altında 5. Maddesinde "Orman yangınlarının bir kısmı enerji nakil hatlarından çıkmaktadır. Bu nedenle, ADM, TEİAŞ 21. Bölge Müdürlüğü ve TEDAŞ Müesseseleri ile Orman İdaresi arasında düzenlenen taahhütnamenin 7. Maddesindeki hükümler ilgili müessese tarafından yerine getirilecektir. Ancak enerji nakil hatlarından yangın çıkmaması için alınacak tedbirler konusunda ilgili kurumlar, kendi Genel Müdürlükleri düzeyinde girişimde bulunacaktır." ve 6. maddede "Kamu Kuruluşlarına ve diğer kurumlara ait role istasyonları, verici ve yansıtıcı istasyonları, link istasyonları, elektrik ana trafolarının etrafı tesislerin dış duvarlarından en az 15 metre olacak şekilde her türlü enkaz, ot ve atıklar temizlenerek mineral toprak ortaya çıkarılacaktır. Kurumların bütçe imkanları uygun ise temizlenen bu alanlar beton ile kaplanacaktır. Bu çalışma yapılırken kurum yetkilileri ile Orman Bölge Müdürlüğü personeli iş birliği içinde olacaktır." denilmiştir.

Muğla Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı aynı zamanda, ADM Elektrik Dağıtım A.Ş. Denizli Bölge Müdürlüğü'ne 01.09.2023 ve 15.04.2024 tarihlerinde elektrik kaynaklı çıkan yangınlar ile ilgili iki defa resmi yazı yazmıştır. İki yazıda da Muğla Orman Yangınları İle Mücadele Komisyonu'nun ilgili kararları hatırlatılmış "Orman Yangınları Mücadele Komisyon Kararı ve İRAP (Muğla İl Risk Azaltma Planı) kapsamında kurumunuzca, elektrik kaynaklı yangınların önüne geçilebilmesi, can ve mal kaybı yaşanmaması için, alınan kararların uygulanması önem arz etmektedir" denilmiştir.

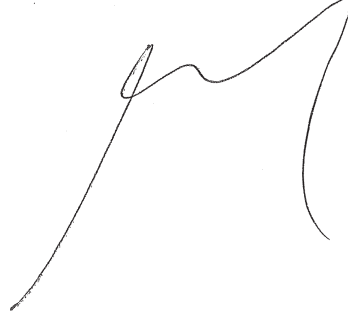
Nitekim, 17.10.2024 – 21.10.2024 tarihleri arasında Dalaman ve Menteşe ilçelerinde çıkan orman yangınlarında Dalaman Taşbaşı'nda yaklaşık 135 hektar, Menteşe Turnalı yangınında da yaklaşık 714 hektar ormanlık alan zarar görmüştür. İki yangında zarar gören alanların toplamı yaklaşık 1080 futbol sahası büyüklüğüne eşittir. Yangın sezonunun dışında çıkan bu son yangınlara, enerji nakil hatlarının sebep olup olmadığı ivedilikle araştırılmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Muğla Valiliği Muğla Orman Yangınları İle Mücadele Komisyonu'nda alınan kararların uygulanıp uygulanmadığını bütün kurumlar nezdinde denetlemiş midir? Denetlemiş ise ne zaman denetlemiştir ve bu denetimlerden çıkan sonuçlar nelerdir?
- 2) Komisyon kararlarında "A. Yangın Öncesi Alınacak Tedbirler" başlığının altındaki 5. ve 6. Madde, yukarıda izah edildiği üzere, doğrudan enerji nakil hatları ile ilgilidir. Bu kararlar vesilesiyle, şirketin Komisyon kararlarının gereğini yerine getirip getirmediği hususunda herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Yapılmış ise ne zaman yapılmıştır ve bu denetimlerden çıkan sonuçlar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; “Ben Bahar Kalkali (T.C. Kimlik No:32606351972) Sakarya’da yaşıyorum annem babam vefat ettiler. Bir evlilik yaptım iki kızım var 2 ve 4 yaşlarında devletten destek almaya çalışıyorum fakat 2 çocuğa vermesi gerekirken destek bir kızıma veriliyor. Zor şartlar altındayım.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

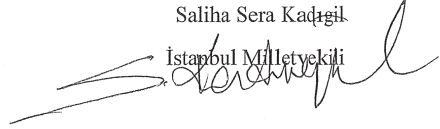
- 1)Tarfıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2)Eğer bu iddialar doğruysa Bahar Kalkali isimli yurttaşın iki çocuğuna verilmesi gereken destek neden bir çocuğuna verilmektedir?
- 3)Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle sosyal yardım desteği alan yurttaş sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yanıtlanmasını arz ederim.30.10.2024

Saliha Sera Kaçgıl

İstanbul Milletvekili

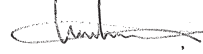

Ağustos ayında Niğde Belediyesi'nin yaklaşık 7 aydır barınaktaki hayvanları enjeksiyonla öldürüp gömdüğünün bilgi, belge ve yaşam hakkı savunucularının video kayıtlarıyla ortaya çıkmasına rağmen açılan soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği tarafımıza iletilmiştir.

- 1- Hayvan katliamının Niğde Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğünün talimatıyla yapıldığı iddia edilmesine ve Niğde İl Tarım Müdürlüğü'nün yürüttüğü idari tahkikatta, 3 tanığın hayvanların uzun süredir ve her gün öldürüldüğünü beyan etmesine rağmen Valiliğinin kamu görevlileri hakkında soruşturma izni vermemesinin gerekçesi nedir?
- 2- Hakkında ciddi iddialar ve deliller olan kamu personeli neden soruşturma süresince açığa alınmamış ve etkin soruşturma yürütülmemiştir?
- 3- Türlü şekillerde hayvan katliamı yapılan Belediyelerin kaçında kamu görevlileriyle ilgili soruşturmaya izin verilmiştir? Kaç kamu görevlisi soruşturulmuş, yapılan soruşturmalar sonucunda ne tür cezalar almıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin**Hakkâri Milletvekili**

Günümüzde eğitim kurumları, çocukların güvenliğini ve sağlıklı gelişimlerini sağlamakla yükümlüdür. Ancak, Hakkâri'nin Şemdinli ilçesi Altınsu Köyü Atatürk Ortaokulu'nda yaşanan ve kamuoyunda büyük yankı uyandıran 3D sinema etkinliği vakası, Milli Eğitim Müdürlüklerinin denetim eksikliklerini ortaya koymuştur. İddialara göre, etkinlikte öğrenciler uygunsuz içerikler izlemeye zorlanmış, bu süreçte maddi ve manevi olarak da sömürülmüşlerdir. Bu olay, bölgedeki eğitim süreçlerinin titizlikle incelenmesi gerektiğini, Hakkâri İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Şemdinli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün çocukları koruma görevini ihmal ettiğini göstermektedir.

Öğrencilere yönelik bu tür etkinlikler, eğitimin amaç ve ilkelerine aykırı bir biçimde yürütülmektedir. Okullarda yapılan her türlü etkinliğin çocukların yaşına, pedagojik ihtiyaçlarına uygun olması gerekmektedir. Ancak, Hakkâri'de gerçekleştirilen bu 3D sinema etkinliğinde çocuklara, +13 yaş sınırına sahip, uygunsuz içerikler barındıran “Gizemli Adaya Yolculuk” filmi izlettirilmiş, bu durum çocukların yaş grubuna ve pedagojik ihtiyaçlarına uygun olmayan bir eğlence anlayışının bir göstergesi olmuştur. Çocukların yaşı ve gelişim düzeyi gözetimeden gerçekleştirilen bu uygulama, çocukları istismar eder bir nitelik taşımakta, kamu görevlilerinin ciddi ihmali ortaya koymaktadır. Hakkâri'de bu tür etkinliklerin kasıtlı bir biçimde çocukları uygun olmayan içeriklere yönlendirdiği, dolayısıyla eğitim amacını aşan bir uygulamaya dönüştüğü anlaşılmaktadır.

Okullarda düzenlenecek her türlü etkinlikte denetim ve kontrol süreçleri hayati öneme sahiptir. Ancak bu olay, Hakkâri İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Şemdinli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün sorumluluklarını ihmal ettiğini göstermektedir. Onaylanan “Şirinler Kayıp Köy” filmi yerine yaş gruplarına uygun olmayan, eleştirmenlerce düşük seviyeli cinsel içerik göndermeleri bulunduğu belirtilen “Gizemli Adaya Yolculuk” filminin gösterilmesi, denetim eksikliğinin bariz bir örneğidir. Eğitim kurumlarının çocukları korumakla yükümlü olan kamu görevlileri tarafından etkinliğin içerikleri yeterince incelenmeden onaylanmış olması, sorumlu kurumların görevlerini ihmal ettiklerini açıkça göstermektedir. Bu olayın denetim süreçlerinde ciddi açıklar ve yetersizlikler olduğunun kanıtı olup, bu tür ihmallerin kamu sağlığı ve eğitim güvenliği açısından tehlikeli sonuçlar doğurabileceği açıktır.

Etkinlik kapsamında, öğrencilerden 100 TL gibi yüksek bir ücret talep edilmesi, Anayasa'nın 42. maddesi ile güvence altına alınmış olan ücretsiz eğitim ilkesine aykırıdır. Eğitim, devlet okullarında tüm öğrenciler için ücretsiz sağlanması gereken bir hak; ancak maddi durumu kısıtlı ailelerden haksız kazanç elde edilmeye çalışılması, sorumlu kurumların temel eğitim politikalarını ihlal ettiğini göstermektedir. Bu durum, öğrenci ailelerine maddi külfet getirerek onları mağdur etmekte, ayrıca eğitimde fırsat eşitliğine ve sosyal adalete zarar vermektedir.

Eğitim-Sen Hakkâri Şubesi'nin açıklamalarına göre, etkinliği düzenleyen kişiler çocukları, etkinlikte izledikleri içerikleri ailelerine anlatmamaları yönünde tehdit etmiş ve bazı çocuklara fiziksel şiddet uygulamıştır. Bu olay, çocukların güvenli bir ortamda eğitim almaları hakkını açıkça ihlal etmekte olup çocuk koruma kanunları çerçevesinde değerlendirildiğinde suç teşkil etmektedir. Çocukların psikolojik ve fiziksel sağlığına zarar veren bu tür tehdit ve baskı uygulamaları, eğitim sisteminde koruma ve denetim mekanizmalarının ne denli yetersiz olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu vahim olay, Millî Eğitim Bakanlığı'nın çocukların güvenliğini sağlamak için aldığı tedbirleri gözden geçirmesi gerektiğini, ihmalin sorumlularına yönelik cezai yaptırımlar uygulanmasının zorunluluğunu göstermektedir.

Hakkâri'de yaşanan bu olay, Millî Eğitim Bakanlığı'nın devlet okullarında yapılacak tüm etkinlikler için kalite ve güvenlik standartlarını yeniden gözden geçirmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Okullarda yapılacak her türlü etkinliğin içerik ve güvenlik açılarından sıkı bir denetime tabi tutulması, çocukların sağlıklı bir eğitim almalarını sağlamak açısından elzemdir. Ancak yaşanan bu olay, eğitimde belirlenen standartların ne kadar yetersiz kaldığını, denetim mekanizmalarının ne derece işlevsiz olduğunu kanıtlamaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı, eğitim güvenliğini ihlal eden etkinliklerin önüne geçmek adına yeni güvenlik ve kalite standartları belirlemeli ve bu standartların tüm okullarda titizlikle uygulanmasını sağlamalıdır.

Bu tür olaylar, velilerin çocuklarını güvenli okullara göndermesini zora sokmakta, eğitim kurumlarına olan güveni sarsmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı, çocukların güvenliğini sağlamak amacıyla bu tür olaylara karşı hangi adımları atacağı ve olaydan sorumlu kişilerin ne tür yaptırımlarla karşılaşacağı konusunda kamuoyunu bilgilendirmelidir. Velilere ve kamuoyuna karşı şeffaf bir bilgilendirme yapılması, toplumsal güvenin yeniden tesis edilmesi açısından önem arz etmektedir.

Hakkâri'deki 3D sinema etkinliğinde çocuklara uygunsuz içerik izletilmesine itiraz eden okul yönetimi ve öğretmenler, Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hedef alınmış ve haklarında soruşturma başlatılmıştır. Oysa bu soruşturmanın, çocukların güvenliğini tehlikeye atan etkinliği düzenleyen kişiler hakkında açılması gerekirken, sorumluluğu örtbas etme çabasıyla gerçek faillerin korunduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, eğitim kurumlarının çocukları koruma görevinde ciddi ihmal ve yönetim zafiyetini ortaya koymaktadır. Sorumlular hakkında açılacak davalar ve uygulanacak yaptırımlar, gelecekte benzer olayların yaşanmaması için caydırıcı bir önlem niteliğinde olmalıdır.

Bu bağlamda;

1. "Gizemli Adaya Yolculuk" filminin gösterimi sırasında yaş gruplarına uygun içeriklerin kullanılmamasıyla ilgili olarak Hakkâri İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne yönelik başlatılacak soruşturmanın kapsamı ne olacak ve bu süreçte hangi standartlar göz önünde bulundurulacaktır?
2. Hakkâri İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Şemdinli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, çocukların güvenliğini tehlikeye atan etkinliklerle ilgili olarak ihmal ve sorumlulukları tespit edildiğinde hangi yaptırımların uygulanması planlamaktadır?
3. Etkinliği düzenleyen kişiler hakkında çocuklara yönelik tehdit ve fiziksel şiddet uygulama iddiaları üzerine yapılacak soruşturmanın detayları nelerdir ve bu tür durumlarda alınacak hukuki tedbirler neler olacaktır?
4. Hakkâri'deki bu olayın ardından, eğitim kurumlarında çocukların sağlıklı ve güvenli bir eğitim almasını sağlamak amacıyla İçişleri Bakanlığı'nın alacağı spesifik önlemler nelerdir?
5. Eğitim-Sen Hakkâri Şubesi'nin açıklamalarına dayanarak, çocuklara uygulanan tehdit ve baskıların önlenmesi için İçişleri Bakanlığı olarak hangi yasal düzenlemeleri yapmayı planlıyorsunuz?
6. Hakkâri İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Şemdinli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde gözlemlenen denetim eksiklikleri ve sorumluluk ihlalleri üzerine alınacak disiplin ve hukuki yaptırımlar nelerdir?
7. Gelecekte benzer olayların yaşanmaması için eğitim kurumlarındaki denetim süreçlerinin etkinliğini artıracak olan stratejik bir eylem planı oluşturulacak mı ve bu planın uygulanabilirliği nasıl sağlanacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA* tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Halide Türkoğlu
Diyarbakır Milletvekili

“Yasaklı kitaplar” adı altında ülkede yıllardır yüzlerce kitap hakkında keyfi bir şekilde verilen toplatılma kararı, yayın yasakları bugün de devam etmektedir. Bir yandan kitaplara getirilen yayın yasakları diğer yandan bu yasakların, toplatma kararlarının bilgisinin çoğu zaman yayın evlerine tebliğ edilmemesi beraberinde birçok sorunu getirmektedir. Söz konusu uygulamalara maruz kalan yayın evleri ve çalışanları sık sık hakkında el koyma kararı verilen kitaplarla ilgili işleme maruz kalmaktadır. Kitaplara ilişkin Basın Kanunu Madde 25 kapsamında satışın ve dağıtımın yasaklanması ve el koyma kararı verilirken bu karar çoğunlukla yayınevlerine tebliğ edilmediği için yayınevi hangi kitaplar hakkında tedbir kararı olduğunu bilememektedir.

Yasaklı, toplatılma kararı olup olmadığını bilmeyen yayınevleri kitap fuarlarında da birçok zorluk yaşamaktadır. Kolluk güçleri ellerinde bir liste ile fuara gelip o esnada yasaklı kitapların olduğunu yayın evlerine bildirerek kitaplara el koymaktadır.

Yayınevi avukatları tarafından ilgili basın savcılıklarına ve CİMER'e yasaklı kitaplar listesi defalarca sorulmasına rağmen bu listeye ulaşılammıştır.

Bu kapsamda;

1. Hakkında toplatılma kararı, yayın yasağı verilen kitapların bilgisi yayınevlerine neden verilmemektedir?
2. Satışı ve dağıtımı yasaklanan veya el koyma kararı olan kitapların listesine dair savcılığa, CİMER'e başvuru yapılmasına rağmen neden liste verilmemiştir?
3. Bakanlığınızın yasaklı kitaplar listesi arşivi var mıdır? Varsa bu hangi yasal gerekçe ile paylaşılmamaktadır?
4. Yasaklı kitap listesinde kaç kitap vardır? Bu kitaplar hangileridir?
5. Hangi kitaplar hakkında hangi yasal gerekçe ile toplatılma kararı verilmiştir?
6. Hangi kitaplar hakkında hangi yasal gerekçe ile toplatılma kararı verilmiştir?
7. Yayın yasağı, toplatılma kararı verilen kitaplar hangi mahkeme tarafından hangi tarihte, hangi dosya numarası ile verilmiştir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa ADIGÜZEL
Ordu Milletvekili

Ordu ilimiz Mesudiye İlçemizin Derebaşı ve Birebir yaylalarında maden araması için sondaj çalışmasına kalkışılması vatandaşın ciddi tepkisine neden olmuştur. Üstelik firmanın elinde doğru düzgün bir izin belgesi de yoktur. Böylesi bir bölgede maden araması yapılması için gerekli olan ÇED kararı, Kültür Müdürlüğü kararı, Devlet Su İşleri kararı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Kurulu kararı, Mera Komisyonu kararı gibi elzem olan hiçbir belgeleri yoktur. Sadece Orman Müdürlüğü'nden bir izin alınmıştır. Bu kadar eksik belge ile doğa, turizm ve kültür harikası bir bölgeye sondaj yapmaya kalkın bu firmayı Jandarma güçlerimiz korumak zorunda bırakılmıştır. Daha önce Perşembe yaylasında yapılan hukuksuz sondaj girişiminin bir kopyası olan böylesi bir teşebbüs yöre halkının büyük tepkisi ile karşılaşmıştır. Oysa ormanları, yaylaları, meraları, doğayı, kültür ve turizmi koruması gereken devletin kurumlarıdır.

Bu bağlamda;

1. Söz konusu firmanın Orman Müdürlüğü'nden alınmış tek bir belge dışında gerekli izin belgelerinin hiçbirisine sahip olmadan gelip burada sondaj çalışması yapmaya kalkması nasıl mümkün olmaktadır?
2. Firma bölgeye gelene kadar Valilik ve kolluk güçleri niçin gerekli evrakları sormamıştır? Sordu ise bu sondaja niçin göz yumulmuştur?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Genel Sekreterlik

Sayı : E-15740137-000-804
Konu : Muhatap Değişikliği

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cevaplanmak üzere Bakanlığımıza gönderilen;

1. Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/18590 esas numaralı,
2. Ordu Milletvekili Dr.Mustafa ADIGÜZEL'in 7/19073 esas numaralı,
3. Diyarbakır Milletvekili Halide TÜRKOĞLU'nun 718995 esas numaralı,
4. Hakkari Milletvekili Öznur BARTİN'in 7/18875 ve 7/18735 esas numaralı
5. Muğla Milletvekili Gizem ÖZCAN'ın 7/18867 esas numaralı,
6. Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/18872 esas numaralı,
7. İstanbul Milletvekili Saliha Sera KADIGİL'in 7/18874 esas numaralı,
8. Şanlıurfa Milletvekili Ömer ÖCALAN'ın 7/18733 esas numaralı,
9. Kayseri Milletvekili Aşkın GENÇ'in 7/16189 esas numaralı,
- 10.Mardin Milletvekili Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 7/18574 esas numaralı, yazılı soru Önergelerinin Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanında yer almadığı değerlendirilmiştir. Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

3.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigıt'ın, Van ilinde kaybolan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/18575)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYIĞIT

Van Milletvekili

Van'da 27 Eylül 2024 tarihinde kaybolan/kaybettirilen 21 yaşındaki Rojin Kabaiş vakasında şüpheli birçok nokta bulunmaktadır. Özellikle kaybolduğu yer ile cansız bedeninin bulunduğu yer arasındaki mesafe, hukukçuların otopsiye müdahil olma taleplerinin reddedilmesi, ailenin açıklamaları şüpheleri derinleştirmiştir.

Bu bağlamda;

1 – Van'da kaybolduktan/kaybettirildikten sonra cansız bedeni bulunan Rojin Kabaiş hakkında Bakanlığınızda bulunan bilgiler nelerdir?

2 – Rojin Kabaiş'in kaybolduğu/kaybettirildiği bilgisi kolluk ekiplerine ne zaman ulaşmıştır? Arama çalışmaları ne zaman başlatılmıştır?

3 – Rojin Kabaiş'i arama sürecinde taranan alan ne kadardır? Aramaların yoğunlukla Van Gölü'nde yoğunlaştığı doğru mudur?

4 – Rojin Kabaiş'in arama çalışmalarında helikopter, sonar cihazı ile arama köpeklerinin geç geldiği doğru mudur? Teknik ekipman eksikliği yaşanmış mıdır?

5 – Rojin Kabaiş'i arama çalışmalarına hava karardıktan sonra ara verildiği doğru mudur? Neden çalışmalar 7/24 esasına göre yapılmamıştır?

6 – Rojin Kabaiş'in, aramaların yapıldığı yerden 20 km uzakta bulunmasının sebebi nedir? İntihar ön kabulü yerine cinayet olasılığı üzerinde durulmuş mudur?

7 – Rojin Kabaiş'in arama çalışmalarında herhangi bir ihmal ve eksiklik tespit edilmiş midir?

8 – Rojin Kabaiş'le ilgili sürdürülen süreçle ilgili önerge tarihine kadar herhangi bir cinayet şüphesi yönünde bulguya rastlanılmış mıdır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : E-65356889 -91250-2024111916175898799
Konu : 7/18575 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 04.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1522939 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Van Milletvekili Gülcan KAÇMAZ SAYYİÇİT'e ait 7/18575 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Kolluk kuvvetleri, suç ve suçlularla mücadele kapsamında 7 gün 24 saat çalışma esasına göre, kanunların vermiş olduğu yetkiler çerçevesinde görev yapmakta olup adli ve idari makamların talimatları doğrultusunda gerekli işlemleri gerçekleştirmektedir. Her geçen gün değişen suç türleri ile etkin mücadelesini sürdüren kolluk kuvvetleri, yeni uzmanlık birimlerini oluşturmakta ve kendini sürekli yenileyerek verilen görevleri yerine getirmektedir.

Kayıp vakalarının çözümü kavuşturulması için ilgili tüm kurumlarla birlikte koordineli bir şekilde çalışmalar yürütülmektedir. Başta çocuklar olmak üzere tüm kayıp vakalarında kayıp kişinin en kısa sürede ve herhangi bir zarar görmeden bulunması önceliğimiz olup bu çerçevede kayıp şahıslar/çocuklar birimlerinde görev yapan personele her yıl düzenli olarak eğitimler verilmekte ve kayıp şahısların/çocukların bulunmasına yönelik yapılacak çalışmalarda uzman personel yetiştirilmektedir.

Ülkemizde kayıp çocuk/yetişkinlerin bulunması için Kayıp Alarmı Projesi kullanılmaktadır. 07.11.2014 tarihinde faaliyete geçen “Kayıp Alarmı Projesi” ile ülke genelindeki polis sorumluluk bölgesinde kaybolan şahıslara ilişkin alınan müracaatlarda, müracaatçının rızası ile Asayiş Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan “Kayıp Alarmı Koordinasyon Merkezi” personeli tarafından hazırlanan ve kayıp şahsa ait bilgiler ile fotoğrafı içeren bilgilendirme mesajı GSM operatörlerine dijital ortamda gönderilerek, operatörlerce koordinasyon merkezi tarafından belirlenen bölgede bulunan mobil telefon kullanıcılarına SMS olarak gönderilmektedir. Ulusal kanallarda konuyla ilgili bilgilendirici yayınlara katılım sağlanmış, sosyal medyada da kayıplar konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla “Kayıp Alarmı” başlıklı Twitter (X) ve Facebook hesapları açılmıştır.

Soru önergesinde bahsi geçen R.K. isimli kayıp kişi hakkında arama ve kurtarma çalışmaları kapsamında 5 Gemi, 1 Sonar Radar Cihazı, 8 Bot, 11 Dalgıç, 1 Drone, 2 Helikopter, 4 Pak Timi, AFAD, Sahil Güvenlik, JAK, 25 Ekip, 6 Grup Çevik Timi, 3 Kadavra Arama Köpeği, 230 Personel ile 24 saat esasına göre arama çalışmaları kesintisiz yapılmıştır. Kayıp şahsın en son görüldüğü 16 kişinin de bilgi sahibi olarak ifadeleri alınmış ancak yapılan çalışmalar sonucunda Van Gölü Molla Kasım Köyü sahilinde cansız bedeni bulunmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vakıfla ilgili bazı iddialara ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/18747)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Halk TV'de İsmail Saymaz tarafından 21 Ekim 2024 tarihinde yayımlanan köşe yazısında, Hz. İbrahim Halilullah Eğitim ve Kültür Vakfı'nda yaşanan usulsüzlükler kamuoyuna duyurulmuştur. Vakfın 2013-2020 yıllarındaki mali işlemleri incelenmiş ve 1.396.584 TL tutarındaki vakıf fonlarının kayıp olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca vakfın yönetiminde yer alan kişilerin aile mensuplarını görevlendirerek kadrolaşma sağladıkları, lojmanları haksız bir şekilde kullandıkları ve öğrencilere baskı uygulayarak usulsüz davranışlarda bulundukları iddia edilmiştir. Vakfa kayyım atanmasına rağmen, eski yöneticilerin paralel vakıf kurup para toplamaya devam ettikleri ve birçok hukuksuz işlemin devam ettiği ileri sürülmüştür.

Bu bağlamda;

- 1)Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Hazreti İbrahim Halilullah Eğitim ve Kültür Vakfı hakkında 2022 yılında hazırladığı raporda tespit edilen kayıp fonlarla ilgili herhangi bir yasal işlem başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa hangi aşamada mıdır?
- 2)Vakıfta kayyım atanmasına rağmen, eski mütevelli heyetinin ve yönetici kadrosunun farklı yollarla vakıf üzerinde hâkimiyet kurduğu ve paralel yapılar kurarak para topladığı iddiaları doğru mudur? Bu iddialarla ilgili herhangi bir inceleme yapılmakta mıdır?
- 3)Usulsüz atamaların ve kadrolaşmanın önüne geçmek için kayyım atanan diğer vakıflarda hangi denetim mekanizmaları devreye sokulmaktadır?
- 4)Vakfın yönetiminde görev alan kişilerin aile üyelerini görevlendirdiği ve vakfa ait lojmanları usulsüz bir şekilde kullanmaya devam ettikleri yönündeki iddialar hakkında soruşturma başlatılmış mıdır?
- 5)Şanlıurfa'daki Hazreti İbrahim Halilullah Eğitim ve Kültür Vakfı'na bağlı Kuran kurslarında öğrencilere baskı uygulandığı ve gıda malzemelerinin zimmete geçirildiği iddialarına dair bir soruşturma açılmış mıdır?
- 6)Vakfın asli amacı olan kültürel ve eğitsel faaliyetlerin yerine getirilebilmesi ve kamuya faydalı hale getirilmesi için Bakanlığınızın önümüzdeki dönemde ne tür adımlar atması planlanmaktadır?

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-85112434-610-5967256

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 20.08.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1479071 sayılı yazınız.
b) 26.08.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1481486 sayılı yazınız.
c) 23.10.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1518331 sayılı yazınız.
ç) 04.11.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1523789 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN
7/18747 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN
CEVAP

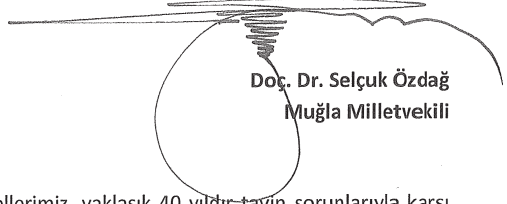
Bakanlığımız (Vakıflar Genel Müdürlüğü)'ca;

Hiz. İbrahim Halilullah Kültür ve Eğitim Vakfı ile ilgili olarak bahsedilen hususlar, Denetim Makamı sıfatıyla Vakıflar Genel Müdürlüğünce incelemeye alınmış olup, gerekli değerlendirmeler yapılmaktadır. Denetim Raporu tamamlandıktan sonra gerekli işlemler tesis edilecektir.

5.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, üniversitelerde görev yapan idari personelin tayin sorununa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/19025)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince talep ederim. **07.11.2024**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili

Üniversitelerde görev yapan idari personellerimiz, yaklaşık 40 yıldır tayin sorunlarıyla karşı karşıya kaldıklarını bizlere ifade etmektedir. Üniversitelerin özerk yapısı nedeniyle merkezi bir tayin sistemi oluşturulamamış, personelin görev yeri değişikliği sadece rektörlerin muvafakatine tabi kılınmıştır. Bu durum, idari personelin hem kendi çalıştığı kurumdan muvafakat almasını zorlaştırmakta hem de atanacağı kurumda kadro ve atama izinleri açısından engeller oluşturmaktadır. Bu nedenle aile birliği sağlanamamakta, hasta olan personel gerekli tedaviye ulaşmakta zorluk çekmekte ve yaşlı bakımı gibi sorumlulukları olan personel mağduriyet yaşamaktadır. Sorunun merkezi düzeyde çözümü için tüm illerde üniversitelerin, ilçelerde ise üniversite birimlerinin bulunması büyük bir kolaylık sağlamaktadır.

2021 ve 2023 yılı toplu sözleşmelerinde sorunun çözümüne dair karar alınmasına rağmen yetkili sendikalar ve ilgili Bakanlık nezdinde bir çalışma yapılmadığı da iddia edilmektedir. 2024 Mart ayında YÖK, idari personelin tayin taleplerini toplama çalışmasına başlamış olsa da herhangi bir somut adımın atılmadığı tarafımıza bildirilmektedir.

Bu bağlamda üniversitelerdeki idari personelin mağduriyetini giderecek, kamu hizmetlerini daha etkin hale getirecek merkezi bir norm kadro ve tayin sisteminin oluşturulmasının zaruri olduğu değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede;

- 1) Üniversite idari personelinin tayin sorunlarının çözümü amacıyla merkezi bir sistem oluşturulmasına yönelik Bakanlığınızca yapılan bir çalışma mevcut mudur?
- 2) 2021 ve 2023 toplu sözleşmelerinde alınan tayin sorunlarına dair çalışma kararları doğrultusunda ne gibi adımlar atılmıştır?
- 3) Yükseköğretim Kurulu'nun 2024 yılında başlattığı tayin taleplerini toplama çalışması hangi aşamadadır ve bu çalışmalar ne zaman tamamlanacaktır?
- 4) İdari personelin tayin sorunlarının çözümü için bir norm kadro planlaması yapılması düşünülmekte midir? Bu tür bir planlama kamu hizmetlerinin daha etkin yürütülmesini sağlayabilir mi?
- 5) Tayin bekleyen idari personelin aile bütünlüğünün sağlanması ve mağduriyetlerinin giderilmesi için Bakanlığınızın kısa vadede bir çözüm önerisi var mıdır?
- 6) Rektörlüklerin muvafakat sürecinde sergiledikleri tutumlar hakkında bir denetim mekanizması oluşturulması düşünülmekte midir?
- 7) Tayin bekleyen üniversite idari personeline yönelik özel durumlarda (hastalık, ailevi sorumluluklar vb.) uygulanacak ayrıcalıklı bir tayin prosedürü oluşturulması planlanmakta mıdır?
- 8) Üniversiteler arası tayin sisteminde eşitliği sağlamak adına, merkezi tayin ve atama için puanlama usulüne dayalı bir sistemin kurulması gündemde midir?
- 9) Tayin bekleyen personelin sorunlarının çözümü için YÖK ile Bakanlığınız arasında herhangi bir protokol ya da iş birliği süreci başlatılması düşünülmekte midir?
- 10) Üniversite idari personelinin tayin sorunlarına ilişkin önerilen merkezi çözümün 2024 yılı içinde hayata geçirilmesi planlanmakta mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

GÜNLÜDÜR

Sayı : E-48360949-610-262241

Konu : Soru Önergeleri-157

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1529598 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Muğla Milletvekili Sayın Selçuk ÖZDAĞ tarafından verilen 7/19025 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

6.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İsrail'le yapılan ticaretin durdurulması kararının etkin bir şekilde uygulanması için alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/19026)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince talep ederim. **07.11.2024**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili

Son dönemde İsrail'in Gazze'de gerçekleştirdiği katliamlar neticesinde uluslararası kamuoyunda Binyamin Netanyahu ve kabinesinin ciddi insan hakları ihlalleri, soykırım ve savaş suçları işlediği açıkta ortaya konmaktadır. Bu gelişmeler üzerine Türkiye, İsrail ile olan ticari ilişkileri durdurma kararı almış ve resmi olarak ticaret yasağı getirmiştir. Ancak, kamuoyuna yansıyan bazı haberler ve veriler, Türkiye ile İsrail arasındaki ticaretin yasağa rağmen dolaylı yollarla sürdüğüne dair ciddi endişeleri gündeme getirmektedir.

Bu kapsamda:

1. İsrail hükümetiyle bağlantılı olduğu iddia edilen ZIM Logistics firmasına ait gemilerin Türkiye limanlarına demir atması ve bu duruma halkımızın çeşitli protestolarla tepki göstermesi,
2. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Filistin'e yapılan ihracatın dramatik bir şekilde artması ve bu ticaretin dolaylı olarak İsrail'e ulaşabileceği yönündeki şüpheler,
3. İsrail İstatistik Bürosu verilerine göre, Türkiye'den İsrail'e yapılan ithalatın sürdüğü ve bunun kamuoyuna yansımaları,
4. ZIM Logistics gibi firmaların Türkiye üzerinden askeri mühimmat taşıdığı iddiaları,
5. Ticaret Bakanlığı'nın "Gümrüklerde İsrail'e izin verilmiyor" açıklamasına rağmen üçüncü ülkeler üzerinden gerçekleşen ticaretin devam etmesi.

Bu durum, Türkiye'nin dış politika hedefleri ve uluslararası yükümlülükleri açısından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Ticaret yasağının etkin bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı, denetim mekanizmalarının yeterliliği ve yasağın ihlal edilip edilmediği konusunda net bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Türkiye'nin dış politikada izlediği ilkeler doğrultusunda, insan hakları ihlalleri ve savaş suçları gibi ciddi meseleler karşısında tutarlı ve etkili bir duruş sergilemesi önemlidir. İsrail ile olan ticari ilişkilerin resmi olarak yasaklanmasına rağmen, dolaylı yollarla sürdürüldüğü iddiaları, yasağın etkin bir şekilde uygulanmadığına ve denetim mekanizmalarının yetersiz kaldığına işaret etmektedir. Bu durum, Türkiye'nin uluslararası hukuka ve kendi iç politik hedeflerine olan bağlılığını sorgulamaktadır. Ayrıca, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve şeffaflığın sağlanması, demokrasinin temel prensipleri arasında yer alır.

Bu çerçevede:

1. Ticaret yasağının duyurulduğu tarihinden bu yana İsrail ile olan ticaretin nasıl izlendiği ve kontrol edildiği konusunda mevcut mekanizmalar nelerdir? Bu mekanizmaların etkinliği hakkında bakanlıktan detaylı bilgi talep ediyorum.
2. İsrail ile bağlantılı ZIM Logistics firmasına ait gemilerin Türkiye limanlarına demir atması üzerine gerçekleştirilen denetim ve incelemeler hakkında bilgi verir misiniz? Bu gemilerde askeri malzeme veya İsrail Savunma Bakanlığı tarafından kullanılabilecek ürünlerin taşınıp taşınmadığına dair yapılan araştırmalar nelerdir?
3. TÜİK verilerine göre Filistin'e yapılan ihracatın yüzde 1259 artış göstermesi, yasağın ihlal edildiğine dair güçlü bir göstergedir. Bu ihracatın neden bu kadar hızlı arttığı ve ürünlerin nihai varış noktaları hakkında nasıl bir kontrol mekanizması bulunmaktadır?
4. İsrail İstatistik Bürosu'nun Türkiye'den yaptığı ithalatın sürdüğünü bildirmesi, resmi ticaret yasağının tam anlamıyla uygulanmadığını göstermektedir. Bakanlık bu konuda ne tür önlemler almaktadır?
5. Üçüncü ülkeler üzerinden gerçekleşen ticareti engellemek için yürütülen uygulama ve yaptırımların kapsamı nedir? Bu konuda mevcut yasaların yetersiz kaldığı noktalar var mıdır?
6. ZIM Logistics ve benzeri firmaların Türkiye üzerinden askeri mühimmat veya savunma sanayii ürünleri taşıdığına dair iddialar hakkında resmi bir inceleme yürütülüyor mu? Yürütülüyorsa, bu incelemenin sonuçları ne zaman açıklanacak?
7. Ticaret yasağının ihlal edilmesi durumunda uygulanacak cezai yaptırımlar nelerdir? Bu yaptırımların etkin bir şekilde uygulanabilmesi için ne tür ek önlemler alınması planlanmaktadır?
8. Filistin'e yapılan artan ihracatın, dolaylı yoldan İsrail'e ulaşabileceği şüphesi göz önüne alındığında, bu ihracatın denetlenmesi ve kontrol edilmesi için ne tür yeni mekanizmalar oluşturulmaktadır?
9. Ticaret Bakanlığı, yasağın ihlal edildiğini tespit ettiği durumlarda hangi adımları atmaktadır? Bu konuda şeffaflık ve kamuoyuna bilgi verme konusunda ne tür uygulamalar vardır?
10. İsrail'e yönelik ticari yaptırımların etkin bir şekilde uygulanabilmesi ve Türkiye'nin uluslararası düzeyde izlediği ilkeli dış politika hedefleri doğrultusunda ek tedbirler alınması gündemde midir? Alınacak ek tedbirler nelerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

GÜNLÜDÜR

Sayı : E-48360949-610-262242

Konu : Soru Önergeleri-157

7/19026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1529598 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Muğla Milletvekili Sayın Selçuk ÖZDAĞ tarafından verilen 7/19026 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Ticaret Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Süleyman Askeri Bey'in mezarının Türkiye'ye getirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/19080)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddesine göre Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Buğra Kavuncu
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Yakın Türk tarihinin gördüğü en mümtaz şahsiyetlerden birisi olan Süleyman Askeri, 1902 yılında Mekteb-i Harbiye'den, 5 Kasım 1905 tarihinde de Mekteb-i Erkân-ı Harbiye'den Mümtaz Yüzbaşı rütbesiyle, Mustafa Kemal Atatürk ile birlikte aynı dönem mezun olmuştur.

Mustafa Kemal'in yakın silah arkadaşı olan Süleyman Askeri, manda ve himaye karşıtı bağımsız Türk devleti ülküsü ile vatan ve millet uğruna genç yaşında bir subay olarak, Türk tarihinin önemli savaşlarına bizzat katılmış, gazi olmuştur.

1912 yılında Trablusgarp'ta bulunarak Trablusgarp Savaşını cephede yürüten komuta kademesi içerisinde görev yapmış, hemen ardından 1913 yılında Balkanlar'da görev alarak Balkan Savaşlarını komuta etmiştir.

Edirne'nin kurtuluşunda ve daha sonra bölgede kurulan Batı Trakya Türk Cumhuriyeti'nde öncü roller üstlenmiştir.

Türk tarihinin Cumhuriyet adıyla kurulan ilk Devleti'nde Genelkurmay Başkanı olarak görev yapmıştır.

Süleyman Askeri Bey, bugün iç ve dış güvenliğimizi sağlayan Milli İstihbarat Teşkilatı'nın temellerinin atıldığı Teşkilatı Mahsusa'nın kurucu Başkanıdır.

Türk istihbaratının gelişmesi ve genişlemesinde aktif rol oynamış, istihbarat faaliyetlerinin misakı milli sınırları dışarısına yayılmasında önemli faaliyetler yürütmüştür.

Birinci Dünya Savaşı'nın arifesinde Türk Devletine içerden ve dışardan oluşacak tüm tehditleri, Teşkilat Mahsusa Başkanı olarak defetmiş, birçok önemli operasyonlarda bizzat yer alarak üst düzey devlet hizmetinde bulunmuştur.

Birinci Dünya Savaşı esnasında, 1915 yılında, son görev yeri olan Irak Basra'da, Osmanlı'nın Irak Kuvvetleri Komutanı olarak görev yaparken, Şuayyibe Muharebesi sonrasında alınan yenilgiyi hazmedemeyerek beylik tabancası ile intihar etmiştir.

Şerefli bir Türk subayı olarak hayatını kaybettiği topraklarda, yani Irak Basra'da, 15 Nisan 1915 tarihinde tören ile defnedilmiştir.

Türk ordusu ve halkının hizmetinde 14 yıl 8 ay 17 gün fiili, 2 yıl Trablusgarp Harbi kıdem zammı ve 1 yıl da Balkan Harbi kıdem zammıyla toplam 17 yıl 8 ay 17 gün hizmeti bulunan Süleyman Askeri Bey, 7 Mart 1916 günü, 1040 numaralı Şûrâ-yı Devlet kararıyla şehit kabul edilmiştir.

Üst düzey devlet görevlerinde bulunan ve Şûrâ-yı Devlet kararıyla şehit kabul edilen Süleyman Askeri Bey'in naaşının bir asırdan fazla süredir yabancı topraklarda olmasından ötürü vicdanen rahatsızlık duymaktayız.

Bu bağlamda:

1. Süleyman Askeri Bey'in mezarının halen bulunduğu Irak Basra'dan, vatan toprağı olan Türkiye'ye getirilmesi için herhangi bir girişimde bulunulmuş ya da çalışma yapılmış mıdır?
2. Bakanlığınızın uhdesi altında bulunan bu sorumluluk için faaliyete geçirmek üzere bir planlamanız mevcut mudur?

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-85112434-610-5947537

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

7/19080

İlgi : 13.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1529598 ayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan soru önergesine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevap Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevap

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU'NUN
7/19080 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN
CEVAP

Bakanlığımızca;

Bakanlığımız görev, yetki ve sorumluluk alanında bulunmamaktadır.

